

PARAEMPOWER - 101183301

CHALLENGES AND NEEDS OF PARASPORT ORGANIZATIONS AND PARASPORT RICH PRACTICES

TABLE OF CONTENT

1. IN A NUTSHELL	4
2. APPROACH	4
3. KEY STAGES.....	5
4. RESEARCH ACTIONS	6
5. KEY RESEARCH OBJECTIVES	6
6. RESEARCH METHODOLOGY & DATA COLLECTION	6
7. DATA COLLECTION AND SAMPLE SIZE	8
8. CLARIFICATION OF TARGET GROUPS & TERMS	8
9. EXPECTED BENEFITS AND RELATED OUTPUTS.....	9
10. SURVEY CONCLUSIONS	10
11. SURVEY ANALYSIS	12
12. KEY INSIGHTS	18
13. MAIN CHALLENGES	21
14. RANKED SKILLS TABLES	26
15. RICH PRACTICE CONCLUSIONS	30
ANNEX A: SKILLS SURVEY	40
ANNEX B: RICH PRACTICES SURVEY	48

AUTHORS:

BULGARIAN SPORTS DEVELOPMENT ASSOCIATION & SPIN SPORT INNOVATION

1. IN A NUTSHELL

The ParaEmpower project aims to strengthen the quality and capacity of organizations and professionals involved in parasport in the Balkan Region by training coaches and administrators through a comprehensive online learning platform that combines practical guidance, research-based materials, and in-depth training opportunities. With it, the EU co-funded project seeks to combat stigma and social barriers faced by persons with disabilities. By building skills across sectors and supporting effective management within parasport organizations, ParaEmpower promotes inclusion, professional development, and better opportunities for persons with disabilities through sport.

2. APPROACH

ParaEmpower focuses on enhancing leadership skills, raising awareness, and promoting sustainable development in the parasport sector in the Balkans. At its core, it upholds key values such as human rights, inclusion, dignity, respect, accessibility, solidarity, and sustainability.

Through a combination of online and in-person learning, the project equips professionals and volunteers, who work as administrators or coaches in parasport organizations in the Balkan region, with the necessary skills to support athletes with disabilities in a structured and inclusive way. This shall lead to an increased organizational capacity of local, national and regional parasport organizations, and beyond.

The reason behind our approach is that the parasport sector in the Balkan region faces significant challenges, including limited training opportunities and a lack of structured resources for organizations supporting athletes with disabilities. ParaEmpower addresses this gap by offering:

- Practical training and resources, helping administrators and coaches who work or volunteer in local parasport organizations to better support athletes with disabilities.
- Open-access digital learning materials, ensuring long-term availability of relevant educational content to those engaging in local parasport organizations.
- Cross-border collaboration, strengthening connections between local parasport organizations across the participating countries, the Balkan region and Europe.

3. KEY STAGES

The Key Stages of ParaEmpower are made of a 1) research and knowledge exchange, 2) training and capacity building, plus 3) community engagement and networking.

1. Research & Knowledge Exchange

- Conducting needs assessments to identify key skills needed by parasport administrators and coaches who work in paid or volunteer positions so that they are empowered to further develop their local parasport organization.
- Developing a situation analysis for assessing the current state of the context and challenges, but also existing solutions at individual and organizational levels. The aim is to both inform our educational planning and to support policy recommendations and long-term decision-making strategies.

2. Training & Capacity Building

- Creating interactive online learning resources and in-person training workshops for an accessible and flexible education format that is applicable to the regional context of those working as administrators and coaches in parasports in the region.
- Using real-world rich practices and use cases to help the administrators and coaches to apply their knowledge in practice.
- Developing a user-oriented ParaEmpower guidebook that is documenting our approaches and lessons learned so that it can be used for exploitation.

3. Community Engagement & Networking

- Establishing an online resource and learning hub to encourage ongoing knowledge sharing beyond the project runtime.
- Organizing networking events and conferences to bring together stakeholders and experts from parasports and its related fields to foster learning and knowledge sharing beyond our training events.

With it, we believe that ParaEmpower will help to build a more accessible, equitable, and well-supported parasport ecosystem not only in the Balkan region but across Europe.

4. RESEARCH ACTIONS

The ParaEmpower project places an emphasis on evidence-based approaches. For it, it relies on both existing research and own data collection processes, but also in exploiting rich practices and use cases that work for the professionals, the volunteers, the organizations and the participants in practice. This combined method will help to better understand the challenges, needs, and realities in the field of parasport administration and coaching in the region. With it, we will provide the foundation for the project's capacity-building activities, its educational materials, and policy recommendations. And we will ensure that the (para)sports organizations supporting athletes with disabilities receive targeted, applicable and evidence-based support.

5. KEY RESEARCH OBJECTIVES

1. Identify the challenges and needs of those working as administrators and coaches in parasport organizations across the Balkan region. This includes both paid staff and volunteers.
2. Explore and document use cases and rich practices from the field of parasport coaching and administration from both individual and organizational perspectives.
3. Support to develop a toolkit with guidelines and resources for empowering (future) parasport professionals and volunteers working as administrators and coaches in local parasports organizations across the Balkan region.
4. Support the creation of evidence-based digital learning materials and learning cases for these (future) parasport administrators and coaches.

6. RESEARCH METHODOLOGY & DATA COLLECTION

The ParaEmpower research includes both desk and field research, ensuring a comprehensive understanding of the current situation of the administrators and coaches working in parasport organizations across the project's partner countries, and their neighbouring countries.

1. Desk Research

- Analyzing existing scientific and grey literature related to parasport administration and coaching contexts and approaches, plus related to European (para)sports policies.
- Identifying potential barriers and skills gaps faced by (future) administrators and coaches working with or seeking to work with athletes with disabilities in the region.

2. Field Research

- Conducting a survey through an online questionnaire to collect firsthand data from the administrators and coaches working in the field or aiming to work in the field across the Balkan region.
- Selecting and analysing real-world use cases and rich practices used in administering and coaching in parasports in the region.

3. Reason for a Combined Approach

In the evolving landscape of parasport across the Balkan region, where infrastructure, visibility, and professional development are still growing, applicable and hands-on research approaches are critical to ensuring real impact. To truly understand and support the needs of parasport organizations, a combined method of desk research and field research stands out as the most effective approach.

The desk research offers us a foundational understanding of the parasport ecosystem by reviewing existing scientific and grey literature, policies, and written practices from both regional but also international sources. It allows us to map the current state of play, to identify first known (generic) gaps, and to highlight what has worked in other contexts.

While desk research lays the groundwork, our field research brings the lived experiences of parasport stakeholders into focus. Through the questionnaire together with complementary targeted interviews or focus groups during our project events, we can capture first-hand insights. This is particularly valuable in the Balkan context, where informal knowledge and local adaptations often go undocumented but are vital to understanding day-to-day realities.

When combined, both approaches create a comprehensive, multidimensional understanding that neither method could achieve alone. Ultimately, our dual-method research ensures that outputs are evidence-based, context-aware, and practically useful.

7. DATA COLLECTION AND SAMPLE SIZE

For it, each research partner was asked to contribute by gathering quantitative and qualitative data through providing at least 70 filled questionnaires. The target sample included:

- 35 parasport administrators per country (paid staff and volunteers) of which at least 10 administrators are volunteers
- 35 parasport coaches per country (paid staff and volunteers) of which at least 10 coaches are volunteers
- 12 use cases / rich practices per country of which, for example, 6 cover an individual perspective and 6 cover a broader organizational perspective.

Practical Note: In the context of this project, we were aware that in certain circumstances, which specifically relate to local club contexts, there may be people involved with overlapping roles; meaning that they function both as an administrator and coach. This person could fill the ParaEmpower questionnaire from both their perspectives, yet it required them to fill in the questionnaire twice and to clearly identify the one role there are providing their perspective from in the beginning.

8. CLARIFICATION OF TARGET GROUPS & TERMS

To receive comparable information across the diverse local parasport contexts and settings in the Balkan region, the following terminological narrowing was applied in the context of the ParaEmpower research:

- A parasport administrator is a paid professional or volunteer who is responsible for coordination, leadership, management, or strategic development tasks in a local parasport organization. This role can be aimed at club or sports development. The administrator may handle logistics, human resources, budgeting, partnerships, communication, events, and policy development. Examples range from a club manager to an event coordinator to a classifier to a sport manager or to a liaison officer.
- A parasport coach is a paid professional or volunteer in a local parasport organization who is responsible for working with (future) athletes with disabilities to develop their physical

and personal skills and abilities to exercise one or more parasports. This may range from leisure to competitive performance levels.

- A rich practice or use case in this context is a detailed example of a successful approach or solution implemented. It is replicable and instructive; meaning others can learn from it and adapt it to their own settings. It can cover either an individual perspective or a broader organizational perspective.
- From an individual parasport administrator's or coach's perspective, a use case might showcase a successful inclusion model for integrating athletes with and without disabilities in a shared local training session. Or how a coach developed innovative training techniques for athletes with different abilities, or strategies for recruiting and retaining para-athletes from underrepresented communities. From an organizational perspective, a use case might show how an organization scaled a parasports initiative to multiple communities, or how it realized strategic partnerships with municipalities, schools, or NGOs to widen access to parasports.

9. EXPECTED BENEFITS AND RELATED OUTPUTS

At project level, ParaEmpower delivers a Needs and Assets Report. This document summarizes the key challenges and opportunities administrators and coaches working in parasport organizations face and recommendations for improvement. It is enriched by a Use Cases and Rich Practices Report. This includes a collection of min. 36 best practices from across partner countries, offering real-world strategies for improved coaching and administration of parasports organizations. This information feeds into the development of a Digital Toolkit that provides input towards a structured resource guide with training materials, methodologies, and success stories to support parasport coaches and administrators. Plus, ParaEmpower delivers Learning Cases providing input towards real-life examples of successful parasport programmes. With it, the research conducted in the ParaEmpower project supports identifying 30 key skills that (future) parasport administrators and coaches (in paid and volunteer positions) need to effectively support the goals of parasport organizations in the Balkan region.

By analyzing the challenges, needs, and rich practices in the sector, the study will support to identify which specific competencies should be prioritized in the project’s training events and educational resources. The findings shall ensure that the capacity-building activities focus on the most relevant, practical, and impactful skills, addressing the gaps identified through the research. Through the evidence-based approach, ParaEmpower shall create lasting improvements for local parasport organizations in the Balkan region, making parasports structures more accessible, effective, and sustainable across Europe.

Timelines		
Task	Responsible	Due date
Survey template development	BSDA & SPIN	April 2025
Rich practices template development	BSDA & SPIN	April 2025
Surveys distribution and responses collection	Croatian NPC, AETOI, Montenegro NPC, Serbian NPC	June 2025
Rich practices collection	Croatian NPC, AETOI, Montenegro NPC, Serbian NPC	June 2025
Needs and Assets Report draft	BSDA & SPIN	September 2025
Rich Practices Report draft	BSDA & SPIN	September 2025
Needs and Assets Report finalized for translation	BSDA & SPIN	November 2025
Rich Practices Report finalized for translation	BSDA & SPIN	November 2025
Needs and Assets Report final output	BSDA & SPIN	December 2025
Rich Practices Report final output	BSDA & SPIN	December 2025

10. SURVEY FRAMEWORK

BACKGROUND

The ParaEmpower project is designed to address the critical needs of parasport organizations and the broader community of persons with disabilities. As mentioned above, its overarching goal is to enhance inclusivity and accessibility in sports, allowing individuals with disabilities to participate fully in both competitive and recreational activities. By fostering supportive environments, the project aims to challenge societal barriers and promote a culture of equality in sports. ParaEmpower also seeks to strengthen the capacities of sports organizations, coaches, and athletes by providing them with the skills, knowledge, and resources necessary to excel in their roles. The project emphasizes the importance of personal development and well-being for individuals with disabilities while advocating for systemic changes in sports and society. At a broader level, ParaEmpower aligns with European sports policy by highlighting the

role of coaches in achieving both athletic and social objectives. However, parasport coaches often lack structured education and professional development opportunities due to fragmented support systems. The project therefore focuses on enhancing coaches' learning, mobility, and professional capacity through targeted training programmes. A key objective is to understand the specific barriers parasport coaches face in their practice. This includes recognizing how social norms and attitudes toward disability can influence coaching strategies and athlete engagement. In this perspective, a first objective of the project was to specifically investigate the challenges and needs of parasport sport organizations, encompassing administrators, experts, and volunteers. It becomes clear that people with disabilities encounter multiple obstacles, such as inaccessible facilities, limited transport options, and inadequate sporting events tailored to their needs. In addition, there is poor communication about available activities and societal stigma further limit participation. To address these challenges, coaches and administrators must first be aware of them, making knowledge assessment a central focus of the project.

DESIGN

In this light, the ParaEmpower survey was designed to measure this understanding by gathering data from sport managers, coaches, and volunteers across participating countries. The survey results then help to identify essential skills required by parasport administrators and coaches, which then need to be addressed through the project's capacity building activities. With it, the findings serve as a foundation for developing the ParaEmpower training programme and it ensure that it is tailored specifically to the Balkan region. For it, the questionnaire was designed to assess participants' perceptions and opinions regarding „Challenges and Needs of parasport sport organizations“. It employed a Likert-type scale to quantify respondents' levels of agreement or perceived importance. Each statement in the questionnaire was rated on a five-point Likert scale, where participants indicated their response by selecting a value from 1 to 5, corresponding to the following options: 1 = Not needed; 2 = Slightly needed; 3 = Moderately needed; 4 = Needed; 5 = Highly needed. This scaling method allows for the collection of quantitative data reflecting the degree of perceived necessity for each item. The use of a five-point scale provides sufficient sensitivity to capture variations in opinion while remaining simple and intuitive for respondents. The survey was conducted anonymously, in compliance with GDPR regulations, ensuring participants' privacy and data protection.

FEEDBACK

The ParaEmpower survey gathered 299 responses from participants involved in local parasport clubs across four main countries. The largest share of respondents came from Croatia (27.76%), followed closely by Greece (24.75%), Republic of Serbia (23.75%), and Montenegro (23.41%), indicating a well-balanced regional representation. This distribution suggests strong engagement across all partner countries, ensuring diverse perspectives on the needs and skills within the parasport sector. The responses show a nearly even split between paid staff members (51.84%) and volunteers (48.16%) working in local parasport clubs. This balance highlights the crucial role both professional and volunteer contributions play in sustaining the sector. It also suggests that training and capacity-building initiatives like ParaEmpower should be tailored to meet the needs of both groups equally. Almost half of the respondents (49.83%) have more than six years of experience in parasport, indicating a strong presence of seasoned professionals in the field. Meanwhile, 50.17% have six years or less, showing a healthy mix of both experienced and newer participants. This diversity of experience levels provides an opportunity for peer learning and mentorship within the ParaEmpower initiative.

11. SURVEY ANALYSIS

Parasport Coaches

The ParaEmpower survey data from 185 parasport coaches reveal diverse skill development needs, reflecting the complex demands of coaching athletes with disabilities. Overall, the average scores (\bar{X}) range between 3.17 and 3.88, suggesting that coaches view most competencies as moderately to highly needed for improvement. The highest-rated area for improvement is rehabilitation techniques for para-athletes ($\bar{X} = 3.88, \pm 1.25$), emphasizing the coaches' recognition of the importance of injury recovery and athlete rehabilitation in their daily practice. Similarly, biomechanics application in disability sports ($\bar{X} = 3.73$) and injury prevention strategies ($\bar{X} = 3.73$) rank among the top three needs, indicating a strong desire to deepen scientific and technical understanding of adaptive sport performance.

Closely following are psychological resilience coaching ($\bar{X} = 3.72$) and project management & innovation in parasports ($\bar{X} = 3.72$), both demonstrating a balance between athlete-centered and managerial skill gaps. The coaches' interest in resilience and motivation skills reflects an

understanding that coaching in parasport requires both technical precision and emotional intelligence. The high scores in collaborating with multidisciplinary support teams ($\bar{X} = 3.70$) and strength & conditioning programming ($\bar{X} = 3.67$) further reinforce the need for integrated approaches involving physiotherapists, nutritionists, and psychologists.

In addition, understanding assistive sports technology ($\bar{X} = 3.65$) and nutrition & hydration planning ($\bar{X} = 3.65$) are among the most needed areas, underscoring the increasing role of technology and science in optimizing para-athlete performance. Coaches also express a strong need for development in sport-specific technical adaptations ($\bar{X} = 3.62$) and motivational coaching ($\bar{X} = 3.60$), which are crucial for addressing individualized athlete capacities and limitations. The consistent clustering of scores around $\bar{X} = 3.6$ – 3.7 suggests that coaches recognize multiple, interconnected competencies requiring simultaneous development rather than isolated skill gaps.

When looking at cognitive skills, innovative thinking ($\bar{X} = 3.61$) is valued slightly more than critical thinking ($\bar{X} = 3.29$), suggesting that creativity and adaptability are seen as more essential in dynamic parasport environments. Communication skills also stand out, with effective communication with para-athletes ($\bar{X} = 3.52$) and alternative communication methods ($\bar{X} = 3.64$) ranked highly, demonstrating an appreciation for inclusive and adaptive communication approaches. However, general communication skills ($\bar{X} = 3.48$) are rated somewhat lower, implying that the need is more context-specific than generic.

Organizationally, coaches identify strategic goal setting & athlete development planning ($\bar{X} = 3.56$) and policy implementation & governance ($\bar{X} = 3.58$) as areas needing reinforcement, which points to the growing administrative demands in coaching roles. Training periodization ($\bar{X} = 3.58$) and fatigue & recovery management ($\bar{X} = 3.60$) also score high, showing an awareness of the importance of systematic long-term planning in performance management.

Ethical and cultural dimensions show lower average scores, but they remain significant. Respect for diversity ($\bar{X} = 3.22$), intercultural understanding ($\bar{X} = 3.17$), and cultural competency & disability advocacy ($\bar{X} = 3.45$) are rated below 3.5, indicating an underdeveloped focus on inclusion and social awareness within coaching practice. These findings suggest potential gaps in cultural sensitivity and ethical engagement that could benefit from structured training modules. Similarly, ethical decision-making in parasport coaching ($\bar{X} = 3.37$) ranks moderately, showing room for strengthening integrity and professional ethics.

On the personal and interpersonal side, self-motivation ($\bar{X} = 3.31$), perseverance ($\bar{X} = 3.24$), and openness ($\bar{X} = 3.34$) reveal that while intrinsic motivation is present, coaches may need support in sustaining long-term resilience under challenging conditions. Interestingly, enthusiasm ($\bar{X} = 3.18$) and tolerance ($\bar{X} = 3.24$) have among the lowest averages, perhaps reflecting fatigue or burnout among experienced professionals. These soft-skill areas are critical for maintaining morale and creating inclusive, supportive training environments.

The data also highlight a growing recognition of the need for public speaking and advocacy in disability sports ($\bar{X} = 3.51$), signalling that coaches are aware of their potential role as ambassadors for inclusion. Similarly, emergency response in parasport settings ($\bar{X} = 3.63$) and preventing secondary injuries ($\bar{X} = 3.60$) rank moderately high, pointing to coaches' awareness of safety and medical preparedness responsibilities.

A broader interpretation of the results indicates that parasport coaches see themselves as multi-skilled professionals balancing technical, psychological, and ethical dimensions of practice. The clustering of many skills between $\bar{X} = 3.5$ and $\bar{X} = 3.7$ shows that improvement needs are widespread rather than concentrated in a few domains. Technical and medical competencies dominate the highest tier of needs, whereas cultural and personal development occupy the lower range.

The high standard deviations ($\pm \approx 1.3-1.7$) across most items indicate variability in responses, likely reflecting differences in experience levels, sport types, or national contexts among participants. This variability suggests that training programs should be modular and adaptable to different specializations and experience levels. The emphasis on both "hard" and "soft" skills demonstrates that parasport coaching is evolving into a holistic profession requiring physical, cognitive, and interpersonal expertise.

In summary, parasport coaches most urgently seek training in rehabilitation, biomechanics, injury prevention, and multidisciplinary collaboration, complemented by needs in innovation, motivation, and communication. At the same time, lower-rated but still important areas - such as cultural competence and ethical decision-making - should not be overlooked, as they underpin inclusive and responsible practice. The data overall portray a profession that is self-aware, development-oriented, and ready to engage in lifelong learning to better support para-athletes' success and well-being.

Parasport Administrators

The ParaEmpower survey data from 114 parasport administrators provides a detailed overview of the areas where they perceive the greatest need for skill development. Overall, the findings indicate a high level of self-awareness among respondents regarding the multifaceted nature of their roles in local parasport organizations. The average ratings (\bar{X}) across the majority of competencies hover between 4.0 and 4.3 on a 5-point scale, reflecting a strong perceived need for improvement across both technical and soft skill domains.

Among the top-rated skill gaps, fundraising and sponsorship negotiation emerges as the most needed area with an average rating of 4.32 (± 0.94), highlighting the ongoing challenge of securing sustainable financial resources for parasport initiatives. Similarly, volunteer recruitment, training, and retention strategies rank equally high at $\bar{X} = 4.32$ (± 0.86), suggesting that administrators recognize the crucial role of volunteers in operational success. Financial management and budgeting follow closely with $\bar{X} = 4.23$ (± 1.08), reinforcing the importance of financial literacy in maintaining transparent and efficient organizational practices.

Project and event management also receives a strong rating ($\bar{X} = 4.23$, ± 0.99), consistent with the administrative responsibility for planning accessible and inclusive sporting events. In the communication domain, alternative communication methods (e.g., sign language, AAC) stand out with $\bar{X} = 4.28$ (± 0.96), underlining the administrators' commitment to inclusivity and effective communication with athletes with diverse needs. Additionally, effective communication with para-athletes and media literacy both register averages above 4.2, reinforcing that interpersonal and external communication are viewed as core professional competencies.

Administrators also value information literacy ($\bar{X} = 4.22$) and the ability to locate and access information ($\bar{X} = 4.21$), indicating that data-driven and evidence-informed decision-making are increasingly integral to their work. The emphasis on innovation and technology integration in parasport ($\bar{X} = 4.21$) and understanding assistive sports technology ($\bar{X} = 4.20$) highlights an awareness of the growing digitalization of sport management. These findings reveal a forward-looking perspective among administrators who wish to adapt to emerging technologies and modern governance standards.

In leadership and management skills, organizational abilities ($\bar{X} = 4.25$), strategic planning and goal setting ($\bar{X} = 4.18$), and leadership and team management ($\bar{X} = 4.18$) rank prominently.

These results illustrate that administrators view effective planning, coordination, and human resource management as key to advancing parasport clubs' operational excellence. Closely related, time management and task prioritization ($\bar{X} = 4.14$) and human resource management ($\bar{X} = 4.14$) further emphasize the need for stronger internal efficiency and oversight.

Soft skills such as communication ($\bar{X} = 4.15$), risk assessment and problem-solving ($\bar{X} = 4.15$), and networking and stakeholder engagement ($\bar{X} = 4.12$) also received high ratings, reflecting the interpersonal nature of sports administration. Advocacy and lobbying techniques ($\bar{X} = 4.09$) underscore a growing awareness of the need to influence policy and promote disability rights through sport. Meanwhile, diversity, equality, and inclusion ($\bar{X} = 4.11$) and inclusion and accessibility policy development ($\bar{X} = 4.07$) further reveal a strong ethical orientation toward fairness and accessibility.

In terms of professional knowledge, administrators identify sports governance and policy implementation ($\bar{X} = 4.20$) and sports law and anti-doping compliance ($\bar{X} = 4.08$) as critical improvement areas. This suggests a need for greater competence in the regulatory aspects of sport management. Technical knowledge related to athlete welfare - such as injury prevention ($\bar{X} = 4.08$), rehabilitation ($\bar{X} = 4.12$), and adapted training techniques ($\bar{X} = 4.09$) - is also valued, reflecting a holistic understanding of athlete-centered administration.

A moderate but consistent emphasis is observed in skills tied to innovation and continuous improvement, including critical thinking ($\bar{X} = 3.96$), creative innovation ($\bar{X} = 4.10$), and data-driven decision-making ($\bar{X} = 4.04$). These competencies support strategic adaptability and analytical reasoning in a fast-evolving sector. The relatively balanced standard deviations (mostly ± 0.9 – 1.1) suggest a broad but consistent agreement among administrators on the need for these skills across different organizational contexts.

Emotional and personal development competencies such as self-motivation ($\bar{X} = 4.05$), perseverance ($\bar{X} = 4.04$), and respect for diversity ($\bar{X} = 4.11$) further highlight the strong affective commitment of administrators to inclusive sports culture. These traits, combined with cultural competence ($\bar{X} = 3.87$) and intercultural understanding ($\bar{X} = 3.98$), reflect administrators' recognition of parasport as an intercultural and human-centred field.

Collectively, the data indicate that parasport administrators see their roles as increasingly multidimensional - requiring a balance of administrative precision, financial acumen, technological adaptation, and inclusive communication. The highest-rated priorities revolve

around funding, volunteer management, communication, inclusivity, and organizational leadership, forming the backbone of professional development needs in the parasport sector. The findings also show strong alignment between practical, operational competencies and human-centred values, suggesting that future training should integrate both managerial and empathy-based approaches.

Finally, the consistency of high mean values across nearly all skills (none below 3.8) underscores a workforce that is motivated and self-reflective about continuous learning. This suggests that parasport administrators are not only aware of their developmental gaps but are also ready to engage in structured training to enhance their impact within the local and international parasport movement.

COMMONALITIES, SIMILARITIES & DIFFERENCES

Both parasport administrators and coaches share a strong commitment to improving their professional competencies, as reflected in the high average ratings across nearly all skill categories (mostly above $\bar{O} = 4.0$). Both groups emphasize the importance of communication as a cornerstone of effective work, whether in team coordination, athlete relations, or stakeholder engagement. Administrators and coaches alike value inclusive communication techniques, such as sign language and alternative communication methods, to enhance accessibility for all athletes. Both recognize that diversity, equality, and inclusion (DEI) are essential to their roles, ensuring fair treatment and participation opportunities for athletes with disabilities.

A major shared strength is their motivation for continuous learning, with a majority in both groups expressing interest in future training opportunities (over 70% among paid staff and more than half among all respondents). Both roles see teamwork, leadership, and adaptability as fundamental to the success of parasport organizations. Another commonality is their appreciation of data-driven decision-making and innovation, indicating a shift toward more analytical and evidence-based practices in both coaching and management. Both groups also display a desire to strengthen their strategic planning and problem-solving abilities, highlighting a shared understanding that effective parasport work requires both foresight and flexibility.

However, key differences arise in the focus and application of these competencies. Administrative staff tend to prioritize organizational, financial, and policy-related skills, such as

fundraising ($\bar{X} = 4.32$), financial management ($\bar{X} = 4.23$), and sports governance ($\bar{X} = 4.20$). In contrast, coaches place greater emphasis on technical and athlete-centred skills, including adapted training techniques, injury prevention, and performance assessment, which directly impact athlete development. Administrators are more focused on project and event management ($\bar{X} = 4.23$) and stakeholder engagement, while coaches concentrate on training periodization and rehabilitation methods.

Another distinction is seen in technology use: administrators prioritize digital transformation, social media management, and data analytics, whereas coaches focus on assistive technologies and biomechanics applications for training. Administrators display a stronger orientation toward advocacy and lobbying ($\bar{X} = 4.09$), reflecting their involvement in sports policy and institutional change. Coaches, on the other hand, show higher needs in mentorship, hands-on training, and peer learning, aligning with the practical nature of their day-to-day work.

Despite these differences, both groups show comparable levels of self-confidence, with most rating their competence as 4 or 5 on a five-point scale ($\bar{X} \approx 4.2$). Administrators and coaches also share similar challenges in time management and workload balance, suggesting that both roles face increasing professional demands in parasport environments. Administrators appear slightly more confident in their management and governance knowledge, while coaches exhibit higher confidence in technical and motivational skills.

Administrators and coaches are united by their shared goals of inclusivity, professional growth, and athlete-centred excellence, but diverge in the operational domains where they apply their expertise. Administrators act as the structural and strategic backbone of parasport organizations, ensuring sustainability, compliance, and funding, while coaches serve as the hands-on catalysts of athlete performance and wellbeing. Together, their collaboration bridges policy and practice, transforming parasport environments into inclusive, high-functioning ecosystems that benefit athletes and the wider community alike.

12. KEY INSIGHTS

Key insights on parasport coaches' perceived skills needing improvement:

- Rehabilitation techniques for para-athletes ranked as the top area needing improvement ($\bar{X} = 3.88$), with 44.86% rating it “highly needed.”

- Biomechanics application in disability sports scored equally high ($\bar{X} = 3.73$), showing coaches' recognition of the importance of scientific knowledge in training design.
- Injury prevention strategies ($\bar{X} = 3.73$) were also prioritized, reflecting concern for athlete safety and sustainable performance.
- Project management and innovation in parasports ($\bar{X} = 3.72$) was among the top-rated, suggesting a growing need for administrative and creative leadership skills among coaches.
- Psychological resilience coaching ($\bar{X} = 3.72$) indicates coaches' awareness of the mental and emotional dimensions of athlete support.
- Collaborating with multidisciplinary support teams ($\bar{X} = 3.70$) highlights an increasing appreciation for teamwork with medical, psychological, and technical professionals.
- Strength & conditioning programming for para-athletes ($\bar{X} = 3.67$) suggests a need for more tailored fitness and conditioning approaches in parasport contexts.
- Understanding assistive sports technology ($\bar{X} = 3.65$) shows that many coaches seek to improve their technical literacy regarding adaptive equipment.
- Nutrition & hydration planning for para-athletes ($\bar{X} = 3.65$) reveals recognition of holistic athlete care beyond physical training.
- Alternative communication methods (e.g., sign language, AAC) ($\bar{X} = 3.64$) underscore the demand for inclusive communication competencies.
- Athlete performance assessment & feedback ($\bar{X} = 3.63$) demonstrates coaches' interest in enhancing evidence-based evaluation techniques.
- Sport-specific technical adaptations ($\bar{X} = 3.62$) confirm that many coaches aim to better tailor techniques to individual athlete needs.
- Motivational coaching and psychological support ($\bar{X} = 3.60$) highlights the importance of emotional intelligence in coaching practices.
- Preventing secondary injuries & overuse syndromes ($\bar{X} = 3.60$) indicates a strong awareness of the need for safe training load management.
- Fatigue & recovery management techniques ($\bar{X} = 3.60$) also reflect this safety-oriented perspective.

- Strategic goal setting & athlete development planning (\bar{X} = 3.56) shows coaches' growing focus on long-term athlete progression.
- Behavioural management and emotional regulation strategies (\bar{X} = 3.55) highlight challenges in managing diverse athlete needs.
- Effective communication with para-athletes (\bar{X} = 3.52) reveals that communication remains a foundational skill requiring refinement.
- Public speaking & advocacy in disability sports (\bar{X} = 3.51) suggests that coaches increasingly see themselves as community representatives and advocates.
- Policy implementation & governance in parasport organizations (\bar{X} = 3.58) reflects coaches' desire to better understand administrative frameworks influencing their work.

Key insights on parasport administrative staff' perceived skills needing improvement:

- Fundraising & sponsorship negotiation emerged as the top improvement area (\bar{X} = 4.32), with 55.26% rating it "highly needed," underscoring the financial sustainability challenges in parasport organizations.
- Volunteer recruitment, training & retention strategies also scored extremely high (\bar{X} = 4.32), reflecting the reliance on volunteer support and the need for structured engagement systems.
- Financial management & budgeting (\bar{X} = 4.23) was identified as another critical skill gap, signalling a demand for stronger fiscal planning and accountability practices.
- Project & event management (\bar{X} = 4.23) indicates administrators' recognition of the need to efficiently organize inclusive parasport events and initiatives.
- Organizational skills received consistently high ratings (\bar{X} = 4.25), showing that operational efficiency remains a key professional development priority.
- Information literacy and the ability to locate and access information both scored above \bar{X} = 4.2, suggesting the need for better data management and evidence-based decision-making.
- Media literacy (\bar{X} = 4.21) demonstrates administrators' awareness of the power of media in promoting parasport visibility and inclusion.
- Effective communication with para-athletes (\bar{X} = 4.20) and alternative communication methods (\bar{X} = 4.28) reveal a growing commitment to inclusivity and accessible dialogue.

- Sports governance & policy implementation ($\emptyset = 4.20$) highlights the need for greater understanding of regulatory frameworks in disability sport.
- Strategic planning & goal setting ($\emptyset = 4.18$) shows administrators' desire to build long-term, outcome-driven strategies for sustainable growth.
- Leadership & team management ($\emptyset = 4.18$) underscores the centrality of people management and staff motivation in parasport organizations.
- Sustainable sports program planning & execution ($\emptyset = 4.18$) suggests an emerging focus on long-term viability and environmental or structural sustainability.
- Understanding assistive sports technology ($\emptyset = 4.20$) reveals that administrators are becoming more aware of the role of technology in enhancing inclusion.
- Advocacy & lobbying techniques ($\emptyset = 4.09$) confirm that policy engagement and disability rights promotion are seen as essential administrative skills.
- Social media management & content creation ($\emptyset = 4.07$) points to the increasing need for digital communication and public outreach skills.
- Time management & task prioritization ($\emptyset = 4.14$) shows the challenges of balancing diverse responsibilities within parasport administration.
- Risk assessment & problem-solving ($\emptyset = 4.08$) reflects the need for proactive management of operational, reputational, and safety-related risks.
- Diversity, equality, and inclusion (DEI) strategies ($\emptyset = 4.11$) underline administrators' awareness of the importance of inclusive organizational cultures.
- Innovation & technology integration in parasport ($\emptyset = 4.21$) highlights interest in leveraging digital tools for operational efficiency and athlete development.
- Safeguarding policies & athlete welfare oversight ($\emptyset = 4.08$) demonstrate that athlete protection and ethical governance remain central priorities in the administrative role.

13. MAIN CHALLENGES

The main challenges and needs of parasport sport organizations, based on insights from sport administrators, coaches, experts, and volunteers.

FINANCIAL AND RESOURCE CHALLENGES

One of the most pressing issues identified by parasport organizations is financial instability. Both administrators and coaches emphasized that fundraising and sponsorship negotiation ($\emptyset = 4.32$) remain difficult and underdeveloped areas. The lack of sustainable funding limits the organizations' ability to procure adaptive equipment, host inclusive competitions, and invest in staff training. Dependence on short-term grants and donor-funded projects leads to uncertainty and restricts long-term planning. Public funding often prioritizes mainstream sports, leaving parasport initiatives under-supported. As a result, organizations frequently rely on volunteer labour to sustain operations, which increases vulnerability and limits scalability.

HUMAN RESOURCES AND VOLUNTEER MANAGEMENT

Human resource limitations present another key challenge. Many organizations face difficulties recruiting, training, and retaining volunteers ($\emptyset = 4.32$). The parasport sector heavily depends on volunteers for event organization, athlete support, and administrative duties, yet structured volunteer development programs are rare. High turnover rates and limited incentives weaken continuity and institutional memory. Additionally, both paid staff and volunteers experience heavy workloads, leading to burnout. Strengthening volunteer coordination systems, creating recognition mechanisms, and offering professional training are essential to improving sustainability.

ORGANIZATIONAL CAPACITY AND STRATEGIC PLANNING

A consistent finding across roles is the need to enhance organizational and project management skills ($\emptyset = 4.23$ – 4.25). Many parasport clubs and associations lack formalized systems for planning, monitoring, and evaluation. Administrators indicated that strategic planning and data-driven management ($\emptyset = 4.04$ – 4.05) need development to transition from reactive event-based work toward sustainable, goal-oriented management. Effective use of monitoring tools, impact evaluation, and reporting frameworks can improve both accountability and funding opportunities.

TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT AND INNOVATION

Technology integration in parasport management remains underdeveloped but highly desired. Administrators emphasized the need for digital transformation and technology use in

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

management (\bar{X} = 4.21), while coaches rated assistive sports technology (\bar{X} = 3.65) and biomechanics applications (\bar{X} = 3.73) as important improvement areas. Limited access to modern assistive devices, lack of training in their use, and insufficient digital literacy hinder innovation. Expanding access to digital tools, online learning platforms, and adaptive technology training could modernize both coaching and administration practices.

COMMUNICATION, INCLUSION, AND ACCESSIBILITY

Effective communication with para-athletes and among team members is a shared challenge. Coaches rated effective communication with para-athletes (\bar{X} = 3.52) and alternative communication methods (\bar{X} = 3.64) as essential yet underdeveloped, while administrators rated inclusive communication skills even higher (\bar{X} = 4.20–4.28). Many professionals lack formal training in sign language or Augmentative and Alternative Communication (AAC), which limits accessibility. Inclusive communication training and development of standardized communication protocols could greatly enhance athlete engagement and empowerment.

ADVOCACY, PUBLIC RELATIONS, AND MEDIA ENGAGEMENT

Parasport administrators emphasized the growing need for advocacy and lobbying skills (\bar{X} = 4.09), media literacy (\bar{X} = 4.21), and social media management (\bar{X} = 4.07). The low visibility of parasport in mainstream media remains a significant barrier to growth. Organizations often struggle to promote success stories, attract sponsors, or influence policy agendas. Strengthening storytelling, branding, and advocacy campaigns can improve public awareness, challenge stereotypes, and expand partnerships.

PROFESSIONAL DEVELOPMENT AND TRAINING NEEDS

Continuous training and learning opportunities are highly valued but insufficiently available. Both coaches and administrators expressed a desire for ongoing in-person workshops (58–59%) and peer learning exchanges (61%). Training needs cover a wide range - from technical coaching and governance to inclusion and technology. Establishing formal professional development pathways, certification programs, and mentorship networks can significantly improve staff competence and confidence.

MOTIVATION, RESILIENCE, AND EMOTIONAL SKILLS

Self-motivation, perseverance, and enthusiasm were rated as moderate improvement areas by coaches (\bar{X} = 3.18–3.31), suggesting emotional fatigue within the workforce. Administrators also reported challenges maintaining motivation and self-discipline under limited resources. Strengthening psychological resilience, motivational leadership, and team morale strategies is crucial to sustaining engagement and reducing burnout in parasport environments.

INTERCULTURAL UNDERSTANDING AND DIVERSITY MANAGEMENT

Parasport organizations operate in increasingly diverse and multicultural settings. Both coaches and administrators identified the need for improved respect for diversity (\bar{X} = 3.22–4.11) and cultural competency (\bar{X} = 3.45–3.87). Training in intercultural communication, gender sensitivity, and disability awareness is essential to foster truly inclusive and equitable sports environments.

GOVERNANCE, ETHICS, AND POLICY IMPLEMENTATION

Administrators rated sports governance, ethics, and policy implementation (\bar{X} = 4.07–4.20) as priority areas for improvement. While awareness of good governance principles is increasing, many organizations lack clear internal policies, transparency mechanisms, or safeguarding guidelines. Coaches, on the other hand, rated ethical decision-making in coaching (\bar{X} = 3.37) moderately, indicating a need for further institutional support and standardized ethical frameworks. Promoting accountability, integrity, and safeguarding practices will strengthen trust and credibility within the parasport community.

COLLABORATION AND MULTIDISCIPLINARY COORDINATION

Both groups recognized the importance of teamwork and interdisciplinary collaboration. Coaches rated collaboration with multidisciplinary teams (\bar{X} = 3.70) as essential, while administrators emphasized stakeholder engagement (\bar{X} = 4.12). Coordination among physiotherapists, psychologists, medical experts, and social workers remains inconsistent. Building formal collaboration frameworks can enhance athlete care, rehabilitation, and holistic performance development.

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

L'ORMA

**AETOI
THESSALONIKIS**

ATHLETE WELFARE, SAFETY, AND REHABILITATION

Ensuring athlete well-being is a universal priority. Coaches emphasized rehabilitation techniques ($\bar{X} = 3.88$) and injury prevention strategies ($\bar{X} = 3.73$), while administrators also expressed concern for athlete health and safety ($\bar{X} \approx 4.1$). Despite awareness, gaps remain in emergency preparedness, injury management, and recovery planning. Developing medical partnerships and implementing evidence-based welfare protocols are vital steps forward.

DATA-DRIVEN DECISION-MAKING AND EVALUATION

Administrators increasingly recognize the importance of using data-driven methods ($\bar{X} = 4.04$) and monitoring & evaluation ($\bar{X} = 4.05$) to inform decisions. However, few organizations have the technical capacity or resources to collect and analyse performance, participation, or impact data effectively. Investment in data systems and analytical training can help organizations demonstrate value, attract funding, and improve efficiency.

TIME MANAGEMENT AND WORKLOAD DISTRIBUTION

Time management ($\bar{X} = 4.14$) was cited as a recurring issue, particularly among administrators managing multiple responsibilities. The lack of delegation frameworks and the multitasking nature of roles lead to stress and inefficiency. Implementing structured workflows, role clarity, and digital task management tools could improve productivity.

VOLUNTEER ENGAGEMENT AND TRAINING

Volunteers are the backbone of parasport organizations but often lack access to structured learning opportunities. Nearly half (48.61%) of volunteers reported limited access to formal training. Many rely on experiential learning, resulting in inconsistent competence levels. Establishing volunteer orientation programs, mentorship structures, and recognition mechanisms can enhance retention and quality of engagement.

KEY DIFFERENCES AND SHARED NEEDS

While differences exist across groups, commonalities are evident. Administrators prioritize financial sustainability, governance, and strategic management, whereas coaches emphasize technical, psychological, and athlete-centred skills. Volunteers focus on training access and

Co-funded by
the European Union

clarity of responsibilities. Despite these variations, shared needs include capacity-building, communication training, inclusion, and technological literacy.

14. RANKED SKILLS TABLES

RANKED TABLE OF PARASPORT COACHING SKILLS, FROM HIGHEST TO LOWEST PERCEIVED NEED FOR IMPROVEMENT

(Ø = average rating, 1 = not needed, 5 = highly needed):

Rank	Skill	Ø (Avg.)
1	Rehabilitation techniques for para-athletes	3.88
2	Biomechanics application in disability sports	3.73
2	Injury prevention strategies	3.73
4	Psychological resilience coaching	3.72
4	Project management & innovation in parasports	3.72
6	Collaborating with multidisciplinary support teams	3.70
7	Strength & conditioning programming for para-athletes	3.67
7	Understanding assistive sports technology	3.65
9	Nutrition & hydration planning for para-athletes	3.65
10	Alternative communication methods (sign language, AAC)	3.64
11	Athlete performance assessment & feedback	3.63
11	Emergency response in parasport settings	3.63
13	Fatigue & recovery management techniques	3.60
13	Motivational coaching & psychological support	3.60
13	Preventing secondary injuries & overuse syndromes	3.60
16	Sport-specific technical adaptations	3.62
17	Adapted training techniques	3.57
18	Training periodization & session planning	3.58
19	Strategic goal setting & athlete development planning	3.56
20	Behaviour management & emotional regulation strategies	3.55
21	Effective communication with para-athletes	3.52
22	Public speaking & advocacy in disability sports	3.51

Rank	Skill	Ø (Avg.)
23	Presentation skills	3.47
24	Cultural competency & disability advocacy	3.45
25	Communication skills (general)	3.48
26	Innovative thinking	3.61
27	Critical thinking	3.29
28	Self-motivation	3.31
29	Openness	3.34
30	Ethical decision-making in parasport coaching	3.37
31	Organizational skills	3.42
32	Respect for diversity	3.22
33	Tolerance	3.24
34	Perseverance	3.24
35	Self-discipline	3.27
36	Enthusiasm	3.18
37	Intercultural understanding	3.17

RANKED TABLE OF PARASPORT ADMINISTRATIVE STAFF SKILLS, FROM HIGHEST TO LOWEST PERCEIVED NEED FOR IMPROVEMENT

(Ø = average rating, 1 = not needed, 5 = highly needed):

Rank	Skill	Ø (Avg.)
1	Fundraising & sponsorship negotiation	4.32
2	Volunteer recruitment, training & retention strategies	4.32
3	Organizational skills	4.25
4	Financial management & budgeting	4.23
5	Project & event management	4.23
6	Ability to locate and access information	4.21
7	Media literacy	4.21
8	Effective communication with para-athletes	4.20
9	Sports governance & policy implementation	4.20
10	Understanding assistive sports technology	4.20

Rank	Skill	Ø (Avg.)
11	Innovation & technology integration in parasport	4.21
12	Strategic planning & goal setting	4.18
13	Leadership & team management	4.18
14	Sustainable sports program planning & execution	4.18
15	Negotiation skills in sponsorship & policy discussions	4.17
16	Organizational skills (duplicate)	4.17
17	Risk assessment & problem-solving	4.15
18	Communication skills	4.15
19	Time management & task prioritization	4.14
20	Sport-specific technical adaptations	4.13
21	Presentation skills	4.08
22	Teamwork abilities	4.08
23	Crisis communication & media handling	3.96
24	Advocacy & lobbying techniques	4.09
25	Social media management & content creation	4.07
26	Digital marketing & branding	4.00
27	Diversity, equality, and inclusion strategies	4.11
28	Stakeholder engagement & relationship building	4.12
29	Monitoring & evaluation techniques	4.05
30	Decision-making	4.04
31	Adaptive problem-solving in complex sports environments	4.10
32	Inclusion & accessibility policy development	4.07
33	Ethics & integrity in sports administration	4.07
34	Cultural competence & inclusive leadership	3.87
35	Self-discipline	4.02
36	Enthusiasm	4.01
37	Perseverance	4.04
38	Self-motivation	4.05
39	Tolerance	4.01
40	Openness	3.96

Rank	Skill	Ø (Avg.)
41	Respect for diversity	4.11
42	Intercultural understanding	3.98
43	Adapted training techniques	4.09
44	Biomechanics application in disability sports	4.18
45	Injury prevention strategies	4.08
46	Rehabilitation techniques for para-athletes	4.12
47	Athlete performance assessment & feedback	3.97
48	Strength & conditioning programming for para-athletes	4.07
49	Training periodization & session planning	4.07
50	Fatigue & recovery management techniques	4.03
51	Paralympic movement & classification system knowledge	4.03
52	International collaboration & networking in parasports	4.04
53	E-learning & digital transformation in sports education	4.02
54	Sports law & anti-doping regulations compliance	4.08
55	Facility management & accessibility audits	4.11
56	Athlete career transition & post-sport opportunities	4.11
57	Alternative communication methods (sign language, AAC)	4.28
58	Critical thinking	3.96
59	Innovative thinking	4.10
60	Ability to analyse and evaluate media content	4.01
61	Data-driven decision-making	4.04
62	Public speaking & presentation skills	4.12
63	Human resource management in sports organizations	4.14
64	Conflict resolution & mediation skills	4.09
65	Safeguarding policies & athlete welfare oversight	4.08
66	Athlete career transition & post-sport opportunities (duplicate)	4.11

15. RICH PRACTICE CONCLUSIONS

INTRODUCTION

This chapter presents a cross-country synthesis of the rich practices collected in the ParaEmpower project across Croatia, Greece, Montenegro, and Serbia. These practices represent real-world examples of how parasport organizations and professionals respond to challenges, mobilize local to international resources, and create opportunities for athletes with disabilities. While the level of detail varied across submissions and some practices were documented more extensively than others, the collected material provides a good understanding of the operational realities of parasport in the Balkan region. The analysis that follows combines research-based interpretation of the practices; yet it is not meant to be a research publication. The analysis draws on 36 documented practices and supplements them with additional input from the research team. With it, the chapter demonstrates how the Balkan parasport actors act within their different socio-economic contexts and it informs the framing of the ParaEmpower capacity-building programmes.

LEARNING FROM EXPERIENCE

Before examining the collected rich practices, it is important to clarify why learning from concrete experience is a necessary source of knowledge for parasport capacity building.

The idea that experience is a central driver of learning is well established in educational and professional literature. David Kolb's (1984) influential theory of experiential learning, for example, defines learning as a process whereby new knowledge is created through transforming experience, emphasising that knowledge does not only come from abstract theory but from engaging in action, reflecting on it, and testing new approaches in practice. Kolb's model describes a cycle that moves from concrete experience to reflective observation, then to abstract conceptualisation and active experimentation. This cyclical process is particularly relevant for coaches and sport administrators in parasports, who must continually interpret what happens in their work in practice, and adjust their behaviour accordingly.

Donald Schön's (2017) work on the so-called reflective practitioner further strengthens the argument that professional expertise grows through systematic reflection on practice. Schön shows that experienced professionals often know more than they can say, relying on what he

calls reflection-in-action and reflection-on-action to respond to complex, uncertain, real-world situations. Rather than simply applying fixed rules, they experiment, adjust, and learn in and from unpredictable contexts. Parasport administrators and coaches face similar complexity: they must adapt to diverse impairment profiles, changing policy environments, and resource constraints. The reflective practitioner perspective suggests that documenting and analysing their concrete practices helps make this often tacit knowledge visible and transferable. And this is exactly what the ParaEmpower research seeks to provide.

In parallel, debates on evidence-based practice have increasingly recognised that evidence is not limited to randomized trials or formal research. In health and social care, for example, authors such as Titler (2008) argue that evidence-based practice combines the best available research with professional expertise and the values and experiences of service users. This broader view aligns with our idea of practice-based evidence, in which well-documented real-world practices are treated as valuable sources of learning, yet complemented by or complementing own research as described above. With it, practice-based evidence perspectives emphasise that solutions developed in everyday settings under real constraints and with real participants can help narrow the gap between research and practice, especially when formal research is scarce or slow to appear. For parasport in the Balkans, where empirical research is still emergent in many areas, our careful documentation of rich-practice initiatives therefore is considered to provide good foundation for decision-making.

In sport specifically, recent work on knowledge translation reinforces the importance of learning from applied practice. Studies in sport management and athletic training show that effective knowledge use depends on ongoing dialogue between researchers, practitioners, and organisations, rather than one-way transfer of findings from academia to the field. In this regard Schailée et al. (2019) highlight that sport professionals generate context-specific knowledge through their daily work, and that integrating this experiential knowledge with research evidence leads to more relevant and sustainable interventions. For ParaEmpower, this implies that our rich practices are not merely illustrations of the survey results but are themselves a crucial part of the evidence base for shaping our capacity building modules, policy recommendations, and future projects.

COUNTRY PRACTICE OVERVIEWS

The 36 practices provided by the four National Paralympic Committees of Croatia, Greece, Montenegro and Serbia differ in number and complexity across countries. Croatia and Serbia provided rich practices from long-standing clubs, federation-level programmes, national development hubs, and international collaboration. Submissions from Greece focused primarily on highly structured capacity-building modules, and Montenegro contributed a broad set of administrative practices, several of them illustrating constraints in low-resource environments. Across all countries, the practices highlight a range of actors involved in parasport: coaches, administrators, volunteers, families, local governments, and in some cases international partners. The examples span both grassroots and elite levels, reflecting the ecosystem-wide nature of parasport development in the Balkan region.

Croatia submitted a diverse portfolio of practices, many of which exemplify how clubs and federations serve as local engines of inclusion. One such example is the Para-swimming Club “Natator”, which has provided structured opportunities for people with disabilities to learn to swim and progress into parasport pathways. The inclusive sports club shows a rich practice as regards offering adapted swimming training that is influenced by FINA and Para Swimming rules, and which heavily relies on collaboration with national governing bodies. Its key strength lies in a data-based, individualized approach to para-athlete development and a stable communication system between coaches and families, which has allowed it to remain sustainable over time. Another Croatian example, the Para-Ski Federation, illustrates how para-coach education can be systematized through multi-year implementation and recurring training cycles. For it, the federation conducted a series of structured training events to develop para-coaching expertise in different para-alpine disciplines. This practice demonstrates how long-term investment in mentor-supported learning creates sustained capacity within smaller national para-sport federations. Other Croatian practices highlight club-driven community inclusion. The judo club “Fuji Velika Gorica”, for example, promotes peer mentorship and adapted martial arts sessions for children and youth with disabilities. The practice underscores the importance of predictable routines, individualized instruction, and family involvement in fostering safe participation. Similarly, the “In-Dive” practice employs the Halliwick concept to teach aquatic skills to persons with disabilities, emphasizing gradual skill progression, instructor safety training, and evidence-based methodology. Additional practices such as

“SailAway” integrate children with autism spectrum disorders into adaptive sailing programmes, providing accessible participation environments supported by trained instructors. Across these examples, Croatian practices reflect a trend: strong club-level innovation supported by cross-sector cooperation, ranging from health professionals in the KIDS program to municipal partnerships in inclusive sports festivals.

Greece submitted practices centered on Boccia and First Aid training delivered by the organization AETOI. This training combined theoretical and practical modules aimed at athletes, coaches, and volunteers who support BC3 athletes who compete using assistive ramps due to limited motor function. The training focused on technical ramp operation, safe athlete positioning, and essential first aid awareness tailored to the needs of athletes with severe physical impairments. In addition to ramp operation, the training highlighted an often neglected but critical element: equipping staff and volunteers with the ability to respond safely to medical or mobility-related incidents. Through structured methodology and collaborative learning, the practice demonstrated how targeted training can raise standards of participation and safety in parasport environments. Though Greece submitted fewer practices, the documented practice exhibited methodological clarity, strong pedagogical design, and immediate transferability to similar contexts.

Montenegro’s submissions primarily consisted of administrative practices, several of which revealed the infrastructural and resource-related constraints faced by parasport organizations. While some files were structured as templates rather than practices, the available content pointed to recurring themes. One commonly referenced approach is the use of shared community spaces, such as school gyms or municipal sports halls, to run parasport activities. This practice reflects the reality that dedicated parasport facilities are rare in Montenegro. Rather than viewing this as a barrier, parasport clubs and administrators often develop partnerships with schools and community institutions to secure access to safe training environments. Another area described in the Montenegrin practices concerns media visibility and public perception. Parasport administrators emphasized the importance of engaging journalists and developing positive parasport narratives. Regular reporting, para-athlete interviews, and public events have proven to be essential tools for building recognition and reducing stigma. While these practices rely heavily on skills such as interpersonal relationships and informal networking, they represent a pragmatic and cost-effective engagement strategy in

contexts with limited promotional budgets. With it, the practices reveal a pattern: parasport innovation is often relational rather than infrastructural, emerging through partnerships, media outreach, and adaptive use of existing community resources.

Serbia submitted a rich collection of practices, demonstrating a mature parasport system marked by strategic investments and long-term development pathways. Among the most illustrative examples is the National Development Hub for Para Table Tennis in Novi Sad. Initiated in 2010, the hub evolved into the national centre responsible for producing nearly all Serbian medallists in the discipline. The model integrates accommodation, training, mentorship, and community building in a single environment, illustrating how grassroots parasport initiatives can lead to national-level impact. Another notable Serbian practice concerns equipment-based system strengthening in wheelchair basketball. Through national-level procurement of competition wheelchairs and everyday mobility devices, Serbia dramatically expanded participation capacity in this parasport. A similar outcome resulted from the goalball equipment investment, facilitated by a collaboration with IBSA, which enabled Serbia to host international competitions and field teams within a short timeframe. Serbia also highlighted educational and awareness initiatives, such as the Paralympic School Day, a long-standing IPC programme that introduces thousands of students to parasport through demonstrations, athlete interactions, and learning activities. Moreover, practices in para-athletics coaching document how integrating elite able-bodied coaches, combined with long-term coaching system reform, contributed to sustained international success. Another rich practice highlighted the importance of cross-regional cooperation in the Balkan region in youth parasport development as realized through the EU co-funded project SeeYou. The empowerment structures developed for youth parasport coaches and young athletes were reported as excellent opportunities for personal growth and social inclusion through sport, as well as great co-learning opportunities across the participating organisations and individuals. Taken together, Serbian practices suggest a systemic model in which elite development, equipment provision, structured coaching, and public visibility reinforce one another.

CROSS-CUTTING THEMES IN REGIONAL PARASPORT DEVELOPMENT

Despite differences in national contexts and documentation depth, several themes emerged consistently across practices. Six dominant themes emerged across the four countries,

revealing shared challenges, diverse strategies, and opportunities for system strengthening. The analysis shows that these themes appear differently across contexts, but together they form a cohesive picture of parasport development in the Balkan region.

CAPACITY BUILDING OF PARACOACHES AND EXPERTS

Capacity building is a central feature in Croatia, Greece, and Serbia, with more informal forms present in Montenegro. In Croatia, the Para-Ski Federation demonstrates a structured, multi-year approach to coach education, offering recurring development opportunities connected to alpine skiing disciplines. Similarly, the KIDS programme, though broader in scope, includes multidisciplinary training for professionals working with children and youth with disabilities, reinforcing the idea that coach competence thrives in multidisciplinary settings. Greece's AETOI organization offers an example of structured capacity building through its Boccia BC3 and First Aid trainings. This practice combines theoretical learning with practical skills necessary for supporting athletes with severe motor impairments who rely on assistive ramps. The training integrates safety components tailored to the disability profiles of athletes. Serbia presents comprehensive examples of expert development. The reform of para-athletics coaching integrates highly experienced able-bodied athletics coaches into the parasport system and builds structured pathways for long-term coach education. The Novi Sad para table tennis development hub likewise functions as a learning environment where athletes and coaches work in close proximity, supported by mentorship from national-level experts. Montenegro's practices reference coach development more indirectly. Rather than formal programmes, learning often occurs through experience, peer exchange, and contextualized improvisation within community settings. While these approaches sustain participation, the provided practices reveal a possible need for more formalized structures, which should be further explored over the course of the ParaEmpower project lifetime. Across the region, these practices underscore the importance of systematic, repeated, and certified education for coaches and experts working in parasports. This finding is consistent with the broader capacity-building needs identified in the above sections on skills identification of this report.

INFRASTRUCTURE & EQUIPMENT SOLUTIONS

A second theme concerns infrastructure and equipment availability, which plays a strong role not only across the Balkan region but in the parasport sector in general. At the same time,

infrastructure and equipment stand out as significant determinants of participation. The practices provided illustrate different approaches to meet these needs. Serbia's national investments in equipment, for instance, have been reported as transformative. The wheelchair basketball initiative, for example, expanded access by providing hundreds of everyday wheelchairs and dozens of sports wheelchairs. Similarly, the goalball equipment investment, undertaken with IBSA support, enabled Serbia to host international competitions and rapidly expand categories of participation. The practices provided from Montenegro indicate reliance on shared school gyms, municipal sports halls, and other community spaces. Rather than seeing this as an inherent limitation, Montenegrin organizations have developed partnership-driven approaches that make existing infrastructure work for them. Croatia seems to sit between these two models. Clubs such as Natator and In-Dive collaborate with local pools, while sailing clubs use existing docks and marinas to run adaptive sailing programs like SailAway. Mobile support teams in practices like KIDS help deliver services to underserved communities. These examples show that infrastructure gaps can be addressed through strategic investment, creative collaboration, or both. For policy stakeholders, equipment investment stands out as a high-return intervention that directly reduces participation barriers.

INCLUSIVE COACHING & ADAPTIVE TECHNIQUES

A third theme is the spread of inclusive coaching and adapted training techniques, evident across all four countries. In this regard, the practices reveal a consistent emphasis on adapting para-coaching methods to support athletes' diverse needs. In Croatia, for example, In-Dive uses the Halliwick concept to teach aquatic skills through a structured sequence emphasizing water confidence, safety, and gradual adaptation. Fuji Velika Gorica uses peer mentorship, individualized progression, and predictable routines to enable participation among children and youth with disabilities. Greece's BC3 training teaches technical ramp operation and safe athlete handling, demonstrating how precision and technical knowledge underpin inclusion for athletes with severe impairments. Serbia contributes a variety of advanced adaptations, from para-athletics coaching tailored to different disability categories to the methods used within the table tennis development hub that integrate individualized training plans with elite performance strategies. Across countries, inclusive coaching is not portrayed as improvisation but as a skill set requiring training, frameworks, and reflective practice. This confirms the need

for ParaEmpower’s capacity building modules to include approaches to foster skills related to (para)sport-specific adaptation methodologies.

AWARENESS & COMMUNITY ENGAGEMENT

A fourth theme is awareness raising and community engagement. The topics emerge in the practice collection strongly, particularly in Serbia, Montenegro, and Croatia. In Serbia, the Paralympic School Day is a standout practice, involving thousands of pupils in interactive learning activities with para-athletes. The long-term implementation of this programme has contributed to reducing stigma and normalizing disability in school environments. Montenegro’s practices focus on visibility in contexts with limited resources. Parasport administrators frequently emphasize cooperation with local media as a tool for building positive narratives. Regular reporting, athlete storytelling, and visible public events help create community recognition even without major infrastructure. In Croatia, inclusive sports clubs highlight the role of families, volunteers, and local institutions. Their models rely on close communication with parents, collaboration with rehabilitation professionals, and regular community events that create a supportive culture around parasport participation. These examples demonstrate that sustainable inclusion requires skills to foster engagement strategies that extend beyond the sports field into schools, families, and public discourse.

INTERNATIONAL COLLABORATION

International collaboration plays another significant role in several practices. It appears prominently in practices from Croatia and Serbia, and to a lesser degree in the rich practices from Greece. Croatian organizations such as those involved in Sport4Everyone collaborate across borders to exchange methods and build inclusive sport models. The Croatian Paralympic Committee also demonstrates international engagement through federation partnerships. Serbia’s practices illustrate collaboration with international federations such as IBSA for goalball development or through hosting Europe Cup races in para-alpine skiing. These engagements not only improve local standards but also raise Serbia’s visibility as a regional leader. The rich practice of the Erasmus+ project SeeYou highlighted the importance of cross-regional cooperation in the Balkan region in youth parasport development. The empowerment structures developed for youth parasport coaches and young athletes were reported as excellent opportunities for personal and organisational growth. Alos Greece contributes

through Erasmus+ educational networks and shared knowledge frameworks in mixed-ability learning. Collectively, the practices show that cross-border cooperation accelerates method transfer, strengthens legitimacy, and supports professional development. This confirms a need to strengthen skills that support collaboration as well as recognising the importance for regional parasport policy and to support their design and application.

GRASSROOTS-TO-ELITE PATHWAYS

This theme is relevant across all four countries but is especially evident in the practices provided from Serbia and Croatia. Serbia's Novi Sad para table tennis hub demonstrates a clear progression from grassroots participation to elite performance, producing nearly all national medallists through a comprehensive residential training model. Para athletics coaching reforms further illustrate structured pathways that integrate talent identification with elite development. Croatia contributes through CPC-led national approaches to talent identification and through clubs that nurture long-term participation. Alpine skiing camps run by the Para-Ski Federation also serve development functions, connecting young athletes to higher levels of competition. These examples show the importance of coordinated pathways that link entry-level participation with sustained athletic progress. This is an issue of strategic relevance for policymakers. Therefore, skills that support parasport staff in establish cross-sport and cross-sector collaboration should be fostered.

CHALLENGES IDENTIFIED ACROSS PRACTICES AND COUNTRIES

Across the region, parasport development is shaped by structural challenges that are visible in almost all practices. Limited infrastructure and equipment shortages restrict participation opportunities, especially in smaller or rural communities. The need for parasport-specific training remains prominent, as many coaches initially come from able-bodied sports and must acquire specialized knowledge through projects or workshops rather than formal systems.

Another recurring challenge is the dependency on project-based funding. Many practices are closely tied to EU-funded initiatives, which raises concerns about the sustainability of activities once project cycles end. Long-term sustainability appears more robust when anchored to national funding commitments, but even there, several practices originated as volunteer-driven initiatives.

The practices provided also reflect social and perceptual barriers, such as stigma or low awareness about parasport opportunities. Awareness-raising programmes address these gaps but require sustained support to create long-term societal change.

SUCCESS FACTORS ACROSS COUNTRIES

Despite these challenges, the practices highlight several success factors that can guide not only the ParaEmpower capacity-building programmes but also future activities and policy. One is the value of interdisciplinary collaboration, which integrates coaches, educators, health professionals, and family networks into parasport delivery. Another success factor is community anchoring, where clubs collaborate with local institutions such as schools, municipalities, or NGOs to build supportive ecosystems for participation.

Furthermore, many practices demonstrate that scalable, adaptable models can flourish even in low-resource environments. Reliance on shared resources and facilities, the development of sport specific hubs, show how even smaller-scale ideas, backed by committed people, can grow into sustainable programmes.

Finally, strategic equipment investment stands out as a high-impact intervention across several practices provided, where national procurement directly increased participation and elevated performance potential.

OPPORTUNITIES FOR DEVELOPMENT

The analysis suggests several opportunities for strengthening the regional parasport landscape. One is to formalize and standardize training systems for parasport coaches and administrators, reducing reliance on isolated workshops or project-specific initiatives. Another is to build equipment-sharing networks across clubs and municipalities. Practices also point to the need for stronger data collection, especially in monitoring para-athlete development, programme outcomes, and long-term participation trends.

Cross-border exchanges represent another opportunity. NPCs, clubs and federations could benefit from sharing methodologies and club development strategies. Such exchanges could also support countries with smaller parasport communities by giving access to models that are already functioning elsewhere.

IMPLICATIONS FOR THE CAPACITY-BUILDING PROGRAMME

The collected practices provide a strong empirical foundation for designing the ParaEmpower training and toolkit. The capacity building modules can draw directly on documented techniques from the region, such as aquatic adaptation methods, inclusive martial arts pedagogy, or the structuring of talent development centres. Other modules can integrate lessons about volunteer engagement, family involvement, and communication strategies for public awareness. The practices also signal that training should not only focus on technical skills but also on strategic and administrative competencies, especially in contexts where parasport organizations must negotiate facility access, manage volunteers, or build media relationships. Finally, the examples of national-level investment can serve as case studies for policymakers on how structured support can transform participation systems at scale.

CONCLUSION

The rich practices collected in the ParaEmpower project provide a multifaceted and grounded picture of parasport development across the Balkan region. They show that inclusion is not an abstract objective but a concrete, daily practice shaped by local resources, expertise, partnerships, and sometimes the persistence of individual actors. Despite the diversity of contexts, the practices collectively underscore the importance of capacity-building, accessible infrastructure, inclusive methodology, community engagement, and international collaboration. By synthesizing these experiences, this chapter offers evidence-based insights that can guide not only the development of the ParaEmpower trainings and toolkit, but also broader policy efforts aimed at strengthening parasport systems. The lessons presented here underscore that meaningful inclusion requires both strategic investment and day-to-day adaptations, and that every country in the region, regardless of resources, contributes valuable knowledge to this shared learning and capacity building journey.

ANNEX A: SKILLS SURVEY

Introduction to the ParaEmpower Survey

Thank you for participating in this survey that is part of the **ParaEmpower** project, co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union. This survey aims to assess the perception of **parasport administrators and coaches who either work in a paid or volunteer position in a local parasport**

Co-funded by
the European Union

club in the Balkan region. It aims to identify essential skills required in their roles and to identify potential areas in which further training and capacity building is needed. With it, your responses will help to shape a new training program for (future) parasport administrators and coaches from the Balkan region. The survey will take approximately **10-15 minutes** to complete. Your answers are anonymous and will only be used for research purposes.

GDPR Disclaimer: Your personal data will be collected and processed in accordance with the General Data Protection Regulation (GDPR) (EU) 2016/679. Participation in this questionnaire is voluntary, and your responses will be treated as confidential and used only for research purposes. No identifiable information will be shared with third parties without your explicit consent. You have the right to access, correct, or request deletion of your data at any time. By continuing, you confirm that you understand and agree to these terms.

SECTION 1: GENERAL INFORMATION (FOR ALL RESPONDENTS)

1. In which country do you work or volunteer in a local parasport club?

- Croatia
- Greece
- Montenegro
- Serbia
- Other _____

2A. What is your role in the local parasport? (Select only one)*

- Parasport Coach
- Parasport Administrator

** Link to the definitions / descriptions of a Coach and Administrator*

2B. What is your work relationship with the local club? (Select only one)*

- Paid Staff Member
- Volunteer

** Link to the definitions / descriptions of what is a paid staff member*

3. How many years of experience do you have in parasport?

- Less than 1 year

- 1-3 years
- 4-6 years
- More than 6 years

4. Have you received any formal or informal training related to parasport?

- Yes, I received formal training (certificate)

Please specify _____

- Yes, I received informal on-the-job training

Please specify _____

- No training at all

5. How confident do you feel in your skills related to your role in the local parasport club? (Scale 1 = Not confident at all, 5 = Very confident)

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

SECTION 2: SPECIFIC SKILL NEEDS BY ROLE

FOR PARASPORT COACHES

6. Which coaching skills do you feel need the most improvement in your work?

(Rate from 1 = Not needed to 5 = Highly needed)

Cognitive & Strategic Thinking

Skill	1	2	3	4	5
Critical thinking	☐	☐	☐	☐	☐
Innovative thinking	☐	☐	☐	☐	☐
Presentation skills	☐	☐	☐	☐	☐

Co-funded by
the European Union

Communication & Collaboration

Skill	1	2	3	4	5
Communication skills	☐	☐	☐	☐	☐
Effective communication with para-athletes	☐	☐	☐	☐	☐
Alternative communication methods (sign language, AAC)	☐	☐	☐	☐	☐

Management & Leadership

Skill	1	2	3	4	5
Organizational skills	☐	☐	☐	☐	☐
Strategic goal setting & athlete development planning	☐	☐	☐	☐	☐
Project management & innovation in parasports	☐	☐	☐	☐	☐
Policy implementation & governance in parasport organizations	☐	☐	☐	☐	☐

Personal & Social Development

Skill	1	2	3	4	5
Self-discipline	☐	☐	☐	☐	☐
Enthusiasm	☐	☐	☐	☐	☐
Perseverance	☐	☐	☐	☐	☐
Self-motivation	☐	☐	☐	☐	☐
Tolerance	☐	☐	☐	☐	☐
Openness	☐	☐	☐	☐	☐
Respect for diversity	☐	☐	☐	☐	☐
Intercultural understanding	☐	☐	☐	☐	☐

Technical & Coaching Expertise

Skill	1	2	3	4	5
Adapted training techniques	☐	☐	☐	☐	☐
Biomechanics application in disability sports	☐	☐	☐	☐	☐
Injury prevention strategies	☐	☐	☐	☐	☐
Rehabilitation techniques for para-athletes	☐	☐	☐	☐	☐

Skill	1	2	3	4	5
Athlete performance assessment & feedback	☐	☐	☐	☐	☐
Strength & conditioning programming for para-athletes	☐	☐	☐	☐	☐
Understanding assistive sports technology	☐	☐	☐	☐	☐
Training periodization & session planning	☐	☐	☐	☐	☐
Fatigue & recovery management techniques	☐	☐	☐	☐	☐
Sport-specific technical adaptations	☐	☐	☐	☐	☐
Motivational coaching & psychological support	☐	☐	☐	☐	☐
Behavior management & emotional regulation strategies	☐	☐	☐	☐	☐
Psychological resilience coaching	☐	☐	☐	☐	☐
Emergency response in parasport settings	☐	☐	☐	☐	☐
Preventing secondary injuries & overuse syndromes	☐	☐	☐	☐	☐
Nutrition & hydration planning for para-athletes	☐	☐	☐	☐	☐
Public speaking & advocacy in disability sports	☐	☐	☐	☐	☐
Collaborating with multidisciplinary support teams	☐	☐	☐	☐	☐
Ethical decision-making in parasport coaching	☐	☐	☐	☐	☐
Cultural competency & disability advocacy	☐	☐	☐	☐	☐

7. What is the biggest challenge you face as a parasport coach in your local club? (Open-ended)

For Parasport Administrators

6. Which skills do you feel need the most improvement related to your work as sport administrator in the local sport club? (Rate from 1 = Not needed to 5 = Highly needed)

Cognitive & Strategic Thinking

Skill	1	2	3	4	5
Critical thinking	☐	☐	☐	☐	☐
Innovative thinking	☐	☐	☐	☐	☐
Presentation skills	☐	☐	☐	☐	☐

Skill	1	2	3	4	5
Media literacy	☐	☐	☐	☐	☐
Information literacy	☐	☐	☐	☐	☐
Ability to locate and access information	☐	☐	☐	☐	☐
Ability to analyse and evaluate media content	☐	☐	☐	☐	☐
Risk assessment & problem-solving	☐	☐	☐	☐	☐
Data-driven decision-making (using analytics for sports development)	☐	☐	☐	☐	☐

Communication & Collaboration

Skill	1	2	3	4	5
Teamwork abilities	☐	☐	☐	☐	☐
Communication skills	☐	☐	☐	☐	☐
Effective communication with para-athletes	☐	☐	☐	☐	☐
Alternative communication methods (sign language, AAC)	☐	☐	☐	☐	☐
Public speaking & presentation skills	☐	☐	☐	☐	☐
Networking & partnership-building (creating collaborations across sectors)	☐	☐	☐	☐	☐
Crisis communication & media handling	☐	☐	☐	☐	☐
Advocacy & lobbying techniques (for disability sports policy change)	☐	☐	☐	☐	☐
Social media management & content creation	☐	☐	☐	☐	☐
Digital marketing & branding for sports organizations	☐	☐	☐	☐	☐

Management & Leadership

Skill	1	2	3	4	5
Organizational skills	☐	☐	☐	☐	☐
Sports governance & policy implementation	☐	☐	☐	☐	☐
Financial management & budgeting	☐	☐	☐	☐	☐
Project & event management	☐	☐	☐	☐	☐
Athlete career transition & post-sport opportunities	☐	☐	☐	☐	☐
Diversity, equality, and inclusion (DEI) strategies	☐	☐	☐	☐	☐
Stakeholder engagement & relationship building	☐	☐	☐	☐	☐

Skill	1	2	3	4	5
Organizational skills	☐	☐	☐	☐	☐
Monitoring & evaluation techniques (measuring impact of sports programs)	☐	☐	☐	☐	☐
Decision-making	☐	☐	☐	☐	☐
Risk assessment & problem-solving	☐	☐	☐	☐	☐
Strategic planning & goal setting	☐	☐	☐	☐	☐
Leadership & team management	☐	☐	☐	☐	☐
Fundraising & sponsorship negotiation	☐	☐	☐	☐	☐
Conflict resolution & mediation skills	☐	☐	☐	☐	☐
Time management & task prioritization	☐	☐	☐	☐	☐
Safeguarding policies & athlete welfare oversight	☐	☐	☐	☐	☐
Human resource management in sports organizations	☐	☐	☐	☐	☐
Adaptive problem-solving in complex sports environments	☐	☐	☐	☐	☐
Inclusion & accessibility policy development	☐	☐	☐	☐	☐
Sustainable sports program planning & execution	☐	☐	☐	☐	☐
Athlete career transition & post-sport opportunities	☐	☐	☐	☐	☐
Facility management & accessibility audits	☐	☐	☐	☐	☐
Ethics & integrity in sports administration	☐	☐	☐	☐	☐
Cultural competence & inclusive leadership	☐	☐	☐	☐	☐
Negotiation skills in sponsorship & policy discussions	☐	☐	☐	☐	☐

Personal & Social Development

Skill	1	2	3	4	5
Self-discipline	☐	☐	☐	☐	☐
Enthusiasm	☐	☐	☐	☐	☐
Perseverance	☐	☐	☐	☐	☐
Self-motivation	☐	☐	☐	☐	☐
Tolerance	☐	☐	☐	☐	☐
Openness	☐	☐	☐	☐	☐
Respect for diversity	☐	☐	☐	☐	☐

Skill	1	2	3	4	5
Intercultural understanding	☐	☐	☐	☐	☐

Technical & Coaching Expertise

Skill	1	2	3	4	5
Adapted training techniques	☐	☐	☐	☐	☐
Innovation & technology integration in parasport	☐	☐	☐	☐	☐
Biomechanics application in disability sports	☐	☐	☐	☐	☐
Injury prevention strategies	☐	☐	☐	☐	☐
Rehabilitation techniques for para-athletes	☐	☐	☐	☐	☐
Athlete performance assessment & feedback	☐	☐	☐	☐	☐
Strength & conditioning programming for para-athletes	☐	☐	☐	☐	☐
Understanding assistive sports technology	☐	☐	☐	☐	☐
Training periodization & session planning	☐	☐	☐	☐	☐
Fatigue & recovery management techniques	☐	☐	☐	☐	☐
Sport-specific technical adaptations	☐	☐	☐	☐	☐
Paralympic movement & classification system knowledge	☐	☐	☐	☐	☐
International collaboration & networking in parasports	☐	☐	☐	☐	☐
E-learning & digital transformation in sports education	☐	☐	☐	☐	☐
Sports law & anti-doping regulations compliance	☐	☐	☐	☐	☐
Volunteer recruitment, training & retention strategies	☐	☐	☐	☐	☐

7. What is the biggest challenge you face as a sport manager in parasport? (Open-ended)

SECTION 3: FINAL QUESTIONS

8. What type of training do you think would help you improve your skills?

(Select all that apply)

- Online courses/webinars
- In-person workshops
- Mentorship programs
- Practical hands-on training
- Peer learning & knowledge exchange
- Other (please specify) _____

9. Would you be interested in participating in future training programs based on these skills?

- Yes
- No
- Maybe

If no or maybe, why (potentially) not? _____

If yes, would you like to provide your email address for further information?

10. Any other comments or suggestions regarding skills development in parasport? (Open-ended)

Thank you for your time and valuable insights. Your responses will help design a new training program to strengthen administrators and coaches working in local parasports clubs in the Balkan region.

ANNEX B: RICH PRACTICES SURVEY

Section	Details to be Filled
Country	
Organization Name	
Type of Practice	For Coaches For Administrators For a Local Parasports Club

Title of the Best Practice	
Date of Documentation	
Name of Researcher(s)	
Description of the Best Practice	
Summary	<i>(Provide a brief overview of the practice, outlining its key components and significance.)</i>
Context & Background	<i>(Describe the setting in which the practice was developed, including the challenges or gaps it addresses.)</i>
Target Group	<i>(Specify the beneficiaries of the practice, such as para-athletes, coaches, sport administrators, volunteers, etc.)</i>
Theoretical Foundation & Approach	<i>(Explain how this practice is based on theoretical disability models, coaching frameworks, or governance principles.)</i>
Implementation & Application	
Skills Applied in Practice	<i>(List the specific skills demonstrated in this best practice, e.g., adapted training techniques, strategic management, inclusive coaching strategies, etc.)</i>
Steps Taken	<i>(Detail the actions and methodologies used to implement the practice.)</i>
Resources Required	<i>(Identify key resources such as funding, equipment, human resources, partnerships, or technological tools.)</i>
Challenges & Adaptations	<i>(Describe any obstacles faced during implementation and how they were addressed.)</i>
Impact & Sustainability	
Outcomes & Measurable Impact	<i>(Explain the direct benefits observed, such as athlete performance improvement, enhanced accessibility, or better organizational efficiency.)</i>
Innovation & Transferability	<i>(Highlight any unique or creative aspects of this practice and how it can be adapted or replicated in other settings.)</i>
Contribution to Sustainability	<i>(Describe how this practice promotes long-term impact in parasport management or coaching.)</i>
Supporting Evidence & Documentation	
Testimonials & Case Examples	<i>(Provide quotes, feedback, or real-life experiences from participants.)</i>
References & Supporting Documents	<i>(List any articles, policies, research papers, or reports that validate the practice.)</i>
Multimedia Attachments	<i>(Include links to videos, images, or other materials showcasing the practice in action.)</i>
Final Remarks & Recommendations	

Lessons Learned	<i>(Summarize key takeaways and insights from this practice.)</i>
Recommendations for Future Use	<i>(Provide suggestions for improvements or next steps for further development.)</i>

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

**AETOI
THESSALONIKIS**

PARAEMPOWER - 101183301

IZAZOVI I POTREBE

PARASPORT ORGANIZACIJE I

NAJBOLJE PARASPORT PRAKSE

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

**AETOI
THESSALONIKIS**

SADRŽAJ

1. SAŽETAK	Error! Bookmark not defined.
2. PRISTUP	4
3. KLJUČNE FAZE.....	5
4. ISTRAŽIVAČKE AKCIJE	6
5. KLJUČNI CILJEVI ISTRAŽIVANJA	6
6. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA I PRIKUPLJANJE PODATAKA.....	6
7. PRIKUPLJANJE PODATAKA I VELIČINA UZORKA	8
8. RAZJAŠNENJE CILJANIH SKUPINA I POJMOVA	8
9. OČEKIVANE POGODNOSTI I POVEZANI ISHODI	9
10. ZAKLJUČCI IZ ANKETE	10
11. ANALIZA ANKETE.....	12
12. KLJUČNI UVIDI	19
13. GLAVNI IZAZOVI	22
14. TABELE RANGIRANIH VJEŠTINA	26
15. ZAKLJUČCI NA TEMELJU BOGATE PRAKSE	30
PRILOG A: ANKETA O VJEŠTINAMA.....	41
PRILOG B: ANKETA O BOGATIM PRAKSAMA	49

AUTORI:

BUGARSKO UDRUŽENJE ZA RAZVOJ SPORTA I SPIN SPORT INNOVATION

Co-funded by
the European Union

1. SAŽETAK

Projekt ParaEmpower ima za cilj ojačati kvalitetu i kapacitete organizacija i stručnjaka uključenih u parasport na Balkanu osposobljavanjem trenera i administratora putem sveobuhvatne online platforme za učenje koja kombinira praktične smjernice, materijale temeljene na istraživanjima i mogućnosti za detaljniju obuku. Time projekt sufinanciran od strane EU nastoji suzbiti stigmatu i društvene barijere s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom. Razvojem vještina u različitim sektorima i podržavanjem učinkovitog upravljanja unutar parasportskih organizacija, ParaEmpower promiče inkluziju, profesionalni razvoj i bolje mogućnosti za osobe s invaliditetom kroz sport.

2. PRISTUP

ParaEmpower se usredotočuje na jačanje leaderskih vještina, podizanje svijesti i promicanje održivog razvoja u sektoru parasporta na Balkanu. U svojoj srži, projekt se zasniva na ključnim vrijednostima kao što su ljudska prava, inkluzija, dostojanstvo, poštovanje, pristupačnost, solidarnost i održivost.

Kombinacijom online i osobnog učenja, projekt osposobljava stručnjake i volontere, koji rade kao administratori ili treneri u parasportskim organizacijama na Balkanu, s potrebnim vještinama za pružanje podrške sportašima s invaliditetom na strukturiran i inkluzivan način. To će dovesti do povećanja organizacijskog kapaciteta lokalnih, nacionalnih i regionalnih parasportskih organizacija, i šire.

Razlog našeg pristupa jest taj što se parasportski sektor na Balkanu suočava sa značajnim izazovima, uključujući ograničene mogućnosti za obuku i nedostatak strukturiranih resursa za organizacije koje podržavaju sportaše s invaliditetom. Projekt ParaEmpower rješava taj problem nudeći:

- Praktičnu obuku i resurse koji pomažu administratorima i trenerima koji rade ili volontiraju u lokalnim parasportskim organizacijama da bolje podrže sportaše s invaliditetom.
- Digitalni nastavni materijali otvorenog pristupa, osiguravajući dugoročnu dostupnost relevantnog obrazovnog sadržaja onima koji djeluju u lokalnim parasportskim organizacijama.

- Prekograničnu suradnju, jačajući veze između lokalnih parasportskih organizacija u zemljama sudionicama, na Balkanu i u Europi.

3. KLJUČNE FAZE

Ključne faze projekta ParaEmpower sastoje se od 1) istraživanja i razmjene znanja, 2) obuke i jačanja kapaciteta te 3) uključivanja zajednice i umrežavanja.

1. Istraživanje i razmjena znanja

- Provedba procjena potreba radi utvrđivanja ključnih vještina potrebnih parasportskim administratorima i trenerima koji rade na plaćenim ili volonterskim pozicijama, kako bi bili osnaženi za daljnji razvoj svoje lokalne parasportske organizacije.
- Izrada analize situacije za procjenu trenutnog stanja konteksta i izazova, ali i postojećih rješenja na individualnoj i organizacijskoj razini. Cilj je istovremeno informirati naše obrazovno planiranje te podržati preporuke za politike i dugoročne strategije donošenja odluka.

2. Obuka i izgradnja kapaciteta

- Izrada interaktivnih internetskih resursa za učenje i radionica obuke uživo za pristupačan i fleksibilan obrazovni format primjenjiv na regionalni kontekst onih koji rade kao administratori i treneri u parasportu u regiji.
- Korištenje bogatih praksi iz stvarnog svijeta i primjera upotrebe kako bi se administratorima i trenerima pomoglo da primijene svoje znanje u praksi.
- Razvoj korisnički orijentiranog priručnika ParaEmpower koji dokumentira naše pristupe i stečena znanja kako bi se mogao koristiti za eksploataciju.

3. Uključivanje zajednice i umrežavanje

- Uspostavljanje internetskog resursa i središta za učenje kako bi se potaknula kontinuirana razmjena znanja i nakon završetka trajanja projekta.
- Organiziranje događaja za umrežavanje i konferencija kako bi se okupili dionici i stručnjaci iz parasporta i srodnih područja te potaknulo učenje i razmjenu znanja izvan naših događaja obuke.

Co-funded by
the European Union

Vjerujemo da će ParaEmpower time pomoći u izgradnji pristupačnijeg, pravednijeg i bolje podržanog ekosustava parasporta ne samo na balkanskoj regiji, već i diljem Europe.

4. AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA

Projekt ParaEmpower stavlja naglasak na pristupe utemeljene na dokazima. Za tu svrhu oslanja se i na postojeća istraživanja i na vlastite procese prikupljanja podataka, ali i na iskorištavanje bogatih praksi i primjera upotrebe koji funkcioniraju za stručnjake, volontere, organizacije i sudionike u praksi. Ova kombinirana metoda pomoći će u boljem razumijevanju izazova, potreba i stvarnosti u području administracije i treniranja u parasportu u regiji. Time ćemo osigurati temelj za projektne aktivnosti jačanja kapaciteta, obrazovne materijale i preporuke za politike. Također ćemo osigurati da (para)sportski savezi koji podržavaju sportaše s invaliditetom dobiju ciljanu, primjenjivu i na dokazima utemeljenu podršku.

5. KLJUČNI ISTRAŽIVAČKI CILJEVI

1. Identificirati izazove i potrebe onih koji rade kao administratori i treneri u parasportskim organizacijama diljem balkanske regije. To uključuje i zaposlenike i volontere.
2. Istražiti i dokumentirati slučajeve upotrebe i najbolje prakse iz područja treniranja i administracije u parasportu, iz individualne i organizacijske perspektive.
3. Podrška razvoju skupa alata s smjernicama i resursima za osnaživanje (budućih) parasportskih profesionalaca i volontera koji rade kao administratori i treneri u lokalnim parasportskim organizacijama diljem balkanske regije.
4. Podržati stvaranje digitalnih nastavnih materijala i nastavnih slučajeva utemeljenih na dokazima za ove (buduće) administratore i trenere u parasportu.

6. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA I PRIKUPLJANJE PODATAKA

Istraživanje ParaEmpower uključuje i desk research i terensko istraživanje, čime se osigurava sveobuhvatno razumijevanje trenutačne situacije administratora i trenera koji rade u parasportskim organizacijama u zemljama partnericama projekta i njihovim susjednim državama.

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

**AETOI
THESSALONIKIS**

1. Desk istraživanje

- Analiza postojeće znanstvene i sive literature vezane uz kontekste i pristupe administracije i treniranja u parasportu, kao i uz europske (para)sportske politike.
- Identificiranje potencijalnih prepreka i praznina u vještinama s kojima se suočavaju (budući) administratori i treneri koji rade ili žele raditi s sportašima s invaliditetom u regiji.

2. Terensko istraživanje

- Provedba ankete putem internetskog upitnika za prikupljanje izravnih podataka od administratora i trenera koji rade u tom području ili namjeravaju raditi u njemu diljem balkanskog područja.
- Odabir i analiza stvarnih slučajeva upotrebe i bogatih praksi primijenjenih u administraciji i treniranju u parasportu u regiji.

3. Razlog za kombinirani pristup

U promjenjivom okruženju parasporta diljem balkanske regije, gdje infrastruktura, vidljivost i profesionalni razvoj još uvijek rastu, primjenjivi i praktični istraživački pristupi ključni su za osiguravanje stvarnog utjecaja. Kako bismo istinski razumjeli i podržali potrebe parasportskih organizacija, kombinirana metoda desk researcha i terenskog istraživanja ističe se kao najučinkovitiji pristup.

Desk istraživanje nudi temeljito razumijevanje ekosustava parasporta pregledom postojeće znanstvene i sive literature, politika i pisanih praksi iz regionalnih, ali i međunarodnih izvora. Omogućuje nam mapiranje trenutnog stanja, identifikaciju prvih poznatih (generičkih) praznina i isticanje onoga što je funkcioniralo u drugim kontekstima.

Dok temeljno istraživanje postavlja temelje, naše terensko istraživanje stavlja u fokus stvarna iskustva dionika parasporta. Putem upitnika, zajedno s dopunskim ciljanim intervjuima ili fokus grupama tijekom naših projektnih događanja, možemo prikupiti uvide iz prve ruke. To je posebno vrijedno u balkanskom kontekstu, gdje neformalno znanje i lokalne prilagodbe često ostaju nedokumentirane, ali su ključne za razumijevanje svakodnevnih stvarnosti.

Co-funded by
the European Union

AETOI
THESSALONIKIS

Kada se kombiniraju, oba pristupa stvaraju sveobuhvatno, višedimenzionalno razumijevanje koje nijedna metoda ne bi mogla postići sama. U konačnici, naše istraživanje dvostrukom metodom osigurava da su ishodi utemeljeni na dokazima, svjesni konteksta i praktično korisni.

7. PRIKUPLJANJE PODATAKA I VELIČINA UZORKA

Za tu svrhu od svakog istraživačkog partnera zatraženo je da doprinese prikupljanjem kvantitativnih i kvalitativnih podataka tako što će dostaviti najmanje 70 ispunjenih upitnika. Ciljana skupina uključivala je:

- 35 parašportskih administratora po zemlji (plaćeno osoblje i volonteri), od kojih je najmanje 10 administratora volontera
- 35 trenera u parasportu po zemlji (plaćeno osoblje i volonteri), od kojih je najmanje 10 trenera volontera
- 12 slučajeva upotrebe / bogatih praksi po zemlji, od kojih, na primjer, 6 pokrivaju individualnu perspektivu, a 6 širu organizacijsku perspektivu.

Praktična napomena: U kontekstu ovog projekta bili smo svjesni da u određenim okolnostima, koje se posebno odnose na kontekste lokalnih klubova, mogu postojati osobe s preklapajućim ulogama, što znači da funkcioniraju i kao administrator i kao trener. Ta osoba može ispuniti upitnik ParaEmpower iz obje perspektive, no za to je potrebno da upitnik ispuni dvaput i da na početku jasno označi ulogu iz koje pruža svoju perspektivu.

8. POJAŠNENJE CILJNIH SKUPINA I POJMOVA

Kako bi se dobile usporedive informacije o raznolikim lokalnim kontekstima i okruženjima parasporta na Balkanu, u kontekstu istraživanja ParaEmpower primijenjeno je sljedeće terminološko sužavanje:

- Administrator parasporta je plaćeni profesionalac ili volonter koji je odgovoran za zadatke koordinacije, vodstva, upravljanja ili strateškog razvoja u lokalnoj parasportskoj organizaciji. Ta se uloga može odnositi na razvoj kluba ili sporta. Administrator može biti zadužen za logistiku, ljudske resurse, proračun, partnerstva, komunikaciju, događanja i razvoj politika. Primjeri se kreću od menadžera kluba, koordinatora događanja, klasifikatora, sportskog menadžera do službenika za vezu.

- Parasportski trener je plaćeni profesionalac ili volonter u lokalnoj parasportskoj organizaciji koji je odgovoran za rad s (budućim) sportašima s invaliditetom na razvoju njihovih fizičkih i osobnih vještina i sposobnosti za bavljenje jednim ili više parasportova. To može obuhvaćati razine od rekreacije do natjecateljskih.
- U ovom kontekstu, bogata praksa ili primjer upotrebe je detaljan primjer uspješnog pristupa ili implementiranog rješenja. Može se ponoviti i poučna je; to znači da drugi mogu učiti iz nje i prilagoditi je vlastitim okruženjima. Može obuhvaćati individualnu perspektivu ili širu organizacijsku perspektivu.
- Iz perspektive pojedinačnog administratora ili trenera parasporta, primjer upotrebe mogao bi prikazati uspješan model uključivosti za integraciju sportaša s invaliditetom i bez njega na zajedničkom lokalnom treningu. Ili kako je trener razvio inovativne tehnike treninga za sportaše s različitim sposobnostima, ili strategije za regrutiranje i zadržavanje para-sportaša iz nedovoljno zastupljenih zajednica. S organizacijskog stajališta, primjer upotrebe mogao bi pokazati kako je organizacija proširila parasportsku inicijativu na više zajednica ili kako je ostvarila strateška partnerstva s općinama, školama ili neprofitnim organizacijama kako bi proširila pristup parasportu.

9. OČEKIVANE POGODNOSTI I POVEZANI ISHODI

Na razini projekta, ParaEmpower dostavlja Izvješće o potrebama i resursima. Ovaj dokument sažima ključne izazove i prilike s kojima se suočavaju administratori i treneri koji rade u parasportskim organizacijama te preporuke za poboljšanje. Obogaćen je Izvješćem o slučajevima upotrebe i bogatim praksama. Ono uključuje zbirku od najmanje 36 najboljih praksi iz svih partnerskih zemalja, nudeći stvarne strategije za poboljšano treniranje i administraciju parašportskih organizacija. Ove informacije služe za razvoj Digitalnog alata koji pruža doprinos strukturiranom vodiču s resursima, materijalima za obuku, metodologijama i pričama o uspjehu za podršku parašportskim trenerima i administratorima. Osim toga, ParaEmpower pruža primjere učenja (Learning Cases) koji služe kao doprinos stvarnim primjerima uspješnih programa parasporta. Time istraživanje provedeno u sklopu projekta ParaEmpower pomaže u identificiranju 30 ključnih vještina koje (budući) administratori i treneri parasporta (u plaćenim i volonterskim pozicijama) trebaju kako bi učinkovito podržali ciljeve parasportskih organizacija na Balkanu.

Analizom izazova, potreba i dobrih praksi u sektoru, studija će pomoći u identificiranju specifičnih kompetencija kojima treba dati prioritet na projektnim događajima za obuku i u obrazovnim resursima. Nalazi će osigurati da se aktivnosti izgradnje kapaciteta usmjere na najrelevantnije, najpraktičnije i najučinkovitije vještine, rješavajući praznine identificirane kroz istraživanje. Kroz pristup utemeljen na dokazima, projekt ParaEmpower stvorit će trajna poboljšanja za lokalne parasport organizacije na Balkanu, čineći parasport strukture pristupačnijima, učinkovitijima i održivijima diljem Europe.

Vremenski okvir		
Zadatak	Odgovorna osoba	Rok
Razvoj predloška ankete	BSDA i SPIN	Travanj 2025.
Razvoj predloška bogatih praksi	BSDA i SPIN	Travanj 2025.
Prikupljanje anketa i odgovora	Hrvatski NPC, AETOI, Crnogorski NPC, Srpski NPC	Lipanj 2025.
Prikupljanje bogatih praksi	Hrvatski NPC, AETOI, Crnogorski NPC, Srpski NPC	Lipanj 2025.
Nacrt izvješća o potrebama i resursima	BSDA i SPIN	Rujan 2025.
Nacrt izvješća o bogatim praksama	BSDA i SPIN	Rujan 2025.
Izvješće o potrebama i resursima finalizirano za prijevod	BSDA i SPIN	Studeni 2025.
Izvješće o bogatim praksama finalizirano za prijevod	BSDA i SPIN	Studeni 2025.
Završni izvještaj o potrebama i resursima	BSDA i SPIN	Prosinac 2025.
Izvješće o bogatim praksama, konačni ishod	BSDA i SPIN	Prosinac 2025.

10. ANKETE OKVIR

POZADINA

Projekt ParaEmpower osmišljen je kako bi odgovorio na ključne potrebe parasportskih organizacija i šire zajednice osoba s invaliditetom. Kao što je gore spomenuto, njegov sveobuhvatni cilj je poboljšati uključivost i dostupnost u sportu, omogućujući osobama s invaliditetom da u potpunosti sudjeluju u natjecateljskim i rekreacijskim aktivnostima. Stvaranjem poticajnih okruženja projekt nastoji izazvati društvene barijere i promicati kulturu jednakosti u sportu. ParaEmpower također nastoji ojačati kapacitete sportskih organizacija, trenera i sportaša pružajući im vještine, znanja i resurse potrebne za uspjeh u njihovim ulogama. Projekt naglašava važnost osobnog razvoja i dobrobiti za osobe s invaliditetom, istovremeno zagovarajući sustavne promjene u sportu i društvu. Na širem planu, ParaEmpower je usklađen

s europskom sportskom politikom isticanjem uloge trenera u postizanju i sportskih i društvenih ciljeva. Međutim, trenerima parasporta često nedostaje strukturirano obrazovanje i mogućnosti stručnog usavršavanja zbog fragmentiranih sustava podrške. Stoga se projekt usredotočuje na unaprjeđenje učenja, mobilnosti i profesionalnih kapaciteta trenera kroz ciljane programe osposobljavanja. Ključni cilj je razumjeti specifične prepreke s kojima se treneri parasporta suočavaju u svojoj praksi. To uključuje prepoznavanje načina na koji društvene norme i stavovi prema invaliditetu mogu utjecati na trenerske strategije i angažman sportaša. U tom pogledu, prvi cilj projekta bio je posebno istražiti izazove i potrebe parašportskih sportskih organizacija, obuhvaćajući administratore, stručnjake i volontere. Postaje jasno da se osobe s invaliditetom suočavaju s brojnim preprekama, kao što su nepristupačni objekti, ograničene mogućnosti prijevoza i neadekvatni sportski događaji prilagođeni njihovim potrebama. Osim toga, loša komunikacija o dostupnim aktivnostima i društvena stigma dodatno ograničavaju sudjelovanje. Kako bi se odgovorilo na te izazove, treneri i administratori moraju prvo biti svjesni tih problema, zbog čega je procjena znanja središnji fokus projekta.

DIZAJN

U tom svjetlu, anketa ParaEmpower osmišljena je kako bi se izmjerilo to razumijevanje prikupljanjem podataka od sportskih menadžera, trenera i volontera iz zemalja sudionica. Rezultati ankete zatim pomažu u identificiranju ključnih vještina potrebnih sportskim administratorima i trenerima, koje se potom moraju razvijati kroz aktivnosti projekta za jačanje kapaciteta. Na taj način, nalazi služe kao temelj za razvoj programa obuke ParaEmpower i osiguravaju da je on posebno prilagođen balkanskoj regiji. Za tu svrhu upitnik je osmišljen kako bi se procijenile percepcije i mišljenja sudionika o temi "Izazovi i potrebe parasportskih sportskih organizacija". Koristio je Likertovu ljestvicu za kvantificiranje razine suglasnosti ili percipirane važnosti ispitanika. Svaka je izjava u upitniku ocijenjena na petostepenoj Likertovoj ljestvici, pri čemu su sudionici označili svoj odgovor odabirom vrijednosti od 1 do 5, koje odgovaraju sljedećim opcijama: 1 = Nije potrebno; 2 = Donekle potrebno; 3 = Umjereno potrebno; 4 = Potrebno; 5 = Vrlo potrebno. Ova metoda skaliranja omogućuje prikupljanje kvantitativnih podataka koji odražavaju stupanj percipirane nužnosti za svaku stavku. Upotreba petostepene skale pruža dovoljnu osjetljivost za hvatanje varijacija u mišljenju, a istovremeno ostaje jednostavna i intuitivna za ispitanike. Anketa je provedena anonimno, u skladu s GDPR propisima, čime je osigurana privatnost i zaštita podataka sudionika.

POVRATNE INFORMACIJE

Anketa ParaEmpower prikupila je 299 odgovora sudionika uključenih u lokalne parasportske klubove u četiri glavne zemlje. Najveći udio ispitanika dolazi iz Hrvatske (27,76 %), a slijede je Grčka (24,75 %), Republika Srbija (23,75 %) i Crna Gora (23,41 %), što ukazuje na dobro uravnoteženo regionalno zastupljenje. Ova raspodjela sugerira snažan angažman u svim partnerskim zemljama, osiguravajući različite perspektive o potrebama i vještinama unutar parasportskog sektora. Odgovori pokazuju gotovo ravnomjernu podjelu između plaćenih zaposlenika (51,84 %) i volontera (48,16 %) koji rade u lokalnim parasportskim klubovima. Ta ravnoteža ističe ključnu ulogu koju doprinosi i profesionalaca i volontera imaju u održavanju sektora. Također sugerira da bi inicijative za osposobljavanje i jačanje kapaciteta poput ParaEmpower trebale biti prilagođene kako bi jednako zadovoljile potrebe obje skupine. Gotovo polovica ispitanika (49,83 %) ima više od šest godina iskustva u parasportu, što ukazuje na snažno prisustvo iskusnih profesionalaca u tom području. Istovremeno, 50,17 % ispitanika ima šest godina ili manje iskustva, što pokazuje zdravu mješavinu iskusnih i novijih sudionika. Ta raznolikost razina iskustva pruža priliku za međusobno učenje i mentorstvo unutar inicijative ParaEmpower.

11. ANALIZA ANKETE

Parasportski treneri

Podaci iz ankete ParaEmpower provedenih na 185 parasportskih trenera otkrivaju raznolike potrebe za razvojem vještina, što odražava složene zahtjeve treniranja sportaša s invaliditetom. Sveukupno, prosječne ocjene (\bar{x}) kreću se između 3,17 i 3,88, što sugerira da treneri većinu kompetencija smatraju umjereno do visoko potrebnima za napredak. Područje s najvišom ocjenom za poboljšanje su rehabilitacijske tehnike za para-sportaše ($\bar{x} = 3,88, \pm 1,25$), što naglašava prepoznavanje važnosti oporavka od ozljeda i rehabilitacije sportaša u svakodnevnoj praksi trenera. Slično tome, primjena biomehanike u sportu za osobe s invaliditetom ($\bar{x} = 3,73$) i strategije prevencije ozljeda ($\bar{x} = 3,73$) uvrštavaju se među tri najvažnije potrebe, što ukazuje na snažnu želju za produblivanjem znanstvenog i tehničkog razumijevanja izvedbe u adaptivnom sportu.

Odmah iza toga slijede coaching psihološke otpornosti ($\bar{X} = 3,72$) i upravljanje projektima i inovacije u parasportu ($\bar{X} = 3,72$), oba pokazujući ravnotežu između sportašem usmjerenih i menadžerskih vještina. Interes trenera za vještine otpornosti i motivacije odražava razumijevanje da coaching u parasportu zahtijeva i tehničku preciznost i emocionalnu inteligenciju. Visoke ocjene za suradnju s multidisciplinarnim timovima za podršku ($\bar{X} = 3,70$) i programiranje snage i kondicije ($\bar{X} = 3,67$) dodatno naglašavaju potrebu za integriranim pristupima koji uključuju fizioterapeute, nutricioniste i psihologe.

Osim toga, razumijevanje pomoćne sportske tehnologije ($\bar{X} = 3,65$) i planiranje prehrane i hidratacije ($\bar{X} = 3,65$) nalaze se među područjima koja su najpotrebnija, što naglašava sve veću ulogu tehnologije i znanosti u optimizaciji učinka para-sportaša. Treneri također izražavaju snažnu potrebu za razvojem tehničkih prilagodbi specifičnih za sport ($\bar{X} = 3,62$) i motivacijskog treniranja ($\bar{X} = 3,60$), što je ključno za rješavanje individualnih sposobnosti i ograničenja sportaša. Dosljedno grupiranje ocjena oko prosjeka 3,6–3,7 sugerira da treneri prepoznaju više međusobno povezanih kompetencija koje zahtijevaju istovremeni razvoj, a ne izolirane praznine u vještinama.

Kada je riječ o kognitivnim vještinama, inovativno razmišljanje ($\bar{X} = 3,61$) cijenjeno je nešto više od kritičkog razmišljanja ($\bar{X} = 3,29$), što sugerira da se kreativnost i prilagodljivost smatraju važnijima u dinamičnim parasportskim okruženjima. Komunikacijske vještine također se ističu, pri čemu su učinkovita komunikacija s paraatletima ($\bar{X} = 3,52$) i alternativne metode komunikacije ($\bar{X} = 3,64$) visoko rangirane, što pokazuje cijenjenje inkluzivnih i prilagodljivih komunikacijskih pristupa. Međutim, opće komunikacijske vještine ($\bar{X} = 3,48$) ocijenjene su nešto niže, što implicira da je potreba specifičnija za određeni kontekst nego općenita.

Organizacijski, treneri navode postavljanje strateških ciljeva i planiranje razvoja sportaša ($\bar{X} = 3,56$) te provedbu politika i upravljanje ($\bar{X} = 3,58$) kao područja koja zahtijevaju jačanje, što ukazuje na rastuće administrativne zahtjeve u trenerskim ulogama. Periodizacija treninga ($\bar{X} = 3,58$) i upravljanje umorom i oporavkom ($\bar{X} = 3,60$) također su visoko ocijenjeni, što pokazuje svijest o važnosti sustavnog dugoročnog planiranja u upravljanju učinkom.

Etičke i kulturne dimenzije pokazuju niže prosječne ocjene, ali ostaju značajne. Poštovanje različitosti ($\bar{X} = 3,22$), međukulturalno razumijevanje ($\bar{X} = 3,17$) i kulturna kompetentnost i zagovaranje prava osoba s invaliditetom ($\bar{X} = 3,45$) ocijenjeni su ispod 3,5, što ukazuje na nedovoljno razvijen fokus na inkluziju i društvenu osviještenost unutar trenerske prakse. Ovi

nalazi ukazuju na potencijalne praznine u kulturnoj osjetljivosti i etičkom angažmanu koje bi mogle imati koristi od strukturiranih modula obuke. Slično tome, etično donošenje odluka u treniranju parašporta ($\bar{X} = 3,37$) rangirano je umjereno, što ukazuje na prostor za jačanje integriteta i profesionalne etike.

S osobne i međuljudske strane, samomotivacija ($\bar{X} = 3,31$), ustrajnost ($\bar{X} = 3,24$) i otvorenost ($\bar{X} = 3,34$) otkrivaju da, iako je prisutna intrinzična motivacija, trenerima bi možda trebala podrška u održavanju dugoročne otpornosti u izazovnim uvjetima. Zanimljivo je da entuzijizam ($\bar{X} = 3,18$) i tolerancija ($\bar{X} = 3,24$) imaju među najnižim prosjecima, što možda odražava umor ili izgaranje međuiskusnim profesionalcima. Ove oblasti mekih vještina ključne su za održavanje morala i stvaranje inkluzivnih, poticajnih okruženja za trening.

Podaci također ističu sve veću prepoznatljivost potrebe za javnim nastupom i zagovaranjem u sportu za osobe s invaliditetom ($\bar{X} = 3,51$), što signalizira da su treneri svjesni svoje potencijalne uloge ambasadora inkluzije. Slično tome, reagiranje u hitnim slučajevima u parasportskim okruženjima ($\bar{X} = 3,63$) i sprječavanje sekundarnih ozljeda ($\bar{X} = 3,60$) rangirani su na umjereno visokoj razini, što ukazuje na svjesnost trenera o odgovornostima vezanim uz sigurnost i medicinsku spremnost.

Šira interpretacija rezultata ukazuje na to da se treneri parašporta vide kao višestruko vješti profesionalci koji balansiraju tehničke, psihološke i etičke dimenzije prakse. Grupiranje mnogih vještina između $\bar{X} = 3,5$ i $\bar{X} = 3,7$ pokazuje da su potrebe za poboljšanjem raširene, a ne koncentrirane na nekoliko domena. Tehničke i medicinske kompetencije dominiraju najvišom razinom potreba, dok kulturi i osobni razvoj zauzimaju niži raspon.

Visoke standardne devijacije ($\pm \approx 1,3-1,7$) u većini stavki ukazuju na varijabilnost odgovora, što vjerojatno odražava razlike u razinama iskustva, vrstama sportova ili nacionalnim kontekstima među sudionicima. Ta varijabilnost sugerira da bi programi obuke trebali biti modularni i prilagodljivi različitim specijalizacijama i razinama iskustva. Naglasak na "tehnika" i "mekim vještinama" pokazuje da treniranje u parasportu evoluiru u cjelovitu profesiju koja zahtijeva fizičku, kognitivnu i međuljudsku stručnost.

Ukratko, treneri para-sporta najhitnije traže osposobljavanje iz rehabilitacije, biomehanike, prevencije ozljeda i multidisciplinarnu suradnje, uz potrebe za inovacijama, motivacijom i komunikacijom. Istovremeno, područja s nižom ocjenom, ali i dalje važna – poput kulturne kompetentnosti i etičkog donošenja odluka – ne smiju se zanemariti jer su temelj inkluzivne i

odgovorne prakse. Podaci u cjelini prikazuju profesiju koja je samosvjesna, usmjerena na razvoj i spremna na cjeloživotno učenje kako bi bolje podržala uspjeh i dobrobit paraatleta.

Administratori parasporta

Podaci iz ankete ParaEmpower, prikupljeni od 114 parašportske administracije, pružaju detaljan pregled područja za koja oni smatraju da postoji najveća potreba za razvojem vještina. Sveukupno, nalazi ukazuju na visoku razinu samosvijesti među ispitanicima u pogledu višestruke prirode njihovih uloga u lokalnim parasportskim organizacijama. Prosječne ocjene (\bar{x}) za većinu kompetencija kreću se između 4,0 i 4,3 na ljestvici od 5 bodova, što odražava snažnu percipiranu potrebu za poboljšanjem u područjima tehničkih i mekih vještina.

Među najviše ocijenjenim prazninama u vještinama, prikupljanje sredstava i pregovaranje o sponzorstvima ističe se kao područje s najvećom potrebom, s prosječnom ocjenom 4,32 ($\pm 0,94$), što naglašava stalni izazov osiguravanja održivih financijskih sredstava za parasportske inicijative. Slično tome, strategije za regrutiranje, obuku i zadržavanje volontera također su visoko ocijenjene s prosjekom od 4,32 ($\pm 0,86$), što sugerira da administratori prepoznaju ključnu ulogu volontera u operativnom uspjehu. Financijsko upravljanje i izrada proračuna slijede odmah iza s $\bar{x} = 4,23$ ($\pm 1,08$), što naglašava važnost financijske pismenosti u održavanju transparentnih i učinkovitih organizacijskih praksi.

Upravljanje projektima i događajima također dobiva visoku ocjenu ($\bar{x} = 4,23$, $\pm 0,99$), što je u skladu s administrativnom odgovornošću za planiranje pristupačnih i inkluzivnih sportskih događaja. U području komunikacije, alternativne metode komunikacije (npr. znakovni jezik, AAC) ističu se s $\bar{x} = 4,28$ ($\pm 0,96$), što naglašava predanost administratora inkluzivnosti i učinkovitoj komunikaciji s sportašima s različitim potrebama. Osim toga, učinkovita komunikacija s paraolimpijcima i medijska pismenost imaju prosjeke iznad 4,2, što potvrđuje da se međuljudska i vanjska komunikacija smatraju ključnim profesionalnim kompetencijama. Administratori također cijene informacijsku pismenost ($\bar{x} = 4,22$) i sposobnost pronalaženja i pristupa informacijama ($\bar{x} = 4,21$), što ukazuje na to da su donošenje odluka utemeljeno na podacima i dokazima sve važniji dio njihovog rada. Naglasak na inovacijama i integraciji tehnologije u parasportu ($\bar{x} = 4,21$) i razumijevanje asistivne sportske tehnologije ($\bar{x} = 4,20$) ističe svijest o rastućoj digitalizaciji sportskog menadžmenta. Ovi nalazi otkrivaju progresivnu perspektivu među administratorima koji se žele prilagoditi novim tehnologijama i suvremenim standardima upravljanja.

Co-funded by
the European Union

U vještinama vođenja i upravljanja, organizacijske sposobnosti ($\emptyset = 4,25$), strateško planiranje i postavljanje ciljeva ($\emptyset = 4,18$) te vođenje i upravljanje timom ($\emptyset = 4,18$) zauzimaju istaknuto mjesto. Ovi rezultati ilustriraju da administratori smatraju učinkovito planiranje, koordinaciju i upravljanje ljudskim resursima ključnima za unapređenje operativne izvrsnosti parasportskih klubova. U uskoj vezi, upravljanje vremenom i prioritizacija zadataka ($\emptyset = 4,14$) te upravljanje ljudskim resursima ($\emptyset = 4,14$) dodatno naglašavaju potrebu za jačom internom učinkovitošću i nadzorom.

Meeke vještine kao što su komunikacija ($\emptyset = 4,15$), procjena rizika i rješavanje problema ($\emptyset = 4,15$) te umrežavanje i angažman dionika ($\emptyset = 4,12$) također su dobile visoke ocjene, što odražava interpersonalnu prirodu sportske administracije. Tehnike zagovaranja i lobiranja ($\emptyset = 4,09$) naglašavaju rastuću svijest o potrebi utjecaja na politiku i promicanja prava osoba s invaliditetom kroz sport. Istovremeno, raznolikost, jednakost i uključivost ($\emptyset = 4,11$) te razvoj politike uključivosti i pristupačnosti ($\emptyset = 4,07$) dodatno otkrivaju snažnu etičku orijentaciju prema pravednosti i pristupačnosti.

Što se tiče stručnog znanja, administratori navode upravljanje sportom i provedbu politika ($\emptyset = 4,20$) te sportsko pravo i usklađenost s antidopinškim propisima ($\emptyset = 4,08$) kao ključna područja za poboljšanje. To ukazuje na potrebu za većom kompetencijom u regulatornim aspektima upravljanja sportom. Tehničko znanje povezano s dobrobiti sportaša – kao što su prevencija ozljeda ($\emptyset = 4,08$), rehabilitacija ($\emptyset = 4,12$) i prilagođene tehnike treninga ($\emptyset = 4,09$) – također se cijeni, što odražava holističko razumijevanje administracije usmjerene na sportaša.

Uočava se umjeren, ali dosljedan naglasak na vještinama vezanim uz inovacije i kontinuirano poboljšanje, uključujući kritičko razmišljanje ($\emptyset = 3,96$), kreativne inovacije ($\emptyset = 4,10$) i donošenje odluka temeljeno na podacima ($\emptyset = 4,04$). Te kompetencije podržavaju stratešku prilagodljivost i analitičko rasuđivanje u sektoru koji se brzo razvija. Relativno uravnotežene standardne devijacije (uglavnom $\pm 0,9-1,1$) ukazuju na široko, ali dosljedno slaganje među administratorima o potrebi za tim vještinama u različitim organizacijskim kontekstima.

Kompetencije emocionalnog i osobnog razvoja, kao što su samomotivacija ($\emptyset = 4,05$), ustrajnost ($\emptyset = 4,04$) i poštovanje različitosti ($\emptyset = 4,11$), dodatno ističu snažnu afektivnu predanost administratora inkluzivnoj sportskoj kulturi. Ove osobine, u kombinaciji s kulturnom kompetencijom ($\emptyset = 3,87$) i međukulturalnim razumijevanjem ($\emptyset = 3,98$), odražavaju

prepoznavanje parasporta od strane administratora kao međukulturalnog i na čovjeka usmjerenog područja.

Sveukupno, podaci ukazuju na to da administratori parasporta svoje uloge vide kao sve više višedimenzionalne – što zahtijeva ravnotežu administrativne preciznosti, financijske oštromnosti, tehnološke prilagodbe i inkluzivne komunikacije. Najviše ocijenjeni prioriteti odnose se na financiranje, upravljanje volonterima, komunikaciju, inkluzivnost i vođenje organizacije, čineći okosnicu potreba za stručnim usavršavanjem u sektoru parasporta. Nalazi također pokazuju snažnu usklađenost između praktičnih, operativnih kompetencija i vrijednosti usmjerenih na čovjeka, što sugerira da bi buduća obuka trebala integrirati i menadžerske i pristupe temeljene na empatiji.

Konačno, dosljednost visokih prosječnih vrijednosti za gotovo sve vještine (nijedna ispod 3,8) naglašava radnu snagu koja je motivirana i koja se samoreflektirano odnosi prema kontinuiranom učenju. To sugerira da administratori parasporta ne samo da su svjesni svojih razvojnih praznina, već su i spremni uključiti se u strukturiranu obuku kako bi povećali svoj utjecaj unutar lokalnog i međunarodnog parasportskog pokreta.

ZAJEDNIČKO, SLIČNOSTI I RAZLIKE

I administratori parasporta i treneri dijele snažnu predanost poboljšanju svojih profesionalnih kompetencija, što se odražava u visokim prosječnim ocjenama u gotovo svim kategorijama vještina (uglavnom iznad $\bar{X} = 4.0$). Obje skupine naglašavaju važnost komunikacije kao kamen temeljac učinkovitog rada, bilo u koordinaciji tima, odnosima s atletičarima ili angažmanu dionika. I administratori i treneri cijene inkluzivne komunikacijske tehnike, kao što su znakovni jezik i alternativne metode komunikacije, kako bi se poboljšala dostupnost za sve atletičare. Oboje prepoznaju da su raznolikost, jednakost i uključivost (DEI) ključni za njihove uloge, osiguravajući pravedan tretman i mogućnosti sudjelovanja za atletičare s invaliditetom.

Jedna od glavnih zajedničkih snaga je njihova motivacija za kontinuirano učenje, pri čemu većina u obje skupine izražava interes za buduće mogućnosti obuke (preko 70 % među plaćenim osobljem i više od polovice svih ispitanika). Obje uloge smatraju timski rad, vodstvo i prilagodljivost temeljnima za uspjeh parasportskih organizacija. Još jedna zajednička osobina je njihovo cijenjenje donošenja odluka utemeljenog na podacima i inovacija, što ukazuje na pomak prema analitičnijim praksama utemeljenim na dokazima i u treniranju i u upravljanju.

Co-funded by
the European Union

Obje skupine također pokazuju želju da ojačaju svoje sposobnosti strateškog planiranja i rješavanja problema, ističući zajedničko razumijevanje da učinkovit rad u parasportu zahtijeva i predviđanje i fleksibilnost.

Međutim, ključne razlike pojavljuju se u fokusu i primjeni tih kompetencija. Administrativno osoblje obično daje prednost organizacijskim, financijskim i vještinama vezanim uz politiku, kao što su prikupljanje sredstava ($\bar{X} = 4,32$), financijsko upravljanje ($\bar{X} = 4,23$) i upravljanje sportom ($\bar{X} = 4,20$). Nasuprot tome, treneri stavljaju veći naglasak na tehničke vještine i vještine usmjerene na sportaša, uključujući prilagođene tehnike treninga, prevenciju ozljeda i procjenu učinka, što izravno utječe na razvoj sportaša. Administratori su više usmjereni na upravljanje projektima i događajima ($\bar{X} = 4,23$) i angažman dionika, dok se treneri koncentriraju na periodizaciju treninga i metode rehabilitacije.

Druga razlika uočava se u korištenju tehnologije: administratori daju prednost digitalnoj transformaciji, upravljanju društvenim mrežama i analitici podataka, dok se treneri usredotočuju na pomoćne tehnologije i primjenu biomehanike u treningu. Administratori pokazuju snažniju orijentaciju prema zagovaranju i lobiranju ($\bar{X} = 4,09$), što odražava njihovo sudjelovanje u sportskoj politici i institucionalnim promjenama. S druge strane, treneri pokazuju veću potrebu za mentorstvom, praktičnom obukom i učenjem od vršnjaka, što je u skladu s praktičnom prirodom njihovog svakodnevnog rada.

Unatoč tim razlikama, obje skupine pokazuju usporedive razine samopouzdanja, pri čemu većina svoju kompetentnost ocjenjuje s 4 ili 5 na petostepenoj ljestvici ($\bar{X} \approx 4,2$). Administratori i treneri također se suočavaju sa sličnim izazovima u upravljanju vremenom i ravnoteži poslovnog opterećenja, što sugerira da se obje uloge suočavaju s rastućim profesionalnim zahtjevima u parasportskim okruženjima. Administratori djeluju nešto samopouzdanije u znanju o upravljanju i upravljanju, dok treneri pokazuju veće samopouzdanje u tehničkim i motivacijskim vještinama.

Administratori i treneri ujedinjeni su zajedničkim ciljevima inkluzivnosti, profesionalnog rasta i izvrsnosti usmjerene na sportaša, ali se razlikuju u operativnim područjima u kojima primjenjuju svoju stručnost. Administratori djeluju kao strukturna i strateška okosnica parasportskih organizacija, osiguravajući održivost, usklađenost i financiranje, dok treneri služe kao praktični katalizatori sportskih performansi i dobrobiti sportaša. Zajedno, njihova suradnja povezuje

politiku i praksu, pretvarajući parasportska okruženja u uključive, visoko funkcionalne ekosustave koji koriste i sportašima i široj zajednici.

12. KLJUČNI UVIDI

Ključni uvidi o vještinama trenera parašporta za koje se smatra da ih treba poboljšati:

- Rehabilitacijske tehnike za para-sportaše rangirane su kao područje koje najviše treba poboljšati ($\bar{X} = 3.88$), pri čemu je 44,86 % ocijenilo da je to "vrlo potrebno".
- Primjena biomehanike u sportu za osobe s invaliditetom ocijenjena je jednako visoko ($\bar{X} = 3.73$), što pokazuje da treneri prepoznaju važnost znanstvenog znanja u osmišljavanju treninga.
- Strategije prevencije ozljeda ($\bar{X} = 3,73$) također su prioritet, što odražava zabrinutost za sigurnost sportaša i održivu izvedbu.
- Upravljanje projektima i inovacije u parasportu ($\bar{X} = 3.72$) bili su među najviše ocijenjenima, što ukazuje na rastuću potrebu za administrativnim i kreativnim voditeljskim vještinama među trenerima.
- Mentorstvo u području psihološke otpornosti ($\bar{X} = 3,72$) ukazuje na svjesnost trenera o mentalnim i emocionalnim dimenzijama podrške sportašima.
- Suradnja s multidisciplinarnim timovima za podršku ($\bar{X} = 3,70$) naglašava sve veću cijenu timskog rada s medicinskim, psihološkim i tehničkim stručnjacima.
- Programiranje snage i kondicije za paraatlete ($\bar{X} = 3.67$) ukazuje na potrebu za prilagođenijim pristupima kondicijskoj pripremi u kontekstu parasporta.
- Razumijevanje asistivne sportske tehnologije ($\bar{X} = 3.65$) pokazuje da mnogi treneri nastoje poboljšati svoju tehničku pismenost u vezi s prilagođenom opremom.
- Planiranje prehrane i hidratacije za para-sportaše ($\bar{X} = 3.65$) otkriva prepoznavanje cjelovite skrbi za sportaše izvan fizičkog treninga.
- Alternativne metode komunikacije (npr. znakovni jezik, AAC) ($\bar{X} = 3.64$) naglašavaju potrebu za inkluzivnim komunikacijskim kompetencijama.
- Procjena učinka sportaša i povratne informacije ($\bar{X} = 3.63$) pokazuju interes trenera za unaprjeđenje tehnika evaluacije utemeljenih na dokazima.

- Sportske tehničke prilagodbe ($\bar{x} = 3.62$) potvrđuju da mnogi treneri nastoje bolje prilagoditi tehnike individualnim potrebama sportaša.
- Motivacijski coaching i psihološka podrška ($\bar{x} = 3,60$) ističu važnost emocionalne inteligencije u trenerskim praksama.
- Sprječavanje sekundarnih ozljeda i sindroma preopterećenja ($\bar{x} = 3.60$) ukazuje na snažnu svijest o potrebi sigurnog upravljanja opterećenjem pri treningu.
- Tehnike upravljanja umorom i oporavkom ($\bar{x} = 3.60$) također odražavaju ovu sigurnosno orijentiranu perspektivu.
- Strateško postavljanje ciljeva i planiranje razvoja sportaša ($\bar{x} = 3.56$) pokazuje sve veći fokus trenera na dugoročni napredak sportaša.
- Strategije upravljanja ponašanjem i emocionalne regulacije ($\bar{x} = 3.55$) ističu izazove u upravljanju raznolikim potrebama sportaša.
- Efikasna komunikacija s paraatletima ($\bar{x} = 3.52$) otkriva da komunikacija ostaje temeljna vještina koja zahtijeva usavršavanje.
- Javno nastupanje i zagovaranje u sportu za osobe s invaliditetom ($\bar{x} = 3,51$) sugerira da treneri sve više sebe vide kao predstavnike i zagovornike zajednice.
- Provođenje politika i upravljanje u parasportskim organizacijama ($\bar{x} = 3.58$) odražava želju trenera da bolje razumiju administrativne okvire koji utječu na njihov rad.

Ključni uvidi o vještinama administrativnog osoblja parasporta za koje se smatra da ih treba poboljšati:

- Prikupljanje sredstava i pregovaranje o sponzorstvima pojavili su se kao područje s najvećom potrebom za poboljšanjem ($\bar{x} = 4,32$), pri čemu je 55,26 % ocijenilo da je to "vrlo potrebno", što naglašava izazove financijske održivosti u parasportskim organizacijama.
- Strategije za regrutiranje, obuku i zadržavanje volontera također su dobile izuzetno visoku ocjenu ($\bar{x} = 4,32$), što odražava ovisnost o volonterskoj podršci i potrebu za strukturiranim sustavima angažmana.
- Upravljanje financijama i izradom proračuna ($\bar{x} = 4.23$) prepoznato je kao još jedan kritičan nedostatak vještina, što ukazuje na potrebu za jačim praksama fiskalnog planiranja i odgovornosti.

- Upravljanje projektima i događajima ($\bar{x} = 4.23$) ukazuje na prepoznavanje potrebe kod administratora za učinkovitim organiziranjem inkluzivnih parasportskih događaja i inicijativa.
- Organizacijske vještine dosljedno su dobile visoke ocjene ($\bar{x} = 4,25$), što pokazuje da operativna učinkovitost ostaje ključni prioritet profesionalnog razvoja.
- Informacijska pismenost i sposobnost pronalaženja i pristupa informacijama obje su ocijenjene iznad $\bar{x} = 4,2$, što upućuje na potrebu za boljim upravljanjem podacima i donošenjem odluka utemeljenim na dokazima.
- Medijska pismenost ($\bar{x} = 4.21$) pokazuje da su administratori svjesni moći medija u promicanju vidljivosti i uključenosti parasporta.
- Učinkovita komunikacija s paraolimpijcima ($\bar{x} = 4,20$) i alternativne metode komunikacije ($\bar{x} = 4,28$) otkrivaju sve veću predanost inkluzivnosti i pristupačnom dijalogu.
- Sportska uprava i provedba politika ($\bar{x} = 4.20$) ističu potrebu za boljim razumijevanjem regulatornih okvira u sportu osoba s invaliditetom.
- Strateško planiranje i postavljanje ciljeva ($\bar{x} = 4.18$) pokazuje želju administratora za izgradnjom dugoročnih strategija usmjerenih na rezultate za održivi rast.
- Vođstvo i upravljanje timom ($\bar{x} = 4.18$) naglašava središnju ulogu upravljanja ljudima i motivacije osoblja u parasportskim organizacijama.
- Planiranje i provedba održivih sportskih programa ($\bar{x} = 4.18$) ukazuje na pojavu fokusa na dugoročnu održivost te ekološku ili strukturiranu održivost.
- Razumijevanje asistivne sportske tehnologije ($\bar{x} = 4.20$) otkriva da administratori postaju sve svjesniji uloge tehnologije u poboljšanju inkluzije.
- Tehnike zagovaranja i lobiranja ($\bar{x} = 4.09$) potvrđuju da se sudjelovanje u kreiranju politika i promicanje prava osoba s invaliditetom smatraju ključnim administrativnim vještinama.
- Upravljanje društvenim mrežama i stvaranje sadržaja ($\bar{x} = 4,07$) ukazuje na sve veću potrebu za vještinama digitalne komunikacije i odnosa s javnošću.
- Upravljanje vremenom i određivanje prioriteta zadataka ($\bar{x} = 4.14$) pokazuje izazove uravnoteženja raznolikih odgovornosti unutar administracije parasporta.

- Procjena rizika i rješavanje problema ($\emptyset = 4.08$) odražava potrebu za proaktivnim upravljanjem operativnim, reputacijskim i sigurnosnim rizicima.
- Strategije raznolikosti, jednakosti i uključenosti (DEI) ($\emptyset = 4.11$) naglašavaju svjesnost administratora o važnosti uključenih organizacijskih kultura.
- Inovacije i integracija tehnologije u parasportu ($\emptyset = 4.21$) ističu interes za korištenje digitalnih alata za operativnu učinkovitost i razvoj sportaša.
- Pravila zaštite i nadzor dobrobiti sportaša ($\emptyset = 4.08$) pokazuju da zaštita sportaša i etičko upravljanje ostaju središnji prioriteta u administrativnoj ulozi.

13. GLAVNI IZAZOVI

Glavni izazovi i potrebe parasportskih organizacija, temeljeni na uvidima sportskih administratora, trenera, stručnjaka i volontera.

FINANCIJSKI I RESURSNI IZAZOVI

Jedan od najhitnijih problema koje su identificirale organizacije za parasport je financijska nestabilnost. I administratori i treneri naglasili su da su prikupljanje sredstava i pregovaranje o sponzorstvima ($\emptyset = 4,32$) i dalje teška i nedovoljno razvijena područja. Nedostatak održivog financiranja ograničava sposobnost organizacija da nabave prilagođenu opremu, organiziraju inkluzivna natjecanja i ulažu u obuku osoblja. Ovisnost o kratkoročnim bespovratnim sredstvima i projektima koje financiraju donatori dovodi do nesigurnosti i ograničava dugoročno planiranje. Javna sredstva često daju prednost tradicionalnim sportovima, ostavljajući parasportske inicijative nedovoljno podržanima. Kao rezultat toga, organizacije se često oslanjaju na volonterski rad kako bi održale svoje djelovanje, što povećava ranjivost i ograničava skalabilnost.

UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA I VOLONTERIMA

Ograničenja ljudskih resursa predstavljaju još jedan ključni izazov. Mnoge organizacije imaju poteškoća s privlačenjem, obučavanjem i zadržavanjem volontera ($\emptyset = 4,32$). Parasportski sektor uvelike ovisi o volonterima za organizaciju događaja, podršku sportašima i administrativne poslove, no strukturirani programi razvoja volontiranja rijetki su. Visoke stope fluktuacije i ograničeni poticaji slabe kontinuitet i institucionalno pamćenje. Osim toga, i

plaćeno osoblje i volonteri imaju velika radna opterećenja, što dovodi do sagorijevanja. Jačanje sustava koordinacije volontera, stvaranje mehanizama za prepoznavanje i pružanje profesionalne obuke ključni su za poboljšanje održivosti.

ORGANIZACIJSKI KAPACITET I STRATEŠKO PLANIRANJE

Dosljedan nalaz u svim ulogama je potreba za poboljšanjem vještina organizacijskog i projektnog menadžmenta ($\bar{X} = 4,23-4,25$). Mnogim parasportskim klubovima i udruženjima nedostaju formalizirani sustavi za planiranje, praćenje i evaluaciju. Administratori su naveli da je potrebno razviti strateško planiranje i upravljanje utemeljeno na podacima ($\bar{X} = 4,04-4,05$) kako bi se prešlo s reaktivnog rada temeljenog na događajima na održivo, ciljno orijentirano upravljanje. Učinkovita upotreba alata za praćenje, evaluacije utjecaja i okvira za izvještavanje može poboljšati i odgovornost i mogućnosti financiranja.

TEHNOLOŠKI RAZVOJ I INOVACIJE

Integracija tehnologije u upravljanje parasportom ostaje nedovoljno razvijena, ali je vrlo poželjna. Upravitelji su naglasili potrebu za digitalnom transformacijom i upotrebom tehnologije u upravljanju ($\bar{X} = 4,21$), dok su treneri pomoćnu sportsku tehnologiju ($\bar{X} = 3,65$) i primjene biomehanike ($\bar{X} = 3,73$) ocijenili kao važna područja za poboljšanje. Ograničen pristup modernim pomoćnim uređajima, nedostatak obuke za njihovo korištenje i nedovoljna digitalna pismenost ometaju inovacije. Proširenjem pristupa digitalnim alatima, internetskim platformama za učenje i obuci za prilagodljivu tehnologiju moglo bi se modernizirati i trenerske i administrativne prakse.

KOMUNIKACIJA, INKLUZIJA I PRISTUPAČNOST

Učinkovita komunikacija s para-sportašima i među članovima tima zajednički je izazov. Treneri su učinkovitu komunikaciju s para-sportašima ($\bar{X} = 3,52$) i alternativne metode komunikacije ($\bar{X} = 3,64$) ocijenili kao ključne, ali nedovoljno razvijene, dok su administratori inkluzivne komunikacijske vještine ocijenili još višim ocjenama ($\bar{X} = 4,20-4,28$). Mnogi stručnjaci nemaju formalnu obuku iz znakovnog jezika ili augmentativne i alternativne komunikacije (AAC), što ograničava pristupačnost. Obuka za inkluzivnu komunikaciju i razvoj standardiziranih komunikacijskih protokola mogli bi znatno poboljšati angažman i osnaživanje sportaša.

ZASTUPANJE, ODNOSI S JAVNOŠĆU I ANGAŽMAN U MEDIJIMA

Upravitelji parasporta naglasili su rastuću potrebu za vještinama zagovaranja i lobiranja ($\emptyset = 4,09$), medijskom pismenošću ($\emptyset = 4,21$) i upravljanjem društvenim mrežama ($\emptyset = 4,07$). Niska vidljivost parasporta u glavnim medijima i dalje predstavlja značajnu prepreku rastu. Organizacije se često muče promovirati priče o uspjehu, privući sponzore ili utjecati na političke agende. Jačanje pripovijedanja priča, brendiranja i zagovaračkih kampanja može poboljšati javnu svijest, osporiti stereotipe i proširiti partnerstva.

POTREBE ZA PROFESIONALNIM RAZVOJEM I OSPOSOBLJAVANJEM

Kontinuirane mogućnosti obuke i učenja visoko su cijenjene, ali nedovoljno dostupne. I treneri i administratori izrazili su želju za kontinuiranim radionicama uživo (58–59 %) i razmjenama iskustava s kolegama (61 %). Potrebe za obukom obuhvaćaju širok raspon – od tehničkog treniranja i upravljanja do inkluzije i tehnologije. Uspostavljanje formalnih putova stručnog usavršavanja, programa certificiranja i mentorskih mreža može značajno poboljšati kompetentnost i samopouzdanje osoblja.

MOTIVACIJA, OTPORNOST I EMOCIONALNE VJEŠTINE

Samomotivacija, ustrajnost i entuzijizam bili su ocijenjeni kao područja umjerenog poboljšanja od strane trenera ($\emptyset = 3,18$ – $3,31$), što upućuje na emocionalni umor unutar radne snage. Upravitelji su također izvijestili o izazovima u održavanju motivacije i samodiscipline uz ograničene resurse. Jačanje psihološke otpornosti, motivacijskog vodstva i strategija za timski moral ključno je za održavanje angažmana i smanjenje izgaranja u parasportskim okruženjima.

MEĐUKULTURALNO RAZUMIJEVANJE I UPRAVLJANJE RAZNOLIKOŠĆU

Parasportske organizacije djeluju u sve raznolikijim i multikulturalnijim okruženjima. I treneri i administratori prepoznali su potrebu za poboljšanim poštovanjem različitosti ($\emptyset = 3,22$ – $4,11$) i kulturne kompetentnosti ($\emptyset = 3,45$ – $3,87$). Obuka iz međukulturalne komunikacije, rodne osjetljivosti i osviještenosti o invaliditetu ključna je za poticanje istinski uključivih i pravednih sportskih okruženja.

Co-funded by
the European Union

UPRAVLJANJE, ETIKA I PROVEDBA POLITIKA

Administratori su upravljanje sportom, etiku i provedbu politika ($\bar{x} = 4.07-4.20$) ocijenili kao prioritetna područja za poboljšanje. Iako raste svijest o načelima dobrog upravljanja, mnogim organizacijama nedostaju jasne interne politike, mehanizmi transparentnosti ili smjernice za zaštitu. S druge strane, treneri su etičko donošenje odluka u treniranju ocijenili umjereno ($\bar{x} = 3,37$), što ukazuje na potrebu za dodatnom institucionalnom podrškom i standardiziranim etičkim okvirima. Promicanje odgovornosti, integriteta i zaštitnih praksi ojačat će povjerenje i vjerodostojnost unutar parašportske zajednice.

SURADNJA I MULTIDISCIPLINARNA KOORDINACIJA

Obje su skupine prepoznale važnost timskog rada i interdisciplinarnu suradnju. Treneri su suradnju s multidisciplinarnim timovima ocijenili ključnom ($\bar{x} = 3,70$), dok su administratori naglasili uključivanje dionika ($\bar{x} = 4,12$). Koordinacija među fizioterapeutima, psiholozima, medicinskim stručnjacima i socijalnim radnicima i dalje je neujednačena. Izgradnja formalnih okvira za suradnju može poboljšati skrb o sportašima, rehabilitaciju i cjelovit razvoj performansi.

DOBROBIT, SIGURNOST I REHABILITACIJA SPORTAŠA

Osiguravanje dobrobiti sportaša univerzalni je prioritet. Treneri su naglasili tehnike rehabilitacije ($\bar{x} = 3,88$) i strategije prevencije ozljeda ($\bar{x} = 3,73$), dok su administratori također izrazili zabrinutost za zdravlje i sigurnost sportaša ($\bar{x} \approx 4,1$). Unatoč svijesti, i dalje postoje praznine u pripravnosti za hitne slučajeve, upravljanju ozljedama i planiranju oporavka. Razvijanje medicinskih partnerstava i provedba protokola dobrobiti utemeljenih na dokazima ključni su koraci naprijed.

DONOŠENJE ODLUKA I EVALUACIJA TEMELJENI NA PODACIMA

Upravitelji sve više prepoznaju važnost korištenja metoda temeljenih na podacima ($\bar{x} = 4.04$) te praćenja i evaluacije ($\bar{x} = 4.05$) za donošenje odluka. Međutim, malo organizacija ima tehničke kapacitete ili resurse za učinkovito prikupljanje i analizu podataka o učinku, sudjelovanju ili utjecaju. Ulaganje u sustave za podatke i analitičku obuku može pomoći organizacijama da dokažu svoju vrijednost, privuku financijska sredstva i poboljšaju učinkovitost.

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

L'ORMA

**AETOI
THESSALONIKIS**

UPRAVLJANJE VREMENOM I RASPODJELA OPTEREĆENJA

Upravljanje vremenom ($\emptyset = 4,14$) navedeno je kao ponavljajući problem, osobito među administratorima koji upravljaju s više odgovornosti. Nedostatak okvira za delegiranje i priroda višezadaćnosti uloga dovode do stresa i neefikasnosti. Provedba strukturiranih tijekova rada, jasnoće uloga i digitalnih alata za upravljanje zadacima mogla bi poboljšati produktivnost.

UKLJUČENOST VOLONTERA I OSPOSOBLJAVANJE

Volonteri su okosnica parasportskih organizacija, ali često nemaju pristup strukturiranim prilikama za učenje. Gotovo polovica (48,61 %) volontera izvijestila je o ograničenom pristupu formalnoj obuci. Mnogi se oslanjaju na učenje kroz iskustvo, što rezultira neujednačenim razinama kompetencija. Uspostavljanje programa orijentacije za volontere, mentorskih struktura i mehanizama za priznavanje zasluga može poboljšati zadržavanje i kvalitetu angažmana.

KLJUČNE RAZLIKE I ZAJEDNIČKE POTREBE

Iako postoje razlike među skupinama, očite su i zajedničke osobine. Administratori daju prioritet financijskoj održivosti, upravljanju i strateškom menadžmentu, dok treneri naglašavaju tehničke, psihološke i vještine usmjerene na sportaša. Volonteri se usredotočuju na pristup obuci i jasnoću odgovornosti. Unatoč tim razlikama, zajedničke potrebe uključuju jačanje kapaciteta, obuku iz komunikacije, inkluziju i tehnološku pismenost.

14. TABLICE RANGIRANIH VJEŠTINA

RANGIRANA TABLICA VJEŠTINA TRENIRANJA U PARASPORTU, OD NAJVEĆE DO NAJMANJE PERCIPIRANE POTREBE ZA POBOLJŠANJEM

(\emptyset = prosječna ocjena, 1 = nije potrebno, 5 = izrazito potrebno):

Rang	Vještina	\emptyset (prosjeak)
1	Rehabilitacijske tehnike za paraatlete	3.88
2	Primjena biomehanike u sportu za osobe s invaliditetom	3.73
2	Strategije prevencije ozljeda	3.73
4	Psihološko savjetovanje za otpornost	3.72

Rang	Vještina	Ø (prosjeak)
4	Upravljanje projektima i inovacije u parasportu	3.72
6	Suradnja s multidisciplinarnim timovima za podršku	3.70
7	Programiranje snage i kondicije za paraatlete	3.67
7	Razumijevanje pomoćne sportske tehnologije	3.65
9	Planiranje prehrane i hidratacije za paraatlete	3.65
10	Alternativne metode komunikacije (gestikulacija, AAC)	3.64
11	Procjena učinka sportaša i povratne informacije	3.63
11	Hitni odgovor u parasportskim okruženjima	3.63
13	Tehnike upravljanja umorom i oporavkom	3.60
13	Motivacijski coaching i psihološka podrška	3.60
13	Prevenција sekundarnih ozljeda i sindroma preopterećenja	3.60
16	Sportske tehničke prilagodbe	3.62
17	Prilagođene tehnike treninga	3.57
18	Periodizacija treninga i planiranje treninga	3.58
19	Postavljanje strateških ciljeva i planiranje razvoja sportaša	3.56
20	Strategije upravljanja ponašanjem i emocionalne regulacije	3.55
21	Efikasna komunikacija s paraatletima	3.52
22	Javno nastupanje i zagovaranje u sportu osoba s invaliditetom	3.51
23	Vještine prezentacije	3.47
24	Kulturalna kompetencija i zagovaranje prava osoba s invaliditetom	3.45
25	Vještine komunikacije (općenito)	3.48
26	Inovativno razmišljanje	3.61
27	Kritičko razmišljanje	3.29
28	Samomotivacija	3.31
29	Otvorenost	3.34
30	Etičko donošenje odluka u parasportskom treniranju	3.37
31	Organizacijske vještine	3.42
32	Poštovanje različitosti	3.22
33	Tolerancija	3.24
34	Upornost	3.24

Rang	Vještina	Ø (prosjeak)
35	Samodisciplina	3.27
36	Entuzijazam	3.18
37	Međukulturalno razumijevanje	3.17

RANGIRANA TABLICA VJEŠTINA ADMINISTRATIVNOG OSOBLJA U PARASPORTU, OD NAJVEĆE DO NAJMANJE PERCIPIRANE POTREBE ZA POBOLJŠANJEM

(Ø = prosječna ocjena, 1 = nije potrebno, 5 = izrazito potrebno):

Redoslijed	Vještina	Ø (prosjeak)
1	Prikupljanje sredstava i pregovaranje o sponzorstvima	4.32
2	Strategije za regrutiranje, obuku i zadržavanje volontera	4.32
3	Organizacijske vještine	4.25
4	Financijsko upravljanje i budžetiranje	4.23
5	Upravljanje projektima i događajima	4.23
6	Sposobnost pronalaženja i pristupa informacijama	4.21
7	Medijska pismenost	4.21
8	Učinkovita komunikacija s paraatletima	4.20
9	Sportsko upravljanje i provedba politika	4.20
10	Razumijevanje asistivne sportske tehnologije	4.20
11	Inovacije i integracija tehnologije u parasportu	4.21
12	Strateško planiranje i postavljanje ciljeva	4.18
13	Vodstvo i upravljanje timom	4.18
14	Održivo planiranje i provedba sportskih programa	4.18
15	Vještine pregovaranja u sponzorskim i političkim raspravama	4.17
16	Organizacijske vještine (duplikat)	4.17
17	Procjena rizika i rješavanje problema	4.15
18	Komunikacijske vještine	4.15
19	Upravljanje vremenom i određivanje prioriteta zadataka	4.14
20	Sportske tehničke prilagodbe	4.13

Redoslijed	Vještina	Ø (prosjeak)
21	Vještine prezentacije	4.08
22	Sposobnosti timskog rada	4.08
23	Krizna komunikacija i rad s medijima	3.96
24	Tehnike zagovaranja i lobiranja	4.09
25	Upravljanje društvenim mrežama i stvaranje sadržaja	4.07
26	Digitalni marketing i brendiranje	4.00
27	Strategije raznolikosti, jednakosti i uključivosti	4.11
28	Uključivanje dionika i izgradnja odnosa	4.12
29	Tehnike praćenja i evaluacije	4.05
30	Donošenje odluka	4.04
31	Adaptivno rješavanje problema u složenim sportskim okruženjima	4.10
32	Razvoj politike uključivosti i pristupačnosti	4.07
33	Etika i integritet u sportskoj administraciji	4.07
34	Kulturalna kompetencija i inkluzivno vodstvo	3.87
35	Samodisciplina	4.02
36	Entuzijizam	4.01
37	Upornost	4.04
38	Samomotivacija	4.05
39	Tolerancija	4.01
40	Otvorenost	3.96
41	Poštovanje različitosti	4.11
42	Međukulturalno razumijevanje	3.98
43	Prilagođene tehnike obuke	4.09
44	Primjena biomehanike u sportovima za osobe s invaliditetom	4.18
45	Strategije prevencije ozljeda	4.08
46	Rehabilitacijske tehnike za para-sportaše	4.12
47	Procjena učinka sportaša i povratne informacije	3.97
48	Programiranje snage i kondicije za paraatlete	4.07
49	Periodizacija treninga i planiranje treninga	4.07
50	Tehnike upravljanja umorom i oporavkom	4.03

Redoslijed	Vještina	Ø (prosjeak)
51	Poznavanje paralimpijskog pokreta i sustava klasifikacije	4.03
52	Međunarodna suradnja i umrežavanje u parasportu	4.04
53	E-učenje i digitalna transformacija u sportskom obrazovanju	4.02
54	Sportsko pravo i usklađenost s antidopinškim propisima	4.08
55	Revizije upravljanja objektima i pristupačnosti	4.11
56	Prijelaz karijere sportaša i mogućnosti nakon sporta	4.11
57	Alternativne metode komunikacije (gestikulacija, AAC)	4.28
58	Kritičko razmišljanje	3.96
59	Inovativno razmišljanje	4.10
60	Sposobnost analize i procjene medijskog sadržaja	4.01
61	Donošenje odluka temeljeno na podacima	4.04
62	Vještine javnog nastupa i prezentacije	4.12
63	Upravljanje ljudskim resursima u sportskim organizacijama	4.14
64	Vještine rješavanja sukoba i medijacije	4.09
65	Pravila zaštite i nadzor dobrobiti sportaša	4.08
66	Prijelaz sportaša u karijeru i mogućnosti nakon sporta (duplikat)	4.11

15. ZAKLJUČCI NA TEMELJU BOGATOG ISKUSTVA

UVOD

Ovo poglavlje predstavlja sintezu najboljih praksi prikupljenih u projektu ParaEmpower diljem Hrvatske, Grčke, Crne Gore i Srbije. Te prakse predstavljaju primjere iz stvarnog svijeta o tome kako parasportski organizacije i stručnjaci odgovaraju na izazove, mobiliziraju lokalne i međunarodne resurse te stvaraju prilike za sportaše s invaliditetom. Iako je razina detalja varirala među dostavljenim materijalima i neke su prakse dokumentirane opsežnije od drugih, prikupljeni materijal pruža dobro razumijevanje operativnih stvarnosti parasporta na balkanskoj regiji. Slijedi analiza koja kombinira interpretaciju praksi utemeljenu na istraživanju; međutim, nije zamišljena kao znanstvena publikacija. Analiza se temelji na 36 dokumentiranih praksi i nadopunjuje ih dodatnim doprinosima istraživačkog tima. Njome se poglavlje pokazuje kako

balkanški sudionici parasporta djeluju unutar svojih različitih socioekonomskih konteksta te služi kao osnova za oblikovanje programa za jačanje kapaciteta ParaEmpower.

UČENJE IZ ISKUSTVA

Prije nego što se prouče prikupljene bogate prakse, važno je pojasniti zašto je učenje iz konkretnog iskustva nužan izvor znanja za jačanje kapaciteta u parasportu.

Ideja da je iskustvo ključni pokretač učenja dobro je utemeljena u obrazovnoj i stručnoj literaturi. Utjecajna teorija iskustvenog učenja Davida Kolba (1984.), primjerice, definira učenje kao proces u kojem se novo znanje stvara preoblikovanjem iskustva, naglašavajući da znanje ne proizlazi samo iz apstraktne teorije, već i iz sudjelovanja u radnji, promišljanja o njoj i isprobavanja novih pristupa u praksi. Kolbov model opisuje ciklus koji se kreće od konkretnog iskustva do reflektivnog promatranja, zatim do apstraktne konceptualizacije i aktivnog eksperimentiranja. Ovaj ciklični proces posebno je relevantan za trenere i sportske administratore u parasportu, koji moraju neprestano tumačiti što se događa u njihovom radu u praksi i u skladu s tim prilagođavati svoje ponašanje.

Rad Donalda Schöna (2017.) o takozvanom reflektivnom praktičaru dodatno jača argument da stručnost raste kroz sustavno promišljanje o praksi. Schön pokazuje da iskusni stručnjaci često znaju više nego što mogu reći, oslanjajući se na ono što on naziva refleksijom u akciji i refleksijom o akciji kako bi odgovorili na složene, nesigurne situacije iz stvarnog svijeta. Umjesto da jednostavno primjenjuju fiksna pravila, oni eksperimentiraju, prilagođavaju se i uče u nepredvidivim kontekstima i iz njih. Parasportski administratori i treneri suočavaju se sa sličnom složenosti: moraju se prilagođavati različitim profilima oštećenja, promjenjivim političkim okruženjima i ograničenjima resursa. Perspektiva reflektirajućeg praktičara sugerira da dokumentiranje i analiza njihovih konkretnih praksi pomaže učiniti ovo često prešutno znanje vidljivim i prenosivim. A upravo to nastoji pružiti istraživanje ParaEmpower.

Istovremeno, rasprave o praksi utemeljenoj na dokazima sve više prepoznaju da se dokazi ne ograničavaju na randomizirana ispitivanja ili formalna istraživanja. U zdravstvu i socijalnoj skrbi, na primjer, autori poput Tittlera (2008.) tvrde da praksa utemeljena na dokazima kombinira najbolja dostupna istraživanja s profesionalnom stručnošću te vrijednostima i iskustvima korisnika usluga. Ovaj širi pogled usklađen je s našom idejom dokaza utemeljenih na praksi, u kojoj se dobro dokumentirane prakse iz stvarnog svijeta tretiraju kao vrijedni izvori za učenje, ali

ih nadopunjuju ili nadopunjuju vlastita istraživanja, kao što je opisano gore. S njima, perspektive dokaza utemeljenih na praksi naglašavaju da rješenja razvijena u svakodnevnim uvjetima, pod stvarnim ograničenjima i s stvarnim sudionicima, mogu pomoći smanjiti jaz između istraživanja i prakse, osobito kada je formalna istraživanja malo ili se sporo pojavljuju. Za parasport na Balkanu, gdje je empirijsko istraživanje još uvijek u začetku u mnogim područjima, naša pažljiva dokumentacija inicijativa s bogatim praksama stoga se smatra dobrom osnovom za donošenje odluka.

U sportu, konkretno, nedavni radovi na području prijenosa znanja naglašavaju važnost učenja iz primijenjene prakse. Istraživanja u području sportskog menadžmenta i sportskog treninga pokazuju da učinkovita primjena znanja ovisi o stalnom dijalogu između istraživača, praktičara i organizacija, a ne o jednostranom prijenosu nalaza s akademske zajednice u praksu. U tom pogledu Schailée i sur. (2019.) ističu da sportski stručnjaci svakodnevnim radom stvaraju znanje specifično za određeni kontekst te da integracija tog iskustvenog znanja s istraživačkim dokazima dovodi do relevantnijih i održivijih intervencija. Za ParaEmpower to znači da naše bogate prakse nisu samo ilustracije rezultata anketa, već su same po sebi ključan dio dokazne osnove za oblikovanje naših modula za izgradnju kapaciteta, preporuka za politike i budućih projekata.

PREGLEDI PRAKSI PO ZEMLJAMA

36 praksi koje su dostavila tri nacionalna paraolimpijska odbora iz Hrvatske, Crne Gore i Srbije te AETOI iz Grčke razlikuju se po broju i složenosti među zemljama. Hrvatska i Srbija dostavile su bogate prakse iz dugogodišnjih klubova, programa na razini federacije, nacionalnih razvojnih središta i međunarodne suradnje. Prijave iz Grčke bile su usmjerene prvenstveno na visoko strukturirane module za jačanje kapaciteta, a Crna Gora je doprinijela širokim spektrom administrativnih praksi, od kojih nekoliko ilustrira ograničenja u okruženjima s ograničenim resursima. U svim zemljama prakse ističu niz sudionika uključenih u parasport: trenere, administratore, volontere, obitelji, lokalne vlasti, a u nekim slučajevima i međunarodne partnere. Primjeri obuhvaćaju i temeljnu i elitnu razinu, što odražava ekosustavnu prirodu razvoja parasporta u balkanskoj regiji.

Hrvatska je dostavila raznolik portfelj praksi, od kojih mnoge ilustriraju kako klubovi i federacije služe kao lokalni pokretači inkluzije. Jedan takav primjer je Para-plivački klub "Natator", koji je

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

AETOI
THESSALONIKIS

pružio strukturirane prilike osobama s invaliditetom da nauče plivati i napreduju u paralimpijske sportove. Inkluzivni sportski klub pokazuje bogatu praksu u pogledu pružanja prilagođenog plivačkog treninga kojim se rukovode pravila FINA-e i Para plivanja, a koji se uvelike oslanja na suradnju s nacionalnim saveznim tijelima. Njegova ključna snaga leži u pristupu razvoju para-sportaša koji se temelji na podacima i individualiziran je te u stabilnom komunikacijskom sustavu između trenera i obitelji, što mu je omogućilo da ostane održiv s vremenom. Još jedan hrvatski primjer, Para-skijaška federacija, ilustrira kako se edukacija para-trenera može sistematizirati kroz višegodišnju provedbu i ponavljajuće cikluse obuke. Za tu je svrhu federacija provela niz strukturiranih događaja obuke kako bi razvila stručnost u para-treneringu u različitim para-alpskim disciplinama. Ova praksa pokazuje kako dugoročno ulaganje u učenje uz podršku mentora stvara održivi kapacitet unutar manjih nacionalnih para-sportskih federacija. Druge hrvatske prakse ističu uključivost zajednice koju pokreću klubovi. Judo klub "Fuji Velika Gorica", na primjer, promiče vršnjačko mentorstvo i prilagođene borilačke vježbe za djecu i mlade s invaliditetom. Ta praksa naglašava važnost predvidljivih rutina, individualizirane nastave i uključivanja obitelji u poticanje sigurne sudjelovanja. Slično tome, praksa "In-Dive" koristi Halliwick koncept za podučavanje vodenih vještina osobama s invaliditetom, s naglaskom na postupnom napredovanju vještina, sigurnosnoj obuci instruktora i metodologiji utemeljenoj na dokazima. Dodatne prakse poput "SailAway" integriraju djecu s poremećajima iz autističnog spektra u prilagođene programe jedrenja, pružajući dostupna okruženja za sudjelovanje uz podršku osposobljenih instruktora. Kroz ove primjere, hrvatske prakse odražavaju trend: snažne inovacije na razini klubova potpomognute međusektorskom suradnjom, od zdravstvenih djelatnika u programu KIDS do općinskih partnerstava u inkluzivnim sportskim festivalima.

Grčka je predstavila prakse usmjerene na bocu i osposobljavanje iz prve pomoći koje provodi organizacija AETOI. Ovo osposobljavanje obuhvaćalo je teorijske i praktične module namijenjene sportašima, trenerima i volonterima koji podržavaju sportaše s cerebralnom paralizom (BC3) koji se natječu koristeći pomoćne rampe zbog ograničene motoričke funkcije. Osposobljavanje se usredotočilo na tehničko rukovanje rampama, sigurno pozicioniranje sportaša i osnovnu svijest o prvoj pomoći prilagođenu potrebama sportaša s teškim tjelesnim oštećenjima. Osim rada s rampama, obuka je istaknula često zanemaren, ali ključan element: osposobljavanje osoblja i volontera za sigurno reagiranje na medicinske incidente ili incidente

povezane s pokretljivošću. Kroz strukturiranu metodologiju i suradničko učenje, praksa je pokazala kako ciljana obuka može podići standarde sudjelovanja i sigurnosti u parasportskim okruženjima. Iako je Grčka dostavila manje praksi, dokumentirana praksa pokazala je metodološku jasnoću, snažan pedagoški dizajn i neposrednu prenosivost na slične kontekste.

Prijave **Crne Gore** uglavnom su se sastojale od administrativnih praksi, od kojih su neke otkrile infrastrukturna i resursna ograničenja s kojima se suočavaju parasport organizacije. Iako su neke datoteke bile strukturirane kao predlošci, a ne kao prakse, raspoloživi sadržaj upućivao je na ponavljajuće se teme. Jedan često spominjani pristup je korištenje zajedničkih prostora u zajednici, kao što su školske teretane ili gradske sportske dvorane, za provođenje parasport aktivnosti. Ova praksa odražava stvarnost da su namjenski objekti za parasport rijetki u Crnoj Gori. Umjesto da to vide kao prepreku, parasportski klubovi i administratori često razvijaju partnerstva sa školama i lokalnim institucijama kako bi osigurali pristup sigurnim uvjetima za trening. Drugo područje opisano u crnogorskim praksama odnosi se na medijsku vidljivost i percepciju javnosti. Administratori parasportskih organizacija naglasili su važnost uključivanja novinara i razvijanja pozitivnih narativa o parasportu. Redovito izvještavanje, intervjui s parasportašima i javni događaji pokazali su se ključnim alatima za stvaranje prepoznatljivosti i smanjenje stigme. Iako se ove prakse uvelike oslanjaju na vještine poput međuljudskih odnosa i neformalnog umrežavanja, one predstavljaju pragmatičnu i isplativu strategiju angažmana u kontekstima s ograničenim promotivnim proračunima. Time prakse otkrivaju obrazac: inovacije u parasportu često su relacijske, a ne infrastrukturne, te nastaju kroz partnerstva, medijski doseg i prilagodljivu upotrebu postojećih resursa zajednice.

Srbija je dostavila bogatu zbirku praksi, pokazujući zreo parasportski sustav obilježen strateškim ulaganjima i dugoročnim razvojnim putevima. Među najilustrativnijim primjerima je Nacionalni razvojni centar za para stolni tenis u Novom Sadu. Pokrenut 2010. godine, centar se razvio u nacionalni centar odgovoran za osposobljavanje gotovo svih srpskih medaljista u toj disciplini. Model integrira smještaj, trening, mentorstvo i izgradnju zajednice u jednom okruženju, ilustrirajući kako inicijative parašporta na lokalnoj razini mogu dovesti do utjecaja na nacionalnoj razini. Još jedna značajna srpska praksa odnosi se na jačanje sustava temeljeno na opremi u košarci u kolicima. Kroz nabavu na nacionalnoj razini natjecateljskih kolica i pomagala za svakodnevnu mobilnost, Srbija je dramatično proširila kapacitet sudjelovanja u ovom parašportu. Sličan ishod postignut je ulaganjem u opremu za goalball, omogućenim suradnjom

s IBSA-om, što je Srbiji omogućilo da u kratkom roku organizira međunarodna natjecanja i formira timove. Srbija je također istaknula obrazovne i inicijative podizanja svijesti, kao što je Paralimpijski školski dan, dugogodišnji program IPC-a koji tisuće učenika uvodi u parasport kroz demonstracije, interakcije s atletičarima i aktivnosti učenja. Štoviše, prakse u treniranju paraatletičara dokumentiraju kako je integracija vrhunskih trenera bez invaliditeta, u kombinaciji s dugoročnom reformom sustava treniranja, doprinijela održivom međunarodnom uspjehu. Još jedna značajna praksa istaknula je važnost međuregionalne suradnje u balkanskoj regiji u razvoju parasporta za mlade, ostvarene kroz projekt SeeYou koji je sufinancirala EU. Strukture osnaživanja razvijene za trenere mladih para-sportaša i mlade sportaše ocijenjene su kao izvrsne prilike za osobni rast i socijalnu uključenost kroz sport, kao i za sjajne prilike za zajedničko učenje među sudjelujućim organizacijama i pojedincima. Sveukupno, srpske prakse ukazuju na sustavni model u kojem se razvoj elita, osiguravanje opreme, strukturirano treniranje i javna vidljivost međusobno jačaju.

POPREČNE TEME U REGIONALNOM RAZVOJU PARASPORTA

Unatoč razlikama u nacionalnim kontekstima i dubini dokumentacije, nekoliko se tema dosljedno pojavilo u različitim praksama. Šest dominantnih tema pojavilo se u sve četiri zemlje, otkrivajući zajedničke izazove, različite strategije i prilike za jačanje sustava. Analiza pokazuje da se te teme pojavljuju različito u različitim kontekstima, ali zajedno čine cjelovitu sliku razvoja parasporta na Balkanu.

JAČANJE KAPACITETA PARA-TRENERA I STRUČNJAKA

Jačanje kapaciteta je središnja značajka u Hrvatskoj, Grčkoj i Srbiji, dok su neformalniji oblici prisutni u Crnoj Gori. U Hrvatskoj Para-ski federacija pokazuje strukturirani, višegodišnji pristup edukaciji trenera, nudeći ponavljajuće prilike za razvoj povezane s disciplinama alpskog skijanja. Slično tome, program KIDS, iako širi po opsegu, uključuje multidisciplinarnu obuku za stručnjake koji rade s djecom i mladima s invaliditetom, čime se jača ideja da kompetencije trenera napreduju u multidisciplinarnim okruženjima. Grčka organizacija AETOI primjer je strukturiranog jačanja kapaciteta kroz svoje obuke u bocci BC3 i pružanju prve pomoći. Ova praksa kombinira teorijsko učenje s praktičnim vještinama potrebnim za podršku sportašima s teškim motoričkim oštećenjima koji se oslanjaju na pomoćne rampe. Obuka integrira sigurnosne komponente prilagođene profilima invaliditeta sportaša. Srbija predstavlja

sveobuhvatne primjere stručnog usavršavanja. Reforma treniranja paraatleta integrira vrloiskusne trenere atletike za osobe bez invaliditeta u parasportski sustav i gradi strukturirane putove za dugoročno obrazovanje trenera. Centar za razvoj para-stolnog tenisa u Novom Sadu također funkcionira kao okruženje za učenje u kojem sportaši i treneri rade u neposrednoj blizini, uz podršku mentorstva stručnjaka na nacionalnoj razini. Prakse u Crnoj Gori neizravnije se odnose na razvoj trenera. Umjesto formalnih programa, učenje se često odvija kroz iskustvo, razmjenu iskustava s kolegama i kontekstualiziranu improvizaciju unutar zajednice. Iako ovi pristupi održavaju sudjelovanje, primijenjene prakse otkrivaju moguću potrebu za formaliziranijim strukturama, koje bi trebalo dalje istražiti tijekom trajanja projekta ParaEmpower. U cijeloj regiji, ove prakse naglašavaju važnost sustavnog, ponovljenog i certificiranog obrazovanja za trenere i stručnjake koji rade u parasportu. Ovaj nalaz u skladu je s širim potrebama za jačanjem kapaciteta identificiranim u gornjim odjeljcima ovog izvješća o identifikaciji vještina.

RJEŠENJA ZA INFRASTRUKTURU I OPREMU

Druga se tema odnosi na dostupnost infrastrukture i opreme, što igra važnu ulogu ne samo u balkanskoj regiji, već i u sektoru parasporta općenito. Istovremeno, infrastruktura i oprema ističu se kao značajni čimbenici sudjelovanja. Prakse koje se navode ilustriraju različite pristupe zadovoljavanju tih potreba. Nacionalna ulaganja Srbije u opremu, na primjer, ocijenjena su kao transformativna. Inicijativa za košarku u kolicima, na primjer, proširila je pristup osiguravanjem stotina svakodnevnih kolica i desetaka sportskih kolica. Slično tome, ulaganje u opremu za goalball, provedeno uz potporu IBSA-e, omogućilo je Srbiji da bude domaćin međunarodnih natjecanja i brzo proširi kategorije sudjelovanja. Prakse iz Crne Gore ukazuju na oslanjanje na zajedničke školske teretane, gradske sportske dvorane i druge prostore u zajednici. Umjesto da to vide kao suštinsko ograničenje, crnogorske su organizacije razvile pristupe vođene partnerstvom koji postojeću infrastrukturu čine funkcionalnom za njih. Čini se da se Hrvatska nalazi između ta dva modela. Klubovi poput Natatora i In-Divea surađuju s lokalnim bazenima, dok jedriličarski klubovi koriste postojeće pristanište i marine za provođenje programa prilagođenog jedrenja poput SailAwaya. Mobilni timovi za podršku u praksama poput KIDS-a pomažu u pružanju usluga nedovoljno opskrbljenim zajednicama. Ovi primjeri pokazuju da se praznine u infrastrukturi mogu riješiti strateškim ulaganjima, kreativnom suradnjom ili oboje. Za

dionike u politici, ulaganje u opremu ističe se kao intervencija s visokim povratom koja izravno smanjuje prepreke za sudjelovanje.

INKLUZIVNO TRENIRANJE I PRILAGOĐENE TEHNIKE

Treća tema je širenje inkluzivnog treniranja i prilagođenih tehnika treninga, što je vidljivo u sve četiri zemlje. U tom pogledu, prakse otkrivaju dosljedan naglasak na prilagodbi para-trenera kako bi se podržale različite potrebe sportaša. U Hrvatskoj, na primjer, In-Dive koristi Halliwick koncept za podučavanje vodenih vještina kroz strukturirani slijed koji naglašava samopouzdanje u vodi, sigurnost i postupnu prilagodbu. Fuji Velika Gorica koristi vršnjačko mentorstvo, individualizirani napredak i predvidljive rutine kako bi omogućila sudjelovanje djeci i mladima s invaliditetom. Grčka obuka BC3 podučava tehničko rukovanje rampom i sigurno rukovanje sportašima, pokazujući kako preciznost i tehničko znanje podupiru inkluziju za sportaše s teškim oštećenjima. Srbija doprinosi raznim naprednim prilagodbama, od paraatletskog treniranja prilagođenog različitim kategorijama invaliditeta do metoda koje se koriste u razvojnom centru stolnog tenisa, a koje integriraju individualizirane planove treninga sa strategijama za elitne nastupe. U različitim zemljama inkluzivno treniranje ne prikazuje se kao improvizacija, već kao skup vještina koji zahtijeva obuku, okvire i refleksivnu praksu. To potvrđuje potrebu da moduli za izgradnju kapaciteta programa ParaEmpower uključuju pristupe za poticanje vještina povezanih s metodologijama prilagodbe specifičnim za (para)sport.

PODIZANJE SVIJESTI I UKLJUČIVANJE ZAJEDNICE

Četvrta tema je podizanje svijesti i uključivanje zajednice. Teme se snažno pojavljuju u zbirci praksi, osobito u Srbiji, Crnoj Gori i Hrvatskoj. U Srbiji se Paralimpijski školski dan ističe kao izvrsna praksa, uključujući tisuće učenika u interaktivne aktivnosti učenja s paraatletima. Dugoročna provedba ovog programa doprinijela je smanjenju stigme i normalizaciji invaliditeta u školskim okruženjima. Prakse u Crnoj Gori usmjerene su na vidljivost u kontekstima s ograničenim resursima. Upravitelji parasporta često naglašavaju suradnju s lokalnim medijima kao alat za izgradnju pozitivnih narativa. Redovito izvještavanje, priče sportaša i vidljivi javni događaji pomažu u stvaranju prepoznatljivosti u zajednici čak i bez velike infrastrukture. U Hrvatskoj inkluzivni sportski klubovi ističu ulogu obitelji, volontera i lokalnih institucija. Njihovi se modeli oslanjaju na blisku komunikaciju s roditeljima, suradnju s rehabilitacijskim stručnjacima i redovite događaje u zajednici koji stvaraju poticajnu kulturu za sudjelovanje u

parasportu. Ovi primjeri pokazuju da održiva inkluzija zahtijeva vještine za poticanje strategija angažmana koje sežu izvan sportskog terena u škole, obitelji i javni diskurs.

MEĐUNARODNA SURADNJA

Međunarodna suradnja igra još jednu značajnu ulogu u nekoliko praksi. Istaknuta je u praksama iz Hrvatske i Srbije, a u manjoj mjeri i u bogatim praksama iz Grčke. Hrvatske organizacije, poput onih uključenih u Sport4Everyone, surađuju preko granica kako bi razmijenile metode i izgradile inkluzivne sportske modele. Hrvatski paralimpijski odbor također pokazuje međunarodni angažman kroz partnerstva s federacijama. Prakse Srbije ilustriraju suradnju s međunarodnim federacijama kao što je IBSA za razvoj goalballa ili kroz organizaciju utrka Europe Cupa u para-alpskom skijanju. Ti angažmani ne samo da poboljšavaju lokalne standarde, već i povećavaju vidljivost Srbije kao regionalnog lidera. Bogata praksa Erasmus+ projekta SeeYou istaknula je važnost međuregionalne suradnje u balkanskoj regiji u razvoju mladih u parasportu. Razvijene strukture osnaživanja za trenere mladih para-sportaša i mlade sportaše ocijenjene su kao izvrsne prilike za osobni i organizacijski rast. Grčka Alos doprinosi putem obrazovnih mreža Erasmus+ i okvira za zajedničko znanje u učenju za osobe miješanih sposobnosti. Sve te prakse zajedno pokazuju da prekogranična suradnja ubrzava prijenos metoda, jača legitimnost i podržava stručni razvoj. To potvrđuje potrebu za jačanjem vještina koje podržavaju suradnju, kao i prepoznavanje važnosti regionalne politike para-sporta te podrške njezinu osmišljavanju i primjeni.

PUTOVI OD TEMELJA DO ELITE

Ova je tema relevantna za sve četiri zemlje, ali je posebno očita u praksama iz Srbije i Hrvatske. Srpski centar za para stolni tenis u Novom Sadu pokazuje jasnu progresiju od sudjelovanja na lokalnoj razini do vrhunske izvedbe, stvarajući gotovo sve nacionalne medaljiste kroz sveobuhvatan model treninga u rezidencijalnim centrima. Reforme u treniranju para atletike dodatno ilustriraju strukturirane putove koji integriraju identifikaciju talenata s razvojem vrhunskih sportaša. Hrvatska doprinosi nacionalnim pristupima identifikaciji talenata pod vodstvom CPC-a i kroz klubove koji potiču dugoročno sudjelovanje. Kampovi za alpsko skijanje koje vodi Para-Ski federacija također služe razvojnoj funkciji, povezujući mlade sportaše s višim razinama natjecanja. Ovi primjeri pokazuju važnost koordiniranih putova koji povezuju početnu razinu sudjelovanja s održivim sportskim napretkom. To je pitanje strateške važnosti za

donositelje politika. Stoga bi trebalo poticati vještine koje pomažu osoblju parasporta u uspostavljanju međusportske i međusektorske suradnje.

IDENTIFICIRANI IZAZOVI U RAZLIČITIM PRAKSAMA I ZEMLJAMA

U cijeloj regiji razvoj parasporta oblikovan je strukturiranim izazovima koji su vidljivi u gotovo svim praksama. Ograničena infrastruktura i nedostatak opreme ograničavaju mogućnosti sudjelovanja, osobito u manjim ili ruralnim zajednicama. Potreba za obukom specifičnom za parasport i dalje je izražena, budući da mnogi treneri u početku dolaze iz sportova za osobe bez invaliditeta i moraju steći specijalizirano znanje putem projekata ili radionica, a ne kroz formalne sustave.

Još jedan ponavljajući izazov je ovisnost o projektnom financiranju. Mnoge prakse usko su vezane uz inicijative financirane iz EU fondova, što izaziva zabrinutost o održivosti aktivnosti nakon završetka projektnih ciklusa. Dugoročna održivost čini se čvršćom kada je utemeljena na nacionalnim financijskim obvezama, no čak i tada su neke prakse započele kao inicijative vođene volonterima.

Prakse koje se provode također odražavaju društvene i perceptivne prepreke, kao što su stigma ili niska razina svijesti o mogućnostima u parasportu. Programi podizanja svijesti rješavaju te praznine, ali zahtijevaju kontinuiranu podršku kako bi se stvorila dugoročna društvena promjena.

ČIMBENICI USPJEHA U RAZLIČITIM ZEMLJAMA

Unatoč tim izazovima, prakse ističu nekoliko čimbenika uspjeha koji mogu usmjeriti ne samo programe jačanja kapaciteta ParaEmpower, već i buduće aktivnosti i politike. Jedan je vrijednost interdisciplinarnе suradnje, koja integrira trenere, edukatore, zdravstvene djelatnike i obiteljske mreže u provođenje parasporta. Drugi čimbenik uspjeha je ukorjenjenost u zajednici, gdje klubovi surađuju s lokalnim institucijama kao što su škole, općine ili nevladine organizacije kako bi izgradili poticajne ekosustave za sudjelovanje.

Štoviše, mnoge prakse pokazuju da skalabilni, prilagodljivi modeli mogu uspjeti čak i u okruženjima s ograničenim resursima. Oslanjanje na zajedničke resurse i objekte te razvoj sportskih specifičnih središta pokazuju kako čak i ideje manjeg opsega, potpomognute predanim ljudima, mogu prerasti u održive programe.

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

L'ORMA

**AETOI
THESSALONIKIS**

Konačno, strateško ulaganje u opremu ističe se kao intervencija visokog utjecaja u nekoliko navedenih praksi, gdje je nacionalna nabava izravno povećala sudjelovanje i podigla potencijal za bolje rezultate.

MOGUĆNOSTI ZA RAZVOJ

Analiza ukazuje na nekoliko prilika za jačanje regionalnog parašportskog okruženja. Jedna je prilika formalizirati i standardizirati sustave obuke za parašportske trenere i administratore, smanjujući ovisnost o izoliranim radionicama ili inicijativama vezanim uz određene projekte. Druga je prilika izgradnja mreža za dijeljenje opreme među klubovima i općinama. Prakse također ukazuju na potrebu za jačim prikupljanjem podataka, osobito u praćenju razvoja paraatleta, ishoda programa i dugoročnih trendova sudjelovanja.

Prekogranične razmjene predstavljaju još jednu priliku. NPK-ovi, klubovi i federacije mogli bi imati koristi od razmjene metodologija i strategija razvoja klubova. Takve razmjene također bi mogle podržati zemlje s manjim parasportskim zajednicama pružajući im pristup modelima koji već funkcioniraju drugdje.

IMPLIKACIJE ZA PROGRAM IZGRADNJE KAPACITETA

Prikupljene prakse pružaju snažnu empirijsku osnovu za osmišljavanje obuke i alata ParaEmpower. Moduli za izgradnju kapaciteta mogu se izravno oslanjati na dokumentirane tehnike iz regije, kao što su metode prilagodbe vodi, inkluzivna pedagogija borilačkih vještina ili strukturiranje centara za razvoj talenata. Drugi moduli mogu integrirati pouke o angažmanu volontera, uključenosti obitelji i komunikacijskim strategijama za podizanje javne svijesti. Te prakse također ukazuju na to da obuka ne bi trebala biti usmjerena samo na tehničke vještine, već i na strateške i administrativne kompetencije, osobito u kontekstima u kojima se parasportski organizacije moraju dogovarati o pristupu objektima, upravljati volonterima ili graditi odnose s medijima. Na kraju, primjeri ulaganja na nacionalnoj razini mogu poslužiti kao studije slučaja za donositelje politika o tome kako strukturirana podrška može transformirati sustave sudjelovanja u velikoj mjeri.

ZAKLJUČAK

Bogate prakse prikupljene u projektu ParaEmpower pružaju višestruku i utemeljenu sliku o razvoju parasporta diljem balkanske regije. One pokazuju da inkluzija nije apstraktni cilj, već

Co-funded by
the European Union

konkretna, svakodnevna praksa oblikovana lokalnim resursima, stručnošću, partnerstvima i ponekad ustrajnošću pojedinih aktera. Unatoč raznolikosti konteksta, te prakse zajedno naglašavaju važnost izgradnje kapaciteta, pristupačne infrastrukture, inkluzivne metodologije, angažmana zajednice i međunarodne suradnje. Sintezom ovih iskustava, ovo poglavlje nudi uvide utemeljene na dokazima koji mogu usmjeriti ne samo razvoj ParaEmpower obuka i alata, već i šire političke napore usmjerene na jačanje parasportskih sustava. Ovdje predstavljene pouke naglašavaju da smisljena inkluzija zahtijeva i strateška ulaganja i svakodnevne prilagodbe te da svaka zemlja u regiji, bez obzira na resurse, doprinosi vrijednim znanjem na ovom zajedničkom putovanju učenja i jačanja kapaciteta.

PRILOG A: ANKETA O VJEŠTINAMA

Uvod u anketu ParaEmpower

Hvala vam što sudjelujete u ovoj anketi koja je dio projekta **ParaEmpower**, sufinanciranog iz programa Erasmus+ Europske unije. Cilj ove ankete je procijeniti percepciju **administratora i trenera parasporta koji rade na plaćenim ili volonterskim pozicijama u lokalnim parasportskim klubovima na području Balkana**. Cilj je identificirati ključne vještine potrebne za njihove uloge i utvrditi potencijalna područja u kojima je potrebno dodatno osposobljavanje i jačanje kapaciteta. Svojim odgovorima pomoći ćete u oblikovanju novog programa obuke za (buduće) administratore i trenere parasporta iz balkanske regije. Ispunjavanje ankete trajat će otprilike **10 – 15 minuta**. Vaši su odgovori anonimni i koristit će se isključivo u istraživačke svrhe.

Odricanje od odgovornosti u skladu s GDPR-om: Vaši će se osobni podaci prikupljati i obrađivati u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka (GDPR) (EU) 2016/679. Sudjelovanje u ovom upitniku je dobrovoljno, a vaši će se odgovori tretirati kao povjerljivi i koristiti isključivo u istraživačke svrhe. Nijedna informacija kojom se mogu utvrditi identitet i podaci trećim stranama neće se dijeliti bez vašeg izričitog pristanka. Imate pravo pristupiti svojim podacima, ispraviti ih ili zatražiti njihovo brisanje u bilo kojem trenutku. Nastavkom potvrđujete da razumijete i slažete se s ovim uvjetima.

ODJELJAK 1: OPĆE INFORMACIJE (ZA SVE ISPITANIKE)

1. U kojoj zemlji radite ili volontirate u lokalnom parašportskom klubu?

- Hrvatska

Co-funded by
the European Union

- Grčka
- Crna Gora
- Srbija
- Ostalo _____

2A. Koja je vaša uloga u lokalnom parasportu? (Odaberite samo jednu)*

- Trener parašporta
- Administrator parasporta

* Poveznica na definicije / opise trenera i administratora

2B. Kakav je vaš radni odnos s lokalnim klubom? (Odaberite samo jednu opciju)*

- Zaposlenik s plaćom
- Volonter

* Poveznica na definicije / opise što je plaćeni član osoblja

3. Koliko godina iskustva imate u parasportu?

- Manje od 1 godine
- 1-3 godine
- 4-6 godina
- Više od 6 godina

4. Jeste li prošli formalnu ili neformalnu obuku vezanu uz parasport?

- Da, primio/la sam formalnu obuku (potvrdu)

Molimo navedite _____

- Da, primio/la sam neformalnu obuku na radnom mjestu

Molimo navedite _____

- Nimalo obuke

5. Koliko ste sigurni u svoje vještine vezane uz vašu ulogu u lokalnom parasportskom klubu?

(Skala 1 = Nimalo ne samouvjeren, 5 = Vrlo samouvjeren)

- 1
- 2

Co-funded by
the European Union

- 3
- 4
- 5

ODJELJAK 2: SPECIFIČNE POTREBE ZA VJEŠTINAMA PREMA ULOZI ZA PARASPORTSKE TRENERE

6. Koje trenerske vještine smatrate da trebaju najviše poboljšanja u vašem radu?

(Ocijenite od 1 = Nije potrebno do 5 = Vrlo potrebno)

Kognitivno i strateško razmišljanje

Vještina	1	2	3	4	5
Kritičko razmišljanje	☐	☐	☐	☐	☐
Inovativno razmišljanje	☐	☐	☐	☐	☐
Vještine prezentacije	☐	☐	☐	☐	☐

Komunikacija i suradnja

Vještina	1	2	3	4	5
Komunikacijske vještine	☐	☐	☐	☐	☐
Efikasna komunikacija s paraatletima	☐	☐	☐	☐	☐
Alternativni načini komunikacije (gestikulacija, AAC)	☐	☐	☐	☐	☐

Upravljanje i vodstvo

Vještina	1	2	3	4	5
Organizacijske vještine	☐	☐	☐	☐	☐
Postavljanje strateških ciljeva i planiranje razvoja sportaša	☐	☐	☐	☐	☐
Upravljanje projektima i inovacije u parasportu	☐	☐	☐	☐	☐
Provedba politike i upravljanje u parasportskim organizacijama	☐	☐	☐	☐	☐

Osobni i socijalni razvoj

Co-funded by
the European Union

Vještina	1	2	3	4	5
Samodisciplina	☐	☐	☐	☐	☐
Entuzijazam	☐	☐	☐	☐	☐
Upornost	☐	☐	☐	☐	☐
Samomotivacija	☐	☐	☐	☐	☐
Tolerancija	☐	☐	☐	☐	☐
Otvorenost	☐	☐	☐	☐	☐
Poštovanje različitosti	☐	☐	☐	☐	☐
Međukulturalno razumijevanje	☐	☐	☐	☐	☐

Tehnička i trenerska stručnost

Vještina	1	2	3	4	5
Prilagođene tehnike treninga	☐	☐	☐	☐	☐
Primjena biomehanike u sportovima za osobe s invaliditetom	☐	☐	☐	☐	☐
Strategije prevencije ozljeda	☐	☐	☐	☐	☐
Rehabilitacijske tehnike za paraatlete	☐	☐	☐	☐	☐
Procjena učinka sportaša i povratne informacije	☐	☐	☐	☐	☐
Program snage i kondicije za paraatlete	☐	☐	☐	☐	☐
Razumijevanje asistivne sportske tehnologije	☐	☐	☐	☐	☐
Periodizacija treninga i planiranje treninga	☐	☐	☐	☐	☐
Tehnike upravljanja umorom i oporavkom	☐	☐	☐	☐	☐
Tehničke prilagodbe specifične za sport	☐	☐	☐	☐	☐
Motivacijski coaching i psihološka podrška	☐	☐	☐	☐	☐
Strategije upravljanja ponašanjem i emocionalne regulacije	☐	☐	☐	☐	☐
Coaching psihološke otpornosti	☐	☐	☐	☐	☐
Hitni odgovor u parasportskim okruženjima	☐	☐	☐	☐	☐
Sprječavanje sekundarnih ozljeda i sindroma preopterećenja	☐	☐	☐	☐	☐
Planiranje prehrane i hidratacije za paraatlete	☐	☐	☐	☐	☐
Javno nastupanje i zagovaranje u sportu za osobe s invaliditetom	☐	☐	☐	☐	☐
Suradnja s multidisciplinarnim timovima za podršku	☐	☐	☐	☐	☐
Etičko donošenje odluka u parasportskom treniranju	☐	☐	☐	☐	☐

Vještina	1	2	3	4	5
Kulturalna kompetencija i zagovaranje prava osoba s invaliditetom	☐	☐	☐	☐	☐

7. Koji je najveći izazov s kojim se suočavate kao trener parasporta u vašem lokalnom klubu?
(Otvoreno pitanje)

Za administratore parasporta

6. Koje vještine smatrate da trebaju najviše poboljšanja u vezi s vašim radom kao sportskog administratora u lokalnom sportskom klubu? (Ocijenite od 1 = nije potrebno do 5 = iznimno potrebno)

Kognitivno i strateško razmišljanje

Vještina	1	2	3	4	5
Kritičko razmišljanje	☐	☐	☐	☐	☐
Inovativno razmišljanje	☐	☐	☐	☐	☐
Vještine prezentacije	☐	☐	☐	☐	☐
Medijska pismenost	☐	☐	☐	☐	☐
Informacijska pismenost	☐	☐	☐	☐	☐
Sposobnost lociranja i pristupa informacijama	☐	☐	☐	☐	☐
Sposobnost analize i procjene medijskog sadržaja	☐	☐	☐	☐	☐
Procjena rizika i rješavanje problema	☐	☐	☐	☐	☐
Donošenje odluka temeljeno na podacima (upotreba analitike za razvoj sporta)	☐	☐	☐	☐	☐

Komunikacija i suradnja

Vještina	1	2	3	4	5
Sposobnosti timskog rada	☐	☐	☐	☐	☐
Komunikacijske vještine	☐	☐	☐	☐	☐
Efikasna komunikacija s paraatletima	☐	☐	☐	☐	☐
Alternativni načini komunikacije (gestikulacija, AAC)	☐	☐	☐	☐	☐

Vještina	1	2	3	4	5
Sposobnosti timskog rada	☐	☐	☐	☐	☐
Vještine javnog nastupa i prezentiranja	☐	☐	☐	☐	☐
Umrežavanje i izgradnja partnerstava (stvaranje suradnji između sektora)	☐	☐	☐	☐	☐
Krizna komunikacija i rad s medijima	☐	☐	☐	☐	☐
Tehnike zagovaranja i lobiranja (za promjenu politike sporta za osobe s invaliditetom)	☐	☐	☐	☐	☐
Upravljanje društvenim mrežama i stvaranje sadržaja	☐	☐	☐	☐	☐
Digitalni marketing i brendiranje sportskih organizacija	☐	☐	☐	☐	☐

Upravljanje i vodstvo

Vještina	1	2	3	4	5
Organizacijske vještine	☐	☐	☐	☐	☐
Sportsko upravljanje i provedba politika	☐	☐	☐	☐	☐
Financijsko upravljanje i budžetiranje	☐	☐	☐	☐	☐
Upravljanje projektima i događajima	☐	☐	☐	☐	☐
Prijelaz sportaša u karijeru i mogućnosti nakon sporta	☐	☐	☐	☐	☐
Strategije raznolikosti, jednakosti i uključivosti (DEI)	☐	☐	☐	☐	☐
Uključivanje dionika i izgradnja odnosa	☐	☐	☐	☐	☐
Tehnike praćenja i evaluacije (mjerenje utjecaja sportskih programa)	☐	☐	☐	☐	☐
Donošenje odluka	☐	☐	☐	☐	☐
Procjena rizika i rješavanje problema	☐	☐	☐	☐	☐
Strateško planiranje i postavljanje ciljeva	☐	☐	☐	☐	☐
Vodstvo i upravljanje timom	☐	☐	☐	☐	☐
Prikupljanje sredstava i pregovaranje o sponzorstvima	☐	☐	☐	☐	☐
Vještine rješavanja sukoba i medijacije	☐	☐	☐	☐	☐
Upravljanje vremenom i prioritizacija zadataka	☐	☐	☐	☐	☐
Pravila o zaštiti i nadzor nad dobrobiti sportaša	☐	☐	☐	☐	☐
Upravljanje ljudskim resursima u sportskim organizacijama	☐	☐	☐	☐	☐
Adaptivno rješavanje problema u složenim sportskim okruženjima	☐	☐	☐	☐	☐
Razvoj politike uključivosti i pristupačnosti	☐	☐	☐	☐	☐

Vještina	1	2	3	4	5
Organizacijske vještine	☐	☐	☐	☐	☐
Održivo planiranje i provedba sportskih programa	☐	☐	☐	☐	☐
Prijelaz sportaša u karijeru i mogućnosti nakon sporta	☐	☐	☐	☐	☐
Revizije upravljanja objektima i pristupačnosti	☐	☐	☐	☐	☐
Etika i integritet u sportskoj administraciji	☐	☐	☐	☐	☐
Kulturalna kompetencija i inkluzivno vodstvo	☐	☐	☐	☐	☐
Vještine pregovaranja u sponzorskim i političkim raspravama	☐	☐	☐	☐	☐

Osobni i socijalni razvoj

Vještina	1	2	3	4	5
Samodisciplina	☐	☐	☐	☐	☐
Entuzijizam	☐	☐	☐	☐	☐
Upornost	☐	☐	☐	☐	☐
Samomotivacija	☐	☐	☐	☐	☐
Tolerancija	☐	☐	☐	☐	☐
Otvorenost	☐	☐	☐	☐	☐
Poštovanje različitosti	☐	☐	☐	☐	☐
Međukulturalno razumijevanje	☐	☐	☐	☐	☐

Tehnička i trenerska stručnost

Vještina	1	2	3	4	5
Prilagođene tehnike treninga	☐	☐	☐	☐	☐
Inovacije i integracija tehnologije u parasportu	☐	☐	☐	☐	☐
Primjena biomehanike u sportovima za osobe s invaliditetom	☐	☐	☐	☐	☐
Strategije prevencije ozljeda	☐	☐	☐	☐	☐
Rehabilitacijske tehnike za paraatlete	☐	☐	☐	☐	☐
Procjena učinka sportaša i povratne informacije	☐	☐	☐	☐	☐
Program snage i kondicije za paraatlete	☐	☐	☐	☐	☐

Vještina	1	2	3	4	5
Razumijevanje asistivne sportske tehnologije	☐	☐	☐	☐	☐
Periodizacija treninga i planiranje treninga	☐	☐	☐	☐	☐
Tehnike upravljanja umorom i oporavkom	☐	☐	☐	☐	☐
Tehničke prilagodbe specifične za sport	☐	☐	☐	☐	☐
Paralimpijski pokret i znanje o sustavu klasifikacije	☐	☐	☐	☐	☐
Međunarodna suradnja i umrežavanje u parasportu	☐	☐	☐	☐	☐
E-učenje i digitalna transformacija u sportskom obrazovanju	☐	☐	☐	☐	☐
Sportsko pravo i usklađenost s antidopinškim propisima	☐	☐	☐	☐	☐
Strategije za regrutiranje, obuku i zadržavanje volontera	☐	☐	☐	☐	☐

7. Koji je najveći izazov s kojim se suočavate kao sportski menadžer u parasportu? (Otvoreno pitanje)

ODJELJAK 3: ZAVRŠNA PITANJA

8. Koja bi vam vrsta obuke, po vašem mišljenju, pomogla poboljšati vaše vještine?

(Odaberite sve koje primjenjujete)

- Online tečajevi/webinari
- Radionice uživo
- Mentorski programi
- Praktična obuka
- Učenje od vršnjaka i razmjena znanja
- Ostalo (molimo navedite) _____

9. Biste li bili zainteresirani za sudjelovanje u budućim programima obuke temeljenim na ovim vještinama?

- Da
- Ne
- Možda

Ako ne ili možda, zašto (moguće) ne? _____

Ako da, želite li ostaviti svoju e-mail adresu za daljnje informacije? _____

10. Imate li drugih komentara ili prijedloga u vezi s razvojem vještina u parasportu? (Otvoreno pitanje)

Hvala vam na vašem vremenu i vrijednim uvidima. Vaši će odgovori pomoći u osmišljavanju novog programa obuke za jačanje administratora i trenera koji rade u lokalnim paraportskim klubovima na Balkanu.

PRILOG B: ANKETA O BOGATIM PRAKSAMA

Odjeljak	Detalji za popuniti
Država	
Naziv organizacije	
Vrsta prakse	Za trenere Za administratore Za lokalni parasportski klub
Naslov najbolje prakse	
Datum dokumentacije	
Ime istraživača	
Opis najbolje prakse	
Sažetak	<i>(Navedite kratak pregled prakse, ističući njezine ključne komponente i značaj.)</i>
Kontekst i pozadina	<i>(Opisite okruženje u kojem je praksa razvijena, uključujući izazove ili praznine koje rješava.)</i>
Ciljana skupina	<i>(Navedite korisnike prakse, kao što su para-sportaši, treneri, sportski administratori, volonteri itd.)</i>
Teorijski temelj i pristup	<i>(Objasnite kako se ova praksa temelji na teorijskim modelima invaliditeta, okvirima treniranja ili načelima upravljanja.)</i>
Implementacija i primjena	

Primijenjene vještine	<i>(Navedite specifične vještine demonstrirane u ovoj najboljoj praksi, npr. prilagođene tehnike treninga, strateški menadžment, inkluzivne strategije treniranja itd.)</i>
Poduzeti koraci	<i>(Detaljno opišite radnje i metodologije korištene za provedbu prakse.)</i>
Potrebni resursi	<i>(Identificirajte ključne resurse kao što su financijska sredstva, oprema, ljudski resursi, partnerstva ili tehnološki alati.)</i>
Izazovi i prilagodbe	<i>(Opišite sve prepreke naišle tijekom provedbe i kako su riješene.)</i>
Utjecaj i održivost	
Ishodi i mjerljivi utjecaj	<i>(Objasnite izravne uočene koristi, kao što su poboljšanje učinka sportaša, povećana dostupnost ili bolja organizacijska učinkovitost.)</i>
Inovativnost i prenosivost	<i>(Istaknite sve jedinstvene ili kreativne aspekte ove prakse i kako se ona može prilagoditi ili replicirati u drugim okruženjima.)</i>
Doprinos održivosti	<i>(Opisati kako ova praksa promiče dugoročni utjecaj u upravljanju parasportom ili treniranju.)</i>
Potporni dokazi i dokumentacija	
Svjedočanstva i primjeri iz prakse	<i>(Navedite citate, povratne informacije ili iskustva iz stvarnog života sudionika.)</i>
Reference i prateći dokumenti	<i>(Navedite sve članke, politike, istraživačke radove ili izvješća koja potvrđuju ovu praksu.)</i>
Multimedijски prilozі	<i>(Uključite poveznice na videozapise, slike ili druge materijale koji prikazuju praksu u akciji.)</i>
Završne napomene i preporuke	
Naučene lekcije	<i>(Sažmite ključne zaključke i uvide iz ove prakse.)</i>
Preporuke za buduću upotrebu	<i>(Predložite prijedloge za poboljšanja ili sljedeće korake za daljnji razvoj.)</i>

PARAEMPOWER - 101183301

IZAZOVI I POTREBE ORGANIZACIJA PARASPORTA I NAJBOLJE PRAKSE IZ OBLASTI PARASPORTA

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

SADRŽAJ

1. UKRATKO	4
2. PRISTUP	4
3. KLJUČNE FAZE.....	5
4. ISTRAŽIVAČKE RADNJE	6
5. KLJUČNI CILJEVI ISTRAŽIVANJA	6
6. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA I PRIKUPLJANJE PODATAKA.....	6
7. PRIKUPLJANJE PODATAKA I VELIČINA UZORKA	8
8. RAZJAŠNJENJE CILJNIH GRUPA I POJMOVA.....	8
9. OČEKIVANE POGODNOSTI I POVEZANI ISHODI	9
10. ZAKLJUČCI IZ ANKETE	10
11. ANALIZA ANKETE.....	12
12. KLJUČNI UVIDI	19
13. GLAVNI IZAZOVI	22
14. TABELE RANGIRANIH VJEŠTINA	27
15. ZAKLJUČCI NA TEMELJU BOGATE PRAKSE	31
PRILOG A: ANKETA O VJEŠTINAMA.....	42
PRILOG B: ANKETA O BOGATIM PRAKSAMA	50

AUTORI:

BUGARSKO UDRUŽENJE ZA RAZVOJ SPORTA I SPIN SPORT INNOVATION

1. UKRATKO

Projekat ParaEmpower ima za cilj ojačati kvalitet i kapacitete organizacija i stručnjaka uključenih u parasport na Balkanu osposobljavanjem trenera i administratora putem sveobuhvatne online platforme za učenje koja kombinuje praktične smjernice, materijale koji se temelje na istraživanjima i mogućnosti za detaljniju obuku. Time projekat, sufinansiran od strane EU, nastoji suzbiti stigmatu i društvene barijere s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom. Razvojem vještina u različitim sektorima i podržavanjem učinkovitog upravljanja unutar organizacija parasporta, ParaEmpower se zalaže za inkluziju, profesionalni razvoj i bolje mogućnosti za osobe s invaliditetom kroz sport.

2. PRISTUP

ParaEmpower se fokusira na jačanje leaderskih vještina, podizanje svijesti i promovisanje održivog razvoja u sektoru parasporta na Balkanu. U svojoj srži, projekat se zasniva na ključnim vrijednostima kao što su ljudska prava, inkluzija, dostojanstvo, poštovanje, pristupačnost, solidarnost i održivost.

Kombinovanjem online i direktnog učenja, projekat osposobljava stručnjake i volontere, koji rade u svojstvu administratora ili trenera u organizacijama parasporta na Balkanu, s potrebnim vještinama za pružanje podrške sportistima s invaliditetom na strukturisan i inkluzivan način. To će dovesti do povećanja organizacionih kapaciteta lokalnih, nacionalnih i regionalnih organizacija parasporta, i šire.

Razlog našeg pristupa se ogleda u tome što se sektor parasporta na Balkanu suočava sa značajnim izazovima, uključujući ograničene mogućnosti za obuku i nedostatak strukturisanih resursa za organizacije koje podržavaju sportiste s invaliditetom. Projekat ParaEmpower rješava taj problem nudeći sljedeće:

- Praktičnu obuku i resurse koji pomažu administratorima i trenerima koji rade ili volontiraju u lokalnim organizacijama parasporta da na optimalniji način pruže podršku sportistima s invaliditetom.
- Digitalni nastavni materijali otvorenog pristupa, osiguravajući dugoročnu dostupnost relevantnog obrazovnog sadržaja onima koji djeluju u lokalnim organizacijama parasporta.

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

L'ORMA

**AETOI
THESSALONIKIS**

- Prekograničnu saradnju, jačajući veze između lokalnih organizacija parasporta u zemljama učesnicama, na Balkanu i u Evropi.

3. KLJUČNE FAZE

Ključne faze projekta ParaEmpower sastoje se od 1) istraživanja i razmjene znanja, 2) obuke i jačanja kapaciteta, i 3) uključivanja zajednice i umrežavanja.

1. Istraživanje i razmjena znanja

- Sprovođenje procjena potreba radi utvrđivanja ključnih vještina potrebnih parasportskim administratorima i trenerima koji rade na plaćenim ili volonterskim pozicijama, kako bi bili osnaženi za dalji razvoj svoje lokalne organizacije parasporta.
- Izrada analize situacije za procjenu trenutnog stanja konteksta i izazova, ali i postojećih rešenja na individualnom i organizacionom nivou. Cilj je istovremeno informisati naše obrazovno planiranje te podržati preporuke za politike i dugoročne strategije donošenja odluka.

2. Obuka i izgradnja kapaciteta

- Izrada interaktivnih internetskih resursa za učenje i radionica obuke uživo za pristupačan i fleksibilan obrazovni format primjenjiv na regionalni kontekst onih koji rade kao administratori i treneri u parasportu u regiji.
- Korišćenje bogatih praksi iz stvarnog svijeta i primjera upotrebe kako bi se administratorima i trenerima pomoglo da primijene svoje znanje u praksi.
- Razvoj korisnički orijentisanog priručnika ParaEmpower koji dokumentuje naše pristupe i stečena znanja kako bi se mogao dalje koristiti.

3. Uključivanje zajednice i umrežavanje

- Uspostavljanje internetskog resursa i središta za učenje kako bi se podstakla kontinuirana razmjena znanja i nakon završetka trajanja projekta.
- Organizovanje događaja za umrežavanje i konferencija kako bi se okupili zainteresovane strane i stručnjaci iz parasporta i srodnih područja te podstaklo učenje i razmjena znanja izvan naših događaja obuke.

Co-funded by
the European Union

Vjerujemo da će ParaEmpower time pomoći u izgradnji pristupačnijeg, pravednijeg i bolje podržanog ekosistema parasporta ne samo na balkanskoj regiji, već i širom Evrope.

4. AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA

Projekat ParaEmpower stavlja naglasak na pristupe utemeljene na dokazima. Za tu svrhu oslanja se i na postojeća istraživanja i na vlastite procese prikupljanja podataka, ali i na iskorištavanje bogatih praksi i primjera upotrebe koji funkcionišu za stručnjake, volontere, organizacije i učesnike u praksi. Ova kombinovana metoda pomoći će u boljem razumijevanju izazova, potreba i stvarnosti u području administracije i treniranja u parasportu u regiji. Time ćemo osigurati temelj za projektne aktivnosti jačanja kapaciteta, obrazovne materijale i preporuke za politike. Takođe ćemo osigurati da (para)sportski savezi koji podržavaju sportiste s invaliditetom dobiju ciljanu, primjenjivu i na dokazima utemeljenu podršku.

5. KLJUČNI ISTRAŽIVAČKI CILJEVI

1. Identifikovati izazove i potrebe onih koji rade kao administratori i treneri u organizacijama parasporta širom regije Balkana. To uključuje i zaposlena lica i volontere.
2. Istražiti i dokumentovati slučajeve upotrebe i najbolje prakse iz oblasti treninga i administracije u parasportu, iz individualne i organizacione perspektive.
3. Podrška razvoju skupa alata s smjernicama i resursima za osnaživanje (budućih) profesionalaca i volontera u oblasti parasporta koji rade kao administratori i treneri u lokalnim organizacijama parasporta širom balkanske regije.
4. Podržati stvaranje digitalnih nastavnih materijala i nastavnih slučajeva utemeljenih na dokazima za ove (buduće) administratore i trenere u parasportu.

6. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA I PRIKUPLJANJE PODATAKA

Istraživanje ParaEmpower uključuje i desk research i terensko istraživanje, čime se osigurava sveobuhvatno razumijevanje trenutne situacije administratora i trenera koji rade u organizacijama parasporta u zemljama partnerima projekta i njihovim susjednim državama.

Co-funded by
the European Union

1. Desk istraživanje

- Analiza postojeće naučne i sive literature vezane uz kontekste i pristupe administracije i treniranja u parasportu, kao i uz evropske (para)sportske politike.
- Identifikacija potencijalnih prepreka i praznina u vještinama s kojima se suočavaju (budući) administratori i treneri koji rade ili žele raditi sa sportistima s invaliditetom u regiji.

2. Terensko istraživanje

- Sprovođenje ankete putem upitnika na internet za prikupljanje direktnih podataka od administratora i trenera koji rade u tom području ili namjeravaju raditi u njemu širom balkanskog područja.
- Odabir i analiza stvarnih slučajeva upotrebe i bogatih praksi primijenjenih u administraciji i treniranju u parasportu u regiji.

3. Razlog za kombinovani pristup

U promjenjivom okruženju parasporta širom balkanske regije, gdje infrastruktura, vidljivost i profesionalni razvoj još uvijek rastu, primjenjivi i praktični istraživački pristupi ključni su za osiguravanje stvarnog uticaja. Kako bismo istinski razumjeli i podržali potrebe organizacija parasporta, kombinovana metoda desk researcha i terenskog istraživanja ističe se kao najučinkovitiji pristup.

Desk istraživanje nudi temeljno razumijevanje ekosistava parasporta pregledom postojeće naučne i sive literature, politika i pisanih praksi iz regionalnih, ali i međunarodnih izvora. Omogućava nam mapiranje trenutnog stanja, identifikaciju prvih poznatih (generičkih) praznina i isticanje onoga što je funkcionisalo u drugim kontekstima.

Dok temeljno istraživanje postavlja temelje, naše terensko istraživanje stavlja u fokus stvarna iskustva zainteresovanih strana u parasportu. Putem upitnika, zajedno s dopunskim ciljanim intervjuima ili fokus grupama tokom naših projektnih događanja, možemo prikupiti uvide iz prve ruke. To je posebno vrijedno u balkanskom kontekstu, gdje neformalno znanje i lokalne adaptivne metode često ostaju nedokumentovane, ali su ključne za razumijevanje svakodnevnih stvarnosti.

Kada se kombinuju, oba pristupa stvaraju sveobuhvatno, višedimenzionalno razumijevanje koje nijedna metoda ne bi mogla postići sama. U konačnom, naše istraživanje dvostrukom metodom osigurava da su ishodi utemeljeni na dokazima, svjesni konteksta i praktično korisni.

7. PRIKUPLJANJE PODATAKA I VELIČINA UZORKA

Za tu svrhu od svakog istraživačkog partnera traženo je da doprinese prikupljanjem kvantitativnih i kvalitativnih podataka tako što će dostaviti najmanje 70 ispunjenih upitnika. Ciljna grupa uključivala je:

- 35 administratora iz oblasti parasporta po zemlji (plaćeni kadar i volonteri), od kojih je najmanje 10 administratora volontera
- 35 trenera u parasportu po zemlji (plaćeni kadari volonteri), od kojih je najmanje 10 trenera volontera
- 12 slučajeva upotrebe / bogatih praksi po zemlji, od kojih, na primjer, 6 pokrivaju individualnu perspektivu, a 6 širu organizacijsku perspektivu.

Praktična napomena: U kontekstu ovog projekta bili smo svjesni da u određenim okolnostima, koje se posebno odnose na kontekste lokalnih klubova, mogu postojati osobe s preklapajućim ulogama, što znači da funkcionišu i kao administrator i kao trener. Ta osoba može ispuniti upitnik ParaEmpower iz obje perspektive, ali za to je potrebno da upitnik ispuni dvaput i da na početku jasno označi ulogu iz koje pruža svoju perspektivu.

8. POJAŠNENJE CILJNIH GRUPA I POJMOVA

Kako bi se dobile uporedive informacije o raznolikim lokalnim kontekstima i okruženjima parasporta na Balkanu, u kontekstu istraživanja ParaEmpower primijenjeno je sljedeće terminološko sužavanje:

- Administrator parasporta je plaćeni profesionalac ili volonter koji je odgovoran za zadatke koordinacije, vođstva, upravljanja ili strateškog razvoja u lokalnoj organizaciji parasporta. Ta se uloga može odnositi na razvoj kluba ili sporta. Administrator može biti zadužen za logistiku, ljudske resurse, proračun, partnerstva, komunikaciju, događanja i razvoj politika. Primjeri se kreću od menadžera kluba, koordinatora događanja, klasifikatora, sportskog menadžera do službenika za vezu.

- Trener parasporta je plaćeni profesionalac ili volonter u lokalnoj organizaciji parasporta koji je odgovoran za rad sa (budućim) sportistima s invaliditetom na razvoju njihovih fizičkih i ličnih vještina i sposobnosti za bavljenje jednim ili više parasportova. To može obuhvatati nivoe od rekreacije do takmičarskih.
- U ovom kontekstu, bogata praksa ili primjer upotrebe je detaljan primjer uspješnog pristupa ili implementiranog rješenja. Može se ponoviti i poučna je; to znači da drugi mogu učiti iz nje i prilagoditi je vlastitim okruženjima. Može obuhvatati individualnu perspektivu ili širu organizacijsku perspektivu.
- Iz perspektive pojedinačnog administratora ili trenera parasporta, primjer upotrebe mogao bi prikazati uspješan model uključivosti za integraciju sportista s invaliditetom i bez njega na zajedničkom lokalnom treningu. Ili kako je trener razvio inovativne tehnike treninga za sportiste s različitim sposobnostima, ili strategije za regrutovanje i zadržavanje parasportista iz nedovoljno zastupljenih zajednica. S organizacijskog stajališta, primjer upotrebe mogao bi pokazati kako je organizacija proširila inicijativu parasporta na više zajednica ili kako je ostvarila strateška partnerstva s opštinama, školama ili nevladinim organizacijama kako bi proširila pristup parasportu.

9. OČEKIVANE POGODNOSTI I POVEZANI ISHODI

Na nivou projekta, ParaEmpower dostavlja Izvještaje o potrebama i resursima. Ovaj dokument sažima ključne izazove i prilike s kojima se suočavaju administratori i treneri koji rade u organizacijama parasporta, kao i preporuke za poboljšanje. Obogaćen je Izvještajem o slučajevima upotrebe i bogatim praksama. Ono uključuje zbirku od najmanje 36 najboljih praksi iz svih partnerskih zemalja, nudeći stvarne strategije za poboljšano treniranje i administraciju organizacija parasporta. Ove informacije služe za razvoj Digitalnog alata koji pruža doprinos strukturisanom vodiču s resursima, materijalima za obuku, metodologijama i pričama o uspjehu za podršku trenerima i administratorima u parasportu. Osim toga, ParaEmpower pruža primjere učenja (Learning Cases) koji služe kao doprinos stvarnim primjerima uspješnih programa parasporta. Time istraživanje sprovedeno u sklopu projekta ParaEmpower pomaže u identifikovanju 30 ključnih vještina koje su (budućim) administratorima i trenerima parasporta (u plaćenim i volonterskim pozicijama) potrebni kako bi učinkovito podržali ciljeve organizacija parasporta na Balkanu.

Analizom izazova, potreba i dobrih praksi u sektoru, studija će pomoći u identifikaciji specifičnih kompetencija kojima treba dati prioritet na projektnim događajima za obuku i u obrazovnim resursima. Saznanja će osigurati da se aktivnosti izgradnje kapaciteta usmjere na najrelevantnije, najpraktičnije i najučinkovitije vještine, rješavajući praznine identifikovane kroz istraživanje. Kroz pristup utemeljen na dokazima, projekat ParaEmpower će stvoriti trajna poboljšanja za lokalne organizacije parasporta na Balkanu, čineći parasport strukture pristupačnijima, učinkovitijima i održivijima širom Evrope.

Vremenski okvir		
Zadatak	Odgovorna osoba	Rok
Razvoj predloške ankete	BSDA i SPIN	April 2025.
Razvoj predloških bogatih praksi	BSDA i SPIN	April 2025.
Prikupljanje anketa i odgovora	Hrvatski NPC, AETOI, Crnogorski NPC, Srpski NPC	Jun 2025.
Prikupljanje bogatih praksi	Hrvatski NPC, AETOI, Crnogorski NPC, Srpski NPC	Jun 2025.
Nacrt izvještaja o potrebama i resursima	BSDA i SPIN	Septembar 2025.
Nacrt izvještaj o bogatim praksama	BSDA i SPIN	Septembar 2025.
Izveštaj o potrebama i resursima finalizovano za prijevod	BSDA i SPIN	Novembar 2025.
Izveštaj o bogatim praksama finalizovano za prijevod	BSDA i SPIN	Novembar 2025.
Završni izvještaj o potrebama i resursima	BSDA i SPIN	Decembar 2025.
Izveštaj o bogatim praksama, konačni ishod	BSDA i SPIN	Decembar 2025.

10. ANKETE OKVIR

KONTEKST

Projekat ParaEmpower osmišljen je kako bi odgovorio na ključne potrebe organizacija parasporta i šire zajednice osoba s invaliditetom. Kao što je gore navedeno, njegov sveobuhvatni cilj je poboljšati uključenost i dostupnost u sportu, omogućujući osobama s invaliditetom da u potpunosti učestvuju u takmičarskim i rekreativnim aktivnostima. Stvaranjem podsticajnog okruženja projekat nastoji izazvati društvene barijere i ima za cilj promovisanje kulture jednakosti u sportu. ParaEmpower takođe nastoji ojačati kapacitete sportskih organizacija, trenera i sportista pružajući im vještine, znanja i resurse potrebne za uspjeh u njihovim ulogama. Projekat naglašava važnost ličnog razvoja i dobrobiti za osobe s invaliditetom, istovremeno zagovarajući sistemske promjene u sportu i društvu. Na širem

planu, ParaEmpower je usklađen s evropskom sportskom politikom isticanjem uloge trenera u postizanju i sportskih i društvenih ciljeva. Međutim, trenerima parasporta često nedostaje strukturisano obrazovanje i mogućnosti stručnog usavršavanja zbog fragmentovanog sistema podrške. Stoga se projekt fokusira na unaprjeđenje učenja, mobilnosti i profesionalnih kapaciteta trenera kroz ciljane programe osposobljavanja. Ključni cilj je razumjeti specifične prepreke s kojima se treneri parasporta suočavaju u svojoj praksi. To uključuje prepoznavanje načina na koji društvene norme i stavovi prema invaliditetu mogu uticati na strategije treniranja i angažman sportista. U tom pogledu, prvi cilj projekta bio je posebno istražiti izazove i potrebe parasportskih organizacija, obuhvatajući administratore, stručnjake i volontere. Postaje jasno da se osobe s invaliditetom suočavaju s brojnim preprekama, kao što su nepristupačni objekti, ograničene mogućnosti prevoza i neadekvatni sportski događaji prilagođeni njihovim potrebama. Osim toga, loša komunikacija o dostupnim aktivnostima i društvena stigma dodatno ograničavaju učestvovanje. Kako bi se odgovorilo na te izazove, treneri i administratori moraju prvo biti svjesni tih problema, zbog čega je procjena znanja središnji fokus projekta.

DIZAJN

U kontekstu navedenog, anketa ParaEmpower osmišljena je kako bi se izmjerilo to razumijevanje prikupljanjem podataka od sportskih menadžera, trenera i volontera iz zemalja učesnica. Rezultati ankete zatim pomažu u identifikaciji ključnih vještina potrebnih sportskim administratorima i trenerima, koje se potom moraju razvijati kroz aktivnosti projekta za jačanje kapaciteta. Na taj način, prikupljena saznanja služe kao temelj za razvoj programa obuke ParaEmpower i osiguravaju da je on posebno prilagođen balkanskoj regiji. Za tu svrhu upitnik je osmišljen kako bi se procijenile percepcije i mišljenja učesnika o temi "Izazovi i potrebe parasportskih sportskih organizacija". Koristio je Likertovu skalu za kvantifikaciju nivoa saglasnosti ili percipirane važnosti ispitanika. Svaka je izjava u upitniku ocijenjena na petostepenoj Likertovoj skali, pri čemu su učesnici označili svoj odgovor odabirom vrijednosti od 1 do 5, koje odgovaraju sljedećim opcijama: 1 = Nije potrebno; 2 = Donekle potrebno; 3 = Umjereno potrebno; 4 = Potrebno; 5 = Vrlo potrebno. Ova metoda skaliranja omogućava prikupljanje kvantitativnih podataka koji odražavaju stepen percipirane potrebe za svaku stavku. Upotreba petostepene skale pruža dovoljnu osjetljivost za hvatanje varijacija u mišljenju, a istovremeno ostaje jednostavna i intuitivna za ispitanike. Anketa je anonimna, u skladu s GDPR propisima, čime je osigurana privatnost i zaštita podataka učesnika.

POVRATNE INFORMACIJE

Anketa ParaEmpower prikupila je 299 odgovora učesnika uključenih u lokalne klubove parasporta u četiri glavne zemlje. Najveći broj ispitanika dolazi iz Hrvatske (27,76 %), a slijedi je Grčka (24,75 %), Republika Srbija (23,75 %) i Crna Gora (23,41 %), što ukazuje na dobro uravnoteženu regionalnu zastupljenost. Ova raspodjela sugerira snažan angažman u svim partnerskim državama, obezbjeđujući različite perspektive o potrebama i vještinama unutar sektora parasporta. Odgovori pokazuju gotovo ravnomjernu podjelu između plaćenih zaposlenih lica (51,84 %) i volontera (48,16 %) koji rade u lokalnim parasportskim klubovima. Ta ravnoteža ističe ključnu ulogu koju i profesionalci i volonteri imaju u održavanju sektora. Takođe sugerira da bi inicijative za osposobljavanje i jačanje kapaciteta poput ParaEmpower-a trebalo prilagoditi kako bi jednako zadovoljile potrebe obje grupe. Gotovo polovina ispitanika (49,83 %) ima više od šest godina iskustva u parasportu, što ukazuje na snažno prisustvo iskusnih profesionalaca u toj oblasti. Istovremeno, 50,17 % ispitanika ima šest godina ili manje iskustva, što pokazuje zdravu kombinaciju iskusnih i novijih učesnika. Ta raznolikost u nivou iskustva pruža priliku za međusobno učenje i mentorstvo unutar inicijative ParaEmpower.

11. ANALIZA ANKETE

Treneri parasporta

Podaci iz ankete ParaEmpower koju je ispunilo 185 trenera iz oblasti parasporta otkrivaju raznolike potrebe za razvojem vještina, što odražava složene zahtjeve treniranja sportista s invaliditetom. Sveukupno, prosječne ocjene (\emptyset) kreću se između 3,17 i 3,88, što sugerira da treneri većinu kompetencija smatraju umjereno do visoko potrebnima za napredak. Područje s najvišom ocjenom za poboljšanje su tehnike rehabilitacije za para-sportiste ($\emptyset = 3,88, \pm 1,25$), što naglašava prepoznavanje važnosti oporavka od povreda i rehabilitacije sportista u svakodnevnoj praksi trenera. Slično tome, primjena biomehanike u sportu za osobe s invaliditetom ($\emptyset = 3,73$) i strategije prevencije povreda ($\emptyset = 3,73$) uvrštavaju se među tri najvažnije potrebe, što ukazuje na snažnu želju za produbljivanjem naučnog i tehničkog razumijevanja učinka u adaptivnom sportu.

Odmah iza toga slijede koučing psihološke otpornosti ($\bar{X} = 3,72$) i upravljanje projektima i inovacije u parasportu ($\bar{X} = 3,72$), oba pokazujući ravnotežu između sportistima usmjerenih i menadžerskih vještina. Interes trenera za vještine otpornosti i motivacije odražava razumijevanje da koučing u parasportu zahtijeva i tehničku preciznost i emocionalnu inteligenciju. Visoke ocjene za saradnju sa multidisciplinarnim timovima za podršku ($\bar{X} = 3,70$) i programiranje snage i kondicije ($\bar{X} = 3,67$) dodatno naglašavaju potrebu za integrisanim pristupima koji uključuju fizioterapeute, nutricioniste i psihologe.

Pored toga, razumijevanje pomoćne sportske tehnologije ($\bar{X} = 3,65$) i planiranje ishrane i hidratacije ($\bar{X} = 3,65$) nalazi se među najpotrebnijim područjima, što naglašava sve veću ulogu tehnologije i nauke u optimizaciji učinka para-sportista. Treneri takođe izražavaju snažnu potrebu za razvojem tehničkih prilagođavanja specifičnih za sport ($\bar{X} = 3,62$) i motivacionog treniranja ($\bar{X} = 3,60$), što je ključno za rješavanje individualnih sposobnosti i ograničenja sportista. Dosljedno grupisanje ocjena oko prosjeka 3,6–3,7 sugeriše da treneri prepoznaju više međusobno povezanih kompetencija koje zahtijevaju istovremeni razvoj, a ne izolovane praznine u vještinama.

Kada je riječ o kognitivnim vještinama, inovativno razmišljanje ($\bar{X} = 3,61$) cijenjeno je nešto više od kritičkog razmišljanja ($\bar{X} = 3,29$), što sugeriše da se kreativnost i prilagodljivost smatraju važnijima u dinamičnim parasportskim okruženjima. Komunikacione vještine takođe se ističu, pri čemu su efikasna komunikacija sa parasportistima ($\bar{X} = 3,52$) i alternativne metode komunikacije ($\bar{X} = 3,64$) visoko rangirane, što pokazuje cijenjenje inkluzivnih i prilagodljivih komunikacionih pristupa. Ipak, opšte komunikacione vještine ($\bar{X} = 3,48$) ocijenjene su nešto niže, što implicira da je potreba specifičnija za određeni kontekst nego opšta.

Organizaciono, treneri navode postavljanje strateških ciljeva i planiranje razvoja sportista ($\bar{X} = 3,56$) te sprovođenje politika i upravljanje ($\bar{X} = 3,58$) kao oblasti koje zahtijevaju jačanje, što ukazuje na rastuće administrativne zahtjeve u trenerskim ulogama. Periodizacija treninga ($\bar{X} = 3,58$) i upravljanje umorom i oporavkom ($\bar{X} = 3,60$) takođe su visoko ocijenjeni, što pokazuje svijest o važnosti sistematičnog dugoročnog planiranja u upravljanju učinkom.

Etičke i kulturne dimenzije pokazuju niže prosječne ocjene, ali ostaju značajne. Poštovanje različitosti ($\bar{X} = 3,22$), međukulturno razumijevanje ($\bar{X} = 3,17$) i kulturna kompetentnost i zagovaranje prava osoba sa invaliditetom ($\bar{X} = 3,45$) ocijenjeni su ispod 3,5, što ukazuje na nedovoljno razvijen fokus na inkluziju i društvenu osviještenost unutar trenerske prakse. Ovi

nalazi ukazuju na potencijalne praznine u kulturnoj osjetljivosti i etičkom angažmanu koje bi mogle imati koristi od strukturiranih modula obuke. Slično tome, etičko donošenje odluka u treniranju parasporta ($\emptyset = 3,37$) rangirano je umjereno, što ukazuje na prostor za jačanje integriteta i profesionalne etike.

Sa lične i međuljudske strane, samomotivacija ($\emptyset = 3,31$), istrajnost ($\emptyset = 3,24$) i otvorenost ($\emptyset = 3,34$) pokazuju da, iako je prisutna intrinzična motivacija, trenerima bi možda bila potrebna podrška u održavanju dugoročne otpornosti u izazovnim uslovima. Zanimljivo je da entuzijazam ($\emptyset = 3,18$) i tolerancija ($\emptyset = 3,24$) imaju jedne od najnižih prosjeka, što možda odražava umor ili sagorijevanje među iskusnim profesionalcima. Ove oblasti mekih vještina ključne su za održavanje morala i stvaranje inkluzivnih, podsticajnih okruženja za trening.

Podaci takođe ističu sve veću prepoznatljivost potrebe za javnim nastupom i zagovaranjem u sportu za osobe sa invaliditetom ($\emptyset = 3,51$), što ukazuje na to da su treneri svjesni svoje potencijalne uloge ambasadora inkluzije. Slično tome, reagovanje u hitnim slučajevima u parasportskim okruženjima ($\emptyset = 3,63$) i sprječavanje sekundarnih povreda ($\emptyset = 3,60$) rangirani su na umjereno visokom nivou, što ukazuje na svijest trenera o odgovornostima vezanim za bezbjednost i medicinsku spremnost.

Šira interpretacija rezultata ukazuje na to da treneri parasporta sebe vide kao višestruko vješte profesionalce koji balansiraju tehničke, psihološke i etičke dimenzije prakse. Grupisanje mnogih vještina između $\emptyset = 3,5$ i $\emptyset = 3,7$ pokazuje da su potrebe za unapređenjem široko rasprostranjene, a ne koncentrisane u nekoliko domena.

Co-funded by
the European Union

SPIN
SPORT INNOVATION

AETOI
THESSALONIKIS

Tehničke i medicinske kompetencije dominiraju najvišim nivoom potreba, dok kultura i lični razvoj zauzimaju niži raspon. Visoke standardne devijacije ($\pm \approx 1,3-1,7$) u većini stavki ukazuju na varijabilnost odgovora, što vjerovatno odražava razlike u nivoima iskustva, vrstama sportova ili nacionalnim kontekstima među učesnicima. Ta varijabilnost sugerise da bi programi obuke trebalo da budu modularni i prilagodljivi različitim specijalizacijama i nivoima iskustva. Naglasak na „tehnikama“ i „mekim vještinama“ pokazuje da treniranje u parasportu evoluiru u cjelovitu profesiju koja zahtijeva fizičku, kognitivnu i međuljudsku stručnost.

Ukratko, treneri parasporta najhitnije traže osposobljavanje iz rehabilitacije, biomehanike, prevencije povreda i multidisciplinarnu saradnje, uz potrebe za inovacijama, motivacijom i komunikacijom. Istovremeno, oblasti sa nižom ocjenom, ali i dalje važne – poput kulturne kompetentnosti i etičkog donošenja odluka – ne smiju se zanemariti jer su temelj inkluzivne i odgovorne prakse. Podaci u cjelini prikazuju profesiju koja je samosvjesna, usmjerena na razvoj i spremna na cjeloživotno učenje kako bi bolje podržala uspjeh i dobrobit parasportista.

Administratori u parasportu

Podaci iz ankete ParaEmpower, prikupljeni od 114 predstavnika parasportske administracije, pružaju detaljan pregled oblasti za koje oni smatraju da postoji najveća potreba za razvojem vještina. Sveukupno, nalazi ukazuju na visok nivo samosvijesti među ispitanicima u pogledu višestruke prirode njihovih uloga u lokalnim organizacijama parasporta. Prosječne ocjene (\emptyset) za većinu kompetencija kreću se između 4,0 i 4,3 na skali od 5 bodova, što odražava snažnu percipiranu potrebu za unapređenjem u oblastima tehničkih i mekih vještina.

Među najviše ocijenjenim prazninama u vještinama, prikupljanje sredstava i pregovaranje o sponzorstvima ističe se kao oblast sa najvećom potrebom, s prosječnom ocjenom 4,32 ($\pm 0,94$), što naglašava stalni izazov obezbjeđivanja održivih finansijskih sredstava za parasportske inicijative. Slično tome, strategije za regrutovanje, obuku i zadržavanje volontera takođe su visoko ocijenjene, s prosjekom od 4,32 ($\pm 0,86$), što sugerise da administratori prepoznaju ključnu ulogu volontera u operativnom uspjehu. Finansijsko upravljanje i izrada budžeta slijede odmah iza, s $\emptyset = 4,23$ ($\pm 1,08$), što naglašava važnost finansijske pismenosti u održavanju transparentnih i efikasnih organizacionih praksi. Upravljanje projektima i događajima takođe ima visoku ocjenu ($\emptyset = 4,23$, $\pm 0,99$), što je u skladu s administrativnom odgovornošću za planiranje pristupačnih i inkluzivnih sportskih događaja. U području komunikacije, alternativne metode komunikacije (npr. znakovni jezik, AAC) ističu se s $\emptyset = 4,28$

($\pm 0,96$), što naglašava predanost administratora inkluzivnosti i učinkovitoj komunikaciji sa sportistima s različitim potrebama. Osim toga, učinkovita komunikacija s paraolimpijcima i medijska pismenost imaju prosjeke iznad 4,2, što potvrđuje da se međuljudska i vanjska komunikacija smatraju ključnim profesionalnim kompetencijama.

Administratori takođe cijene informacionu pismenost ($\emptyset = 4.22$) i sposobnost pronalaženja i pristupa informacijama ($\emptyset = 4.21$), što ukazuje na to da su donošenje odluka utemeljeno na podacima i dokazima sve važniji dio njihovog rada. Naglasak na inovacijama i integraciji tehnologije u parasportu ($\emptyset = 4.21$) i razumijevanje asistivne sportske tehnologije ($\emptyset = 4.20$) ističe svijest o rastućoj digitalizaciji sportskog menadžmenta. Ovi nalazi otkrivaju progresivnu perspektivu među administratorima koji se žele prilagoditi novim tehnologijama i savremenim standardima upravljanja.

U vještinama vođenja i upravljanja, organizacione sposobnosti ($\emptyset = 4,25$), strateško planiranje i postavljanje ciljeva ($\emptyset = 4,18$) te vođenje i upravljanje timom ($\emptyset = 4,18$) zauzimaju istaknuto mjesto. Ovi rezultati ilustriraju da administratori smatraju učinkovito planiranje, koordinaciju i upravljanje ljudskim resursima ključnima za unapređenje operativne izvrsnosti parasportskih klubova. U uskoj vezi, upravljanje vremenom i prioritizacija zadataka ($\emptyset = 4,14$) te upravljanje ljudskim resursima ($\emptyset = 4,14$) dodatno naglašavaju potrebu za jačom internom učinkovitošću i nadzorom.

Meke vještine kao što su komunikacija ($\emptyset = 4,15$), procjena rizika i rješavanje problema ($\emptyset = 4,15$) te umrežavanje i angažman zainteresovanih strana ($\emptyset = 4,12$) takođe su dobile visoke ocjene, što odražava interpersonalnu prirodu sportske administracije. Tehnike zagovaranja i lobiranja ($\emptyset = 4,09$) naglašavaju rastuću svijest o potrebi uticaja na politiku i promovisanja prava osoba s invaliditetom kroz sport. Istovremeno, raznolikost, jednakost i uključivost ($\emptyset = 4.11$) te razvoj politike uključenosti i pristupačnosti ($\emptyset = 4.07$) dodatno otkrivaju snažnu etičku orijentaciju prema pravednosti i pristupačnosti.

Što se tiče stručnog znanja, administratori navode upravljanje sportom i sprovođenje politika ($\emptyset = 4,20$) te sportsko pravo i usklađenost s antidoping propisima ($\emptyset = 4,08$) kao ključna područja za poboljšanje. To ukazuje na potrebu za većom kompetencijom u regulatornim aspektima upravljanja sportom. Tehničko znanje povezano s dobrobiti sportista – kao što su prevencija povreda ($\emptyset = 4.08$), rehabilitacija ($\emptyset = 4.12$) i prilagođene tehnike treninga ($\emptyset = 4.09$) – takođe se cijeni, što odražava holističko razumijevanje administracije usmjerene na sportiste.

Uočava se umjeren, ali dosljedan naglasak na vještinama vezanim uz inovacije i kontinuirano poboljšanje, uključujući kritičko razmišljanje ($\bar{X} = 3,96$), kreativne inovacije ($\bar{X} = 4,10$) i donošenje odluka temeljeno na podacima ($\bar{X} = 4,04$). Te kompetencije podržavaju stratešku prilagodljivost i analitičko rasuđivanje u sektoru koji se brzo razvija. Relativno uravnotežene standardne devijacije (uglavnom $\pm 0,9-1,1$) ukazuju na široko, ali dosljedno slaganje među administratorima o potrebi za tim vještinama u različitim organizacijskim kontekstima.

Kompetencije emocionalnog i ličnog razvoja, kao što su samomotivacija ($\bar{X} = 4,05$), istrajnost ($\bar{X} = 4,04$) i poštovanje različitosti ($\bar{X} = 4,11$), dodatno ističu snažnu afektivnu predanost administratora inkluzivnoj sportskoj kulturi. Ove osobine, u kombinaciji s kulturnom kompetencijom ($\bar{X} = 3,87$) i međukulturalnim razumijevanjem ($\bar{X} = 3,98$), odražavaju prepoznavanje parasporta od strane administratora kao međukulturalnog i na čovjeka usmjerenog područja.

Sveukupno, podaci ukazuju na to da administratori parasporta svoje uloge vide kao sve više višedimenzionalne – što zahtijeva ravnotežu administrativne preciznosti, finansijske oštroumnosti, tehnološke prilagđavanja i inkluzivne komunikacije. Najviše ocijenjeni prioriteti odnose se na finansiranje, upravljanje volonterima, komunikaciju, inkluzivnost i vođenje organizacije, čineći okosnicu potreba za stručnim usavršavanjem u sektoru parasporta. Nalazi takođe pokazuju snažnu usklađenost između praktičnih, operativnih kompetencija i vrijednosti usmjerenih na čovjeka, što sugeriše da bi buduća obuka trebala integrisati menadžerske i pristupe koji se temelje na empatiji.

Konačno, dosljednost visokih prosječnih vrijednosti za gotovo sve vještine (nijedna ispod 3,8) naglašava radnu snagu koja je motivisana i koja se samoreflektivno odnosi prema kontinuiranom učenju. To sugeriše da administratori u parasportu ne samo da su svjesni svojih razvojnih praznina, već su i spremni uključiti se u strukturiranu obuku kako bi povećali svoj uticaj unutar lokalnog i međunarodnog pokreta parasporta.

ZAJEDNIČKE STAVKE, SLIČNOSTI I RAZLIKE

I administratori parasporta i treneri dijele snažnu posvećenost unapređenju svojih profesionalnih kompetencija, što se odražava u visokim prosječnim ocjenama u gotovo svim kategorijama vještina (uglavnom iznad $\bar{X} = 4,0$). Obje grupe naglašavaju važnost komunikacije kao kamen-temeljac efikasnog rada, bilo u koordinaciji tima, odnosima sa sportistima ili

angažmanu zainteresovanih strana. I administratori i treneri cijene inkluzivne komunikacione tehnike, poput znakovnog jezika i alternativnih metoda komunikacije, kako bi se poboljšala dostupnost za sve sportiste. Oboje prepoznaju da su raznolikost, jednakost i inkluzija (DEI) ključni za njihove uloge, obezbjeđujući pravedan tretman i mogućnosti učešća za sportiste sa invaliditetom.

Jedna od glavnih zajedničkih snaga je njihova motivacija za kontinuirano učenje, pri čemu većina u obje grupe izražava interes za buduće prilike za obuku (preko 70 % među plaćenim osobljem i više od polovine svih ispitanika). Obe uloge smatraju timski rad, liderstvo i prilagodljivost osnovama uspjeha parasportskih organizacija. Još jedna zajednička osobina je njihovo cijenjenje donošenja odluka zasnovanih na podacima i inovacijama, što ukazuje na pomak ka analitičnijim praksama zasnovanim na dokazima i u treniranju i u upravljanju. Objе grupe takođe pokazuju želju da ojačaju svoje sposobnosti za strateško planiranje i rješavanje problema, ističući zajedničko razumijevanje da efikasan rad u parasportu zahtijeva i predviđanje i fleksibilnost.

Međutim, ključne razlike pojavljuju se u fokusu i primjeni tih kompetencija. Administrativno osoblje obično daje prednost organizacionim, finansijskim i vještinama vezanim za politike, kao što su prikupljanje sredstava ($\bar{x} = 4,32$), finansijsko upravljanje ($\bar{x} = 4,23$) i upravljanje sportom ($\bar{x} = 4,20$). Nasuprot tome, treneri stavljaju veći naglasak na tehničke i sportisti orijentisane vještine, uključujući prilagođene tehnike treninga, prevenciju povreda i procjenu učinka, što direktno utiče na razvoj sportista. Administratori su više usmjereni na upravljanje projektima i događajima ($\bar{x} = 4,23$) i angažman stejkholdera, dok se treneri fokusiraju na periodizaciju treninga i metode rehabilitacije.

Druga razlika uočava se u korišćenju tehnologije: administratori daju prednost digitalnoj transformaciji, upravljanju društvenim mrežama i analitici podataka, dok se treneri fokusiraju na pomoćne tehnologije i primjenu biomehanike u treningu. Administratori pokazuju snažniju orijentaciju ka zagovaranju i lobiranju ($\bar{X} = 4,09$), što odražava njihovo učešće u sportskoj politici i institucionalnim promjenama. S druge strane, treneri pokazuju veću potrebu za mentorstvom, praktičnom obukom i učenjem od vršnjaka, što je u skladu sa praktičnom prirodom njihovog svakodnevnog rada. Uprkos tim razlikama, obje grupe pokazuju uporedive nivoe samopouzdanja, pri čemu većina svoju kompetentnost ocjenjuje sa 4 ili 5 na petostepenoj skali ($\bar{X} \approx 4,2$). Administratori i treneri takođe se suočavaju sa sličnim izazovima u upravljanju vremenom i ravnoteži radnog opterećenja, što sugeriše da se obje uloge susreću sa rastućim profesionalnim zahtjevima u parasportskim okruženjima. Administratori djeluju nešto samopouzdanije u znanju o upravljanju i rukovođenju, dok treneri pokazuju veće samopouzdanje u tehničkim i motivacionim vještinama.

Administratori i treneri ujedinjeni su zajedničkim ciljevima inkluzivnosti, profesionalnog rasta i izvrsnosti usmjerene na sportistu, ali se razlikuju u operativnim oblastima u kojima primjenjuju svoju stručnost. Administratori djeluju kao strukturalna i strateška okosnica parasportskih organizacija, obezbjeđujući održivost, usklađenost i finansiranje, dok treneri služe kao praktični katalizatori sportskih performansi i dobrobiti sportista. Zajedno, njihova saradnja povezuje politiku i praksu, pretvarajući parasportska okruženja u inkluzivne, visoko funkcionalne ekosisteme koji koriste i sportistima i široj zajednici.

KLJUČNI UVIDI

Ključni uvidi o vještinama trenera parasporta za koje se smatra da ih treba poboljšati:

- Tehnike rehabilitacije za para-sportiste rangirane su kao područje koje najviše treba poboljšati ($\bar{X} = 3.88$), pri čemu je 44,86 % ocijenilo da je to "vrlo potrebno".
- Primjena biomehanike u sportu za osobe s invaliditetom ocijenjena je jednako visoko ($\bar{X} = 3.73$), što pokazuje da treneri prepoznaju važnost naučnog znanja u osmišljavanju treninga.
- Strategije prevencije povreda ($\bar{X} = 3,73$) takođe su prioritet, što odražava zabrinutost za sigurnost sportista i održiv učinak.

- Upravljanje projektima i inovacije u parasportu ($\bar{x} = 3.72$) bili su među najviše ocijenjenima, što ukazuje na rastuću potrebu za administrativnim i kreativnim menadžerskim vještinama među trenerima.
- Mentorstvo u području psihološke otpornosti ($\bar{x} = 3,72$) ukazuje na svjesnost trenera o mentalnim i emocionalnim dimenzijama podrške sportistima.
- Saradnja sa multidisciplinarnim timovima za podršku ($\bar{x} = 3,70$) naglašava sve veću cijenu timskog rada s medicinskim, psihološkim i tehničkim stručnjacima.
- Programiranje snage i kondicije za parasportiste ($\bar{x} = 3.67$) ukazuje na potrebu za prilagođenijim pristupima kondicionoj pripremi u kontekstu parasporta.
- Razumijevanje asistivne sportske tehnologije ($\bar{x} = 3.65$) pokazuje da mnogi treneri nastoje poboljšati svoju tehničku pismenost u vezi s prilagođenom opremom.
- Planiranje ishrane i hidratacije za para-sportiste ($\bar{x} = 3.65$) otkriva prepoznavanje cjelovite njege za sportiste izvan fizičkog treninga.
- Alternativne metode komunikacije (npr. znakovni jezik, AAC) ($\bar{x} = 3.64$) naglašavaju potrebu za inkluzivnim komunikacionim kompetencijama.
- Procjena učinka sportista i povratne informacije ($\bar{x} = 3.63$) pokazuju interes trenera za unapređenje tehnika evaluacije utemeljenih na dokazima.
- Sportsko tehnička prilagođavanja ($\bar{x} = 3.62$) potvrđuju da mnogi treneri nastoje bolje prilagoditi tehnike individualnim potrebama sportista.
- Motivaciono usmjeravanje i psihološka podrška ($\bar{x} = 3,60$) ističu važnost emocionalne inteligencije u trenerskim praksama.
- Sprječavanje sekundarnih povreda i sindroma preopterećenja ($\bar{x} = 3.60$) ukazuje na snažnu svijest o potrebi sigurnog upravljanja opterećenjem pri treningu.
- Tehnike upravljanja umorom i oporavkom ($\bar{x} = 3.60$) takođe odražavaju ovu sigurnosno orijentisanu perspektivu.
- Strateško postavljanje ciljeva i planiranje razvoja sportista ($\bar{x} = 3.56$) pokazuje sve veći fokus trenera na dugoročni napredak sportista.
- Strategije upravljanja ponašanjem i emocionalne regulacije ($\bar{x} = 3.55$) ističu izazove u upravljanju raznovrsnim potrebama sportista.

- Efikasna komunikacija s parasportistima ($\bar{X} = 3.52$) otkriva da komunikacija ostaje temeljna vještina koja zahtijeva usavršavanje.
- Javni nastup i zagovaranje u sportu za osobe s invaliditetom ($\bar{X} = 3,51$) sugerira da treneri sve više sebe vide kao predstavnike i zagovornike zajednice.
- Sprovođenje politika i upravljanje u organizacijama parasporta ($\bar{X} = 3.58$) odražava želju trenera da bolje razumiju administrativne okvire koji utiču na njihov rad.

Ključni uvidi o vještinama administrativnog osoblja parasporta za koje se smatra da ih treba poboljšati:

- Prikupljanje sredstava i pregovaranje o sponzorstvima pojavili su se kao područje s najvećom potrebom za poboljšanjem ($\bar{X} = 4,32$), pri čemu je 55,26 % ocijenilo da je to "vrlo potrebno", što naglašava izazove finansijske održivosti u parasportskim organizacijama.
- Strategije za regrutovanje, obuku i zadržavanje volontera takođe su dobile izuzetno visoku ocjenu ($\bar{X} = 4,32$), što odražava zavisnost o volonterskoj podršci i potrebu za strukturiranim sistemima angažmana.
- Upravljanje finansijama i izradom proračuna ($\bar{X} = 4.23$) prepoznato je kao još jedan kritičan nedostatak vještina, što ukazuje na potrebu za jačim praksama fiskalnog planiranja i odgovornosti.
- Upravljanje projektima i događajima ($\bar{X} = 4.23$) ukazuje na prepoznavanje potrebe kod administratora za učinkovitim organizovanjem inkluzivnih parasportskih događaja i inicijativa.
- Organizacione vještine dosljedno su dobile visoke ocjene ($\bar{X} = 4,25$), što pokazuje da operativna učinkovitost ostaje ključni prioritet profesionalnog razvoja.
- Informaciona pismenost i sposobnost pronalaženja i pristupa informacijama obje su ocijenjene iznad $\bar{X} = 4,2$, što upućuje na potrebu za boljim upravljanjem podacima i donošenjem odluka utemeljenim na dokazima.
- Medijska pismenost ($\bar{X} = 4.21$) pokazuje da su administratori svjesni moći medija u promovisanju vidljivosti i uključenosti parasporta.
- Učinkovita komunikacija s paraolimpijcima ($\bar{X} = 4,20$) i alternativne metode komunikacije ($\bar{X} = 4,28$) otkrivaju sve veću predanost inkluzivnosti i pristupačnom dijalogu.

- Sportska uprava i sprovođenje politika ($\emptyset = 4.20$) ističu potrebu za boljim razumijevanjem regulatornih okvira u sportu osoba s invaliditetom.
- Strateško planiranje i postavljanje ciljeva ($\emptyset = 4.18$) pokazuje želju administratora za izgradnjom dugoročnih strategija usmjerenih na rezultate za održivi rast.
- Vođstvo i upravljanje timom ($\emptyset = 4.18$) naglašava središnju ulogu upravljanja ljudima i motivacije osoblja u parasportskim organizacijama.
- Planiranje i sprovođenje održivih sportskih programa ($\emptyset = 4.18$) ukazuje na pojavu fokusa na dugoročnu održivost te ekološku ili strukturiranu održivost.
- Razumijevanje asistivne sportske tehnologije ($\emptyset = 4.20$) otkriva da administratori postaju sve svjesniji uloge tehnologije u poboljšanju inkluzije.
- Tehnike zagovaranja i lobiranja ($\emptyset = 4.09$) potvrđuju da se učestvovanje u kreiranju politika i promovisanje prava osoba s invaliditetom smatraju ključnim administrativnim vještinama.
- Upravljanje društvenim mrežama i stvaranje sadržaja ($\emptyset = 4,07$) ukazuje na sve veću potrebu za vještinama digitalne komunikacije i odnosa s javnošću.
- Upravljanje vremenom i određivanje prioriteta zadataka ($\emptyset = 4.14$) pokazuje izazove uravnoteženja raznolikih odgovornosti unutar administracije parasporta.
- Procjena rizika i rješavanje problema ($\emptyset = 4.08$) odražava potrebu za proaktivnim upravljanjem operativnim, sigurnosnim rizicima i rizicima po reputaciju.
- Strategije raznolikosti, jednakosti i uključivosti (DEI) ($\emptyset = 4.11$) naglašavaju svjesnost administratora o važnosti uključivih organizacionih kultura.
- Inovacije i integracija tehnologije u parasportu ($\emptyset = 4.21$) ističu interes za korištenje digitalnih alata za operativnu učinkovitost i razvoj sportista.
- Pravila zaštite i nadzor dobrobiti sportista ($\emptyset = 4.08$) pokazuju da zaštita sportista i etičko upravljanje ostaju središnji prioriteta u administrativnoj ulozi.

12. GLAVNI IZAZOVI

Glavni izazovi i potrebe parasportskih organizacija, temeljeni na uvidima sportskih administratora, trenera, stručnjaka i volontera.

Co-funded by
the European Union

FINANSIJSKI I RESURSNI IZAZOVI

Jedan od najhitnijih problema koje su identifikovale organizacije za parasport je finansijska nestabilnost. I administratori i treneri naglasili su da su prikupljanje sredstava i pregovaranje o sponzorstvima ($\emptyset = 4,32$) i dalje teška i nedovoljno razvijena područja. Nedostatak održivog finansiranja ograničava sposobnost organizacija da nabave prilagođenu opremu, organizuju inkluzivna takmičenja i ulažu u obuku osoblja. Zavisnost od kratkoročnih bespovratnih sredstava i projekata koje finansiraju donatori dovodi do nesigurnosti i ograničava dugoročno planiranje. Javna sredstva često daju prednost tradicionalnim sportovima, ostavljajući parasportske inicijative nedovoljno podržanima. Kao rezultat toga, organizacije se često oslanjaju na volonterski rad kako bi održale svoje djelovanje, što povećava ranjivost i ograničava skalabilnost.

UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA I VOLONTERIMA

Ograničenja ljudskih resursa predstavljaju još jedan ključni izazov. Mnoge organizacije imaju poteškoća s privlačenjem, obučavanjem i zadržavanjem volontera ($\emptyset = 4,32$). Parasportski sektor uveliko zavisi od volontera za organizaciju događaja, podršku sportistima i administrativnih poslova, ali strukturirani programi razvoja volontiranja rijetki su. Visoke stope fluktuacije i ograničeni podsticaji slabe kontinuitet i institucionalno pamćenje. Osim toga, i plaćeno osoblje i volonteri imaju velika radna opterećenja, što dovodi do sagorijevanja. Jačanje sistema koordinacije volontera, stvaranje mehanizama za prepoznavanje i pružanje profesionalne obuke ključni su za poboljšanje održivosti.

ORGANIZACIONI KAPACITET I STRATEŠKO PLANIRANJE

Dosljedan nalaz u svim ulogama je potreba za poboljšanjem vještina organizacionog i projektnog menadžmenta ($\emptyset = 4,23-4,25$). Mnogim parasportskim klubovima i udruženjima nedostaju formalni sistemi za planiranje, praćenje i evaluaciju. Administratori su naveli da je potrebno razviti strateško planiranje i upravljanje utemeljeno na podacima ($\emptyset = 4,04-4,05$) kako bi se prešlo s reaktivnog rada koji se temelji na događajima na održivo, ciljno orijentisano upravljanje. Učinkovita upotreba alata za praćenje, evaluacije uticaja i okvira za izvještavanje može poboljšati i odgovornost i mogućnosti finansiranja.

Co-funded by
the European Union

TEHNOLOŠKI RAZVOJ I INOVACIJE

Integracija tehnologije u upravljanje parasportom ostaje nedovoljno razvijena, ali je vrlo poželjna. Administratori su naglasili potrebu za digitalnom transformacijom i upotrebom tehnologije u upravljanju (\bar{x} = 4,21), dok su treneri asistivnu sportsku tehnologiju (\bar{x} = 3,65) i primjenu biomehanike (\bar{x} = 3,73) ocijenili kao važna područja za poboljšanje. Ograničen pristup modernim pomoćnim uređajima, nedostatak obuke za njihovo korištenje i nedovoljna digitalna pismenost ometaju inovacije. Proširenjem pristupa digitalnim alatima, internetskim platformama za učenje i obuci za prilagodljivu tehnologiju moglo bi se modernizovati i trenerske i administrativne prakse.

KOMUNIKACIJA, INKLUZIJA I PRISTUPAČNOST

Učinkovita komunikacija s para-sportistima i među članovima tima zajednički je izazov. Treneri su učinkovitu komunikaciju s para-sportistima (\bar{x} = 3.52) i alternativne metode komunikacije (\bar{x} = 3.64) ocijenili kao ključne, ali nedovoljno razvijene, dok su administratori inkluzivne komunikacione vještine ocijenili još višim ocjenama (\bar{x} = 4.20–4.28). Mnogi stručnjaci nemaju formalnu obuku iz znakovnog jezika ili augmentativne i alternativne komunikacije (AAC), što ograničava pristupačnost. Obuka za inkluzivnu komunikaciju i razvoj standardizovanih komunikacionih protokola mogli bi znatno poboljšati angažman i osnaživanje sportista.

ZASTUPANJE, ODNOSI S JAVNOŠĆU I ANGAŽMAN U MEDIJIMA

Administratori iz oblasti parasporta naglasili su rastuću potrebu za vještinama zagovaranja i lobiranja (\bar{x} = 4,09), medijskom pismenošću (\bar{x} = 4,21) i upravljanjem društvenim mrežama (\bar{x} = 4,07). Niska vidljivost parasporta u glavnim medijima i dalje predstavlja značajnu prepreku rastu. Organizacije se često muče s promovisanjem priče o uspjehu, privući sponzore ili uticati na političke agende. Jačanje pripovijedanja priča, brendiranja i kampanja zagovaranja može poboljšati javnu svijest, osporiti stereotipe i proširiti partnerstva.

POTREBE ZA PROFESIONALNIM RAZVOJEM I OSPOSOBLJAVANJEM

Kontinuirane mogućnosti obuke i učenja visoko su cijenjene, ali nedovoljno dostupne. I treneri i administratori izrazili su želju za kontinuiranim radionicama uživo (58–59 %) i razmjenama iskustava s kolegama (61 %). Potrebe za obukom obuhvaćaju širok raspon – od tehničkog treniranja i upravljanja do inkluzije i tehnologije. Uspostavljanje formalnih puteva stručnog

usavršavanja, programa sertifikovanja i mentorskih mreža može značajno poboljšati kompetentnost i samopouzdanje osoblja.

MOTIVACIJA, OTPORNOST I EMOCIONALNE VJEŠTINE

Samomotivacija, istrajnost i entuzijazam bili su ocijenjeni kao područja umjerenog poboljšanja od strane trenera (\bar{x} = 3,18–3,31), što upućuje na emocionalni umor unutar radne snage. Administratori su takođe naveli izazove u održavanju motivacije i samodiscipline uz ograničene resurse. Jačanje psihološke otpornosti, motivacionog vođstva i strategija za timski moral ključno je za održavanje angažmana i smanjenje sindroma sagorijevanj u parasportskim okruženjima.

MEĐUKULTURALNO RAZUMIJEVANJE I UPRAVLJANJE RAZNOLIKOŠĆU

Parasportske organizacije djeluju u sve raznolikijim i multikulturalnijim okruženjima. I treneri i administratori prepoznali su potrebu za poboljšanim poštovanjem različitosti (\bar{x} = 3,22–4,11) i kulturne kompetentnosti (\bar{x} = 3,45–3,87). Obuka iz međukulturalne komunikacije, rodne osjetljivosti i osviještenosti o invaliditetu ključna je za podsticanje istinski inkluzivnih i pravednih sportskih okruženja.

UPRAVLJANJE, ETIKA I SPROVOĐENJE POLITIKA

Administratori su upravljanje sportom, etiku i sprovođenje politika (\bar{x} = 4.07–4.20) ocijenili kao prioritetna područja za poboljšanje. Iako raste svijest o načelima dobrog upravljanja, mnogim organizacijama nedostaju jasne interne politike, mehanizmi transparentnosti ili smjernice za zaštitu. S druge strane, treneri su etičko donošenje odluka u treniranju ocijenili umjereno (\bar{x} = 3,37), što ukazuje na potrebu za dodatnom institucionalnom podrškom i standardizovanim etičkim okvirima. Promovisanje odgovornosti, integriteta i zaštitnih praksi će ojačati povjerenje i vjerodostojnost unutar zajednice parasporta.

SARADNJA I MULTIDISCIPLINARNA KOORDINACIJA

Obje su grupe prepoznale važnost timskog rada i interdisciplinarnu saradnju. Treneri su saradnju s multidisciplinarnim timovima ocijenili ključnom (\bar{x} = 3,70), dok su administratori naglasili uključivanje zainteresovanih strana (\bar{x} = 4,12). Koordinacija među fizioterapeutima, psiholozima, medicinskim stručnjacima i socijalnim radnicima i dalje je neujednačena.

Izgradnja formalnih okvira za saradnju može poboljšati brigu o sportistima, rehabilitaciju i sveobuhvatan razvoj performansi.

DOBROBIT, SIGURNOST I REHABILITACIJA SPORTISTA

Osiguravanje dobrobiti sportista univerzalni je prioritet. Treneri su naglasili tehnike rehabilitacije ($\bar{x} = 3,88$) i strategije prevencije povreda ($\bar{x} = 3,73$), dok su administratori takođe izrazili zabrinutost za zdravlje i sigurnost sportista ($\bar{x} \approx 4,1$). Uprkos svijesti, i dalje postoje praznine u pripravnosti za hitne slučajeve, upravljanju povredama i planiranju oporavka. Razvijanje medicinskih partnerstava i sprovođenje protokola dobrobiti utemeljenih na dokazima ključni su koraci naprijed.

DONOŠENJE ODLUKA I EVALUACIJA TEMELJENI NA PODACIMA

Administratori sve više prepoznaju važnost korištenja metoda koje se temeče na podacima ($\bar{x} = 4.04$) te praćenja i evaluacije ($\bar{x} = 4.05$) za donošenje odluka. Međutim, malo organizacija ima tehničke kapacitete ili resurse za učinkovito prikupljanje i analizu podataka o učinku, učestvovanju ili uticaju. Ulaganje u sisteme za podatke i analitičku obuku može pomoći organizacijama da dokažu svoju vrijednost, privuku finansijska sredstva i poboljšaju učinkovitost.

UPRAVLJANJE VREMENOM I RASPODJELA OPTEREĆENJA

Upravljanje vremenom ($\bar{x} = 4,14$) navedeno je kao ponavljajući problem, posebno među administratorima koji imaju više odgovornosti. Nedostatak okvira za delegiranje i priroda obavljanja više uloga i povezanih zadataka dovode do stresa i neefikasnosti. Sprovođenje strukturiranih tokova rada, jasnoće uloga i digitalnih alata za upravljanje zadacima mogla bi poboljšati produktivnost.

UKLJUČENOST VOLONTERA I OSPOSOBLJAVANJE

Volonteri su okosnica parasportskih organizacija, ali često nemaju pristup strukturiranim prilikama za učenje. Gotovo polovina (48,61 %) volontera navela je ograničen pristup formalnoj obuci. Mnogi se oslanjaju na učenje kroz iskustvo, što rezultira neujednačenim nivoima kompetencija. Uspostavljanje programa orijentacije za volontere, mentorskih struktura i mehanizama za priznavanje zasluga može poboljšati zadržavanje i kvalitet angažmana.

KLJUČNE RAZLIKE I ZAJEDNIČKE POTREBE

Iako postoje razlike među grupama, jasne su i zajedničke osobine. Administratori daju prioritet finansijskoj održivosti, upravljanju i strateškom menadžmentu, dok treneri naglašavaju tehničke, psihološke i vještine usmjerene na sportistu. Volonteri se fokusiraju na pristup obuci i jasnoći odgovornosti. Uprkos tim razlikama, zajedničke potrebe uključuju jačanje kapaciteta, obuku iz komunikacije, inkluziju i tehnološku pismenost.

13. TABLICE RANGIRANIH VJEŠTINA

RANGIRANA TABLICA VJEŠTINA TRENIRANJA U PARASPORTU, OD NAJVEĆE DO NAJMANJE PERCIPIRANE POTREBE ZA POBOLJŠANJEM

(Ø = prosječna ocjena, 1 = nije potrebno, 5 = izrazito potrebno):

Rang	Vještina	Ø (prosjeck)
1	Tehnike rhabilitacije za parasportiste	3.88
2	Primjena biomehanike u sportu za osobe s invaliditetom	3.73
2	Strategije prevencije povreda	3.73
4	Psihološko savjetovanje za otpornost	3.72
4	Upravljanje projektima i inovacije u parasportu	3.72
6	Saradnja s multidisciplinarnim timovima za podršku	3.70
7	Programiranje snage i kondicije za parasportiste	3.67
7	Razumijevanje asistivne sportske tehnologije	3.65
9	Planiranje ishrane i hidratacije za parasportiste	3.65
10	Alternativne metode komunikacije (gestikulacija, AAC)	3.64
11	Procjena učinka sportista i povratne informacije	3.63
11	Hitni odgovor u parasportskim okruženjima	3.63
13	Tehnike upravljanja umorom i oporavkom	3.60
13	Motivaconi coaching i psihološka podrška	3.60
13	Prevenција sekundarnih povreda i sindroma preopterećenja	3.60
16	Sportsko-tehnička prilagođavanja	3.62
17	Prilagodene tehnike treninga	3.57
18	Periodizacija treninga i planiranje treninga	3.58

Rang	Vještina	Ø (prosjeck)
19	Postavljanje strateških ciljeva i planiranje razvoja sportista	3.56
20	Strategije upravljanja ponašanjem i emocionalne regulacije	3.55
21	Efikasna komunikacija s parasportistima	3.52
22	Javno nastupanje i zagovaranje u sportu osoba s invaliditetom	3.51
23	Vještine prezentacije	3.47
24	Kulturalna kompetencija i zagovaranje prava osoba s invaliditetom	3.45
25	Vještine komunikacije (općenito)	3.48
26	Inovativno razmišljanje	3.61
27	Kritičko razmišljanje	3.29
28	Samomotivacija	3.31
29	Otvorenost	3.34
30	Etičko donošenje odluka u parasportskom treniranju	3.37
31	Organizacione vještine	3.42
32	Poštovanje različitosti	3.22
33	Tolerancija	3.24
34	Upornost	3.24
35	Samodisciplina	3.27
36	Entuzijazam	3.18
37	Međukulturalno razumijevanje	3.17

RANGIRANA TABLICA VJEŠTINA ADMINISTRATIVNOG OSOBLJA U PARASPORTU, OD NAJVEĆE DO NAJMANJE PERCIPIRANE POTREBE ZA POBOLJŠANJEM

(Ø = prosječna ocjena, 1 = nije potrebno, 5 = izrazito potrebno):

Redosljed	Vještina	Ø (prosjeck)
1	Prikupljanje sredstava i pregovaranje o sponzorstvima	4.32
2	Strategije za regrutiranje, obuku i zadržavanje volontera	4.32
3	Organizacijske vještine	4.25
4	Finansijsko upravljanje i budžetiranje	4.23

Redoslijed	Vještina	Ø (prosjeak)
5	Upravljanje projektima i događajima	4.23
6	Sposobnost pronalaženja i pristupa informacijama	4.21
7	Medijska pismenost	4.21
8	Učinkovita komunikacija s parasportistima	4.20
9	Sportsko upravljanje i sprovođenje politika	4.20
10	Razumijevanje asistivne sportske tehnologije	4.20
11	Inovacije i integracija tehnologije u parasportu	4.21
12	Strateško planiranje i postavljanje ciljeva	4.18
13	Vodstvo i upravljanje timom	4.18
14	Održivo planiranje i sprovođenje sportskih programa	4.18
15	Vještine pregovaranja u sponzorskim i političkim raspravama	4.17
16	Organizacione vještine (duplikat)	4.17
17	Procjena rizika i rješavanje problema	4.15
18	Vještine komunikacije	4.15
19	Upravljanje vremenom i određivanje prioriteta zadataka	4.14
20	Sportsko tehnička prilagođavanja	4.13
21	Vještine prezentacije	4.08
22	Sposobnosti timskog rada	4.08
23	Krizna komunikacija i rad s medijima	3.96
24	Tehnike zagovaranja i lobiranja	4.09
25	Upravljanje društvenim mrežama i stvaranje sadržaja	4.07
26	Digitalni marketing i brendiranje	4.00
27	Strategije raznolikosti, jednakosti i uključivosti	4.11
28	Uključivanje zainteresovanih strana i izgradnja odnosa	4.12
29	Tehnike praćenja i evaluacije	4.05
30	Donošenje odluka	4.04
31	Adaptivno rješavanje problema u složenim sportskim okruženjima	4.10
32	Razvoj politike uključivosti i pristupačnosti	4.07
33	Etika i integritet u sportskoj administraciji	4.07
34	Kulturalna kompetencija i inkluzivno vođenje	3.87

Redoslijed	Vještina	Ø (prosjeak)
35	Samodisciplina	4.02
36	Entuzijizam	4.01
37	Upornost	4.04
38	Samomotivacija	4.05
39	Tolerancija	4.01
40	Otvorenost	3.96
41	Poštovanje različitosti	4.11
42	Međukulturalno razumijevanje	3.98
43	Prilagođene tehnike obuke	4.09
44	Primjena biomehanike u sportovima za osobe s invaliditetom	4.18
45	Strategije prevencije povreda	4.08
46	Tehnike rehabilitacije za para-sportiste	4.12
47	Procjena učinka sportista i povratne informacije	3.97
48	Programiranje snage i kondicije za parasportiste	4.07
49	Periodizacija treninga i planiranje treninga	4.07
50	Tehnike upravljanja umorom i oporavkom	4.03
51	Poznavanje paralimpijskog pokreta i sistema klasifikacije	4.03
52	Međunarodna saradnja i umrežavanje u parasportu	4.04
53	E-učenje i digitalna transformacija u sportskom obrazovanju	4.02
54	Sportsko pravo i usklađenost s antidoping propisima	4.08
55	Revizije upravljanja objektima i pristupačnosti	4.11
56	Prelaz karijere sportista i mogućnosti nakon sporta	4.11
57	Alternativne metode komunikacije (gestikulacija, AAC)	4.28
58	Kritičko razmišljanje	3.96
59	Inovativno razmišljanje	4.10
60	Sposobnost analize i procjene medijskog sadržaja	4.01
61	Donošenje odluka temeljeno na podacima	4.04
62	Vještine javnog nastupa i prezentacije	4.12
63	Upravljanje ljudskim resursima u sportskim organizacijama	4.14
64	Vještine rješavanja sukoba i medijacije	4.09

Redoslijed	Vještina	Ø (prosjeak)
65	Pravila zaštite i nadzor dobrobiti sportista	4.08
66	Prelaz sportista u karijeru i mogućnosti nakon sporta (duplikat)	4.11

14. ZAKLJUČCI NA TEMELJU BOGATOG ISKUSTVA

UVOD

Ovo poglavlje predstavlja sintezu najboljih praksi prikupljenih u projektu ParaEmpower širom Hrvatske, Grčke, Crne Gore i Srbije. Te prakse predstavljaju primjere iz stvarnog svijeta o tome kako organizacije parasporta i stručnjaci odgovaraju na izazove, mobilizuju lokalne i međunarodne resurse te stvaraju prilike za sportiste s invaliditetom. Iako nivo detalja varira među dostavljenim materijalima i neke su dokumentovane opsežnije od drugih, prikupljeni materijal pruža dobro razumijevanje operativnih stvarnosti parasporta na balkanskoj regiji. Slijedi analiza koja kombinuje interpretaciju praksi utemeljenu na istraživanju; međutim, nije zamišljena kao naučna publikacija. Analiza se temelji na 36 dokumentovanih praksi i dopunjava se dodatnim doprinosima istraživačkog tima. Njome se poglavlje pokazuje kako učesnici u parasportu na Balkanu djeluju unutar svojih različitih socioekonomskih konteksta te služi kao osnova za oblikovanje programa za jačanje kapaciteta ParaEmpower.

UČENJE IZ ISKUSTVA

Prije nego što se prouče prikupljene bogate prakse, važno je pojasniti zašto je učenje iz konkretnog iskustva neophodan izvor znanja za jačanje kapaciteta u parasportu. Ideja da je iskustvo ključni pokretač učenja dobro je utemeljena u obrazovnoj i stručnoj literaturi. Uticajna teorija iskustvenog učenja Davida Kolba (1984), na primjer, definiše učenje kao proces u kojem se novo znanje stvara preoblikovanjem iskustva, naglašavajući da znanje ne proizilazi samo iz apstraktne teorije, već i iz učešća u radnji, promišljanja o njoj i isprobavanja novih pristupa u praksi. Kolbov model opisuje ciklus koji se kreće od konkretnog iskustva do reflektivnog posmatranja, zatim do apstraktne konceptualizacije i aktivnog eksperimentisanja. Ovaj ciklični proces posebno je relevantan za trenere i sportske administratore u parasportu, koji moraju neprestano tumačiti šta se dešava u njihovom radu u praksi i u skladu s tim prilagođavati svoje ponašanje.

Rad Donalda Schöna (2017) o takozvanom refleksivnom praktičaru dodatno jača argument da stručnost raste kroz sistematsko razmišljanje o praksi. Schön pokazuje da iskusni stručnjaci često znaju više nego što mogu reći, oslanjajući se na ono što on naziva refleksijom u akciji i refleksijom o akciji kako bi odgovorili na složene, neizvjesne situacije iz stvarnog svijeta. Umjesto da jednostavno primjenjuju fiksna pravila, oni eksperimentišu, prilagođavaju se i uče u nepredvidivim kontekstima i iz njih. Parasportski administratori i treneri suočavaju se sa sličnom složenosti: moraju se prilagođavati različitim profilima oštećenja, promjenjivim političkim okruženjima i ograničenjima resursa. Perspektiva reflektujućeg praktičara sugerise da dokumentovanje i analiza njihovih konkretnih praksi pomaže da se ovo često prećutno znanje učini vidljivim i prenosivim. A upravo to nastoji da pruži istraživanje ParaEmpower.

Istovremeno, rasprave o praksi zasnovanoj na dokazima sve više prepoznaju da se dokazi ne ograničavaju na randomizovana ispitivanja ili formalna istraživanja. U zdravstvu i socijalnoj zaštiti, na primjer, autori poput Titlera (2008) tvrde da praksa zasnovana na dokazima kombinuje najbolja dostupna istraživanja s profesionalnom stručnošću te vrijednostima i iskustvima korisnika usluga. Ovaj širi pogled usklađen je s našom idejom dokaza zasnovanih na praksi, u kojoj se dobro dokumentovane prakse iz stvarnog svijeta tretiraju kao vrijedni izvori za učenje, ali ih dopunjuju sopstvena istraživanja, kao što je opisano gore. Sa njima, perspektive dokaza zasnovanih na praksi naglašavaju da rješenja razvijena u svakodnevnim uslovima, pod stvarnim ograničenjima i sa stvarnim učesnicima, mogu pomoći da se smanji jaz između istraživanja i prakse, posebno kada je formalnih istraživanja malo ili se sporo pojavljuju. Za parasport na Balkanu, gdje je empirijsko istraživanje još uvijek u začetku u mnogim oblastima, naše pažljivo dokumentovanje inicijativa sa bogatim praksama stoga se smatra dobrom osnovom za donošenje odluka.

U sportu, konkretno, nedavni radovi u oblasti prenosa znanja naglašavaju važnost učenja iz primijenjene prakse. Istraživanja u sportskom menadžmentu i sportskom treningu pokazuju da efikasna primjena znanja zavisi od stalnog dijaloga između istraživača, praktičara i organizacija, a ne od jednostranog prenosa nalaza iz akademske zajednice u praksu. U tom pogledu Schailleé i saradnici (2019) ističu da sportski stručnjaci svakodnevnim radom stvaraju znanje specifično za određeni kontekst te da integracija tog iskustvenog znanja sa istraživačkim dokazima dovodi do relevantnijih i održivijih intervencija. Za ParaEmpower to znači da naše bogate prakse nijesu samo ilustracije rezultata anketa, već su same po sebi ključan dio dokazne osnove za oblikovanje naših modula za izgradnju kapaciteta, preporuka za politike i budućih projekata.

PREGLEDI PRAKSI PO ZEMLJAMA

36 praksi koje su dostavila četiri nacionalna paraolimpijska komiteta iz Hrvatske, Grčke, Crne Gore i Srbije razlikuju se po broju i složenosti među zemljama. Hrvatska i Srbija dostavile su bogate prakse iz dugogodišnjih klubova, programa na nivou federacije, nacionalnih razvojnih središta i međunarodne saradnje. Prijave iz Grčke bile su usmjerene prvenstveno na visoko strukturirane module za jačanje kapaciteta, a Crna Gora je doprinijela širokim spektrom administrativnih praksi, od kojih nekoliko ilustrira ograničenja u okruženjima s ograničenim resursima. U svim zemljama prakse ističu niz učesnika uključenih u parasport: trenere, administratore, volontere, porodice, lokalne vlasti, a u nekim slučajevima i međunarodne partnere. Primjeri obuhvataju i temeljan i elitni nivo, što odražava prirodu ekosistema razvoja parasporta u balkanskoj regiji.

Hrvatska je dostavila raznolik portfolio praksi, od kojih mnoge ilustriraju kako klubovi i federacije služe kao lokalni pokretači inkluzije. Jedan takav primjer je Para-plivački klub "Natator", koji je pružio strukturirane prilike osobama s invaliditetom da nauče plivati i napreduju u paralimpijske sportove. Inkluzivni sportski klub pokazuje bogatu praksu u pogledu pružanja prilagođenog plivačkog treninga kojim se rukovode pravila FINA-e i Para plivanja, a koji se uveliko oslanja na saradnju s nacionalnim saveznim tijelima. Njegova ključna snaga leži u pristupu razvoju para-sportista koji se temelji na podacima i individualizovan je, te u stabilnom komunikacionom sistemu između trenera i porodica, što mu je omogućilo da ostane održiv s vremenom. Još jedan hrvatski primjer, Para-skijaška federacija, ilustrira kako se edukacija para-trenera može sistematizovati kroz višegodišnje sprovođenje i ponavljajuće cikluse obuke. Za tu je svrhu federacija provela niz strukturiranih događaja obuke kako bi razvila stručnost u para-treneringu u različitim para-alpskim disciplinama. Ova praksa pokazuje kako dugoročno ulaganje u učenje uz podršku mentora stvara održivi kapacitet unutar manjih nacionalnih para-sportskih federacija. Druge hrvatske prakse ističu uključivost zajednice koju pokreću klubovi. Judo klub "Fuji Velika Gorica", na primjer, promovira vršnjačko mentorstvo i prilagođene borilačke vježbe za djecu i mlade s invaliditetom. Ta praksa naglašava važnost predvidljivih rutina, individualne nastave i uključivanja porodice u podsticanje sigurnog učestvovanja. Slično tome, praksa "In-Dive" koristi Halliwick koncept za podučavanje vodenih vještina osobama s invaliditetom, s naglaskom na postupnom napredovanju vještina, sigurnosnoj obuci instruktora i metodologiji utemeljenoj na dokazima. Dodatne prakse poput "SailAway" integrišu djecu s

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

L'ORMA

**AETOI
THESSALONIKIS**

poremećajima iz autističnog spektra u prilagođene programe jedrenja, pružajući dostupna okruženja za učestvovanje uz podršku osposobljenih instruktora. Kroz ove primjere, hrvatske prakse odražavaju trend: snažne inovacije na nivou klubova potpomognute međusektorskom saradnjom, od zdravstvenih radnika u programu KIDS do opštinskih partnerstava u inkluzivnim sportskim festivalima.

Grčka je predstavila prakse usmjerene na boćanje i osposobljavanje za pružanje prve pomoći koje provodi organizacija AETOI. Ovo osposobljavanje obuhvatalo je teorijske i praktične module namijenjene sportistima, trenerima i volonterima koji podržavaju sportiste s cerebralnom paralizom (BC3) koji se takmiče koristeći pomoćne rampe zbog ograničene motoričke funkcije. Osposobljavanje se fokusiralo na tehničko rukovanje rampama, sigurno pozicioniranje sportista i osnovnu svijest o prvoj pomoći prilagođenu potrebama sportista s teškim tjelesnim oštećenjima. Osim rada s rampama, obuka je istaknula često zanemaren, ali ključan element: osposobljavanje osoblja i volontera za sigurno reagovanje na medicinske incidente ili incidente povezane s pokretljivošću. Kroz strukturiranu metodologiju i učenje zasnovano na saradnji, praksa je pokazala kako ciljana obuka može podići standarde učestvovanja i sigurnosti u parasportskim okruženjima. Iako je Grčka dostavila manje praksi, dokumentovana praksa pokazala je metodološku jasnoću, snažan pedagoški dizajn i neposrednu prenosivost na slične kontekste.

Materijal koji je dostavila **Crna Gora** uglavnom se sastoji od administrativnih praksi, od kojih su neke otkrile infrastrukturna i resursna ograničenja s kojima se suočavaju organizacije parasporta. Iako su neke datoteke bile strukturirane kao obrasci, a ne kao prakse, raspoloživi sadržaj upućivao je na ponavljajuće teme. Jedan često spominjani pristup je korištenje zajedničkih prostora u zajednici, kao što su školske teretane ili gradske sportske dvorane, za sprovođenje aktivnosti parasporta. Ova praksa odražava stvarnost da su namjenski objekti za parasport rijetki u Crnoj Gori. Umjesto da to vide kao prepreku, parasportski klubovi i administratori često razvijaju partnerstva sa školama i lokalnim institucijama kako bi osigurali pristup sigurnim uslovima za trening. Drugo područje opisano u crnogorskim praksama odnosi se na medijsku vidljivost i percepciju javnosti. Administratori organizacija parasporta naglasili su važnost uključivanja novinara i razvijanja pozitivnih narativa o parasportu. Redovno izvještavanje, intervjui s para-sportistima i javni događaji pokazali su se ključnim alatima za stvaranje prepoznatljivosti i smanjenje stigme. Iako se ove prakse u velikoj mjeri oslanjaju na

vještine poput međuljudskih odnosa i neformalnog umrežavanja, one predstavljaju pragmatičnu i isplativu strategiju angažmana u kontekstima sa ograničenim promotivnim budžetima. Time prakse otkrivaju obrazac: inovacije u parasportu često su relacione, a ne infrastrukturne, i nastaju kroz partnerstva, medijski doseg i prilagodljivu upotrebu postojećih resursa zajednice.

Srbija je dostavila bogatu zbirku praksi, pokazujući zreo parasportski sistem obilježen strateškim ulaganjima i dugoročnim razvojnim putevima. Među najilustrativnijim primjerima je Nacionalni razvojni centar za para stoni tenis u Novom Sadu. Pokrenut 2010. godine, centar se razvio u nacionalni centar odgovoran za obuku gotovo svih medaljista sa porudžja Srbije u toj disciplini. Model integriše smještaj, trening, mentorstvo i izgradnju zajednice u jednom okruženju, ilustrujući kako inicijative parasporta na lokalnom nivou mogu dovesti do uticaja na nacionalnom nivou. Još jedna značajna praksa iz Srbije odnosi se na jačanje sistema zasnovanog na opremi u košarci u kolicima. Kroz nabavku na nacionalnom nivou takmičarskih kolica i pomagala za svakodnevnu mobilnost, Srbija je značajno proširila kapacitete učešća u ovom parasportu. Sličan ishod postignut je ulaganjem u opremu za goalball, omogućenim saradnjom sa IBSA-om, što je Srbiji omogućilo da u kratkom roku organizuje međunarodna takmičenja i formira timove. Srbija je takođe istakla obrazovne i inicijative podizanja svijesti, kao što je Paralimpijski školski dan, dugogodišnji program IPC-a koji hiljade učenika uvodi u parasport kroz demonstracije, interakcije sa sportistima i aktivnosti učenja. Štaviše, prakse u treniranju parasportista dokumentuju kako je integracija vrhunskih trenera bez invaliditeta, u kombinaciji sa dugoročnom reformom trenažnog sistema, doprinijela održivom međunarodnom uspjehu. Još jedna značajna praksa naglasila je važnost međuregionalne saradnje u balkanskom regionu u razvoju parasporta za mlade, ostvarene kroz projekat SeeYou koji je sufinansirala EU. Strukture osnaživanja razvijene za trenere mladih para-sportista i za mlade sportiste ocijenjene su kao izvrsne prilike za lični rast i socijalnu uključenost kroz sport, kao i kao vrijedne mogućnosti za zajedničko učenje među učesnicima i organizacijama. Sveukupno, ove prakse ukazuju na sistemski model u kojem se razvoj elitnih sportista, obezbjeđivanje opreme, strukturirani trening i javna vidljivost međusobno podržavaju i jačaju.

POPREČNE TEME U REGIONALNOM RAZVOJU PARASPORTA

Uprkos razlikama u nacionalnim kontekstima i dubini dokumentacije, nekoliko se tema dosljedno pojavilo u različitim praksama. Šest dominantnih tema pojavilo se u sve četiri zemlje, otkrivajući zajedničke izazove, različite strategije i prilike za jačanje sistema. Analiza pokazuje da se te teme pojavljuju različito u različitim kontekstima, ali zajedno čine cjelovitu sliku razvoja parasporta na Balkanu.

JAČANJE KAPACITETA PARA-TRENERA I STRUČNJAKA

Jačanje kapaciteta predstavlja centralnu karakteristiku u Hrvatskoj, Grčkoj i Srbiji, dok su neformalniji oblici prisutni u Crnoj Gori. U Hrvatskoj Para-ski federacija pokazuje strukturiran, višegodišnji pristup edukaciji trenera, nudeći ponovljive prilike za razvoj povezane sa disciplinama alpskog skijanja. Slično tome, program KIDS, iako širi po obimu, uključuje multidisciplinarnu obuku za stručnjake koji rade sa djecom i mladima sa invaliditetom, čime se jača ideja da kompetencije trenera napreduju u multidisciplinarnim okruženjima. Grčka organizacija AETOI predstavlja primjer strukturiranog jačanja kapaciteta kroz svoje obuke u boćanju BC3 i pružanju prve pomoći. Ova praksa kombinuje teorijsko učenje sa praktičnim vještinama potrebnim za podršku sportistima sa teškim motornim oštećenjima koji se oslanjaju na pomoćne rampe. Obuka integriše bezbjednosne komponente prilagođene profilima invaliditeta sportista. Srbija predstavlja sveobuhvatne primjere stručnog usavršavanja. Reforma treniranja parasportista integriše veoma iskusne trenere atletike za osobe bez invaliditeta u parasportski sistem i gradi strukturirane puteve za dugoročno obrazovanje trenera. Centar za razvoj para-stonog tenisa u Novom Sadu takođe funkcioniše kao okruženje za učenje u kojem sportisti i treneri rade u neposrednoj blizini, uz podršku mentorstva stručnjaka na nacionalnom nivou. Prakse u Crnoj Gori indirektnije se odnose na razvoj trenera. Umjesto formalnih programa, učenje se često odvija kroz iskustvo, razmjenu znanja sa kolegama i kontekstualizovanu improvizaciju unutar zajednice. Iako ovi pristupi održavaju učešće, primijenjene prakse ukazuju na moguću potrebu za formalizovanim strukturama, koje bi trebalo dodatno istražiti tokom trajanja projekta ParaEmpower. U cijelom regionu, ove prakse naglašavaju važnost sistemskog, ponovljenog i sertifikovanog obrazovanja za trenere i stručnjake koji rade u parasportu. Ovaj nalaz je u skladu sa širim potrebama za jačanjem kapaciteta identifikovanim u prethodnim odeljcima ovog izvještaja o identifikaciji vještina.

RJEŠENJA ZA INFRASTRUKTURU I OPREMU

Druga tema odnosi se na dostupnost infrastrukture i opreme, što igra važnu ulogu ne samo u balkanskoj regiji, već i u sektoru parasporta uopšte. Istovremeno, infrastruktura i oprema ističu se kao značajni činioci učešća. Prakse koje se navode ilustruju različite pristupe zadovoljenju tih potreba. Nacionalna ulaganja Srbije u opremu, na primjer, ocijenjena su kao transformativna. Inicijativa za košarku u kolicima, na primjer, proširila je pristup obezbjeđivanjem stotina kolica za svakodnevnu upotrebu i desetina sportskih kolica. Slično tome, ulaganje u opremu za goalball, sprovedeno uz podršku IBSA-e, omogućilo je Srbiji da bude domaćin međunarodnih takmičenja i da brzo proširi kategorije učešća. Prakse iz Crne Gore ukazuju na oslanjanje na zajedničke školske teretane, gradske sportske dvorane i druge prostore u zajednici. Umjesto da to vide kao suštinsko ograničenje, crnogorske organizacije razvile su partnerski vođene pristupe koji postojeću infrastrukturu čine funkcionalnom za njihove potrebe. Čini se da se Hrvatska nalazi između ta dva modela. Klubovi poput Natatora i In-Divea saraduju sa lokalnim bazenima, dok jedriličarski klubovi koriste postojeća pristaništa i marine za sprovođenje programa prilagođenog jedrenja poput SailAwaya. Mobilni timovi za podršku u praksama poput KIDS-a pomažu u pružanju usluga nedovoljno opskrbljenim zajednicama. Ovi primjeri pokazuju da se praznine u infrastrukturi mogu riješiti strateškim ulaganjima, kreativnom saradnjom ili kombinacijom oba pristupa. Za donosioce politika, ulaganje u opremu izdvaja se kao intervencija sa visokim povratom, koja direktno smanjuje prepreke za učešće.

INKLUZIVNO TRENIRANJE I PRILAGOĐENE TEHNIKE

Treća tema je širenje inkluzivnog treniranja i prilagođenih tehnika treninga, što je vidljivo u sve četiri zemlje. U tom pogledu, prakse otkrivaju dosljedan akcenat na prilagođavanju para-trenera kako bi se podržale različite potrebe sportista. U Hrvatskoj, na primjer, In-Dive koristi Halliwick koncept za podučavanje vodenih vještina kroz strukturirani slijed koji naglašava samopouzdanje u vodi, bezbjednost i postepeno prilagođavanje. Fuji Velika Gorica koristi vršnjačko mentorstvo, individualizovani napredak i predvidljive rutine kako bi omogućila učešće djeci i mladima sa invaliditetom. Grčka obuka BC3 podučava tehničko rukovanje rampom i bezbjedno rukovanje sportistima, pokazujući kako preciznost i tehničko znanje podupiru inkluziju za sportiste sa teškim oštećenjima. Srbija doprinosi različitim naprednim prilagođavanjima, od paraatletskog treniranja prilagođenog različitim kategorijama invaliditeta

do metoda koje se koriste u razvojnim centrima stonog tenisa, a koje integrišu individualizovane planove treninga sa strategijama za elitne nastupe. U različitim zemljama inkluzivno treniranje ne prikazuje se kao improvizacija, već kao skup vještina koji zahtijeva obuku, jasne okvire i reflektivnu praksu. To potvrđuje potrebu da moduli za izgradnju kapaciteta programa ParaEmpower uključe pristupe za podsticanje vještina povezanih sa metodologijama prilagođavanja specifičnim za (para)sport.

PODIZANJE SVIJESTI I UKLJUČIVANJE ZAJEDNICE

Četvrta tema je podizanje svijesti i uključivanje zajednice. Ove teme snažno se pojavljuju u zbirci praksi, posebno u Srbiji, Crnoj Gori i Hrvatskoj. U Srbiji se Paralimpijski školski dan ističe kao primjer izuzetne prakse, uključujući hiljade učenika u interaktivne aktivnosti učenja sa paraatletima. Dugoročna primjena ovog programa doprinijela je smanjenju stigme i normalizaciji invaliditeta u školskim okruženjima. Prakse u Crnoj Gori fokusirane su na vidljivost u kontekstima sa ograničenim resursima. Administratori u oblasti parasporta često naglašavaju saradnju sa lokalnim medijima kao alat za izgradnju pozitivnih narativa. Redovno izvještavanje, priče sportista i vidljivi javni događaji pomažu u stvaranju prepoznatljivosti u zajednici čak i bez velike infrastrukture. U Hrvatskoj inkluzivni sportski klubovi ističu ulogu porodice, volontera i lokalnih institucija. Njihovi modeli oslanjaju se na blisku komunikaciju sa roditeljima, saradnju sa stručnjacima za rehabilitaciju i redovne događaje u zajednici koji stvaraju podsticajnu kulturu za učešće u parasportu. Ovi primjeri pokazuju da održiva inkluzija zahtijeva vještine koje podstiču strategije angažovanja što sežu izvan sportskog terena, u same škole, porodice i javni diskurs.

MEĐUNARODNA SARADNJA

Međunarodna saradnja igra još jednu značajnu ulogu u nekoliko praksi. Istaknuta je u praksama iz Hrvatske i Srbije, a u manjoj mjeri i u bogatim praksama iz Grčke. Hrvatske organizacije, poput onih uključenih u Sport4Everyone, saraduju preko granica kako bi razmijenile metode i izgradile inkluzivne sportske modele. Hrvatski paralimpijski odbor također pokazuje međunarodni angažman kroz partnerstva sa federacijama. Prakse Srbije ilustriraju saradnju s međunarodnim federacijama kao što je IBSA za razvoj goalballa ili kroz organizaciju trka Europe Cup-a u paraalpskom skijanju. Ti angažmani ne samo da poboljšavaju lokalne standarde, već i povećavaju vidljivost Srbije kao regionalnog lidera. Bogata praksa Erasmus+ projekta SeeYou istaknula je

Co-funded by
the European Union

važnost međuregionalne saradnje u balkanskoj regiji u razvoju mladih u parasportu. Razvijene strukture osnaživanja za trenere mladih para-sportista i mlade sportiste ocijenjene su kao izvrsne prilike za lični i organizacijski rast. Grčka Alos doprinosi putem obrazovnih mreža Erasmus+ i okvira za zajedničko znanje u učenju za osobe miješanih sposobnosti. Sve te prakse zajedno pokazuju da prekogranična saradnja ubrzava prenos metoda, jača legitimnost i podržava stručni razvoj. To potvrđuje potrebu za jačanjem vještina koje podržavaju saradnju, kao i prepoznavanje važnosti regionalne politike para-sporta te podrške njenom osmišljavanju i primjeni.

PUT OD TEMELJA DO ELITE

Ova je tema relevantna za sve četiri zemlje, ali je posebno očigledna u praksama iz Srbije i Hrvatske. Centar za para stolni tenis u Novom Sadu pokazuje jasnu progresiju od učestvovanja na lokalnom nivou do vrhunске izvedbe, stvarajući gotovo sve nacionalne medaljiste kroz sveobuhvatan model treninga u rezidencijalnim centrima. Reforme u treniranju para atletike dodatno ilustriraju strukturirane putove koji integrišu identifikaciju talenata s razvojem vrhunskih sportista. Hrvatska doprinosi nacionalnim pristupima identifikaciji talenata pod vodstvom CPC-a i kroz klubove koji podstiču dugoročno učešće. Kampovi za alpsko skijanje koje vodi Para-Ski federacija takođe služe razvojnoj funkciji, povezujući mlade sportiste sa višim nivoima takmičenja. Ovi primjeri pokazuju važnost koordinisanih puteva koji povezuju početni nivo učešća sa održivim sportskim napretkom. To je pitanje strateške važnosti za donosiocе politika. Stoga bi trebalo podsticati vještine koje pomažu osoblju parasporta u uspostavljanju međusportske i međusektorske saradnje.

IDENTIFIKOVANI IZAZOVI U RAZLIČITIM PRAKSAMA I ZEMLJAMA

U cijelom regionu razvoj parasporta oblikovan je strukturiranim izazovima koji su vidljivi u gotovo svim praksama. Ograničena infrastruktura i nedostatak opreme ograničavaju mogućnosti učešća, posebno u manjim ili ruralnim zajednicama. Potreba za obukom specifičnom za parasport i dalje je izražena, budući da mnogi treneri u početku dolaze iz sportova za osobe bez invaliditeta i moraju steći specijalizovano znanje putem projekata ili radionica, a ne kroz formalne sisteme. Još jedan ponavljajući izazov je zavisnost od projektnog finansiranja. Mnoge prakse usko su vezane za inicijative finansirane iz EU fondova, što izaziva zabrinutost zbog održivosti aktivnosti nakon završetka projektnih ciklusa. Dugoročna održivost djeluje snažnije kada je zasnovana na nacionalnim finansijskim obavezama, iako su čak i tada neke prakse započele kao volonterske inicijative. Prakse takođe odražavaju društvene i perceptivne prepreke, poput stigme ili niske svijesti o mogućnostima u parasportu. Programi podizanja svijesti ublažavaju ove nedostatke, ali zahtijevaju kontinuiranu podršku kako bi se podstakla dugoročna društvena promjena.

ČINIOCI USPJEHA U RAZLIČITIM ZEMLJAMA

Uprkos tim izazovima, prakse ističu nekoliko činioca uspjeha koji mogu usmjeriti ne samo programe jačanja kapaciteta ParaEmpower, već i buduće aktivnosti i politike. Jedan je vrijednost interdisciplinarnе saradnje, koja obuhvata trenere, edukatore, zdravstvene radnike i porodične mreže u sprovođenje parasporta. Drugi činilac uspjeha je ukorjenjenost u zajednici, gdje klubovi saraduju s lokalnim institucijama kao što su škole, opštine ili nevladine organizacije kako bi izgradili podsticajne ekosisteme za učešće.

Štoviše, mnoge prakse pokazuju da skalabilni, prilagodljivi modeli mogu uspjeti čak i u okruženjima s ograničenim resursima. Oslanjanje na zajedničke resurse i objekte te razvoj sportskih specifičnih središta pokazuju kako čak i ideje manjeg opsega, potpomognute predanim ljudima, mogu prerasti u održive programe.

Konačno, strateško ulaganje u opremu ističe se kao intervencija visokog uticaja u nekoliko navedenih praksi, gdje je nacionalna nabavka direktno povećala učestvovanje i podigla potencijal za bolje rezultate.

Co-funded by
the European Union

MOGUĆNOSTI ZA RAZVOJ

Analiza ukazuje na nekoliko prilika za jačanje regionalnog okruženja parasporta. Jedna je prilika formalizovati i standardizovati sisteme obuke za trenere parasporta i administratore, smanjujući zavisnost o izolovanim radionicama ili inicijativama vezanim uz određene projekte. Druga je prilika izgradnja mreža za dijeljenje opreme među klubovima i opštinama. Prakse takođe ukazuju na potrebu za jačim prikupljanjem podataka, posebno u praćenju razvoja parasportista, ishoda programa i dugoročnih trendova sučestvovanja.

Prekogranične razmjene predstavljaju još jednu priliku. Nacionalni paraolimpijski komiteto, klubovi i federacije mogli bi imati koristi od razmjene metodologija i strategija razvoja klubova. Takve razmjene takođe bi mogle podržati zemlje s manjim parasportskim zajednicama pružajući im pristup modelima koji već funkcionišu drugdje.

IMPLIKACIJE ZA PROGRAM IZGRADNJE KAPACITETA

Prikupljene prakse pružaju snažnu empirijsku osnovu za osmišljavanje obuka i alata ParaEmpower. Moduli za izgradnju kapaciteta mogu se direktno oslanjati na dokumentovane tehnike iz regiona, kao što su metode prilagođavanja u vodi, inkluzivna pedagogija borilačkih vještina ili strukturiranje centara za razvoj talenata. Drugi moduli mogu integrisati pouke o angažovanju volontera, uključenosti porodice i komunikacionim strategijama za podizanje javne svijesti. Te prakse takođe ukazuju na to da obuka ne bi trebalo biti usmjerena samo na tehničke vještine, već i na strateške i administrativne kompetencije, posebno u kontekstima u kojima se organizacije parasporta moraju dogovarati o pristupu objektima, upravljati volonterima ili graditi odnose s medijima. Na kraju, primjeri ulaganja na nacionalnoj nivou mogu poslužiti kao studije slučaja za donosioce politika o tome kako strukturirana podrška može transformirati sisteme učestvovanja u velikoj mjeri.

ZAKLJUČAK

Bogate prakse prikupljene u okviru projekta ParaEmpower pružaju višestruku i utemeljenu sliku o razvoju parasporta širom regije balkana. One pokazuju da inkluzija nije apstraktni cilj, već konkretna, svakodnevna praksa oblikovana lokalnim resursima, stručnošću, partnerstvima i ponekad istrajnošću pojedinih aktera. Uprkos raznolikosti konteksta, te prakse zajedno naglašavaju važnost izgradnje kapaciteta, pristupačne infrastrukture, inkluzivne metodologije, angažmana zajednice i međunarodne saradnje. Sintezom ovih iskustava, ovo poglavlje nudi

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

L'ORMA

**AETOI
THESSALONIKIS**

uvide utemeljene na dokazima koji mogu usmjeriti ne samo razvoj ParaEmpower obuka i alata, već i šire političke napore usmjerene na jačanje sistema parasporta. Ovdje predstavljene pouke naglašavaju da smisljena inkluzija zahtijeva i strateška ulaganja i svakodnevna prilagođavanja te da svaka zemlja u regiji, bez obzira na resurse, doprinosi vrijednim znanjem na ovom zajedničkom putovanju učenja i jačanja kapaciteta.

PRILOG A: ANKETA O VJEŠTINAMA

Uvod u anketu ParaEmpower

Hvala vam što ste izdvojili vrijeme da popunite ovu anketu, koja je dio projekta #ParaEMPOWER a koji je dijelom financiran od strane Erasmus + programa Evropske unije. Ova anketa ima za cilj procjenu percepcije administrativnih radnika i trenera u parasportu koji su ili u radnom odnosu ili volontiraju u regionalnoj organizaciji parasporta na području Balkana. Anketa ima za cilj identifikaciju ključnih vještina u njihovim ulogama, kao i identifikaciju potencijalnih oblasti u kojima su potrebni dodatne obuke i izgradnja kapaciteta. Slijedom prednjeg, vaši odgovori će pomoći u formiranju programa treninga za (buduće) administrativne radnike i trenere u parasportu sa regiona Balkana. Za popunjavanje ankete je potrebno da izdvojite 10-15 minuta. Vaši odgovori su anonimni i koriste se isključivo u svrhe istraživanja.

Izjava o odricanju odgovornosti u vezi sa Opštom uredbom o zaštiti ličnih podataka GDPR
Disclaimer: prikupljanje i obrada vaših ličnih podataka vrši se u skladu sa Opštom uredbom o zaštiti ličnih podataka (EU) 2016/679. Učešće u ovom upitniku je dobrovoljno i svi prikupljeni podaci će biti korišteni u svrhe istraživanja i tretiraće se kao povjerljive informacije. Identifikacioni podaci neće biti dijeljeni sa bilo kojim trećim stranama bez vašeg izričitog dopuštenja. U svakom trenutku imate pravo na izmjenu, ispravku ili brisanje podataka. Nastavljanjem potvrđujete da ste razumjeli gore-navedeno i da ste saglasni sa ovim uslovima.

ODJELJAK 1: OPŠTE INFORMACIJE (ZA SVE ISPITANIKE)

1. U kojoj državi radite ili volontirate u lokalnoj organizaciji parasporta?

- Hrvatska
- Grčka
- Crna Gora
- Srbija
- Ostalo _____

2A. Koja je Vaša uloga u lokalnoj organizaciji parasporta? (molimo odaberite samo jednu opciju)*

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

L'ORMA

**AETOI
THESSALONIKIS**

- Trener
- Administrativni radnik

* *Link za definicije/opise termina trener i administrativni radnik*

2B. Kakva je priroda Vašeg radnog odnosa u lokalnoj organizaciji parasporta? (molimo odaberite samo jednu opciju)*

- Plaćeni radnik
- Volonter

* *Link za definicije/opise izraza plaćeni radnik*

3. Koliko godina iskustva imate u parasportu?

- Manje od godinu dana
- 1-3 godine
- 4-6 godina
- Više od 6 godina

4. Da li ste prošli kroz bilo kakve formalne i neformalne obuke koje se odnose na parasport?

- Da, prošao/la sam kroz formalnu obuku (sertifikat)

Molimo obrazložite _____

- Da, prošao/la sam kroz neformalnu obuku na poslu

Molimo obrazložite _____

- Bez obuke bilo kakve vrste

5. Koliko ste sigurni u Vaše vještine u odnosu na Vašu ulogu u lokalnoj organizaciji parasporta? (na skali od 1 do 5, 1 = nisam uopšte siguran/a, 5 = veoma sam siguran/a)

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Co-funded by
the European Union

ODJELJAK 2: SPECIFIČNE POTREBE ZA VJEŠTINAMA PREMA ULOZI ZA TRENERE U PARASPORTU

6. Koje trenerske vještine smatrate da trebaju najviše poboljšanja u vašem radu?

(Ocijenite od 1 = Nije potrebno do 5 = Vrlo potrebno)

Kognitivno i strateško razmišljanje

Vještina	1	2	3	4	5
Kritičko razmišljanje	☐	☐	☐	☐	☐
Inovativno razmišljanje	☐	☐	☐	☐	☐
Vještine prezentacije	☐	☐	☐	☐	☐

Komunikacija i suradnja

Vještina	1	2	3	4	5
Vještine komunikacije	☐	☐	☐	☐	☐
Učinkovita komunikacija sa para-sportistima	☐	☐	☐	☐	☐
Alternativne metode komunikacije (znakovni jezik, AAC)	☐	☐	☐	☐	☐

Menadžment & liderstvo

Vještina	1	2	3	4	5
Organizacione vještine	☐	☐	☐	☐	☐
Strateško određivanje ciljeva & planovi za razvoj sportista	☐	☐	☐	☐	☐
Projektno upravljanje & inovacije u parasportu	☐	☐	☐	☐	☐
Sprovođenje politika & upravljanje u organizacijama parasporta	☐	☐	☐	☐	☐

Lični & društveni razvoj

Vještina	1	2	3	4	5
Samodisciplina	☐	☐	☐	☐	☐
Entuzijazam	☐	☐	☐	☐	☐

Vještina	1	2	3	4	5
Upornost	☐	☐	☐	☐	☐
Samomotivacija	☐	☐	☐	☐	☐
Tolerancija	☐	☐	☐	☐	☐
Otvorenost	☐	☐	☐	☐	☐
Poštovanje različitosti	☐	☐	☐	☐	☐
Interkulturalno razumijevanje	☐	☐	☐	☐	☐

Tehnička & trenerska stručnost

Vještina	1	2	3	4	5
Prilagođene tehnike treninga	☐	☐	☐	☐	☐
Primjena biomehanike u sportovima za osobe s invaliditetom	☐	☐	☐	☐	☐
Strategije prevencije povreda	☐	☐	☐	☐	☐
Tehnike rehabilitacije sportista sa invaliditetom	☐	☐	☐	☐	☐
Procjena učinka sportiste & povratne informacije	☐	☐	☐	☐	☐
Programi snage i kondicije za sportiste sa invaliditetom	☐	☐	☐	☐	☐
Razumijevanje asistivne sportske tehnologije	☐	☐	☐	☐	☐
Periodizacija treninga & planiranje sesija treninga	☐	☐	☐	☐	☐
Upravljanje tehnikama za ublažavanje umora & tehnikama oporavka	☐	☐	☐	☐	☐
Tehnička prilagođavanja specifična za sport	☐	☐	☐	☐	☐
Motivaciono treniranje & psihološka podrška	☐	☐	☐	☐	☐
Upravljanje šablonima ponašanja & strategije emocionalne regulacije	☐	☐	☐	☐	☐
Trening psihološke otpornosti	☐	☐	☐	☐	☐
Reagovanje u hitnim situacijama u parasportu	☐	☐	☐	☐	☐
Prevenције sekundarnih povreda & sindroma prenaprezanja	☐	☐	☐	☐	☐
Planiranje ishrane & hidratacije sportista sa invaliditetom	☐	☐	☐	☐	☐
Javni govor & zagovaranje sporta osoba sa invaliditetom	☐	☐	☐	☐	☐
Saradnja sa multidisciplinarnim timovima za podršku	☐	☐	☐	☐	☐
Etičko donošenje odluka prilikom pružanja treninga u parasportu	☐	☐	☐	☐	☐
Zagovaranje kulturne kompetencije i prava osoba sa invaliditetom	☐	☐	☐	☐	☐

7. 7. Koji su najveći izazovi sa kojima ste se susreli prilikom Vašeg rada kao trener u lokalnoj organizaciji sporta osoba sa invaliditetom? (pitanje sa otvorenim odgovorom)

Za administrativne radnike u parasportu

6. Koje vještine smatrate da je potrebno dodatno unaprijediti a koje se odnose na Vaš rad u svojstvu administrativnog radnika u lokalnoj sportskoj organizaciji? (ocijenite od 1 do 5, 1 = nije potrebno, dok je 5 = jako potrebno)

Kognitivno & strateško razmišljanje

Vještina	1	2	3	4	5
Inovativno razmišljanje	☐	☐	☐	☐	☐
Vještine prezentovanja	☐	☐	☐	☐	☐
Medijska pismenost	☐	☐	☐	☐	☐
Informaciona pismenost	☐	☐	☐	☐	☐
Sposobnost pronalaženja i procjene informacija	☐	☐	☐	☐	☐
Sposobnost analize i evaluacije medijskog sadržaja	☐	☐	☐	☐	☐
Procjene rizika & vještine rješavanja problema	☐	☐	☐	☐	☐
Donošenje odluka na osnovu dostupnih podataka (upotreba analitike za razvoj sporta)	☐	☐	☐	☐	☐
Inovativno razmišljanje	☐	☐	☐	☐	☐

Komunikacija & saradnja

Vještina	1	2	3	4	5
Sposobnosti timskog rada	☐	☐	☐	☐	☐
Vještine komunikacije	☐	☐	☐	☐	☐
Učinkovita komunikacija sa sportistima sa invaliditetom	☐	☐	☐	☐	☐
Metode alternativne komunikacije (znakovni jezik, augmentativna i alternativna komunikacija)	☐	☐	☐	☐	☐
Javni govor & vještine prezentovanja	☐	☐	☐	☐	☐

Vještina	1	2	3	4	5
Sposobnosti timskog rada	☐	☐	☐	☐	☐
Umrežavanja (networking) & izgradnja partnerstva (formiranje saradnje među sektorima)	☐	☐	☐	☐	☐
Komunikacija tokom krize & upravljanje medijima	☐	☐	☐	☐	☐
Efikasne tehnike zagovaranja & lobiranja (za promjenu politika u sportu osoba sa invaliditetom)	☐	☐	☐	☐	☐
Upravljanje društvenim mrežama & kreiranje sadržaja	☐	☐	☐	☐	☐
Digitalni marketing & brendiranje za sportske organizacije	☐	☐	☐	☐	☐

Menadžment & liderstvo

Vještina	1	2	3	4	5
Organizacione vještine	☐	☐	☐	☐	☐
Upravljanje & sprovođenje politika u sportu	☐	☐	☐	☐	☐
Finansijsko upravljanje & budžet	☐	☐	☐	☐	☐
Upravljanje projektima & događajima	☐	☐	☐	☐	☐
Promjena karijere sportista & prilike nakon povlačenja iz sporta	☐	☐	☐	☐	☐
Strategije različitosti, jednakosti i inkluzije (DEI)	☐	☐	☐	☐	☐
Angažovanje zainteresovanih strana & izgradnja odnosa	☐	☐	☐	☐	☐
Tehnike monitoringa & evaluacije (mjerenje uticaja sportskih programa)	☐	☐	☐	☐	☐
Donošenje odluka	☐	☐	☐	☐	☐
Procjena rizika & rješavanje problema	☐	☐	☐	☐	☐
Strateško planiranje & određivanje ciljeva	☐	☐	☐	☐	☐
Liderstvo & upravljanje timom	☐	☐	☐	☐	☐
Prikupljanje sredstava & pregovaranje sa sponzorima	☐	☐	☐	☐	☐
Tehnike rješavanja konflikta & tehnike medijacije	☐	☐	☐	☐	☐
Upravljanje vremenom & određivanje prioriteta zadataka	☐	☐	☐	☐	☐
Politike zaštite & nadzor nad dobrobiti sportista	☐	☐	☐	☐	☐
Upravljanje ljudskim resursima u sportskim organizacijama	☐	☐	☐	☐	☐
Prilagođeno rješavanje problema u kompleksnim sportskim sredinama	☐	☐	☐	☐	☐
Razvoj politike inkluzije & pristupačnosti	☐	☐	☐	☐	☐

Vještina	1	2	3	4	5
Organizacione vještine	☐	☐	☐	☐	☐
Planiranje i sprovođenje održivih sportskih programa	☐	☐	☐	☐	☐
Promjena karijere sportista & prilike nakon povlačenja iz sporta	☐	☐	☐	☐	☐
Upravljanje objektima & revizija pristupačnosti	☐	☐	☐	☐	☐
Etika & integritet u sportskoj administraciji	☐	☐	☐	☐	☐
Kulturna kompetencije & inkluzivno vođenje	☐	☐	☐	☐	☐
Vještine pregovaranja sa sponzorima & diskusije o politikama	☐	☐	☐	☐	☐

Lični & društveni razvoj

Vještina	1	2	3	4	5
Samodisciplina	☐	☐	☐	☐	☐
Entuzijazam	☐	☐	☐	☐	☐
Upornost	☐	☐	☐	☐	☐
Samomotivacija	☐	☐	☐	☐	☐
Tolerancija	☐	☐	☐	☐	☐
Otvorenost	☐	☐	☐	☐	☐
Poštovanje različitosti	☐	☐	☐	☐	☐
Interkulturalno razumijevanje	☐	☐	☐	☐	☐

Tehnička & trenerska stručnost

Vještina	1	2	3	4	5
Tehnike prilagođenog treninga	☐	☐	☐	☐	☐
Inovacije & integracija tehnologije u parasportu	☐	☐	☐	☐	☐
Primjena biomehanike u sportu osoba sa invaliditetom	☐	☐	☐	☐	☐
Strategije prevencije povreda	☐	☐	☐	☐	☐
Tehnike rehabilitacije sportista sa invaliditetom	☐	☐	☐	☐	☐
Procjena učinka sportiste & povratne informacije	☐	☐	☐	☐	☐
Programi snage i kondicije za sportiste sa invaliditetom	☐	☐	☐	☐	☐

Vještina	1	2	3	4	5
Razumijevanje asistivne sportske tehnologije	☐	☐	☐	☐	☐
Periodizacija treninga & planiranje sesija treninga	☐	☐	☐	☐	☐
Upravljanje tehnikama za ublažavanje umora & tehnikama oporavka	☐	☐	☐	☐	☐
Tehnička prilagođavanja specifična za sport	☐	☐	☐	☐	☐
Poznavanje paraolimpijskog pokreta & sistema klasifikacije	☐	☐	☐	☐	☐
Međunarodna saradnja & umrežavanje (networking) u parasportu	☐	☐	☐	☐	☐
E-učenje & digitalna transformacija u obrazovanju o sportu	☐	☐	☐	☐	☐
Zakon o sportu & usaglašenost sa regulativama o anti-dopingu	☐	☐	☐	☐	☐
Strategije za regrutaciju, obuku i zadržavanje volontera	☐	☐	☐	☐	☐

7. Koji su najveći izazovi sa kojima se susrećete kao sportski menadžer u parasportu? (pitanja otvorenog tipa)

ODJELJAK 3: ZAVRŠNA PITANJA

8. Kakva vrsta treninga bi Vam najviše pomogla da poboljšate Vaše vještine?

(odaberite opcije koje se odnose na Vas)

- Online kursevi /webinari
- Radionice uživo
- Programi mentorstva
- Praktična obuka kroz rad
- Učenje kroz iskustvo kolega & razmjena znanja
- Ostalo (molimo navedite) _____

9. Da li biste bili zainteresovani da učestvujete u budućim obukama zasnovanim na ovim vještinama?

- Da
- Ne
- Možda

Co-funded by
the European Union

Ukoliko ste odabrali opciju ne ili možda, molimo obrazložite

Ukoliko ste odabrali opciju da molimo da navedete Vašu e-mail adresu za sve buduće dodatne informacije

10. Da li imate dodatne komentare ili predloge vezano za razvoj vještina u parasportu?
(pitanja otvorenog tipa)

Hvala Vam!

Hvala Vam na odgovorima i dragocjenim uvidima. Vaši odgovori će nam pomoći u kreiranju novih programa obuke za jačanje vještina administrativnih radnika i trenera koji rade u lokalnoj organizaciji parasporta na području Balkana.

PRILOG B: ANKETA O BOGATIM PRAKSAMA

Odjeljak	Detalji za popuniti
Država	
Naziv organizacije	
Vrsta prakse	Za trenere Za administratore Za lokalnu organizaciju parasporta
Naslov najbolje prakse	
Datum dokumentacije	
Ime istraživača	
Opis najbolje prakse	
Sažetak	<i>(Navedite kratak pregled prakse, ističući njene ključne komponente i značaj.)</i>
Kontekst i pozadina	<i>(Opišite okruženje u kojem je praksa razvijena, uključujući izazove ili praznine koje rješava.)</i>
Ciljna grupa	<i>(Navedite korisnike prakse, kao što su para-sportisti, treneri, sportski administratori, volonteri itd.)</i>

Teorijski temelj i pristup	<i>(Objasnite kako se ova praksa temelji na teorijskim modelima invaliditeta, okvirima treniranja ili načelima upravljanja.)</i>
Implementacija i primjena	
Primijenjene vještine	<i>(Navedite specifične vještine demonstrirane u ovoj najboljoj praksi, npr. prilagođene tehnike treninga, strateški menadžment, inkluzivne strategije treniranja itd.)</i>
Preduzeti koraci	<i>(Detaljno opišite radnje i metodologije korištene za sprovođenje prakse.)</i>
Potrebni resursi	<i>(Identifikujte ključne resurse kao što su finansijska sredstva, oprema, ljudski resursi, partnerstva ili tehnološki alati.)</i>
Izazovi i prilagodavanja	<i>(Opišite sve prepreke na koje ste naišli tokom sprovođenja i kako su riješene.)</i>
Uticao i održivost	
Ishodi i mjerljiv uticaj	<i>(Objasnite direktno uočene koristi, kao što su poboljšanje učinka sportista, povećana dostupnost ili bolja organizaciona učinkovitost.)</i>
Inovativnost i prenosivost	<i>(Istaknite sve jedinstvene ili kreativne aspekte ove prakse i kako se ona može prilagoditi ili replicirati u drugim okruženjima.)</i>
Doprinos održivosti	<i>(Opisati kako ova praksa promoviše dugoročni uticaj u upravljanju parasportom ili treniranju.)</i>
Dokazni materijal i dokumentacija	
Iskazi i primjeri iz prakse	<i>(Navedite citate, povratne informacije ili iskustva iz stvarnog života učesnika.)</i>
Reference i prateći dokumenti	<i>(Navedite sve članke, politike, istraživačke radove ili izvještaje koji potvrđuju ovu praksu.)</i>
Multimedijalni priloz	<i>(Dodajte priloge videozapisa, slike ili druge materijale koji prikazuju praksu u akciji.)</i>
Završne napomene i preporuke	
Naučene lekcije	<i>(Sažmite ključne zaključke i uvide iz ove prakse.)</i>
Preporuke za buduću upotrebu	<i>(Predložite predloge za poboljšanja ili sljedeće korake za dalji razvoj.)</i>

PARAEMPOWER - 101183301

**ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ
ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΛΟΥΣΙΕΣ
ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ:

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ & SPIN SPORT INNOVATION

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	3
1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ.....	4
2. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	4
3. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΑΔΙΑ.....	5
4. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ.....	6
5. ΚΥΡΙΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	6
6. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	7
7. ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΕΘΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	9
8. ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ-ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΩΝ	9
9. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	10
10. ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ	12
11. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	14
12. ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	23
13. ΚΥΡΙΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	27
14. ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ.....	32
15. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΛΟΥΣΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ	36
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΕΡΕΥΝΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	51
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΛΟΥΣΙΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ.....	59

1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ

Το πρόγραμμα ParaEmpower στοχεύει στην ενίσχυση της ποιότητας και της ικανότητας των οργανισμών και των επαγγελματιών που ασχολούνται με τον παραολυμπιακό αθλητισμό στην περιοχή των Βαλκανίων, μέσω της εκπαίδευσης προπονητών και διοικητικών στελεχών μέσω μιας ολοκληρωμένης διαδικτυακής πλατφόρμας μάθησης που συνδυάζει πρακτικές οδηγίες, υλικό βασισμένο στην έρευνα και ευκαιρίες σε βάθος εκπαίδευσης. Με αυτό, το έργο που συγχρηματοδοτείται από την ΕΕ επιδιώκει να καταπολεμήσει το στίγμα και τα κοινωνικά εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρίες. Με την ανάπτυξη δεξιοτήτων σε όλους τους τομείς και την υποστήριξη της αποτελεσματικής διαχείρισης εντός των οργανισμών παραολυμπιακού αθλητισμού, το ParaEmpower προωθεί την ένταξη, την επαγγελματική ανάπτυξη και τις καλύτερες ευκαιρίες για τα άτομα με αναπηρίες μέσω του αθλητισμού.

2. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Το ParaEmpower εστιάζει στην ενίσχυση των δεξιοτήτων ηγεσίας, στην ευαισθητοποίηση και στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης στον τομέα του παρααθλητισμού στα Βαλκάνια. Στο επίκεντρό του, υποστηρίζει βασικές αξίες όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ένταξη, την αξιοπρέπεια, τον σεβασμό, την προσβασιμότητα, την αλληλεγγύη και τη βιωσιμότητα.

Μέσω ενός συνδυασμού διαδικτυακής και δια ζώσης μάθησης, το πρόγραμμα εξοπλίζει επαγγελματίες και εθελοντές, που εργάζονται ως διοικητικοί υπάλληλοι ή προπονητές σε οργανισμούς παραολυμπιακού αθλητισμού στην περιοχή των Βαλκανίων, με τις απαραίτητες δεξιότητες για να υποστηρίξουν αθλητές με αναπηρίες με τρόπο δομημένο και χωρίς αποκλεισμούς. Αυτό θα οδηγήσει σε αυξημένη οργανωτική ικανότητα των τοπικών, εθνικών και περιφερειακών οργανισμών παραολυμπιακού αθλητισμού, και όχι μόνο.

Ο λόγος πίσω από την προσέγγισή μας είναι ότι ο τομέας του παραολυμπιακού αθλητισμού στην περιοχή των Βαλκανίων αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις, όπως περιορισμένες ευκαιρίες κατάρτισης και έλλειψη δομημένων πόρων για οργανισμούς που υποστηρίζουν αθλητές με αναπηρίες. Το ParaEmpower αντιμετωπίζει αυτό το κενό προσφέροντας:

- Πρακτική εκπαίδευση και πόρους, βοηθώντας τους διοικητικούς υπαλλήλους και τους προπονητές που εργάζονται ή προσφέρουν εθελοντικά τις υπηρεσίες τους σε τοπικούς

Co-funded by
the European Union

οργανισμούς παραολυμπιακού αθλητισμού να υποστηρίξουν καλύτερα τους αθλητές με αναπηρίες.

- Ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό ανοικτής πρόσβασης, που εξασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη διαθεσιμότητα σχετικού εκπαιδευτικού περιεχομένου σε όσους ασχολούνται με τοπικούς οργανισμούς παραολυμπιακού αθλητισμού.
- Διασυνοριακή συνεργασία, ενισχύοντας τις συνδέσεις μεταξύ των τοπικών οργανώσεων παραολυμπιακού αθλητισμού σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες, την περιοχή των Βαλκανίων και την Ευρώπη.

3. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΑΔΙΑ

Τα βασικά στάδια του ParaEmpower αποτελούνται από 1) έρευνα και ανταλλαγή γνώσεων, 2) εκπαίδευση και ανάπτυξη ικανοτήτων, καθώς και 3) συμμετοχή της κοινότητας και δικτύωση.

1. Έρευνα και ανταλλαγή γνώσεων

- Διεξαγωγή αξιολογήσεων αναγκών για τον προσδιορισμό των βασικών δεξιοτήτων που χρειάζονται οι διοικητικοί υπάλληλοι και οι προπονητές παρααθλητισμού που εργάζονται σε αμειβόμενες ή εθελοντικές θέσεις, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν περαιτέρω τον τοπικό οργανισμό παρααθλητισμού τους.
- Ανάπτυξη ανάλυσης της κατάστασης για την αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης και των προκλήσεων, αλλά και των υφιστάμενων λύσεων σε ατομικό και οργανωτικό επίπεδο. Ο στόχος είναι τόσο η ενημέρωση του εκπαιδευτικού μας σχεδιασμού όσο και η υποστήριξη των συστάσεων πολιτικής και των μακροπρόθεσμων στρατηγικών λήψης αποφάσεων.

2. Εκπαίδευση και ανάπτυξη ικανοτήτων

- Δημιουργία διαδραστικών διαδικτυακών πόρων μάθησης και δια ζώσης εκπαιδευτικών εργαστηρίων για ένα προσβάσιμο και ευέλικτο μορφότυπο εκπαίδευσης που είναι εφαρμόσιμο στο περιφερειακό πλαίσιο όσων εργάζονται ως διοικητικοί υπάλληλοι και προπονητές στον παραολυμπιακό αθλητισμό στην περιοχή.
- Χρήση πλούσιων πρακτικών και περιπτώσεων χρήσης από τον πραγματικό κόσμο για να βοηθήσουμε τους διοικητικούς υπαλλήλους και τους προπονητές να εφαρμόσουν τις γνώσεις τους στην πράξη.

Co-funded by
the European Union

- Ανάπτυξη ενός οδηγού ParaEmpower προσανατολισμένου στον χρήστη, ο οποίος τεκμηριώνει τις προσεγγίσεις και τα διδάγματα μας, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για εκμετάλλευση.
3. Συμμετοχή της κοινότητας και δικτύωση
- Δημιουργία ενός διαδικτυακού πόρου και κέντρου μάθησης για την ενθάρρυνση της συνεχούς ανταλλαγής γνώσεων πέραν της διάρκειας του έργου.
 - Οργάνωση εκδηλώσεων δικτύωσης και συνεδρίων για να φέρει σε επαφή ενδιαφερόμενους φορείς και εμπειρογνώμονες από τον παραολυμπιακό αθλητισμό και συναφείς τομείς, με σκοπό την προώθηση της μάθησης και της ανταλλαγής γνώσεων πέρα από τις εκπαιδευτικές μας εκδηλώσεις.

Με αυτό, πιστεύουμε ότι το ParaEmpower θα συμβάλει στη δημιουργία ενός πιο προσβάσιμου, ισότιμου και καλά υποστηριζόμενου οικοσυστήματος παραολυμπιακού αθλητισμού, όχι μόνο στην περιοχή των Βαλκανίων, αλλά σε ολόκληρη την Ευρώπη.

4. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Το έργο ParaEmpower δίνει έμφαση σε προσεγγίσεις βασισμένες σε αποδεικτικά στοιχεία. Για το σκοπό αυτό, βασίζεται τόσο σε υπάρχουσες έρευνες και δικές του διαδικασίες συλλογής δεδομένων, όσο και στην αξιοποίηση πλούσιων πρακτικών και περιπτώσεων χρήσης που λειτουργούν για τους επαγγελματίες, τους εθελοντές, τους οργανισμούς και τους συμμετέχοντες στην πράξη. Αυτή η συνδυασμένη μέθοδος θα συμβάλει στην καλύτερη κατανόηση των προκλήσεων, των αναγκών και των πραγματικότητων στον τομέα της διοίκησης και της προπόνησης του παρααθλητισμού στην περιοχή. Με αυτό, θα θέσουμε τα θεμέλια για τις δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων του προγράμματος, το εκπαιδευτικό υλικό και τις συστάσεις πολιτικής. Και θα διασφαλίσουμε ότι οι (παρα)αθλητικές οργανώσεις που υποστηρίζουν αθλητές με αναπηρίες θα λάβουν στοχευμένη, εφαρμόσιμη και τεκμηριωμένη υποστήριξη.

5. ΚΥΡΙΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Προσδιορισμός των προκλήσεων και των αναγκών όσων εργάζονται ως διοικητικοί υπάλληλοι και προπονητές σε οργανώσεις παραολυμπιακού αθλητισμού σε ολόκληρη την

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

L'ORMA

**AETOI
THESSALONIKIS**

περιοχή των Βαλκανίων. Αυτό περιλαμβάνει τόσο το αμειβόμενο προσωπικό όσο και τους εθελοντές.

2. Διερεύνηση και τεκμηρίωση περιπτώσεων χρήσης και πλούσιων πρακτικών από τον τομέα της προπονητικής και της διοίκησης του παρααθλητισμού, τόσο από ατομική όσο και από οργανωτική άποψη.

3. Υποστήριξη για την ανάπτυξη ενός εργαλείου με κατευθυντήριες γραμμές και πόρους για την ενδυνάμωση των (μελλοντικών) επαγγελματιών του παρααθλητισμού και των εθελοντών που εργάζονται ως διοικητικοί υπάλληλοι και προπονητές σε τοπικούς οργανισμούς παρααθλητισμού σε ολόκληρη την περιοχή των Βαλκανίων.

4. Υποστήριξη της δημιουργίας τεκμηριωμένου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού και περιπτώσεων μάθησης για αυτούς τους (μελλοντικούς) διοικητικούς υπαλλήλους και προπονητές παραολυμπιακού αθλητισμού.

6. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η έρευνα ParaEmpower περιλαμβάνει τόσο έρευνα γραφείου όσο και έρευνα πεδίου, εξασφαλίζοντας μια ολοκληρωμένη κατανόηση της τρέχουσας κατάστασης των διοικητικών στελεχών και προπονητών που εργάζονται σε οργανώσεις παραολυμπιακού αθλητισμού σε όλες τις χώρες-εταίρους του έργου, καθώς και στις γειτονικές τους χώρες.

1. Έρευνα γραφείου

- Ανάλυση της υπάρχουσας επιστημονικής και γκριζας βιβλιογραφίας σχετικά με τη διοίκηση και την προπονητική στο παρααθλητισμό, καθώς και σχετικά με τις ευρωπαϊκές πολιτικές για τον (παρα)αθλητισμό.
- Προσδιορισμός των πιθανών εμποδίων και των ελλείψεων δεξιοτήτων που αντιμετωπίζουν οι (μελλοντικοί) διοικητικοί υπάλληλοι και προπονητές που εργάζονται ή επιθυμούν να εργαστούν με αθλητές με αναπηρίες στην περιοχή.

2. Έρευνα πεδίου

- Διεξαγωγή έρευνας μέσω ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου για τη συλλογή πρωτογενών δεδομένων από διαχειριστές και προπονητές που εργάζονται στον τομέα ή επιθυμούν να εργαστούν στον τομέα σε ολόκληρη την περιοχή των Βαλκανίων.
- Επιλογή και ανάλυση πραγματικών περιπτώσεων χρήσης και πλούσιων πρακτικών που χρησιμοποιούνται στη διοίκηση και την προπόνηση στον παραολυμπιακό αθλητισμό στην περιοχή.

3. Λόγος για μια συνδυασμένη προσέγγιση

Στο εξελισσόμενο τοπίο του παρααθλητισμού σε ολόκληρη την περιοχή των Βαλκανίων, όπου η υποδομή, η προβολή και η επαγγελματική ανάπτυξη βρίσκονται ακόμη σε φάση ανάπτυξης, οι εφαρμόσιμες και πρακτικές ερευνητικές προσεγγίσεις είναι κρίσιμες για τη διασφάλιση πραγματικού αντίκτυπου. Για να κατανοήσουμε πραγματικά και να υποστηρίξουμε τις ανάγκες των οργανώσεων παρααθλητισμού, μια συνδυασμένη μέθοδος έρευνας γραφείου και έρευνας πεδίου ξεχωρίζει ως η πιο αποτελεσματική προσέγγιση.

Η έρευνα γραφείου μας προσφέρει μια βασική κατανόηση του οικοσυστήματος του παρααθλητισμού, εξετάζοντας την υπάρχουσα επιστημονική και γκριζα βιβλιογραφία, τις πολιτικές και τις γραπτές πρακτικές τόσο από περιφερειακές όσο και από διεθνείς πηγές. Μας επιτρέπει να χαρτογραφήσουμε την τρέχουσα κατάσταση, να εντοπίσουμε τα πρώτα γνωστά (γενικά) κενά και να επισημάνουμε τι έχει λειτουργήσει σε άλλα πλαίσια.

Ενώ η έρευνα γραφείου θέτει τα θεμέλια, η έρευνα πεδίου μας εστιάζει στις βιωμένες εμπειρίες των ενδιαφερόμενων μερών του παρααθλητισμού. Μέσω του ερωτηματολογίου, σε συνδυασμό με συμπληρωματικές στοχευμένες συνεντεύξεις ή ομάδες εστίασης κατά τη διάρκεια των εκδηλώσεων του έργου μας, μπορούμε να συλλέξουμε πληροφορίες από πρώτο χέρι. Αυτό είναι ιδιαίτερα πολύτιμο στο πλαίσιο των Βαλκανίων, όπου οι άτυπες γνώσεις και οι τοπικές προσαρμογές συχνά δεν τεκμηριώνονται, αλλά είναι ζωτικής σημασίας για την κατανόηση της καθημερινής πραγματικότητας.

Όταν συνδυάζονται, οι δύο προσεγγίσεις δημιουργούν μια ολοκληρωμένη, πολυδιάστατη κατανόηση που καμία από τις δύο μεθόδους δεν θα μπορούσε να επιτύχει μόνη της. Τελικά, η έρευνα με τη διπλή μέθοδο διασφαλίζει ότι τα αποτελέσματα είναι τεκμηριωμένα, ευαισθητοποιημένα στο πλαίσιο και πρακτικά χρήσιμα.

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

L'ORMA

**AETOI
THESSALONIKIS**

7. ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΕΘΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Για το σκοπό αυτό, ζητήθηκε από κάθε ερευνητικό εταίρο να συνεισφέρει συλλέγοντας ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα μέσω της παροχής τουλάχιστον 70 συμπληρωμένων ερωτηματολογίων. Το δείγμα-στόχος περιελάμβανε:

- 35 διοικητικούς υπαλλήλους παραολυμπιακού αθλητισμού ανά χώρα (αμειβόμενο προσωπικό και εθελοντές), εκ των οποίων τουλάχιστον 10 διοικητικοί υπάλληλοι είναι εθελοντές
- 35 προπονητές παραολυμπιακού αθλητισμού ανά χώρα (αμειβόμενο προσωπικό και εθελοντές), εκ των οποίων τουλάχιστον 10 προπονητές είναι εθελοντές
- 12 περιπτώσεις χρήσης / πλούσιες πρακτικές ανά χώρα, από τις οποίες, για παράδειγμα, 6 καλύπτουν μια ατομική προοπτική και 6 καλύπτουν μια ευρύτερη οργανωτική προοπτική.

Πρακτική σημείωση: Στο πλαίσιο αυτού του έργου, γνωρίζαμε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις, που σχετίζονται συγκεκριμένα με το περιβάλλον των τοπικών συλλόγων, μπορεί να υπάρχουν άτομα που ασκούν αλληλεπικαλυπτόμενους ρόλους, δηλαδή λειτουργούν τόσο ως διοικητικοί υπάλληλοι όσο και ως προπονητές. Τα άτομα αυτά θα μπορούσαν να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο ParaEmpower και από τις δύο προοπτικές, αλλά αυτό απαιτούσε να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο δύο φορές και να προσδιορίσουν με σαφήνεια τον ρόλο από τον οποίο παρέχουν την προοπτική τους από την αρχή.

8. ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ-ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΩΝ

Προκειμένου να ληφθούν συγκρίσιμες πληροφορίες από τα διαφορετικά τοπικά περιβάλλοντα και πλαίσια του παρααθλητισμού στην περιοχή των Βαλκανίων, στο πλαίσιο της έρευνας ParaEmpower εφαρμόστηκε η ακόλουθη περιορισμένη ορολογία:

- Ο διοικητικός υπάλληλος παρααθλητισμού είναι ένας αμειβόμενος επαγγελματίας ή εθελοντής που είναι υπεύθυνος για το συντονισμό, την ηγεσία, τη διαχείριση ή τα καθήκοντα στρατηγικής ανάπτυξης σε έναν τοπικό οργανισμό παρααθλητισμού. Ο ρόλος αυτός μπορεί να στοχεύει στην ανάπτυξη συλλόγων ή αθλημάτων. Ο διοικητικός υπάλληλος μπορεί να χειρίζεται θέματα logistics, ανθρώπινου δυναμικού, προϋπολογισμού, συνεργασιών, επικοινωνίας, εκδηλώσεων και ανάπτυξης πολιτικής. Παραδείγματα περιλαμβάνουν από

τον διευθυντή συλλόγου έως τον συντονιστή εκδηλώσεων, τον ταξινομητή, τον αθλητικό διευθυντή ή τον υπεύθυνο επικοινωνίας.

- Ένας προπονητής παρααθλητισμού είναι ένας αμειβόμενος επαγγελματίας ή εθελοντής σε έναν τοπικό οργανισμό παρααθλητισμού που είναι υπεύθυνος για τη συνεργασία με (μελλοντικούς) αθλητές με αναπηρίες, με σκοπό την ανάπτυξη των σωματικών και προσωπικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων τους για την άσκηση ενός ή περισσότερων παρααθλημάτων. Αυτό μπορεί να κυμαίνεται από επίπεδα αναψυχής έως ανταγωνιστικής απόδοσης.
- Μια πλούσια πρακτική ή περίπτωση χρήσης σε αυτό το πλαίσιο είναι ένα λεπτομερές παράδειγμα μιας επιτυχημένης προσέγγισης ή λύσης που έχει εφαρμοστεί. Είναι επαναλήψιμη και διδακτική, που σημαίνει ότι άλλοι μπορούν να μάθουν από αυτήν και να την προσαρμόσουν στις δικές τους συνθήκες. Μπορεί να καλύπτει είτε μια ατομική προοπτική είτε μια ευρύτερη οργανωτική προοπτική.
- Από την προοπτική ενός μεμονωμένου διαχειριστή ή προπονητή παρααθλητισμού, μια περίπτωση χρήσης μπορεί να παρουσιάζει ένα επιτυχημένο μοντέλο ένταξης για την ενσωμάτωση αθλητών με και χωρίς αναπηρίες σε μια κοινή τοπική προπονητική συνεδρία. Ή πώς ένας προπονητής ανέπτυξε καινοτόμες τεχνικές προπόνησης για αθλητές με διαφορετικές ικανότητες, ή στρατηγικές για την πρόσληψη και διατήρηση παρααθλητών από υποεκπροσωπούμενες κοινότητες. Από οργανωτική προοπτική, μια περίπτωση χρήσης μπορεί να δείξει πώς ένας οργανισμός επέκτεινε μια πρωτοβουλία παρααθλητισμού σε πολλές κοινότητες ή πώς πραγματοποίησε στρατηγικές συνεργασίες με δήμους, σχολεία ή ΜΚΟ για να διευρύνει την πρόσβαση στον παρααθλητισμό.

9. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σε επίπεδο έργου, το ParaEmpower παρέχει μια Έκθεση Αναγκών και Πλεονεκτημάτων. Το έγγραφο αυτό συνοψίζει τις βασικές προκλήσεις και ευκαιρίες που αντιμετωπίζουν οι διοικητικοί υπάλληλοι και οι προπονητές που εργάζονται σε οργανισμούς παραολυμπιακού αθλητισμού, καθώς και συστάσεις για βελτίωση. Εμπλουτίζεται με μια Έκθεση περιπτώσεων χρήσης και πλούσιων πρακτικών. Αυτή περιλαμβάνει μια συλλογή τουλάχιστον 36 βέλτιστων πρακτικών από όλες τις χώρες-εταίρους, προσφέροντας πραγματικές στρατηγικές για τη

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

L'ORMA

**AETOI
THESSALONIKIS**

βελτίωση της προπονητικής και της διοίκησης των οργανώσεων παρααθλητισμού. Αυτές οι πληροφορίες τροφοδοτούν την ανάπτυξη ενός ψηφιακού εργαλείου που παρέχει πληροφορίες για έναν δομημένο οδηγό πόρων με εκπαιδευτικό υλικό, μεθοδολογίες και ιστορίες επιτυχίας για την υποστήριξη των προπονητών και των διοικητικών στελεχών του παρααθλητισμού. Επιπλέον, το ParaEmpower παρέχει περιπτώσεις μάθησης που συμβάλλουν σε πραγματικά παραδείγματα επιτυχημένων προγραμμάτων παρααθλητισμού. Με αυτό, η έρευνα που διεξήχθη στο πλαίσιο του έργου ParaEmpower υποστηρίζει τον προσδιορισμό 30 βασικών δεξιοτήτων που χρειάζονται οι (μελλοντικοί) διοικητικοί υπάλληλοι και προπονητές παρααθλητισμού (σε αμειβόμενες και εθελοντικές θέσεις) για να υποστηρίξουν αποτελεσματικά τους στόχους των οργανώσεων παρααθλητισμού στην περιοχή των Βαλκανίων.

Με την ανάλυση των προκλήσεων, των αναγκών και των πλούσιων πρακτικών στον τομέα, η μελέτη θα συμβάλει στον προσδιορισμό των συγκεκριμένων ικανοτήτων που πρέπει να έχουν προτεραιότητα στις εκπαιδευτικές εκδηλώσεις και τους εκπαιδευτικούς πόρους του έργου. Τα ευρήματα θα διασφαλίσουν ότι οι δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων θα επικεντρωθούν στις πιο σχετικές, πρακτικές και αποτελεσματικές δεξιότητες, αντιμετωπίζοντας τα κενά που εντοπίστηκαν μέσω της έρευνας. Μέσω της τεκμηριωμένης προσέγγισης, το ParaEmpower θα δημιουργήσει διαρκείς βελτιώσεις για τις τοπικές οργανώσεις παραολυμπιακού αθλητισμού στην περιοχή των Βαλκανίων, καθιστώντας τις δομές του παραολυμπιακού αθλητισμού πιο προσβάσιμες, αποτελεσματικές και βιώσιμες σε όλη την Ευρώπη.

Χρονοδιάγραμμα		
Εργασία	Υπεύθυνος	Ημερομηνία λήξης
Ανάπτυξη προτύπου έρευνας	BSDA & SPIN	Απρίλιος 2025
Ανάπτυξη προτύπου πλούσιων πρακτικών	BSDA & SPIN	Απρίλιος 2025
Διανομή ερωτηματολογίων και συλλογή απαντήσεων	Κροατική NPC, AETOI, NPC του Μαυροβουνίου, Σερβική NPC	Ιούνιος 2025
Συλλογή πλούσιων πρακτικών	Κροατική NPC, AETOI, NPC του Μαυροβουνίου, NPC της Σερβίας	Ιούνιος 2025
Έργα	BSDA & SPIN	Σεπτέμβριος
Πρόχειρο σχέδιο έκθεσης για τις πλούσιες πρακτικές	BSDA & SPIN	Σεπτέμβριος 2025

Οριστικοποίηση της έκθεσης για τις ανάγκες και τα περιουσιακά στοιχεία για μετάφραση	BSDA & SPIN	Νοέμβριος 2025
Οριστικοποίηση της έκθεσης για τις πλούσιες πρακτικές για μετάφραση	BSDA & SPIN	Νοέμβριος 2025
Τελικό αποτέλεσμα της έκθεσης για τις ανάγκες και τα περιουσιακά στοιχεία	BSDA & SPIN	Δεκέμβριος 2025
Τελικό αποτέλεσμα της έκθεσης για τις πλούσιες πρακτικές	BSDA & SPIN	Δεκέμβριος 2025

10. ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το πρόγραμμα ParaEmpower έχει σχεδιαστεί για να καλύψει τις κρίσιμες ανάγκες των οργανώσεων παρααθλητισμού και της ευρύτερης κοινότητας των ατόμων με αναπηρία. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ο πρωταρχικός στόχος του είναι να ενισχύσει την ένταξη και την προσβασιμότητα στον αθλητισμό, επιτρέποντας στα άτομα με αναπηρίες να συμμετέχουν πλήρως τόσο σε ανταγωνιστικές όσο και σε ψυχαγωγικές δραστηριότητες. Με την προώθηση υποστηρικτικών περιβαλλόντων, το πρόγραμμα στοχεύει να αμφισβητήσει τα κοινωνικά εμπόδια και να προωθήσει μια κουλτούρα ισότητας στον αθλητισμό. Το ParaEmpower επιδιώκει επίσης να ενισχύσει τις ικανότητες των αθλητικών οργανώσεων, των προπονητών και των αθλητών, παρέχοντάς τους τις δεξιότητες, τις γνώσεις και τους πόρους που είναι απαραίτητοι για να διαπρέψουν στους ρόλους τους. Το έργο τονίζει τη σημασία της προσωπικής ανάπτυξης και της ευημερίας των ατόμων με αναπηρίες, ενώ παράλληλα υποστηρίζει συστημικές αλλαγές στον αθλητισμό και την κοινωνία. Σε ευρύτερο επίπεδο, το ParaEmpower ευθυγραμμίζεται με την ευρωπαϊκή αθλητική πολιτική, υπογραμμίζοντας τον ρόλο των προπονητών στην επίτευξη τόσο αθλητικών όσο και κοινωνικών στόχων. Ωστόσο, οι προπονητές παρααθλημάτων συχνά στερούνται δομημένης εκπαίδευσης και ευκαιριών επαγγελματικής ανάπτυξης λόγω των κατακερματισμένων συστημάτων υποστήριξης. Ως εκ τούτου, το έργο επικεντρώνεται στην ενίσχυση της μάθησης, της κινητικότητας και των επαγγελματικών ικανοτήτων των προπονητών μέσω στοχευμένων προγραμμάτων κατάρτισης. Ένας βασικός στόχος είναι η κατανόηση των συγκεκριμένων εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι προπονητές παραολυμπιακού αθλητισμού στην πρακτική τους. Αυτό περιλαμβάνει την αναγνώριση του τρόπου με τον οποίο οι κοινωνικές νόρμες και οι στάσεις απέναντι στην αναπηρία μπορούν να επηρεάσουν τις στρατηγικές προπόνησης και τη

συμμετοχή των αθλητών. Από αυτή την άποψη, ένας πρώτος στόχος του προγράμματος ήταν η ειδική διερεύνηση των προκλήσεων και των αναγκών των οργανώσεων παραολυμπιακού αθλητισμού, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών στελεχών, των εμπειρογνομόνων και των εθελοντών. Είναι σαφές ότι τα άτομα με αναπηρίες αντιμετωπίζουν πολλαπλά εμπόδια, όπως μη προσβάσιμες εγκαταστάσεις, περιορισμένες επιλογές μεταφοράς και ανεπαρκείς αθλητικές εκδηλώσεις προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους. Επιπλέον, η ανεπαρκής επικοινωνία σχετικά με τις διαθέσιμες δραστηριότητες και το κοινωνικό στίγμα περιορίζουν περαιτέρω τη συμμετοχή. Για να αντιμετωπιστούν αυτές οι προκλήσεις, οι προπονητές και οι διοικητικοί υπάλληλοι πρέπει πρώτα να τις αναγνωρίσουν, καθιστώντας την αξιολόγηση των γνώσεων κεντρικό άξονα του προγράμματος.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Υπό αυτό το πρίσμα, η έρευνα ParaEmpower σχεδιάστηκε για να μετρήσει αυτή την κατανόηση, συλλέγοντας δεδομένα από αθλητικούς διευθυντές, προπονητές και εθελοντές σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες. Τα αποτελέσματα της έρευνας βοηθούν στη συνέχεια στον προσδιορισμό των βασικών δεξιοτήτων που απαιτούνται από τους διοικητικούς υπαλλήλους και τους προπονητές του παρααθλητισμού, οι οποίες στη συνέχεια πρέπει να αντιμετωπιστούν μέσω των δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων του έργου. Με αυτό, τα ευρήματα χρησιμεύουν ως βάση για την ανάπτυξη του προγράμματος κατάρτισης ParaEmpower και διασφαλίζουν ότι είναι ειδικά προσαρμοσμένο στην περιοχή των Βαλκανίων. Για το σκοπό αυτό, το ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε με σκοπό να αξιολογήσει τις αντιλήψεις και τις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με τις «Προκλήσεις και ανάγκες των οργανώσεων παραολυμπιακού αθλητισμού». Χρησιμοποίησε μια κλίμακα τύπου Likert για να ποσοτικοποιήσει τα επίπεδα συμφωνίας ή την αντιληπτή σημασία των ερωτηθέντων. Κάθε δήλωση στο ερωτηματολόγιο βαθμολογήθηκε σε μια κλίμακα Likert πέντε βαθμών, όπου οι συμμετέχοντες έδειξαν την απάντησή τους επιλέγοντας μια τιμή από 1 έως 5, που αντιστοιχούσε στις ακόλουθες επιλογές: 1 = Δεν είναι απαραίτητο 2 = Ελαφρώς απαραίτητο 3 = Μέτρια απαραίτητο 4 = Απαραίτητο 5 = Πολύ απαραίτητο. Αυτή η μέθοδος κλιμάκωσης επιτρέπει τη συλλογή ποσοτικών δεδομένων που αντικατοπτρίζουν τον βαθμό της αντιληπτής αναγκαιότητας για κάθε στοιχείο. Η χρήση μιας κλίμακας πέντε βαθμών παρέχει επαρκή ευαισθησία για την καταγραφή των διακυμάνσεων στις απόψεις, ενώ παραμένει απλή και διαισθητική για τους ερωτηθέντες. Η έρευνα διεξήχθη ανώνυμα, σύμφωνα με τους

Co-funded by
the European Union

κανονισμούς του GDPR, διασφαλίζοντας την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων των συμμετεχόντων.

ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ

Η έρευνα ParaEmpower συγκέντρωσε 299 απαντήσεις από συμμετέχοντες που ασχολούνται με τοπικούς αθλητικούς συλλόγους για άτομα με αναπηρία σε τέσσερις κύριες χώρες. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων προήλθε από την Κροατία (27,76%), ακολουθούμενη από την Ελλάδα (24,75%), τη Δημοκρατία της Σερβίας (23,75%) και το Μαυροβούνιο (23,41%), υποδηλώνοντας μια ισορροπημένη περιφερειακή εκπροσώπηση. Αυτή η κατανομή υποδηλώνει ισχυρή συμμετοχή σε όλες τις χώρες-εταίρους, εξασφαλίζοντας ποικίλες προοπτικές σχετικά με τις ανάγκες και τις δεξιότητες στον τομέα του παρααθλητισμού. Οι απαντήσεις δείχνουν μια σχεδόν ομοιόμορφη κατανομή μεταξύ των αμειβόμενων μελών του προσωπικού (51,84%) και των εθελοντών (48,16%) που εργάζονται σε τοπικούς αθλητικούς συλλόγους για άτομα με αναπηρία. Αυτή η ισορροπία υπογραμμίζει τον κρίσιμο ρόλο που διαδραματίζουν τόσο οι επαγγελματίες όσο και οι εθελοντές στη διατήρηση του τομέα. Υποδηλώνει επίσης ότι οι πρωτοβουλίες κατάρτισης και ανάπτυξης ικανοτήτων, όπως το ParaEmpower, πρέπει να προσαρμόζονται ώστε να ανταποκρίνονται εξίσου στις ανάγκες και των δύο ομάδων. Σχεδόν οι μισοί από τους ερωτηθέντες (49,83%) έχουν πάνω από έξι χρόνια εμπειρίας στον παραολυμπιακό αθλητισμό, γεγονός που υποδηλώνει την ισχυρή παρουσία έμπειρων επαγγελματιών στον τομέα. Εν τω μεταξύ, το 50,17% έχει έξι χρόνια ή λιγότερα, δείχνοντας έναν υγιή συνδυασμό έμπειρων και νεότερων συμμετεχόντων. Αυτή η ποικιλομορφία των επιπέδων εμπειρίας παρέχει μια ευκαιρία για αμοιβαία μάθηση και καθοδήγηση στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας ParaEmpower.

11. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΠΡΟΠΟΝΗΤΕΣ ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Τα δεδομένα της έρευνας ParaEmpower από 185 προπονητές παρααθλητισμού αποκαλύπτουν ποικίλες ανάγκες ανάπτυξης δεξιοτήτων, αντανακλώντας τις πολύπλοκες απαιτήσεις της προπόνησης αθλητών με αναπηρίες. Συνολικά, οι μέσες βαθμολογίες (Ø) κυμαίνονται μεταξύ 3,17 και 3,88, υποδηλώνοντας ότι οι προπονητές θεωρούν τις περισσότερες ικανότητες ως μέτρια έως υψηλά απαραίτητες για βελτίωση. Ο τομέας με την υψηλότερη βαθμολογία για

βελτίωση είναι οι τεχνικές αποκατάστασης για παραολυμπιακούς αθλητές ($\emptyset = 3,88, \pm 1,25$), υπογραμμίζοντας την αναγνώριση από τους προπονητές της σημασίας της αποκατάστασης τραυματισμών και της αποκατάστασης των αθλητών στην καθημερινή τους πρακτική. Ομοίως, η εφαρμογή της βιομηχανικής στα αθλήματα για άτομα με αναπηρία ($\emptyset = 3,73$) και οι στρατηγικές πρόληψης τραυματισμών ($\emptyset = 3,73$) κατατάσσονται μεταξύ των τριών κορυφαίων αναγκών, υποδηλώνοντας μια έντονη επιθυμία για εμβάθυνση της επιστημονικής και τεχνικής κατανόησης της προσαρμοστικής αθλητικής απόδοσης.

Ακολουθούν στενά η ψυχολογική ανθεκτικότητα ($\emptyset = 3,72$) και η διαχείριση έργων και η καινοτομία στον παραολυμπιακό αθλητισμό ($\emptyset = 3,72$), οι οποίες και οι δύο δείχνουν μια ισορροπία μεταξύ των κενών στις δεξιότητες των αθλητών και των δεξιοτήτων διαχείρισης. Το ενδιαφέρον των προπονητών για τις δεξιότητες ανθεκτικότητας και κινήτρων αντικατοπτρίζει την κατανόηση ότι η προπόνηση στον παραολυμπιακό αθλητισμό απαιτεί τόσο τεχνική ακρίβεια όσο και συναισθηματική νοημοσύνη. Οι υψηλές βαθμολογίες στη συνεργασία με πολυεπιστημονικές ομάδες υποστήριξης ($\emptyset = 3,70$) και στον προγραμματισμό δύναμης και φυσικής κατάστασης ($\emptyset = 3,67$) ενισχύουν περαιτέρω την ανάγκη για ολοκληρωμένες προσεγγίσεις που περιλαμβάνουν φυσιοθεραπευτές, διατροφολόγους και ψυχολόγους.

Επιπλέον, η κατανόηση της βοηθητικής αθλητικής τεχνολογίας ($\emptyset = 3,65$) και ο σχεδιασμός της διατροφής και της ενυδάτωσης ($\emptyset = 3,65$) συγκαταλέγονται μεταξύ των πιο αναγκαίων τομέων, υπογραμμίζοντας τον αυξανόμενο ρόλο της τεχνολογίας και της επιστήμης στη βελτιστοποίηση της απόδοσης των παραολυμπιακών αθλητών. Οι προπονητές εκφράζουν επίσης έντονη ανάγκη για ανάπτυξη σε τεχνικές προσαρμογές ειδικές για κάθε άθλημα ($\emptyset = 3,62$) και προπονητική κινητοποίηση ($\emptyset = 3,60$), οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση των ατομικών ικανοτήτων και περιορισμών των αθλητών. Η συνεπής συγκέντρωση των βαθμολογιών γύρω από το $\emptyset = 3,6-3,7$ υποδηλώνει ότι οι προπονητές αναγνωρίζουν πολλαπλές, αλληλένδετες ικανότητες που απαιτούν ταυτόχρονη ανάπτυξη και όχι μεμονωμένα κενά δεξιοτήτων.

Όσον αφορά τις γνωστικές δεξιότητες, η καινοτόμος σκέψη ($\emptyset = 3,61$) εκτιμάται ελαφρώς περισσότερο από την κριτική σκέψη ($\emptyset = 3,29$), υποδηλώνοντας ότι η δημιουργικότητα και η προσαρμοστικότητα θεωρούνται πιο ουσιαστικές σε δυναμικά περιβάλλοντα παραολυμπιακού αθλητισμού. Οι επικοινωνιακές δεξιότητες επίσης ξεχωρίζουν, με την αποτελεσματική επικοινωνία με τους παρααθλητές ($\emptyset = 3,52$) και τις εναλλακτικές μεθόδους επικοινωνίας ($\emptyset =$

3,64) να κατατάσσονται υψηλά, δείχνοντας την εκτίμηση για τις συμπεριληπτικές και προσαρμοστικές προσεγγίσεις επικοινωνίας. Ωστόσο, οι γενικές επικοινωνιακές δεξιότητες ($\bar{X} = 3,48$) βαθμολογούνται κάπως χαμηλότερα, υποδηλώνοντας ότι η ανάγκη είναι πιο συγκεκριμένη από ό,τι γενική.

Από οργανωτική άποψη, οι προπονητές αναγνωρίζουν τον καθορισμό στρατηγικών στόχων και τον σχεδιασμό της ανάπτυξης των αθλητών ($\bar{X} = 3,56$) καθώς και την εφαρμογή πολιτικών και τη διακυβέρνηση ($\bar{X} = 3,58$) ως τομείς που χρειάζονται ενίσχυση, γεγονός που υποδηλώνει τις αυξανόμενες διοικητικές απαιτήσεις των ρόλων των προπονητών. Η περιοδικότητα της προπόνησης ($\bar{X} = 3,58$) και η διαχείριση της κόπωσης και της ανάρρωσης ($\bar{X} = 3,60$) έχουν επίσης υψηλή βαθμολογία, δείχνοντας την αναγνώριση της σημασίας του συστηματικού μακροπρόθεσμου σχεδιασμού στη διαχείριση της απόδοσης.

Οι ηθικές και πολιτισμικές διαστάσεις παρουσιάζουν χαμηλότερες μέσες βαθμολογίες, αλλά παραμένουν σημαντικές. Ο σεβασμός της διαφορετικότητας ($\bar{X} = 3,22$), η διαπολιτισμική κατανόηση ($\bar{X} = 3,17$) και η πολιτισμική ικανότητα και η υπεράσπιση των ατόμων με αναπηρία ($\bar{X} = 3,45$) βαθμολογούνται κάτω από 3,5, υποδηλώνοντας μια ανεπαρκή εστίαση στην ένταξη και την κοινωνική ευαισθητοποίηση στο πλαίσιο της προπονητικής πρακτικής. Αυτά τα ευρήματα υποδηλώνουν πιθανές ελλείψεις στην πολιτισμική ευαισθησία και την ηθική δέσμευση, οι οποίες θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν με τη βοήθεια δομημένων εκπαιδευτικών ενοτήτων. Ομοίως, η ηθική λήψη αποφάσεων στην προπονητική του παρααθλητισμού ($\bar{X} = 3,37$) κατατάσσεται σε μέτριο επίπεδο, δείχνοντας ότι υπάρχει περιθώριο ενίσχυσης της ακεραιότητας και της επαγγελματικής ηθικής.

Στον προσωπικό και διαπροσωπικό τομέα, η αυτοκινητοποίηση ($\bar{X} = 3,31$), η επιμονή ($\bar{X} = 3,24$) και η ανοιχτότητα ($\bar{X} = 3,34$) αποκαλύπτουν ότι, ενώ υπάρχει εσωτερική κινητοποίηση, οι προπονητές μπορεί να χρειάζονται υποστήριξη για να διατηρήσουν μακροπρόθεσμα την ανθεκτικότητά τους σε δύσκολες συνθήκες. Είναι ενδιαφέρον ότι ο ενθουσιασμός ($\bar{X} = 3,18$) και η ανεκτικότητα ($\bar{X} = 3,24$) έχουν από τους χαμηλότερους μέσους όρους, αντανακλώντας ίσως την κόπωση ή την εξάντληση των έμπειρων επαγγελματιών. Αυτές οι δεξιότητες είναι κρίσιμες για τη διατήρηση του ηθικού και τη δημιουργία περιβάλλοντος προπόνησης που προάγει την ένταξη και την υποστήριξη.

Τα δεδομένα υπογραμμίζουν επίσης την αυξανόμενη αναγνώριση της ανάγκης για δημόσιες ομιλίες και υπεράσπιση των αθλημάτων για άτομα με αναπηρία ($\bar{X} = 3,51$), υποδηλώνοντας ότι

οι προπονητές έχουν συνείδηση του δυναμικού τους ρόλου ως πρεσβευτών της ένταξης. Ομοίως, η αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης σε περιβάλλοντα παρααθλητισμού ($\emptyset = 3,63$) και η πρόληψη δευτερογενών τραυματισμών ($\emptyset = 3,60$) κατατάσσονται σε μέτρια υψηλά επίπεδα, υποδηλώνοντας την ευαισθητοποίηση των προπονητών όσον αφορά τις ευθύνες τους σε θέματα ασφάλειας και ιατρικής ετοιμότητας.

Μια ευρύτερη ερμηνεία των αποτελεσμάτων δείχνει ότι οι προπονητές παραολυμπιακών αθλημάτων θεωρούν τους εαυτούς τους ως επαγγελματίες με πολλαπλές δεξιότητες, οι οποίοι ισορροπούν τις τεχνικές, ψυχολογικές και ηθικές διαστάσεις της πρακτικής. Η συγκέντρωση πολλών δεξιοτήτων μεταξύ $\emptyset = 3,5$ και $\emptyset = 3,7$ δείχνει ότι οι ανάγκες βελτίωσης είναι ευρέως διαδεδομένες και δεν συγκεντρώνονται σε λίγους τομείς. Οι τεχνικές και ιατρικές ικανότητες κυριαρχούν στο υψηλότερο επίπεδο αναγκών, ενώ η πολιτιστική και προσωπική ανάπτυξη καταλαμβάνουν το χαμηλότερο επίπεδο.

Οι υψηλές τυπικές αποκλίσεις ($\pm \approx 1,3-1,7$) στα περισσότερα στοιχεία υποδηλώνουν μεταβλητότητα στις απαντήσεις, αντανακλώντας πιθανώς διαφορές στα επίπεδα εμπειρίας, τους τύπους αθλημάτων ή τα εθνικά πλαίσια μεταξύ των συμμετεχόντων. Αυτή η μεταβλητότητα υποδηλώνει ότι τα προγράμματα κατάρτισης πρέπει να είναι αρθρωτά και προσαρμόσιμα σε διαφορετικές ειδικότητες και επίπεδα εμπειρίας. Η έμφαση τόσο στις «σκληρές» όσο και στις «μαλακές» δεξιότητες καταδεικνύει ότι η προπονητική στον παρααθλητισμό εξελίσσεται σε ένα ολιστικό επάγγελμα που απαιτεί σωματική, γνωστική και διαπροσωπική εμπειρογνωμοσύνη.

Συνοψίζοντας, οι προπονητές παρααθλημάτων αναζητούν επείγοντως εκπαίδευση σε θέματα αποκατάστασης, βιομηχανικής, πρόληψης τραυματισμών και διεπιστημονικής συνεργασίας, που συμπληρώνεται από ανάγκες σε καινοτομία, κίνητρα και επικοινωνία. Ταυτόχρονα, οι τομείς με χαμηλότερη βαθμολογία, αλλά που εξακολουθούν να είναι σημαντικοί, όπως η πολιτισμική ικανότητα και η ηθική λήψη αποφάσεων, δεν πρέπει να παραβλεφθούν, καθώς αποτελούν τη βάση για μια πρακτική χωρίς αποκλεισμούς και υπεύθυνη. Τα δεδομένα συνολικά απεικονίζουν ένα επάγγελμα που είναι αυτογνωστικό, προσανατολισμένο στην ανάπτυξη και έτοιμο να συμμετάσχει στη δια βίου μάθηση για να υποστηρίξει καλύτερα την επιτυχία και την ευημερία των παρααθλητών.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Τα δεδομένα της έρευνας ParaEmpower από 114 διοικητικούς υπαλλήλους παραολυμπιακού αθλητισμού παρέχουν μια λεπτομερή επισκόπηση των τομέων στους οποίους θεωρούν ότι υπάρχει η μεγαλύτερη ανάγκη για ανάπτυξη δεξιοτήτων. Συνολικά, τα ευρήματα δείχνουν υψηλό επίπεδο αυτογνωσίας μεταξύ των ερωτηθέντων όσον αφορά τον πολυδιάστατο χαρακτήρα των ρόλων τους σε τοπικούς οργανισμούς παραολυμπιακού αθλητισμού. Οι μέσες βαθμολογίες (\bar{X}) για την πλειονότητα των ικανοτήτων κυμαίνονται μεταξύ 4,0 και 4,3 σε μια κλίμακα 5 βαθμών, αντανακλώντας μια έντονη ανάγκη για βελτίωση τόσο στον τομέα των τεχνικών όσο και των κοινωνικών δεξιοτήτων.

Μεταξύ των δεξιοτήτων με τις υψηλότερες βαθμολογίες, η συγκέντρωση κεφαλαίων και η διαπραγμάτευση χορηγιών αναδεικνύονται ως ο τομέας με τη μεγαλύτερη ανάγκη, με μέση βαθμολογία 4,32 ($\pm 0,94$), υπογραμμίζοντας τη συνεχή πρόκληση της εξασφάλισης βιώσιμων οικονομικών πόρων για πρωτοβουλίες παραολυμπιακού αθλητισμού. Ομοίως, οι στρατηγικές πρόσληψης, εκπαίδευσης και διατήρησης εθελοντών κατατάσσονται εξίσου υψηλά με $\bar{X} = 4,32$ ($\pm 0,86$), υποδηλώνοντας ότι οι διοικητικοί υπάλληλοι αναγνωρίζουν τον κρίσιμο ρόλο των εθελοντών στην επιτυχία των λειτουργιών. Η χρηματοοικονομική διαχείριση και ο προϋπολογισμός ακολουθούν με $\bar{X} = 4,23$ ($\pm 1,08$), ενισχύοντας τη σημασία της χρηματοοικονομικής παιδείας για τη διατήρηση διαφανών και αποτελεσματικών οργανωτικών πρακτικών.

Η διαχείριση έργων και εκδηλώσεων λαμβάνει επίσης υψηλή βαθμολογία ($\bar{X} = 4,23$, $\pm 0,99$), σε συνάρτηση με τη διοικητική ευθύνη για τον σχεδιασμό προσβάσιμων και χωρίς αποκλεισμούς αθλητικών εκδηλώσεων. Στον τομέα της επικοινωνίας, οι εναλλακτικές μέθοδοι επικοινωνίας (π.χ. νοηματική γλώσσα, AAC) ξεχωρίζουν με $\bar{X} = 4,28$ ($\pm 0,96$), υπογραμμίζοντας τη δέσμευση των διοικητικών στελεχών για την ένταξη και την αποτελεσματική επικοινωνία με αθλητές με διαφορετικές ανάγκες. Επιπλέον, η αποτελεσματική επικοινωνία με τους παραολυμπιονίκες και η παιδεία στα μέσα επικοινωνίας καταγράφουν μέσους όρους άνω του 4,2, ενισχύοντας την άποψη ότι η διαπροσωπική και η εξωτερική επικοινωνία θεωρούνται βασικές επαγγελματικές ικανότητες.

Οι διοικητικοί υπάλληλοι εκτιμούν επίσης την πληροφοριακή παιδεία ($\bar{X} = 4,22$) και την ικανότητα εντοπισμού και πρόσβασης σε πληροφορίες ($\bar{X} = 4,21$), υποδηλώνοντας ότι η λήψη αποφάσεων βάσει δεδομένων και τεκμηριωμένων στοιχείων αποτελεί ολοένα και

περισσότερο αναπόσπαστο μέρος της εργασίας τους. Η έμφαση στην καινοτομία και την ενσωμάτωση της τεχνολογίας στον παραολυμπιακό αθλητισμό ($\emptyset = 4,21$) και η κατανόηση της βοηθητικής αθλητικής τεχνολογίας ($\emptyset = 4,20$) υπογραμμίζουν την ευαισθητοποίηση σχετικά με την αυξανόμενη ψηφιοποίηση της διαχείρισης του αθλητισμού. Αυτά τα ευρήματα αποκαλύπτουν μια προοδευτική προοπτική μεταξύ των διοικητικών στελεχών που επιθυμούν να προσαρμοστούν στις αναδυόμενες τεχνολογίες και τα σύγχρονα πρότυπα διακυβέρνησης.

Στις δεξιότητες ηγεσίας και διαχείρισης, οι οργανωτικές ικανότητες ($\emptyset = 4,25$), ο στρατηγικός σχεδιασμός και ο καθορισμός στόχων ($\emptyset = 4,18$) και η ηγεσία και η διαχείριση ομάδων ($\emptyset = 4,18$) καταλαμβάνουν εξέχουσα θέση. Αυτά τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι διοικητικοί υπάλληλοι θεωρούν τον αποτελεσματικό σχεδιασμό, τον συντονισμό και τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων ως βασικά στοιχεία για την προώθηση της λειτουργικής αριστείας των παραολυμπιακών συλλόγων. Στενά συνδεδεμένες με αυτές, η διαχείριση του χρόνου και η ιεράρχηση των εργασιών ($\emptyset = 4,14$) και η διαχείριση των ανθρώπινων πόρων ($\emptyset = 4,14$) υπογραμμίζουν περαιτέρω την ανάγκη για μεγαλύτερη εσωτερική αποτελεσματικότητα και εποπτεία.

Οι δεξιότητες επικοινωνίας ($\emptyset = 4,15$), αξιολόγησης κινδύνων και επίλυσης προβλημάτων ($\emptyset = 4,15$) και δικτύωσης και εμπλοκής των ενδιαφερόμενων μερών ($\emptyset = 4,12$) έλαβαν επίσης υψηλές βαθμολογίες, αντανakλώντας τον διαπροσωπικό χαρακτήρα της διοίκησης του αθλητισμού. Οι τεχνικές υπεράσπισης και άσκησης πίεσης ($\emptyset = 4,09$) υπογραμμίζουν την αυξανόμενη συνειδητοποίηση της ανάγκης να επηρεαστεί η πολιτική και να προωθηθούν τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία μέσω του αθλητισμού. Εν τω μεταξύ, η ποικιλομορφία, η ισότητα και η ένταξη ($\emptyset = 4,11$) και η ανάπτυξη πολιτικών ένταξης και προσβασιμότητας ($\emptyset = 4,07$) αποκαλύπτουν περαιτέρω έναν ισχυρό ηθικό προσανατολισμό προς την ισότητα και την προσβασιμότητα.

Όσον αφορά τις επαγγελματικές γνώσεις, οι διοικητικοί υπάλληλοι προσδιορίζουν τη διακυβέρνηση του αθλητισμού και την εφαρμογή πολιτικών ($\emptyset = 4,20$) καθώς και το αθλητικό δίκαιο και τη συμμόρφωση με τους κανόνες κατά του ντόπινγκ ($\emptyset = 4,08$) ως κρίσιμους τομείς που χρήζουν βελτίωσης. Αυτό υποδηλώνει την ανάγκη για μεγαλύτερη ικανότητα στους ρυθμιστικούς τομείς της διαχείρισης του αθλητισμού. Οι τεχνικές γνώσεις που σχετίζονται με την ευημερία των αθλητών - όπως η πρόληψη τραυματισμών ($\emptyset = 4,08$), η αποκατάσταση ($\emptyset =$

4,12) και οι προσαρμοσμένες τεχνικές προπόνησης ($\emptyset = 4,09$) - εκτιμώνται επίσης, αντανακλώντας μια ολιστική κατανόηση της διοίκησης με επίκεντρο τον αθλητή.

Παρατηρείται μέτρια αλλά σταθερή έμφαση στις δεξιότητες που συνδέονται με την καινοτομία και τη συνεχή βελτίωση, συμπεριλαμβανομένης της κριτικής σκέψης ($\emptyset = 3,96$), της δημιουργικής καινοτομίας ($\emptyset = 4,10$) και της λήψης αποφάσεων βάσει δεδομένων ($\emptyset = 4,04$). Αυτές οι ικανότητες υποστηρίζουν τη στρατηγική προσαρμοστικότητα και την αναλυτική συλλογιστική σε έναν ταχέως εξελισσόμενο τομέα. Οι σχετικά ισορροπημένες τυπικές αποκλίσεις (κυρίως $\pm 0,9-1,1$) υποδηλώνουν μια ευρεία αλλά συνεπή συμφωνία μεταξύ των διοικητικών στελεχών σχετικά με την ανάγκη για αυτές τις δεξιότητες σε διαφορετικά οργανωτικά πλαίσια.

Οι δεξιότητες συναισθηματικής και προσωπικής ανάπτυξης, όπως η αυτοκινητοποίηση ($\emptyset = 4,05$), η επιμονή ($\emptyset = 4,04$) και ο σεβασμός στη διαφορετικότητα ($\emptyset = 4,11$), υπογραμμίζουν περαιτέρω την ισχυρή συναισθηματική δέσμευση των διοικητικών στελεχών στην αθλητική κουλτούρα χωρίς αποκλεισμούς. Αυτά τα χαρακτηριστικά, σε συνδυασμό με την πολιτισμική ικανότητα ($\emptyset = 3,87$) και τη διαπολιτισμική κατανόηση ($\emptyset = 3,98$), αντικατοπτρίζουν την αναγνώριση του παρααθλητισμού από τους διοικητικούς υπαλλήλους ως ενός διαπολιτισμικού και ανθρωποκεντρικού τομέα.

Συνολικά, τα δεδομένα δείχνουν ότι οι διοικητικοί υπάλληλοι του παρααθλητισμού θεωρούν τους ρόλους τους όλο και πιο πολυδιάστατους, απαιτώντας ισορροπία μεταξύ διοικητικής ακρίβειας, οικονομικής οξυδέρκειας, τεχνολογικής προσαρμογής και επικοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς. Οι προτεραιότητες με την υψηλότερη βαθμολογία αφορούν τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση εθελοντών, την επικοινωνία, την ένταξη και την οργανωτική ηγεσία, που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά των αναγκών επαγγελματικής ανάπτυξης στον τομέα του παρααθλητισμού. Τα ευρήματα δείχνουν επίσης ισχυρή ευθυγράμμιση μεταξύ πρακτικών, επιχειρησιακών ικανοτήτων και ανθρωποκεντρικών αξιών, υποδηλώνοντας ότι η μελλοντική κατάρτιση θα πρέπει να ενσωματώνει τόσο διαχειριστικές όσο και βασισμένες στην ενσυναίσθηση προσεγγίσεις.

Τέλος, η συνέπεια των υψηλών μέσων τιμών σε όλες σχεδόν τις δεξιότητες (καμία κάτω από 3,8) υπογραμμίζει ένα εργατικό δυναμικό που είναι παρακινημένο και αυτοαναλυτικό όσον αφορά τη συνεχή μάθηση. Αυτό υποδηλώνει ότι οι διοικητικοί υπάλληλοι του παραολυμπιακού αθλητισμού δεν έχουν μόνο συνείδηση των αναπτυξιακών τους κενών, αλλά είναι επίσης

έτοιμοι να συμμετάσχουν σε δομημένη κατάρτιση για να ενισχύσουν την επίδρασή τους στο τοπικό και διεθνές κίνημα του παραολυμπιακού αθλητισμού.

ΚΟΙΝΕΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΕΣ, ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Τόσο οι διοικητικοί υπάλληλοι του παρααθλητισμού όσο και οι προπονητές μοιράζονται μια ισχυρή δέσμευση για τη βελτίωση των επαγγελματικών τους ικανοτήτων, όπως αντανακλάται στις υψηλές μέσες βαθμολογίες σε όλες σχεδόν τις κατηγορίες δεξιοτήτων (ως επί το πλείστον πάνω από $\bar{X} = 4,0$). Και οι δύο ομάδες τονίζουν τη σημασία της επικοινωνίας ως θεμέλιο λίθο της αποτελεσματικής εργασίας, είτε πρόκειται για τον συντονισμό της ομάδας, τις σχέσεις με τους αθλητές ή τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών. Τόσο οι διοικητικοί υπάλληλοι όσο και οι προπονητές εκτιμούν τις τεχνικές επικοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς, όπως η νοηματική γλώσσα και οι εναλλακτικές μέθοδοι επικοινωνίας, για τη βελτίωση της προσβασιμότητας για όλους τους αθλητές. Και οι δύο αναγνωρίζουν ότι η ποικιλομορφία, η ισότητα και η ένταξη (DEI) είναι ουσιαστικής σημασίας για τους ρόλους τους, εξασφαλίζοντας δίκαιη μεταχείριση και ευκαιρίες συμμετοχής για τους αθλητές με αναπηρίες.

Ένα σημαντικό κοινό πλεονέκτημα είναι η κινητοποίησή τους για συνεχή μάθηση, με την πλειοψηφία και στις δύο ομάδες να εκφράζει ενδιαφέρον για μελλοντικές ευκαιρίες κατάρτισης (πάνω από 70% μεταξύ των αμειβόμενων υπαλλήλων και πάνω από το ήμισυ μεταξύ όλων των ερωτηθέντων). Και οι δύο ρόλοι θεωρούν την ομαδική εργασία, την ηγεσία και την προσαρμοστικότητα ως θεμελιώδεις για την επιτυχία των οργανώσεων παραολυμπιακού αθλητισμού. Ένα άλλο κοινό στοιχείο είναι η εκτίμησή τους για τη λήψη αποφάσεων με βάση τα δεδομένα και την καινοτομία, υποδηλώνοντας μια στροφή προς πιο αναλυτικές και τεκμηριωμένες πρακτικές τόσο στην προπονητική όσο και στη διαχείριση. Και οι δύο ομάδες εκδηλώνουν επίσης την επιθυμία να ενισχύσουν τις ικανότητές τους στον στρατηγικό σχεδιασμό και την επίλυση προβλημάτων, υπογραμμίζοντας την κοινή αντίληψη ότι η αποτελεσματική εργασία στον παραολυμπιακό αθλητισμό απαιτεί τόσο προνοητικότητα όσο και ευελιξία.

Ωστόσο, υπάρχουν σημαντικές διαφορές ως προς την εστίαση και την εφαρμογή αυτών των ικανοτήτων. Το διοικητικό προσωπικό τείνει να δίνει προτεραιότητα σε οργανωτικές, οικονομικές και πολιτικές δεξιότητες, όπως η συγκέντρωση κεφαλαίων ($\bar{X} = 4,32$), η οικονομική διαχείριση ($\bar{X} = 4,23$) και η διακυβέρνηση του αθλητισμού ($\bar{X} = 4,20$). Αντίθετα, οι προπονητές δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στις τεχνικές δεξιότητες και στις δεξιότητες που επικεντρώνονται

Co-funded by
the European Union

στους αθλητές, όπως οι προσαρμοσμένες τεχνικές προπόνησης, η πρόληψη τραυματισμών και η αξιολόγηση της απόδοσης, οι οποίες έχουν άμεσο αντίκτυπο στην ανάπτυξη των αθλητών. Οι διοικητικοί υπάλληλοι επικεντρώνονται περισσότερο στη διαχείριση έργων και εκδηλώσεων ($\bar{X} = 4,23$) και στη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών, ενώ οι προπονητές επικεντρώνονται στην περιοδικότητα της προπόνησης και στις μεθόδους αποκατάστασης.

Μια άλλη διαφορά παρατηρείται στη χρήση της τεχνολογίας: οι διοικητικοί υπάλληλοι δίνουν προτεραιότητα στον ψηφιακό μετασχηματισμό, τη διαχείριση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και την ανάλυση δεδομένων, ενώ οι προπονητές επικεντρώνονται στις βοηθητικές τεχνολογίες και τις εφαρμογές βιομηχανικής για την προπόνηση. Οι διοικητικοί υπάλληλοι εμφανίζουν μεγαλύτερη κλίση προς την υπεράσπιση και την άσκηση πίεσης ($\bar{X} = 4,09$), αντανακλώντας τη συμμετοχή τους στην αθλητική πολιτική και τις θεσμικές αλλαγές. Οι προπονητές, από την άλλη πλευρά, εμφανίζουν μεγαλύτερες ανάγκες σε καθοδήγηση, πρακτική εκπαίδευση και μάθηση από ομοτίμους, σε συνάρτηση με τον πρακτικό χαρακτήρα της καθημερινής τους εργασίας.

Παρά τις διαφορές αυτές, και οι δύο ομάδες εμφανίζουν συγκρίσιμα επίπεδα αυτοπεποίθησης, με τους περισσότερους να βαθμολογούν την ικανότητά τους με 4 ή 5 σε μια κλίμακα πέντε βαθμών ($\bar{X} \approx 4,2$). Οι διοικητικοί υπάλληλοι και οι προπονητές αντιμετωπίζουν επίσης παρόμοιες προκλήσεις όσον αφορά τη διαχείριση του χρόνου και την ισορροπία του φόρτου εργασίας, γεγονός που υποδηλώνει ότι και οι δύο ρόλοι αντιμετωπίζουν αυξανόμενες επαγγελματικές απαιτήσεις στο περιβάλλον του παρααθλητισμού. Οι διοικητικοί υπάλληλοι εμφανίζονται ελαφρώς πιο σίγουροι για τις γνώσεις τους σε θέματα διαχείρισης και διακυβέρνησης, ενώ οι προπονητές εμφανίζονται πιο σίγουροι για τις τεχνικές και κινητήριες δεξιότητές τους.

Οι διοικητικοί υπάλληλοι και οι προπονητές ενώνουν τις δυνάμεις τους με κοινό στόχο την ένταξη, την επαγγελματική ανάπτυξη και την αριστεία με επίκεντρο τον αθλητή, αλλά διαφέρουν ως προς τους τομείς λειτουργίας στους οποίους εφαρμόζουν την εμπειρογνωμοσύνη τους. Οι διοικητικοί υπάλληλοι λειτουργούν ως η δομική και στρατηγική ραχοκοκαλιά των οργανώσεων παραολυμπιακού αθλητισμού, εξασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα, τη συμμόρφωση και τη χρηματοδότηση, ενώ οι προπονητές λειτουργούν ως οι πρακτικοί καταλύτες της απόδοσης και της ευημερίας των αθλητών. Μαζί, η συνεργασία τους γεφυρώνει την πολιτική και την πρακτική, μετατρέποντας τα περιβάλλοντα του παραολυμπιακού αθλητισμού σε οικοσυστήματα χωρίς

αποκλεισμούς και υψηλής λειτουργικότητας, που ωφελούν τόσο τους αθλητές όσο και την ευρύτερη κοινότητα.

12. ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Βασικές πληροφορίες σχετικά με τις δεξιότητες των προπονητών παρααθλητισμού που θεωρούνται ότι χρειάζονται βελτίωση:

- Οι τεχνικές αποκατάστασης για παρααθλητές κατατάχθηκαν ως ο κορυφαίος τομέας που χρειάζεται βελτίωση ($\bar{X} = 3,88$), με το 44,86% να τις αξιολογεί ως «εξαιρετικά απαραίτητες».
- Η εφαρμογή της βιομηχανικής στα αθλήματα για άτομα με αναπηρία έλαβε εξίσου υψηλή βαθμολογία ($\bar{X} = 3,73$), δείχνοντας την αναγνώριση των προπονητών για τη σημασία των επιστημονικών γνώσεων στο σχεδιασμό της προπόνησης.
- Οι στρατηγικές πρόληψης τραυματισμών ($\bar{X} = 3,73$) έλαβαν επίσης προτεραιότητα, αντανakλώντας την ανησυχία για την ασφάλεια των αθλητών και τη βιώσιμη απόδοση.
- Η διαχείριση έργων και η καινοτομία στον παραολυμπιακό αθλητισμό ($\bar{X} = 3,72$) ήταν μεταξύ των υψηλότερων βαθμολογιών, υποδηλώνοντας μια αυξανόμενη ανάγκη για διοικητικές και δημιουργικές ηγετικές δεξιότητες μεταξύ των προπονητών.
- Η προπόνηση ψυχολογικής ανθεκτικότητας ($\bar{X} = 3,72$) δείχνει την ευαισθητοποίηση των προπονητών σχετικά με τις ψυχικές και συναισθηματικές διαστάσεις της υποστήριξης των αθλητών.
- Η συνεργασία με πολυεπιστημονικές ομάδες υποστήριξης ($\bar{X} = 3,70$) υπογραμμίζει την αυξανόμενη εκτίμηση για την ομαδική εργασία με επαγγελματίες του ιατρικού, ψυχολογικού και τεχνικού τομέα.
- Η προγραμματισμός δύναμης και φυσικής κατάστασης για παραολυμπιακούς αθλητές ($\bar{X} = 3,67$) υποδηλώνει την ανάγκη για πιο εξατομικευμένες προσεγγίσεις φυσικής κατάστασης και προπόνησης στο πλαίσιο του παραολυμπιακού αθλητισμού.
- Η κατανόηση της βοηθητικής τεχνολογίας στον αθλητισμό ($\bar{X} = 3,65$) δείχνει ότι πολλοί προπονητές επιδιώκουν να βελτιώσουν τις τεχνικές τους γνώσεις σχετικά με τον προσαρμοστικό εξοπλισμό.

- Ο σχεδιασμός της διατροφής και της ενυδάτωσης για τους παραολυμπιονίκες ($\emptyset = 3,65$) αποκαλύπτει την αναγνώριση της ολιστικής φροντίδας των αθλητών πέρα από τη σωματική προπόνηση.
- Οι εναλλακτικές μέθοδοι επικοινωνίας (π.χ. νοηματική γλώσσα, AAC) ($\emptyset = 3,64$) υπογραμμίζουν την ανάγκη για επικοινωνιακές δεξιότητες χωρίς αποκλεισμούς.
- Η αξιολόγηση της απόδοσης των αθλητών και η ανατροφοδότηση ($\emptyset = 3,63$) καταδεικνύουν το ενδιαφέρον των προπονητών για τη βελτίωση των τεχνικών αξιολόγησης βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων.
- Οι τεχνικές προσαρμογές για συγκεκριμένα αθλήματα ($\emptyset = 3,62$) επιβεβαιώνουν ότι πολλοί προπονητές επιδιώκουν να προσαρμόσουν καλύτερα τις τεχνικές στις ατομικές ανάγκες των αθλητών.
- Η προπονητική κινητοποίηση και η ψυχολογική υποστήριξη ($\emptyset = 3,60$) υπογραμμίζουν τη σημασία της συναισθηματικής νοημοσύνης στις προπονητικές πρακτικές.
- Η πρόληψη δευτερογενών τραυματισμών και συνδρόμων υπερβολικής χρήσης ($\emptyset = 3,60$) υποδηλώνει μια ισχυρή συνειδητοποίηση της ανάγκης για ασφαλή διαχείριση του φόρτου προπόνησης.
- Οι τεχνικές διαχείρισης της κόπωσης και της ανάρρωσης ($\emptyset = 3,60$) αντικατοπτρίζουν επίσης αυτή την προοπτική με έμφαση στην ασφάλεια.
- Ο στρατηγικός καθορισμός στόχων και ο σχεδιασμός της ανάπτυξης των αθλητών ($\emptyset = 3,56$) δείχνουν την αυξανόμενη εστίαση των προπονητών στη μακροπρόθεσμη πρόοδο των αθλητών.
- Οι στρατηγικές διαχείρισης συμπεριφοράς και ρύθμισης των συναισθημάτων ($\emptyset = 3,55$) υπογραμμίζουν τις προκλήσεις στη διαχείριση των διαφορετικών αναγκών των αθλητών.
- Η αποτελεσματική επικοινωνία με τους παραολυμπιονίκες ($\emptyset = 3,52$) αποκαλύπτει ότι η επικοινωνία παραμένει μια θεμελιώδης δεξιότητα που απαιτεί βελτίωση.
- Η δημόσια ομιλία και η υπεράσπιση των αθλημάτων για άτομα με αναπηρία ($\emptyset = 3,51$) υποδηλώνουν ότι οι προπονητές θεωρούν όλο και περισσότερο τους εαυτούς τους ως εκπροσώπους και υπερασπιστές της κοινότητας.

- Η εφαρμογή πολιτικών και η διακυβέρνηση σε οργανισμούς παραολυμπιακού αθλητισμού ($\bar{X} = 3,58$) αντικατοπτρίζει την επιθυμία των προπονητών να κατανοήσουν καλύτερα τα διοικητικά πλαίσια που επηρεάζουν το έργο τους.

Βασικές πληροφορίες σχετικά με τις δεξιότητες που θεωρούνται ότι χρειάζονται βελτίωση από το διοικητικό προσωπικό του παρααθλητισμού:

- Η συγκέντρωση κεφαλαίων και η διαπραγμάτευση χορηγιών αναδείχθηκαν ως ο κορυφαίος τομέας που χρειάζεται βελτίωση ($\bar{X} = 4,32$), με το 55,26% να τον αξιολογεί ως «εξαιρετικά απαραίτητο», υπογραμμίζοντας τις προκλήσεις της οικονομικής βιωσιμότητας στις οργανώσεις παραολυμπιακού αθλητισμού.
- Οι στρατηγικές πρόσληψης, εκπαίδευσης και διατήρησης εθελοντών έλαβαν επίσης εξαιρετικά υψηλή βαθμολογία ($\bar{X} = 4,32$), αντανakλώντας την εξάρτηση από την υποστήριξη των εθελοντών και την ανάγκη για δομημένα συστήματα συμμετοχής.
- Η χρηματοοικονομική διαχείριση και ο προϋπολογισμός ($\bar{X} = 4,23$) αναγνωρίστηκαν ως ένα άλλο κρίσιμο κενό δεξιοτήτων, υποδηλώνοντας την ανάγκη για ισχυρότερο δημοσιονομικό σχεδιασμό και πρακτικές λογοδοσίας.
- Η διαχείριση έργων και εκδηλώσεων ($\bar{X} = 4,23$) υποδηλώνει την αναγνώριση από τους διαχειριστές της ανάγκης για αποτελεσματική οργάνωση εκδηλώσεων και πρωτοβουλιών παραολυμπιακού αθλητισμού χωρίς αποκλεισμούς.
- Οι οργανωτικές δεξιότητες έλαβαν σταθερά υψηλές βαθμολογίες ($\bar{X} = 4,25$), δείχνοντας ότι η λειτουργική αποτελεσματικότητα παραμένει βασική προτεραιότητα για την επαγγελματική ανάπτυξη.
- Η πληροφοριακή παιδεία και η ικανότητα εντοπισμού και πρόσβασης σε πληροφορίες έλαβαν βαθμολογία άνω του $\bar{X} = 4,2$, υποδηλώνοντας την ανάγκη για καλύτερη διαχείριση δεδομένων και λήψη αποφάσεων βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων.
- Η παιδεία στα μέσα επικοινωνίας ($\bar{X} = 4,21$) καταδεικνύει την ευαισθητοποίηση των διοικητικών στελεχών σχετικά με τη δύναμη των μέσων επικοινωνίας στην προώθηση της ορατότητας και της ένταξης του παρααθλητισμού.
- Η αποτελεσματική επικοινωνία με τους παραολυμπιονίκες ($\bar{X} = 4,20$) και οι εναλλακτικές μέθοδοι επικοινωνίας ($\bar{X} = 4,28$) αποκαλύπτουν μια αυξανόμενη δέσμευση για την ένταξη και τον προσβάσιμο διάλογο.

- Η διακυβέρνηση του αθλητισμού και η εφαρμογή πολιτικών ($\emptyset = 4,20$) υπογραμμίζουν την ανάγκη για καλύτερη κατανόηση των κανονιστικών πλαισίων στον αθλητισμό ατόμων με αναπηρία.
- Ο στρατηγικός σχεδιασμός και ο καθορισμός στόχων ($\emptyset = 4,18$) δείχνουν την επιθυμία των διοικητικών στελεχών να αναπτύξουν μακροπρόθεσμες, προσανατολισμένες στα αποτελέσματα στρατηγικές για βιώσιμη ανάπτυξη.
- Η ηγεσία και η διαχείριση ομάδων ($\emptyset = 4,18$) υπογραμμίζει την κεντρική σημασία της διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού και της παρακίνησης του προσωπικού στις οργανώσεις παραολυμπιακού αθλητισμού.
- Ο βιώσιμος σχεδιασμός και η εκτέλεση αθλητικών προγραμμάτων ($\emptyset = 4,18$) υποδηλώνει μια αναδυόμενη εστίαση στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και την περιβαλλοντική ή δομική αειφορία.
- Η κατανόηση της τεχνολογίας υποβοήθησης στον αθλητισμό ($\emptyset = 4,20$) αποκαλύπτει ότι οι διοικητικοί υπάλληλοι γίνονται όλο και πιο συνειδητοποιημένοι ως προς τον ρόλο της τεχνολογίας στην ενίσχυση της ένταξης.
- Οι τεχνικές υπεράσπισης και άσκησης πίεσης ($\emptyset = 4,09$) επιβεβαιώνουν ότι η συμμετοχή στη χάραξη πολιτικής και η προώθηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία θεωρούνται βασικές διοικητικές δεξιότητες.
- Η διαχείριση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και η δημιουργία περιεχομένου ($\emptyset = 4,07$) υποδηλώνουν την αυξανόμενη ανάγκη για δεξιότητες ψηφιακής επικοινωνίας και επικοινωνίας με το κοινό.
- Η διαχείριση του χρόνου και η ιεράρχηση των εργασιών ($\emptyset = 4,14$) δείχνουν τις προκλήσεις που συνεπάγεται η εξισορρόπηση των διαφόρων ευθυνών στο πλαίσιο της διοίκησης του παρααθλητισμού.
- Η εκτίμηση κινδύνου και η επίλυση προβλημάτων ($\emptyset = 4,08$) αντιστακτούν την ανάγκη για προληπτική διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με τη λειτουργία, τη φήμη και την ασφάλεια.
- Οι στρατηγικές για την ποικιλομορφία, την ισότητα και την ένταξη (DEI) ($\emptyset = 4,11$) υπογραμμίζουν την ευαισθητοποίηση των διοικητικών στελεχών σχετικά με τη σημασία των οργανωτικών πολιτισμών χωρίς αποκλεισμούς.

- Η καινοτομία και η ενσωμάτωση της τεχνολογίας στον παραολυμπιακό αθλητισμό ($\emptyset = 4,21$) υπογραμμίζουν το ενδιαφέρον για την αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων για την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα και την ανάπτυξη των αθλητών.
- Οι πολιτικές προστασίας και η εποπτεία της ευημερίας των αθλητών ($\emptyset = 4,08$) καταδεικνύουν ότι η προστασία των αθλητών και η ηθική διακυβέρνηση παραμένουν κεντρικές προτεραιότητες στον διοικητικό ρόλο.

13. ΚΥΡΙΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Οι κύριες προκλήσεις και ανάγκες των οργανισμών παραολυμπιακού αθλητισμού, με βάση τις απόψεις διοικητικών στελεχών, προπονητών, εμπειρογνομώνων και εθελοντών.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Ένα από τα πιο επείγοντα ζητήματα που εντοπίζουν οι οργανώσεις παραολυμπιακού αθλητισμού είναι η οικονομική αστάθεια. Τόσο οι διοικητικοί υπάλληλοι όσο και οι προπονητές τόνισαν ότι η συγκέντρωση χρημάτων και οι διαπραγματεύσεις για χορηγίες ($\emptyset = 4,32$) παραμένουν δύσκολα και ανεπαρκώς ανεπτυγμένα πεδία. Η έλλειψη βιώσιμης χρηματοδότησης περιορίζει την ικανότητα των οργανώσεων να προμηθεύονται προσαρμοσμένο εξοπλισμό, να διοργανώνουν αγώνες χωρίς αποκλεισμούς και να επενδύουν στην εκπαίδευση του προσωπικού. Η εξάρτηση από βραχυπρόθεσμες επιχορηγήσεις και προγράμματα που χρηματοδοτούνται από δωρητές οδηγεί σε αβεβαιότητα και περιορίζει τον μακροπρόθεσμο προγραμματισμό. Η δημόσια χρηματοδότηση δίνει συχνά προτεραιότητα στα mainstream αθλήματα, αφήνοντας τις πρωτοβουλίες παραολυμπιακού αθλητισμού χωρίς επαρκή υποστήριξη. Ως αποτέλεσμα, οι οργανώσεις συχνά βασίζονται στην εθελοντική εργασία για τη διατήρηση των δραστηριοτήτων τους, γεγονός που αυξάνει την ευπάθεια και περιορίζει την επεκτασιμότητα.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ

Οι περιορισμοί στους ανθρώπινους πόρους αποτελούν μια άλλη σημαντική πρόκληση. Πολλές οργανώσεις αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην πρόσληψη, την εκπαίδευση και τη διατήρηση εθελοντών ($\emptyset = 4,32$). Ο τομέας του παρααθλητισμού εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εθελοντές για την οργάνωση εκδηλώσεων, την υποστήριξη αθλητών και διοικητικά καθήκοντα, ωστόσο τα δομημένα προγράμματα ανάπτυξης εθελοντών είναι σπάνια. Τα υψηλά ποσοστά

αποχώρησης και τα περιορισμένα κίνητρα αποδυναμώνουν τη συνέχεια και τη θεσμική μνήμη. Επιπλέον, τόσο το αμειβόμενο προσωπικό όσο και οι εθελοντές αντιμετωπίζουν βαρύ φόρτο εργασίας, με αποτέλεσμα την επαγγελματική εξουθένωση. Η ενίσχυση των συστημάτων συντονισμού των εθελοντών, η δημιουργία μηχανισμών αναγνώρισης και η προσφορά επαγγελματικής κατάρτισης είναι ουσιαστικής σημασίας για τη βελτίωση της βιωσιμότητας.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Ένα συνεπές εύρημα σε όλους τους ρόλους είναι η ανάγκη ενίσχυσης των οργανωτικών δεξιοτήτων και των δεξιοτήτων διαχείρισης έργων ($\emptyset = 4,23-4,25$). Πολλοί σύλλογοι και ενώσεις παρααθλητισμού δεν διαθέτουν τυποποιημένα συστήματα σχεδιασμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης. Οι διοικητικοί υπάλληλοι ανέφεραν ότι ο στρατηγικός σχεδιασμός και η διαχείριση βάσει δεδομένων ($\emptyset = 4,04-4,05$) χρειάζονται ανάπτυξη για τη μετάβαση από την αντιδραστική εργασία βάσει εκδηλώσεων προς μια βιώσιμη, προσανατολισμένη στους στόχους διαχείριση. Η αποτελεσματική χρήση εργαλείων παρακολούθησης, αξιολόγησης επιπτώσεων και πλαισίων αναφοράς μπορεί να βελτιώσει τόσο τη λογοδοσία όσο και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Η ενσωμάτωση της τεχνολογίας στη διαχείριση του παρααθλητισμού παραμένει ανεπαρκής, αλλά είναι ιδιαίτερα επιθυμητή. Οι διοικητικοί υπάλληλοι τόνισαν την ανάγκη για ψηφιακή μεταμόρφωση και χρήση της τεχνολογίας στη διαχείριση ($\emptyset = 4,21$), ενώ οι προπονητές αξιολόγησαν την τεχνολογία υποβοήθησης του αθλητισμού ($\emptyset = 3,65$) και τις εφαρμογές βιομηχανικής ($\emptyset = 3,73$) ως σημαντικούς τομείς βελτίωσης. Η περιορισμένη πρόσβαση σε σύγχρονα βοηθητικά μέσα, η έλλειψη εκπαίδευσης στη χρήση τους και η ανεπαρκής ψηφιακή παιδεία εμποδίζουν την καινοτομία. Η επέκταση της πρόσβασης σε ψηφιακά εργαλεία, πλατφόρμες ηλεκτρονικής μάθησης και εκπαίδευση σε προσαρμοσμένη τεχνολογία θα μπορούσε να εκσυγχρονίσει τόσο τις πρακτικές προπόνησης όσο και τις πρακτικές διαχείρισης.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

Η αποτελεσματική επικοινωνία με τους παραολυμπιονίκες και μεταξύ των μελών της ομάδας αποτελεί κοινή πρόκληση. Οι προπονητές αξιολόγησαν την αποτελεσματική επικοινωνία με τους παραολυμπιονίκες ($\emptyset = 3,52$) και τις εναλλακτικές μεθόδους επικοινωνίας ($\emptyset = 3,64$) ως απαραίτητες αλλά ανεπαρκώς ανεπτυγμένες, ενώ οι διοικητικοί υπάλληλοι αξιολόγησαν τις

δεξιότητες επικοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς ακόμη υψηλότερα ($\emptyset = 4,20-4,28$). Πολλοί επαγγελματίες δεν έχουν επίσημη εκπαίδευση στη νοηματική γλώσσα ή στην Αυξητική και Εναλλακτική Επικοινωνία (AAC), γεγονός που περιορίζει την προσβασιμότητα. Η εκπαίδευση στην επικοινωνία χωρίς αποκλεισμούς και η ανάπτυξη τυποποιημένων πρωτοκόλλων επικοινωνίας θα μπορούσαν να ενισχύσουν σημαντικά την εμπλοκή και την ενδυνάμωση των αθλητών.

ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗ, ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΜΠΛΟΚΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Οι διοικητικοί υπάλληλοι του παραολυμπιακού αθλητισμού τόνισαν την αυξανόμενη ανάγκη για δεξιότητες υπεράσπισης και άσκησης πίεσης ($\emptyset = 4,09$), γνώση των μέσων ενημέρωσης ($\emptyset = 4,21$) και διαχείριση των κοινωνικών μέσων ($\emptyset = 4,07$). Η χαμηλή προβολή του παραολυμπιακού αθλητισμού στα mainstream μέσα ενημέρωσης παραμένει ένα σημαντικό εμπόδιο στην ανάπτυξή του. Οι οργανώσεις συχνά δυσκολεύονται να προωθήσουν ιστορίες επιτυχίας, να προσελκύσουν χορηγούς ή να επηρεάσουν τις πολιτικές ατζέντες. Η ενίσχυση των εκστρατειών αφήγησης, branding και υπεράσπισης μπορεί να βελτιώσει την ευαισθητοποίηση του κοινού, να αμφισβητήσει τα στερεότυπα και να επεκτείνει τις συνεργασίες.

ΑΝΑΓΚΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Οι ευκαιρίες συνεχούς κατάρτισης και μάθησης εκτιμώνται ιδιαίτερα, αλλά δεν είναι επαρκώς διαθέσιμες. Τόσο οι προπονητές όσο και οι διοικητικοί υπάλληλοι εξέφρασαν την επιθυμία τους για συνεχή δια ζώσης εργαστήρια (58-59%) και ανταλλαγές μάθησης μεταξύ ομοτίμων (61%). Οι ανάγκες κατάρτισης καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα - από την τεχνική προπόνηση και τη διακυβέρνηση έως την ένταξη και την τεχνολογία. Η καθιέρωση επίσημων διαδρομών επαγγελματικής ανάπτυξης, προγραμμάτων πιστοποίησης και δικτύων καθοδήγησης μπορεί να βελτιώσει σημαντικά την ικανότητα και την αυτοπεποίθηση του προσωπικού.

ΚΙΝΗΤΡΑ, ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Η αυτοκινητοποίηση, η επιμονή και ο ενθουσιασμός αξιολογήθηκαν ως μέτριας βελτίωσης από τους προπονητές ($\emptyset = 3,18-3,31$), υποδηλώνοντας συναισθηματική κόπωση στο εργατικό δυναμικό. Οι διοικητικοί υπάλληλοι ανέφεραν επίσης προκλήσεις στη διατήρηση της κινητοποίησης και της αυτοπειθαρχίας υπό περιορισμένους πόρους. Η ενίσχυση της ψυχολογικής ανθεκτικότητας, της κινητοποιητικής ηγεσίας και των στρατηγικών για το ηθικό

της ομάδας είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της δέσμευσης και τη μείωση της εξάντλησης σε περιβάλλοντα παραολυμπιακού αθλητισμού.

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑΣ

Οι οργανώσεις παραολυμπιακού αθλητισμού λειτουργούν σε όλο και πιο ποικιλόμορφα και πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα. Τόσο οι προπονητές όσο και οι διοικητικοί υπάλληλοι αναγνώρισαν την ανάγκη για μεγαλύτερο σεβασμό στη διαφορετικότητα ($\bar{X} = 3,22-4,11$) και την πολιτισμική ικανότητα ($\bar{X} = 3,45-3,87$). Η εκπαίδευση στη διαπολιτισμική επικοινωνία, την ευαισθησία σε θέματα φύλου και την ευαισθητοποίηση σχετικά με την αναπηρία είναι απαραίτητη για την προώθηση ενός πραγματικά χωρίς αποκλεισμούς και ισότιμου αθλητικού περιβάλλοντος.

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Οι διοικητικοί υπάλληλοι αξιολόγησαν τη διακυβέρνηση του αθλητισμού, την ηθική και την εφαρμογή πολιτικών ($\bar{X} = 4,07-4,20$) ως τομείς προτεραιότητας για βελτίωση. Ενώ η ευαισθητοποίηση σχετικά με τις αρχές της ορθής διακυβέρνησης αυξάνεται, πολλές οργανώσεις στερούνται σαφών εσωτερικών πολιτικών, μηχανισμών διαφάνειας ή κατευθυντήριων γραμμών για την προστασία. Από την άλλη πλευρά, οι προπονητές αξιολόγησαν τη λήψη ηθικών αποφάσεων στην προπονητική ($\bar{X} = 3,37$) ως μέτρια, υποδηλώνοντας την ανάγκη για περαιτέρω θεσμική υποστήριξη και τυποποιημένα ηθικά πλαίσια. Η προώθηση της λογοδοσίας, της ακεραιότητας και των πρακτικών προστασίας θα ενισχύσει την εμπιστοσύνη και την αξιοπιστία εντός της κοινότητας του παρααθλητισμού.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Και οι δύο ομάδες αναγνώρισαν τη σημασία της ομαδικής εργασίας και της διεπιστημονικής συνεργασίας. Οι προπονητές αξιολόγησαν τη συνεργασία με πολυεπιστημονικές ομάδες ($\bar{X} = 3,70$) ως ουσιαστική, ενώ οι διοικητικοί υπάλληλοι τόνισαν τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών ($\bar{X} = 4,12$). Ο συντονισμός μεταξύ φυσιοθεραπευτών, ψυχολόγων, ιατρικών εμπειρογνομόνων και κοινωνικών λειτουργών παραμένει ασυνεπής. Η δημιουργία επίσημων πλαισίων συνεργασίας μπορεί να βελτιώσει τη φροντίδα των αθλητών, την αποκατάσταση και την ολιστική ανάπτυξη των επιδόσεων.

ΕΥΗΜΕΡΙΑ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ

Η διασφάλιση της ευημερίας των αθλητών αποτελεί παγκόσμια προτεραιότητα. Οι προπονητές έδωσαν έμφαση στις τεχνικές αποκατάστασης ($\bar{X} = 3,88$) και στις στρατηγικές πρόληψης τραυματισμών ($\bar{X} = 3,73$), ενώ οι διοικητικοί υπάλληλοι εξέφρασαν επίσης την ανησυχία τους για την υγεία και την ασφάλεια των αθλητών ($\bar{X} \approx 4,1$). Παρά την ευαισθητοποίηση, εξακολουθούν να υπάρχουν κενά στην ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, στη διαχείριση τραυματισμών και στον σχεδιασμό της αποκατάστασης. Η ανάπτυξη ιατρικών συνεργασιών και η εφαρμογή πρωτοκόλλων ευημερίας βασισμένων σε αποδεικτικά στοιχεία αποτελούν ζωτικά βήματα προς τα εμπρός.

ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΒΑΣΕΙ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Οι διοικητικοί υπάλληλοι αναγνωρίζουν όλο και περισσότερο τη σημασία της χρήσης μεθόδων βασισμένων σε δεδομένα ($\bar{X} = 4,04$) και της παρακολούθησης και αξιολόγησης ($\bar{X} = 4,05$) για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων. Ωστόσο, λίγες οργανώσεις διαθέτουν την τεχνική ικανότητα ή τους πόρους για να συλλέγουν και να αναλύουν αποτελεσματικά δεδομένα σχετικά με την απόδοση, τη συμμετοχή ή τον αντίκτυπο. Η επένδυση σε συστήματα δεδομένων και αναλυτική κατάρτιση μπορεί να βοηθήσει τις οργανώσεις να αποδείξουν την αξία τους, να προσελκύσουν χρηματοδότηση και να βελτιώσουν την αποδοτικότητά τους.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΦΟΡΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η διαχείριση του χρόνου ($\bar{X} = 4,14$) αναφέρθηκε ως ένα επαναλαμβανόμενο ζήτημα, ιδίως μεταξύ των διοικητικών στελεχών που διαχειρίζονται πολλαπλές ευθύνες. Η έλλειψη πλαισίων ανάθεσης αρμοδιοτήτων και η πολυασχολία των ρόλων οδηγούν σε άγχος και αναποτελεσματικότητα. Η εφαρμογή δομημένων ροών εργασίας, η σαφήνεια των ρόλων και τα ψηφιακά εργαλεία διαχείρισης εργασιών θα μπορούσαν να βελτιώσουν την παραγωγικότητα.

ΕΜΠΛΟΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ

Οι εθελοντές αποτελούν τη ραχοκοκαλιά των οργανισμών παρααθλητισμού, αλλά συχνά δεν έχουν πρόσβαση σε δομημένες ευκαιρίες μάθησης. Σχεδόν οι μισοί (48,61%) εθελοντές ανέφεραν περιορισμένη πρόσβαση σε επίσημη εκπαίδευση. Πολλοί βασίζονται στην εμπειρική μάθηση, με αποτέλεσμα να υπάρχουν ανισόρροπα επίπεδα ικανότητας. Η καθιέρωση

Co-funded by
the European Union

προγραμμάτων προσανατολισμού εθελοντών, δομών καθοδήγησης και μηχανισμών αναγνώρισης μπορεί να βελτιώσει τη διατήρηση και την ποιότητα της συμμετοχής.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Παρόλο που υπάρχουν διαφορές μεταξύ των ομάδων, οι ομοιότητες είναι εμφανείς. Οι διοικητικοί υπάλληλοι δίνουν προτεραιότητα στη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα, τη διακυβέρνηση και τη στρατηγική διαχείριση, ενώ οι προπονητές δίνουν έμφαση στις τεχνικές, ψυχολογικές και αθλητικές δεξιότητες. Οι εθελοντές επικεντρώνονται στην πρόσβαση στην εκπαίδευση και τη σαφήνεια των ευθυνών. Παρά τις διαφορές αυτές, οι κοινές ανάγκες περιλαμβάνουν την ανάπτυξη ικανοτήτων, την εκπαίδευση στην επικοινωνία, την ένταξη και την τεχνολογική παιδεία.

14. ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΠΡΟΠΟΝΗΤΩΝ ΠΑΡΑΑΘΛΗΜΑΤΩΝ, ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΨΗΛΟΤΕΡΗ ΕΩΣ ΤΗ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΗ ΑΝΑΓΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ

(Ø = μέση βαθμολογία, 1 = δεν απαιτείται, 5 = απαιτείται σε μεγάλο βαθμό):

Κατάταξη	Δεξιότητα	Ø (Μέσος όρος)
1	Τεχνικές αποκατάστασης για παραολυμπιακούς αθλητές	3,88
2	Εφαρμογή της βιομηχανικής στα αθλήματα για άτομα με αναπηρία	3,73
2	Στρατηγικές πρόληψης τραυματισμών	3,73
4	Ψυχολογική ανθεκτικότητα	3,72
4	Διαχείριση έργων και καινοτομία στον παραολυμπιακό αθλητισμό	3,72
6	Συνεργασία με πολυεπιστημονικές ομάδες υποστήριξης	3,70
7	Προγράμματα ενδυνάμωσης και φυσικής κατάστασης για παραολυμπιακούς αθλητές	3,67
7	Κατανόηση της τεχνολογίας υποβοήθησης στον αθλητισμό	3,65
9	Σχεδιασμός διατροφής και ενυδάτωσης για παραολυμπιονίκες	3,65
10	Εναλλακτικές μέθοδοι επικοινωνίας (νοηματική γλώσσα, AAC)	3,64
11	Αξιολόγηση της απόδοσης των αθλητών και ανατροφοδότηση	3,63
11	Αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων σε περιβάλλοντα παραολυμπιακού αθλητισμού	3,63
13	Τεχνικές διαχείρισης κόπωσης και ανάκαμψης	3,60

Κατάταξη	Δεξιότητα	Ø (Μέσος όρος)
13	Κινητοποιητική καθοδήγηση και ψυχολογική υποστήριξη	3,60
13	Πρόληψη δευτερογενών τραυματισμών και συνδρόμων υπερβολικής χρήσης	3,60
16	Τεχνικές προσαρμογές για συγκεκριμένα αθλήματα	3,6
17	Προσαρμοσμένες τεχνικές προπόνησης	3,57
18	Περιοδικοποίηση προπόνησης και προγραμματισμός συνεδριών	3,58
19	Στρατηγικός καθορισμός στόχων και σχεδιασμός ανάπτυξης αθλητών	3,56
20	Διαχείριση συμπεριφοράς και στρατηγικές ρύθμισης των συναισθημάτων	3,55
21	Αποτελεσματική επικοινωνία με τους παραολυμπιονίκες	3,52
22	Δημόσια ομιλία και υπεράσπιση των αθλημάτων για άτομα με αναπηρία	3,51
23	Δεξιότητες παρουσίασης	3,47
24	Πολιτισμική ικανότητα και υπεράσπιση των ατόμων με αναπηρία	3,45
25	Δεξιότητες επικοινωνίας (γενικές)	3,48
26	Καινοτόμος σκέψη	3,6
27	Κριτική σκέψη	3,29
28	Αυτοκίνηση	3,31
29	Ανοιχτότητα	3,34
30	Ηθική λήψη αποφάσεων στην προπονητική του παρααθλητισμού	3,37
31	Οργανωτικές δεξιότητες	3
32	Σεβασμός στη διαφορετικότητα	3
33	Ανοχή	3,24
34	Επιμονή	3,24
35	Αυτοπειθαρχία	3,27
36	Ενθουσιασμός	3
37	Διαπολιτισμική κατανόηση	3,17

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΑΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΨΗΛΟΤΕΡΗ ΕΩΣ ΤΗ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΗ ΑΝΑΓΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ

(Ø = μέση βαθμολογία, 1 = δεν απαιτείται, 5 = απαιτείται σε μεγάλο βαθμό):

Κατάταξη	Δεξιότητα	Ø (Μέσος όρος)
1	Συγκέντρωση κεφαλαίων και διαπραγμάτευση χορηγιών	4,32
2	Στρατηγικές πρόσληψης, εκπαίδευσης και διατήρησης εθελοντών	4,32
3	Οργανωτικές δεξιότητες	4
4	Χρηματοοικονομική διαχείριση και προϋπολογισμός	4,23
5	Διαχείριση έργων και εκδηλώσεων	4,23
6	Ικανότητα εντοπισμού και πρόσβασης σε πληροφορίες	4,21
7	Μέσα μαζικής ενημέρωσης	4,21
8	Αποτελεσματική επικοινωνία με τους παραολυμπιονίκες	4,20
9	Διαχείριση αθλημάτων και εφαρμογή πολιτικών	4,20
10	Κατανόηση της τεχνολογίας υποβοήθησης στον αθλητισμό	4,20
11	Καινοτομία και ενσωμάτωση τεχνολογίας στον παραολυμπιακό αθλητισμό	4,21
12	Στρατηγικός σχεδιασμός και καθορισμός στόχων	4,18
13	Ηγεσία και διαχείριση ομάδας	4,18
14	Σχεδιασμός και εκτέλεση βιώσιμων αθλητικών προγραμμάτων	4,18
15	Δεξιότητες διαπραγμάτευσης σε συζητήσεις σχετικά με χορηγίες και πολιτικές	4,17
16	Οργανωτικές δεξιότητες (διπλότυπο)	4,17
17	Αξιολόγηση κινδύνων και επίλυση προβλημάτων	4,15
18	Δεξιότητες επικοινωνίας	4,15
19	Διαχείριση χρόνου και ιεράρχηση εργασιών	4,14
20	Τεχνικές προσαρμογές για συγκεκριμένα αθλήματα	4,13
21	Δεξιότητες παρουσίασης	4,08
22	Ικανότητες ομαδικής εργασίας	4,08
23	Επικοινωνία σε καταστάσεις κρίσης και διαχείριση μέσων ενημέρωσης	3,96
24	Τεχνικές υπεράσπισης και άσκησης πίεσης	4,09
25	Διαχείριση κοινωνικών μέσων και δημιουργία περιεχομένου	4,07
26	Ψηφιακό μάρκετινγκ και branding	4,00
27	Στρατηγικές για την ποικιλομορφία, την ισότητα και την ένταξη	4,11
28	Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και ανάπτυξη σχέσεων	4
29	Τεχνικές παρακολούθησης και αξιολόγησης	4,05
30	Λήψη αποφάσεων	4,04

Κατάταξη	Δεξιότητα	Ø (Μέσος όρος)
31	Προσαρμοστική επίλυση προβλημάτων σε σύνθετα αθλητικά περιβάλλοντα	4.10
32	Ανάπτυξη πολιτικής ένταξης και προσβασιμότητας	4.07
33	Ηθική και ακεραιότητα στη διοίκηση του αθλητισμού	4.07
34	Πολιτισμική ικανότητα και ηγεσία χωρίς αποκλεισμούς	3,87
35	Αυτοπειθαρχία	4
36	Ενθουσιασμός	4,01
37	Επιμονή	4,04
38	Αυτοκίνηση	4,05
39	Ανοχή	4,01
40	Ανοιχτότητα	3,96
41	Σεβασμός στη διαφορετικότητα	4,11
42	Διαπολιτισμική κατανόηση	3,98
43	Προσαρμοσμένες τεχνικές κατάρτισης	4,09
44	Εφαρμογή της βιομηχανικής στα αθλήματα για άτομα με αναπηρία	4.18
45	Στρατηγικές πρόληψης τραυματισμών	4.0
46	Τεχνικές αποκατάστασης για παραολυμπιακούς αθλητές	4.12
47	Αξιολόγηση της απόδοσης των αθλητών και ανατροφοδότηση	3,97
4	Προγράμματα ενδυνάμωσης και φυσικής κατάστασης για παραολυμπιακούς αθλητές	4,07
49	Περιοδικοποίηση προπόνησης και προγραμματισμός συνεδριών	4.07
50	Τεχνικές διαχείρισης κόπωσης και αποκατάστασης	4.03
51	Γνώση του παραολυμπιακού κινήματος και του συστήματος ταξινόμησης	4.03
52	Διεθνής συνεργασία και δικτύωση στον παραολυμπιακό αθλητισμό	4.04
53	Ηλεκτρονική μάθηση και ψηφιακή μεταμόρφωση στην αθλητική εκπαίδευση	4,02
54	Αθλητικό δίκαιο και συμμόρφωση με τους κανονισμούς κατά του ντόπινγκ	4.08
55	Διαχείριση εγκαταστάσεων και έλεγχοι προσβασιμότητας	4.11
56	Μετάβαση στην επαγγελματική σταδιοδρομία των αθλητών και ευκαιρίες μετά την αθλητική καριέρα	4.11
57	Εναλλακτικές μέθοδοι επικοινωνίας (νοηματική γλώσσα, AAC)	4.28
58	Κριτική σκέψη	3,96
59	Καινοτόμος σκέψη	4,10

Κατάταξη	Δεξιότητα	Ø (Μέσος όρος)
60	Ικανότητα ανάλυσης και αξιολόγησης του περιεχομένου των μέσων ενημέρωσης	4,01
61	Λήψη αποφάσεων με βάση δεδομένα	4
62	Δημόσια ομιλία και δεξιότητες παρουσίασης	4,12
63	Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού σε αθλητικούς οργανισμούς	4.14
64	Δεξιότητες επίλυσης συγκρούσεων και διαμεσολάβησης	4,09
65	Πολιτικές προστασίας και εποπτεία της ευημερίας των αθλητών	4,08
66	Μετάβαση στην επαγγελματική σταδιοδρομία των αθλητών και ευκαιρίες μετά τον αθλητισμό (διπλότυπο)	4.11

15. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΛΟΥΣΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζει μια διακρατική σύνθεση των πλούσιων πρακτικών που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο του έργου ParaEmpower σε Κροατία, Ελλάδα, Μαυροβούνιο και Σερβία. Αυτές οι πρακτικές αντιπροσωπεύουν πραγματικά παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο οι οργανώσεις και οι επαγγελματίες του παρααθλητισμού ανταποκρίνονται στις προκλήσεις, κινητοποιούν τοπικούς και διεθνείς πόρους και δημιουργούν ευκαιρίες για αθλητές με αναπηρίες. Αν και το επίπεδο λεπτομέρειας ποικίλλει μεταξύ των υποβολών και ορισμένες πρακτικές τεκμηριώθηκαν πιο εκτενώς από άλλες, το υλικό που συλλέχθηκε παρέχει μια καλή κατανόηση των επιχειρησιακών πραγματικοτήτων του παρααθλητισμού στην περιοχή των Βαλκανίων. Η ανάλυση που ακολουθεί συνδυάζει την ερμηνεία των πρακτικών με βάση την έρευνα, αλλά δεν προορίζεται να αποτελέσει ερευνητική δημοσίευση. Η ανάλυση βασίζεται σε 36 τεκμηριωμένες πρακτικές και τις συμπληρώνει με πρόσθετες πληροφορίες από την ερευνητική ομάδα. Με αυτό, το κεφάλαιο καταδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο οι παράγοντες του παραολυμπιακού αθλητισμού στα Βαλκάνια ενεργούν στο πλαίσιο των διαφορετικών κοινωνικοοικονομικών συνθηκών τους και ενημερώνει για τη διαμόρφωση των προγραμμάτων ανάπτυξης ικανοτήτων του ParaEmpower.

ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Πριν εξετάσουμε τις πλούσιες πρακτικές που συλλέξαμε, είναι σημαντικό να διευκρινίσουμε γιατί η μάθηση από συγκεκριμένες εμπειρίες αποτελεί απαραίτητη πηγή γνώσης για την ανάπτυξη ικανοτήτων στον παραολυμπιακό αθλητισμό.

Η ιδέα ότι η εμπειρία είναι ένας κεντρικός μοχλός μάθησης είναι καλά εδραιωμένη στην εκπαιδευτική και επαγγελματική βιβλιογραφία. Η επιρροή θεωρία της εμπειρικής μάθησης του David Kolb (1984), για παράδειγμα, ορίζει τη μάθηση ως μια διαδικασία κατά την οποία δημιουργείται νέα γνώση μέσω της μετασχηματιστικής εμπειρίας, τονίζοντας ότι η γνώση δεν προέρχεται μόνο από την αφηρημένη θεωρία, αλλά και από τη συμμετοχή σε δράσεις, τον αναστοχασμό πάνω σε αυτές και τη δοκιμή νέων προσεγγίσεων στην πράξη. Το μοντέλο του Kolb περιγράφει έναν κύκλο που κινείται από τη συγκεκριμένη εμπειρία στην αναστοχαστική παρατήρηση, στη συνέχεια στην αφηρημένη εννοιολόγηση και στον ενεργό πειραματισμό. Αυτή η κυκλική διαδικασία είναι ιδιαίτερα σημαντική για τους προπονητές και τους αθλητικούς διοικητικούς υπαλλήλους στον παραολυμπιακό αθλητισμό, οι οποίοι πρέπει να ερμηνεύουν συνεχώς τα γεγονότα της πρακτικής τους εργασίας και να προσαρμόζουν τη συμπεριφορά τους αναλόγως.

Το έργο του Donald Schön (2017) σχετικά με τον λεγόμενο αναστοχαστικό επαγγελματία ενισχύει περαιτέρω το επιχειρήμα ότι η επαγγελματική εμπειρογνώμοσύνη αναπτύσσεται μέσω της συστηματικής αναστοχαστικής σκέψης πάνω στην πρακτική. Ο Schön δείχνει ότι οι έμπειροι επαγγελματίες συχνά γνωρίζουν περισσότερα από όσα μπορούν να εκφράσουν, βασιζόμενοι σε αυτό που ο ίδιος ονομάζει «αναστοχαστική σκέψη εν δράσει» και «αναστοχαστική σκέψη επί της δράσης» για να ανταποκριθούν σε σύνθετες, αβέβαιες, πραγματικές καταστάσεις. Αντί να εφαρμόζουν απλώς σταθερούς κανόνες, πειραματίζονται, προσαρμόζονται και μαθαίνουν σε και από απρόβλεπτα περιβάλλοντα. Οι διοικητικοί υπάλληλοι και οι προπονητές του παρααθλητισμού αντιμετωπίζουν παρόμοια πολυπλοκότητα: πρέπει να προσαρμοστούν σε διαφορετικά προφίλ αναπηρίας, μεταβαλλόμενα πολιτικά περιβάλλοντα και περιορισμούς πόρων. Η προοπτική του αναστοχαστικού επαγγελματία υποδηλώνει ότι η τεκμηρίωση και η ανάλυση των συγκεκριμένων πρακτικών τους βοηθά να καταστούν ορατές και μεταβιβάσιμες αυτές οι συχνά σιωπηρές γνώσεις. Και αυτό ακριβώς επιδιώκει να προσφέρει η έρευνα ParaEmpower.

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

L'ORMA

**AETOI
THESSALONIKIS**

Παράλληλα, οι συζητήσεις σχετικά με την τεκμηριωμένη πρακτική αναγνωρίζουν όλο και περισσότερο ότι τα τεκμήρια δεν περιορίζονται σε τυχαίοποιημένες δοκιμές ή επίσημη έρευνα. Στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής πρόνοιας, για παράδειγμα, συγγραφείς όπως ο Titler (2008) υποστηρίζουν ότι η τεκμηριωμένη πρακτική συνδυάζει την καλύτερη διαθέσιμη έρευνα με την επαγγελματική εμπειρογνωμοσύνη και τις αξίες και τις εμπειρίες των χρηστών των υπηρεσιών. Αυτή η ευρύτερη άποψη συνάδει με την ιδέα μας για τα τεκμήρια που βασίζονται στην πρακτική, σύμφωνα με την οποία οι καλά τεκμηριωμένες πρακτικές του πραγματικού κόσμου αντιμετωπίζονται ως πολύτιμες πηγές μάθησης, αλλά συμπληρώνονται από ή συμπληρώνουν τη δική μας έρευνα, όπως περιγράφεται παραπάνω. Με αυτό, οι προοπτικές των τεκμηρίων που βασίζονται στην πρακτική τονίζουν ότι οι λύσεις που αναπτύσσονται σε καθημερινές συνθήκες υπό πραγματικούς περιορισμούς και με πραγματικούς συμμετέχοντες μπορούν να συμβάλουν στη μείωση του χάσματος μεταξύ έρευνας και πρακτικής, ειδικά όταν η επίσημη έρευνα είναι σπάνια ή αργεί να εμφανιστεί. Για τον παραολυμπιακό αθλητισμό στα Βαλκάνια, όπου η εμπειρική έρευνα είναι ακόμη σε αρχικό στάδιο σε πολλούς τομείς, η προσεκτική τεκμηρίωση των πλούσιων πρακτικών πρωτοβουλιών θεωρείται ότι παρέχει μια καλή βάση για τη λήψη αποφάσεων.

Στον αθλητισμό συγκεκριμένα, πρόσφατες εργασίες σχετικά με τη μεταφορά γνώσης ενισχύουν τη σημασία της μάθησης από την εφαρμοσμένη πρακτική. Μελέτες στον τομέα της αθλητικής διαχείρισης και της αθλητικής προπόνησης δείχνουν ότι η αποτελεσματική χρήση της γνώσης εξαρτάται από τον συνεχή διάλογο μεταξύ ερευνητών, επαγγελματιών και οργανισμών, και όχι από τη μονόδρομη μεταφορά των ευρημάτων από τον ακαδημαϊκό χώρο στον τομέα. Σχετικά με αυτό, οι Schaillee et al. (2019) τονίζουν ότι οι επαγγελματίες του αθλητισμού παράγουν γνώση συγκεκριμένου πλαισίου μέσω της καθημερινής τους εργασίας και ότι η ενσωμάτωση αυτής της εμπειρικής γνώσης με τα ερευνητικά στοιχεία οδηγεί σε πιο σχετικές και βιώσιμες παρεμβάσεις. Για το ParaEmpower, αυτό σημαίνει ότι οι πλούσιες πρακτικές μας δεν είναι απλώς παραδείγματα των αποτελεσμάτων της έρευνας, αλλά αποτελούν οι ίδιες ένα κρίσιμο μέρος της βάσης τεκμηρίωσης για τη διαμόρφωση των ενοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων, των συστάσεων πολιτικής και των μελλοντικών έργων μας.

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ

Οι 36 πρακτικές που παρέχονται από τις τέσσερις Εθνικές Παραολυμπιακές Επιτροπές της Κροατίας, του Μαυροβουνίου και της Σερβίας και του Αθλητικού Σωματείου ΑμεΑ «Αετοί

Θεσσαλονίκης» διαφέρουν ως προς τον αριθμό και την πολυπλοκότητα μεταξύ των χωρών. Η Κροατία και η Σερβία παρείχαν πλούσιες πρακτικές από μακροχρόνιους συλλόγους, προγράμματα σε επίπεδο ομοσπονδίας, εθνικά κέντρα ανάπτυξης και διεθνή συνεργασία. Οι υποβολές από την Ελλάδα επικεντρώθηκαν κυρίως σε άκρως δομημένα μοντέλα ανάπτυξης ικανοτήτων, ενώ το Μαυροβούνιο συνέβαλε με ένα ευρύ φάσμα διοικητικών πρακτικών, πολλές από τις οποίες απεικονίζουν τους περιορισμούς σε περιβάλλοντα με περιορισμένους πόρους. Σε όλες τις χώρες, οι πρακτικές αναδεικνύουν μια σειρά από φορείς που εμπλέκονται στον παραολυμπιακό αθλητισμό: προπονητές, διοικητικοί υπάλληλοι, εθελοντές, οικογένειες, τοπικές κυβερνήσεις και, σε ορισμένες περιπτώσεις, διεθνείς εταίροι. Τα παραδείγματα καλύπτουν τόσο το επίπεδο της βάσης όσο και το επίπεδο της ελίτ, αντανakλώντας τον οικοσυστημικό χαρακτήρα της ανάπτυξης του παραολυμπιακού αθλητισμού στην περιοχή των Βαλκανίων.

Η **Κροατία** υπέβαλε ένα ευρύ φάσμα πρακτικών, πολλές από τις οποίες απεικονίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι σύλλογοι και οι ομοσπονδίες λειτουργούν ως τοπικοί μοχλοί ένταξης. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι ο σύλλογος παραολυμπιακής κολύμβησης «Natator», ο οποίος έχει προσφέρει δομημένες ευκαιρίες σε άτομα με αναπηρίες να μάθουν κολύμπι και να προχωρήσουν σε παραολυμπιακά αθλήματα. Ο αθλητικός σύλλογος χωρίς αποκλεισμούς παρουσιάζει μια πλούσια πρακτική όσον αφορά την προσφορά προσαρμοσμένης προπόνησης κολύμβησης που επηρεάζεται από τους κανόνες της FINA και της Παραολυμπιακής Κολύμβησης και η οποία βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στη συνεργασία με εθνικούς φορείς. Το βασικό του πλεονέκτημα έγκειται στην εξατομικευμένη προσέγγιση της ανάπτυξης των παραολυμπιακών αθλητών με βάση τα δεδομένα και στο σταθερό σύστημα επικοινωνίας μεταξύ προπονητών και οικογενειών, το οποίο του έχει επιτρέψει να παραμείνει βιώσιμο στο χρόνο. Ένα άλλο παράδειγμα από την Κροατία, η Ομοσπονδία Παραολυμπιακού Σκι, δείχνει πώς η εκπαίδευση των προπονητών παραολυμπιακών αθλητών μπορεί να συστηματοποιηθεί μέσω πολυετούς εφαρμογής και επαναλαμβανόμενων κύκλων εκπαίδευσης. Για το σκοπό αυτό, η ομοσπονδία πραγματοποίησε μια σειρά δομημένων εκπαιδευτικών εκδηλώσεων για την ανάπτυξη της εμπειρογνωμοσύνης των προπονητών παραολυμπιακών αθλητών σε διάφορες παραολυμπιακές αλπικές diciπλίνες. Αυτή η πρακτική δείχνει πώς η μακροπρόθεσμη επένδυση στην μάθηση με την υποστήριξη μεντόρων δημιουργεί βιώσιμη ικανότητα σε μικρότερες εθνικές ομοσπονδίες παραολυμπιακών αθλημάτων. Άλλες πρακτικές από την

Κροατία υπογραμμίζουν την ένταξη της κοινότητας με την πρωτοβουλία των συλλόγων. Ο σύλλογος τζούντο «Fuji Velika Gorica», για παράδειγμα, προωθεί την καθοδήγηση από ομοτίμους και προσαρμοσμένες συνεδρίες πολεμικών τεχνών για παιδιά και νέους με αναπηρίες. Η πρακτική υπογραμμίζει τη σημασία των προβλέψιμων ρουτινών, της εξατομικευμένης διδασκαλίας και της συμμετοχής της οικογένειας στην προώθηση της ασφαλούς συμμετοχής. Ομοίως, η πρακτική «In-Dive» χρησιμοποιεί την έννοια Halliwick για να διδάξει δεξιότητες κολύμβησης σε άτομα με αναπηρίες, δίνοντας έμφαση στη σταδιακή πρόοδο των δεξιοτήτων, στην εκπαίδευση των εκπαιδευτών σε θέματα ασφάλειας και στη μεθοδολογία που βασίζεται σε αποδεικτικά στοιχεία. Πρόσθετες πρακτικές, όπως το «SailAway», ενσωματώνουν παιδιά με διαταραχές του αυτιστικού φάσματος σε προσαρμοσμένα προγράμματα ιστιοπλοΐας, παρέχοντας προσβάσιμα περιβάλλοντα συμμετοχής με την υποστήριξη εκπαιδευμένων εκπαιδευτών. Σε όλα αυτά τα παραδείγματα, οι πρακτικές της Κροατίας αντικατοπτρίζουν μια τάση: ισχυρή καινοτομία σε επίπεδο συλλόγων που υποστηρίζεται από διατομεακή συνεργασία, από επαγγελματίες υγείας στο πρόγραμμα KIDS έως δημοτικές συνεργασίες σε αθλητικά φεστιβάλ χωρίς αποκλεισμούς.

Η **Ελλάδα** υπέβαλε πρακτικές που επικεντρώνονταν στην εκπαίδευση Boccia και Πρώτων Βοηθειών που παρέχεται από τον οργανισμό ΑΕΤΟΙ. Η εκπαίδευση αυτή συνδύαζε θεωρητικά και πρακτικά μαθήματα που απευθύνονταν σε αθλητές, προπονητές και εθελοντές που υποστηρίζουν αθλητές BC3 οι οποίοι αγωνίζονται χρησιμοποιώντας βοηθητικές ράμπες λόγω περιορισμένης κινητικής λειτουργίας. Η εκπαίδευση επικεντρώθηκε στην τεχνική λειτουργία της ράμπας, την ασφαλή τοποθέτηση των αθλητών και την απαραίτητη ευαισθητοποίηση σε θέματα πρώτων βοηθειών, προσαρμοσμένη στις ανάγκες των αθλητών με σοβαρές σωματικές αναπηρίες. Εκτός από τη λειτουργία των ραμπών, η εκπαίδευση έδωσε έμφαση σε ένα συχνά παραμελημένο αλλά κρίσιμο στοιχείο: την παροχή στον προσωπικό και τους εθελοντές της ικανότητας να ανταποκρίνονται με ασφάλεια σε ιατρικά περιστατικά ή περιστατικά που σχετίζονται με την κινητικότητα. Μέσω μιας δομημένης μεθοδολογίας και συνεργατικής μάθησης, η πρακτική έδειξε πώς η στοχευμένη εκπαίδευση μπορεί να αυξήσει τα πρότυπα συμμετοχής και ασφάλειας σε περιβάλλοντα παραολυμπιακού αθλητισμού. Αν και η Ελλάδα υπέβαλε λιγότερες πρακτικές, η τεκμηριωμένη πρακτική παρουσίαζε μεθοδολογική σαφήνεια, ισχυρό παιδαγωγικό σχεδιασμό και άμεση μεταβιβασιμότητα σε παρόμοια πλαίσια.

Οι υποβολές του **Μαυροβουνίου** αφορούσαν κυρίως διοικητικές πρακτικές, πολλές από τις οποίες αποκάλυψαν τους περιορισμούς σε επίπεδο υποδομών και πόρων που αντιμετωπίζουν οι οργανώσεις παραολυμπιακού αθλητισμού. Αν και ορισμένα αρχεία ήταν δομημένα ως πρότυπα και όχι ως πρακτικές, το διαθέσιμο περιεχόμενο έδειξε επαναλαμβανόμενα θέματα. Μια προσέγγιση που αναφέρεται συχνά είναι η χρήση κοινόχρηστων κοινοτικών χώρων, όπως γυμναστήρια σχολείων ή δημοτικά αθλητικά κέντρα, για τη διεξαγωγή παραολυμπιακών δραστηριοτήτων. Η πρακτική αυτή αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα ότι οι ειδικές εγκαταστάσεις παρααθλητισμού είναι σπάνιες στο Μαυροβούνιο. Αντί να το θεωρούν εμπόδιο, οι παρααθλητικοί σύλλογοι και οι διοικητικοί υπάλληλοι συχνά αναπτύσσουν συνεργασίες με σχολεία και κοινοτικούς φορείς για να εξασφαλίσουν πρόσβαση σε ασφαλή περιβάλλοντα προπόνησης. Ένας άλλος τομέας που περιγράφεται στις πρακτικές του Μαυροβουνίου αφορά την προβολή στα μέσα ενημέρωσης και την αντίληψη του κοινού. Οι διοικητικοί υπάλληλοι του παρααθλητισμού τόνισαν τη σημασία της συμμετοχής των δημοσιογράφων και της ανάπτυξης θετικών αφηγήσεων για τον παρααθλητισμό. Η τακτική ενημέρωση, οι συνεντεύξεις με παραολυμπιονίκες και οι δημόσιες εκδηλώσεις έχουν αποδειχθεί απαραίτητα εργαλεία για την αναγνώριση και τη μείωση του στίγματος. Αν και αυτές οι πρακτικές βασίζονται σε μεγάλο βαθμό σε δεξιότητες όπως οι διαπροσωπικές σχέσεις και η άτυπη δικτύωση, αποτελούν μια ρεαλιστική και οικονομικά αποδοτική στρατηγική εμπλοκής σε περιβάλλοντα με περιορισμένους προϋπολογισμούς προώθησης. Με αυτό, οι πρακτικές αποκαλύπτουν ένα μοτίβο: η καινοτομία στον παραολυμπιακό αθλητισμό είναι συχνά σχεσιακή και όχι υποδομική, αναδύεται μέσω συνεργασιών, προβολής στα μέσα ενημέρωσης και προσαρμοστικής χρήσης των υφιστάμενων κοινοτικών πόρων.

Η **Σερβία** υπέβαλε μια πλούσια συλλογή πρακτικών, αποδεικνύοντας ένα ώριμο σύστημα παραολυμπιακού αθλητισμού που χαρακτηρίζεται από στρατηγικές επενδύσεις και μακροπρόθεσμες διαδρομές ανάπτυξης. Ένα από τα πιο ενδεικτικά παραδείγματα είναι το Εθνικό Κέντρο Ανάπτυξης Παραολυμπιακού Πινγκ-Πονγκ στο Νόβι Σαντ. Το κέντρο, που ξεκίνησε το 2010, εξελίχθηκε σε εθνικό κέντρο υπεύθυνο για την παραγωγή σχεδόν όλων των Σέρβων μεταλλιούχων στην πειθαρχία. Το μοντέλο ενσωματώνει τη διαμονή, την προπόνηση, την καθοδήγηση και την οικοδόμηση κοινότητας σε ένα ενιαίο περιβάλλον, καταδεικνύοντας πώς οι πρωτοβουλίες παραολυμπιακού αθλητισμού σε επίπεδο βάσης μπορούν να έχουν αντίκτυπο σε εθνικό επίπεδο. Μια άλλη αξιοσημείωτη πρακτική της Σερβίας αφορά την

ενίσχυση του συστήματος με βάση τον εξοπλισμό στο μπάσκετ με αναπηρικά αμαξίδια. Μέσω της προμήθειας σε εθνικό επίπεδο αναπηρικών αμαξιδίων για αγώνες και συσκευών καθημερινής κινητικότητας, η Σερβία αύξησε δραματικά τη συμμετοχή σε αυτό το παραολυμπιακό άθλημα. Παρόμοιο αποτέλεσμα είχε η επένδυση σε εξοπλισμό γκόλμπολ, που διευκολύνθηκε από τη συνεργασία με την IBSA, η οποία επέτρεψε στη Σερβία να φιλοξενήσει διεθνείς διαγωνισμούς και να στείλει ομάδες σε σύντομο χρονικό διάστημα. Η Σερβία ανέδειξε επίσης εκπαιδευτικές και ευαισθητοποιητικές πρωτοβουλίες, όπως η Παραολυμπιακή Ημέρα στο Σχολείο, ένα μακροχρόνιο πρόγραμμα του IPC που εισάγει χιλιάδες μαθητές στον παραολυμπιακό αθλητισμό μέσω επιδείξεων, αλληλεπιδράσεων με αθλητές και μαθησιακών δραστηριοτήτων. Επιπλέον, οι πρακτικές στην προπόνηση παρααθλητισμού καταγράφουν πώς η ενσωμάτωση προπονητών ελίτ χωρίς αναπηρία, σε συνδυασμό με τη μακροπρόθεσμη μεταρρύθμιση του συστήματος προπόνησης, συνέβαλε στη διαρκή διεθνή επιτυχία. Μια άλλη πλούσια πρακτική υπογράμμισε τη σημασία της διαπεριφερειακής συνεργασίας στην περιοχή των Βαλκανίων για την ανάπτυξη του παρααθλητισμού των νέων, όπως υλοποιήθηκε μέσω του συγχρηματοδοτούμενου από την ΕΕ έργου SeeYou. Οι δομές ενδυνάμωσης που αναπτύχθηκαν για προπονητές παρααθλητισμού νέων και νέους αθλητές αναφέρθηκαν ως εξαιρετικές ευκαιρίες για προσωπική ανάπτυξη και κοινωνική ένταξη μέσω του αθλητισμού, καθώς και ως εξαιρετικές ευκαιρίες αμοιβαίας μάθησης μεταξύ των συμμετεχόντων οργανισμών και ατόμων. Συνολικά, οι πρακτικές της Σερβίας υποδηλώνουν ένα συστημικό μοντέλο στο οποίο η ανάπτυξη ελίτ, η παροχή εξοπλισμού, η δομημένη προπόνηση και η δημόσια προβολή ενισχύουν η μία την άλλη.

ΔΙΑΤΟΜΕΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Παρά τις διαφορές στο εθνικό πλαίσιο και στο βάθος της τεκμηρίωσης, διάφορα θέματα προέκυψαν με συνέπεια σε όλες τις πρακτικές. Έξι κυρίαρχα θέματα προέκυψαν και στις τέσσερις χώρες, αποκαλύπτοντας κοινές προκλήσεις, διαφορετικές στρατηγικές και ευκαιρίες για την ενίσχυση του συστήματος. Η ανάλυση δείχνει ότι αυτά τα θέματα εμφανίζονται διαφορετικά σε κάθε πλαίσιο, αλλά μαζί σχηματίζουν μια συνεκτική εικόνα της ανάπτυξης του παρααθλητισμού στην περιοχή των Βαλκανίων.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΠΡΟΠΟΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ

Η ανάπτυξη ικανοτήτων αποτελεί κεντρικό στοιχείο στην Κροατία, την Ελλάδα και τη Σερβία, ενώ στο Μαυροβούνιο υπάρχουν πιο άτυπες μορφές. Στην Κροατία, η Ομοσπονδία Παραολυμπιακού Σκι ακολουθεί μια δομημένη, πολυετή προσέγγιση στην εκπαίδευση προπονητών, προσφέροντας επαναλαμβανόμενες ευκαιρίες ανάπτυξης που συνδέονται με τις αλπικές χιονοδρομικές διαδρομές. Ομοίως, το πρόγραμμα KIDS, αν και έχει ευρύτερο πεδίο εφαρμογής, περιλαμβάνει πολυεπιστημονική κατάρτιση για επαγγελματίες που εργάζονται με παιδιά και νέους με αναπηρίες, ενισχύοντας την ιδέα ότι η ικανότητα των προπονητών αναπτύσσεται σε πολυεπιστημονικά περιβάλλοντα. Ο οργανισμός ΑΕΤΟΙ της Ελλάδας αποτελεί ένα παράδειγμα δομημένης ανάπτυξης ικανοτήτων μέσω των προγραμμάτων κατάρτισης Boccia BC3 και Πρώτων Βοηθειών. Η πρακτική αυτή συνδυάζει τη θεωρητική μάθηση με τις πρακτικές δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την υποστήριξη αθλητών με σοβαρές κινητικές αναπηρίες που εξαρτώνται από βοηθητικές ράμπες. Η εκπαίδευση ενσωματώνει στοιχεία ασφάλειας προσαρμοσμένα στα προφίλ αναπηρίας των αθλητών. Η Σερβία παρουσιάζει ολοκληρωμένα παραδείγματα ανάπτυξης εμπειρογνωμοσύνης. Η μεταρρύθμιση της προπονητικής παρααθλητισμού ενσωματώνει πολύ έμπειρους προπονητές αθλητισμού χωρίς αναπηρία στο σύστημα παρααθλητισμού και δημιουργεί δομημένες διαδρομές για μακροπρόθεσμη εκπαίδευση προπονητών. Ο κόμβος ανάπτυξης παρααθλητικού πιναγκ-πονγκ του Νόβι Σαντ λειτουργεί επίσης ως περιβάλλον μάθησης όπου αθλητές και προπονητές εργάζονται σε στενή συνεργασία, με την υποστήριξη μέντορων από εμπειρογνώμονες εθνικού επιπέδου. Οι πρακτικές του Μαυροβουνίου αναφέρονται στην ανάπτυξη προπονητών πιο έμμεσα. Αντί για επίσημα προγράμματα, η μάθηση συχνά πραγματοποιείται μέσω της εμπειρίας, της ανταλλαγής μεταξύ ομοτίμων και της αυτοσχεδιαστικής προσαρμογής στο πλαίσιο της κοινότητας. Ενώ αυτές οι προσεγγίσεις στηρίζουν τη συμμετοχή, οι πρακτικές που παρέχονται αποκαλύπτουν την πιθανή ανάγκη για πιο τυποποιημένες δομές, οι οποίες θα πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω κατά τη διάρκεια του προγράμματος ParaEmpower. Σε ολόκληρη την περιοχή, αυτές οι πρακτικές υπογραμμίζουν τη σημασία της συστηματικής, επαναλαμβανόμενης και πιστοποιημένης εκπαίδευσης για προπονητές και εμπειρογνώμονες που εργάζονται στον παραολυμπιακό αθλητισμό. Το συμπέρασμα αυτό συνάδει με τις ευρύτερες ανάγκες ανάπτυξης ικανοτήτων που προσδιορίζονται στις παραπάνω ενότητες σχετικά με τον προσδιορισμό δεξιοτήτων της παρούσας έκθεσης.

ΛΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ

Ένα δεύτερο θέμα αφορά τη διαθεσιμότητα υποδομών και εξοπλισμού, η οποία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο όχι μόνο σε ολόκληρη την περιοχή των Βαλκανίων, αλλά και στον τομέα του παρααθλητισμού γενικότερα. Ταυτόχρονα, οι υποδομές και ο εξοπλισμός ξεχωρίζουν ως σημαντικοί καθοριστικοί παράγοντες της συμμετοχής. Οι πρακτικές που παρέχονται απεικονίζουν διαφορετικές προσεγγίσεις για την κάλυψη αυτών των αναγκών. Οι εθνικές επενδύσεις της Σερβίας σε εξοπλισμό, για παράδειγμα, έχουν χαρακτηριστεί ως μετασχηματιστικές. Η πρωτοβουλία για το μπάσκετ με αναπηρικά αμαξίδια, για παράδειγμα, επέκτεινε την πρόσβαση παρέχοντας εκατοντάδες αναπηρικά αμαξίδια καθημερινής χρήσης και δεκάδες αθλητικά αναπηρικά αμαξίδια. Ομοίως, η επένδυση σε εξοπλισμό γκόλμπολ, που πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη της IBSA, επέτρεψε στη Σερβία να φιλοξενήσει διεθνείς διαγωνισμούς και να επεκτείνει γρήγορα τις κατηγορίες συμμετοχής. Οι πρακτικές που παρέχονται από το Μαυροβούνιο δείχνουν εξάρτηση από κοινόχρηστα σχολικά γυμναστήρια, δημοτικά αθλητικά κέντρα και άλλους κοινοτικούς χώρους. Αντί να το θεωρούν ως εγγενή περιορισμό, οι οργανώσεις του Μαυροβουνίου έχουν αναπτύξει προσεγγίσεις βασισμένες σε συνεργασίες που αξιοποιούν την υπάρχουσα υποδομή. Η Κροατία φαίνεται να βρίσκεται μεταξύ αυτών των δύο μοντέλων. Λέσχες όπως η Natator και η In-Dive συνεργάζονται με τοπικές πισίνες, ενώ οι λέσχες ιστιοπλοΐας χρησιμοποιούν υπάρχουσες αποβάθρες και μαρίνες για να διοργανώνουν προγράμματα προσαρμοσμένης ιστιοπλοΐας όπως το SailAway. Οι κινητές ομάδες υποστήριξης σε πρακτικές όπως το KIDS βοηθούν στην παροχή υπηρεσιών σε υποεξυπηρετούμενες κοινότητες. Αυτά τα παραδείγματα δείχνουν ότι τα κενά στις υποδομές μπορούν να αντιμετωπιστούν μέσω στρατηγικών επενδύσεων, δημιουργικής συνεργασίας ή και των δύο. Για τους φορείς χάραξης πολιτικής, η επένδυση σε εξοπλισμό ξεχωρίζει ως μια παρέμβαση υψηλής απόδοσης που μειώνει άμεσα τα εμπόδια συμμετοχής.

ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΗ ΠΡΟΠΟΝΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

Ένα τρίτο θέμα είναι η εξάπλωση της προπονητικής χωρίς αποκλεισμούς και των προσαρμοσμένων τεχνικών προπόνησης, που είναι εμφανής και στις τέσσερις χώρες. Από αυτή την άποψη, οι πρακτικές αποκαλύπτουν μια συνεπή έμφαση στην προσαρμογή των μεθόδων προπονητικής για αθλητές με αναπηρία, προκειμένου να υποστηριχθούν οι διαφορετικές ανάγκες των αθλητών. Στην Κροατία, για παράδειγμα, το In-Dive χρησιμοποιεί την έννοια Halliwick για να διδάξει δεξιότητες στο νερό μέσω μιας δομημένης ακολουθίας που

δίνει έμφαση στην εμπιστοσύνη στο νερό, την ασφάλεια και τη σταδιακή προσαρμογή. Η Fuji Velika Gorica χρησιμοποιεί την καθοδήγηση από ομοτίμους, την εξατομικευμένη πρόοδο και τις προβλέψιμες ρουτίνες για να διευκολύνει τη συμμετοχή παιδιών και νέων με αναπηρίες. Η προπόνηση BC3 της Ελλάδας διδάσκει την τεχνική λειτουργία της ράμπας και τον ασφαλή χειρισμό των αθλητών, δείχνοντας πώς η ακρίβεια και οι τεχνικές γνώσεις υποστηρίζουν την ένταξη των αθλητών με σοβαρές αναπηρίες. Η Σερβία συμβάλλει με μια ποικιλία προηγμένων προσαρμογών, από την προπόνηση παρααθλητισμού προσαρμοσμένη σε διαφορετικές κατηγορίες αναπηριών έως τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται στο κέντρο ανάπτυξης πινακ-πονγκ, οι οποίες ενσωματώνουν εξατομικευμένα προγράμματα προπόνησης με στρατηγικές ελίτ επιδόσεων. Σε όλες τις χώρες, η προπονητική χωρίς αποκλεισμούς δεν παρουσιάζεται ως αυτοσχεδιασμός, αλλά ως ένα σύνολο δεξιοτήτων που απαιτεί εκπαίδευση, πλαίσια και αναστοχαστική πρακτική. Αυτό επιβεβαιώνει την ανάγκη να περιλαμβάνουν τα προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων του ParaEmpower προσεγγίσεις για την καλλιέργεια δεξιοτήτων που σχετίζονται με μεθοδολογίες προσαρμογής ειδικά για τον (παρα)αθλητισμό.

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Ένα τέταρτο θέμα είναι η ευαισθητοποίηση και η συμμετοχή της κοινότητας. Τα θέματα αυτά αναδύονται έντονα στη συλλογή πρακτικών, ιδίως στη Σερβία, το Μαυροβούνιο και την Κροατία. Στη Σερβία, η Παραολυμπιακή Ημέρα στο Σχολείο είναι μια ξεχωριστή πρακτική, στην οποία συμμετέχουν χιλιάδες μαθητές σε διαδραστικές μαθησιακές δραστηριότητες με παραολυμπιονίκες. Η μακροπρόθεσμη εφαρμογή αυτού του προγράμματος έχει συμβάλει στη μείωση του στιγματισμού και στην ομαλοποίηση της αναπηρίας στο σχολικό περιβάλλον. Οι πρακτικές του Μαυροβουνίου εστιάζουν στην προβολή σε περιβάλλοντα με περιορισμένους πόρους. Οι διοικητικοί υπεύθυνοι του παραολυμπιακού αθλητισμού τονίζουν συχνά τη συνεργασία με τα τοπικά μέσα ενημέρωσης ως εργαλείο για τη δημιουργία θετικών αφηγήσεων. Η τακτική ενημέρωση, οι ιστορίες των αθλητών και οι ορατές δημόσιες εκδηλώσεις συμβάλλουν στη δημιουργία αναγνώρισης από την κοινότητα, ακόμη και χωρίς σημαντική υποδομή. Στην Κροατία, οι αθλητικοί σύλλογοι χωρίς αποκλεισμούς αναδεικνύουν τον ρόλο των οικογενειών, των εθελοντών και των τοπικών ιδρυμάτων. Τα μοντέλα τους βασίζονται στην στενή επικοινωνία με τους γονείς, τη συνεργασία με επαγγελματίες αποκατάστασης και τακτικές κοινοτικές εκδηλώσεις που δημιουργούν μια κουλτούρα υποστήριξης γύρω από τη συμμετοχή στον παραολυμπιακό αθλητισμό. Αυτά τα παραδείγματα

καταδεικνύουν ότι η βιώσιμη ένταξη απαιτεί δεξιότητες για την προώθηση στρατηγικών συμμετοχής που εκτείνονται πέρα από τον αθλητικό χώρο, στα σχολεία, τις οικογένειες και τον δημόσιο διάλογο.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Η διεθνής συνεργασία διαδραματίζει έναν άλλο σημαντικό ρόλο σε διάφορες πρακτικές. Εμφανίζεται εμφανώς στις πρακτικές της Κροατίας και της Σερβίας και, σε μικρότερο βαθμό, στις πλούσιες πρακτικές της Ελλάδας. Κροατικές οργανώσεις, όπως αυτές που συμμετέχουν στο Sport4Everyone, συνεργάζονται διασυνοριακά για την ανταλλαγή μεθόδων και τη δημιουργία μοντέλων αθλητισμού χωρίς αποκλεισμούς. Η Κροατική Παραολυμπιακή Επιτροπή επιδεικνύει επίσης διεθνή συμμετοχή μέσω συνεργασιών με ομοσπονδίες. Οι πρακτικές της Σερβίας απεικονίζουν τη συνεργασία με διεθνείς ομοσπονδίες, όπως η IBSA, για την ανάπτυξη του γκόλμπολ ή μέσω της διοργάνωσης αγώνων του Ευρωπαϊκού Κυπέλλου στο παραολυμπιακό σκι. Αυτές οι συνεργασίες όχι μόνο βελτιώνουν τα τοπικά πρότυπα, αλλά και αυξάνουν την προβολή της Σερβίας ως περιφερειακού ηγέτη. Η πλούσια πρακτική του προγράμματος Erasmus+ SeeYou υπογράμμισε τη σημασία της διαπεριφερειακής συνεργασίας στην περιοχή των Βαλκανίων για την ανάπτυξη του παραολυμπιακού αθλητισμού για νέους. Οι δομές ενδυνάμωσης που αναπτύχθηκαν για προπονητές παραολυμπιακού αθλητισμού νέων και νέους αθλητές αναφέρθηκαν ως εξαιρετικές ευκαιρίες για προσωπική και οργανωτική ανάπτυξη. Η Ελλάδα συμβάλλει επίσης μέσω των εκπαιδευτικών δικτύων Erasmus+ και των πλαισίων κοινής γνώσης στη μάθηση μεικτών ικανοτήτων. Συνολικά, οι πρακτικές δείχνουν ότι η διασυνοριακή συνεργασία επιταχύνει τη μεταφορά μεθόδων, ενισχύει τη νομιμότητα και υποστηρίζει την επαγγελματική ανάπτυξη. Αυτό επιβεβαιώνει την ανάγκη ενίσχυσης των δεξιοτήτων που υποστηρίζουν τη συνεργασία, καθώς και την αναγνώριση της σημασίας της περιφερειακής πολιτικής για τον παραολυμπιακό αθλητισμό και την υποστήριξη του σχεδιασμού και της εφαρμογής της.

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΑΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΙΤ

Αυτό το θέμα είναι σχετικό και στις τέσσερις χώρες, αλλά είναι ιδιαίτερα εμφανές στις πρακτικές που παρέχονται από τη Σερβία και την Κροατία. Το κέντρο παραολυμπιακού πινγκ-πονγκ Novi Sad της Σερβίας δείχνει μια σαφή πρόοδο από τη συμμετοχή στη βάση έως την ελίτ, παράγοντας σχεδόν όλους τους εθνικούς μεταλλιούχους μέσω ενός ολοκληρωμένου μοντέλου

Co-funded by
the European Union

εκπαίδευσης σε καταλύματα. Οι μεταρρυθμίσεις στην προπόνηση παραολυμπιακού αθλητισμού απεικονίζουν περαιτέρω δομημένες διαδρομές που ενσωματώνουν την αναγνώριση ταλέντων με την ανάπτυξη ελίτ. Η Κροατία συμβάλλει μέσω εθνικών προσεγγίσεων υπό την ηγεσία του CPC για την αναγνώριση ταλέντων και μέσω συλλόγων που καλλιεργούν τη μακροπρόθεσμη συμμετοχή. Τα κατασκηνωτικά προγράμματα αλπικού σκι που διοργανώνει η Ομοσπονδία Παραολυμπιακού Σκι εξυπηρετούν επίσης αναπτυξιακούς σκοπούς, συνδέοντας τους νέους αθλητές με υψηλότερα επίπεδα ανταγωνισμού. Αυτά τα παραδείγματα δείχνουν τη σημασία των συντονισμένων διαδρομών που συνδέουν τη συμμετοχή σε αρχικό επίπεδο με τη διαρκή αθλητική πρόοδο. Πρόκειται για ένα ζήτημα στρατηγικής σημασίας για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να καλλιεργηθούν δεξιότητες που υποστηρίζουν το προσωπικό του παραολυμπιακού αθλητισμού στην καθιέρωση διακλαδικής και διατομεακής συνεργασίας.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΝΤΟΠΙΣΤΗΚΑΝ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΧΩΡΕΣ

Σε ολόκληρη την περιοχή, η ανάπτυξη του παραολυμπιακού αθλητισμού διαμορφώνεται από διαρθρωτικές προκλήσεις που είναι ορατές σε όλες σχεδόν τις πρακτικές. Οι περιορισμένες υποδομές και η έλλειψη εξοπλισμού περιορίζουν τις ευκαιρίες συμμετοχής, ειδικά σε μικρότερες ή αγροτικές κοινότητες. Η ανάγκη για ειδική εκπαίδευση στον παραολυμπιακό αθλητισμό παραμένει σημαντική, καθώς πολλοί προπονητές προέρχονται αρχικά από αθλήματα για άτομα χωρίς αναπηρία και πρέπει να αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις μέσω προγραμμάτων ή εργαστηρίων και όχι μέσω επίσημων συστημάτων.

Μια άλλη επαναλαμβανόμενη πρόκληση είναι η εξάρτηση από τη χρηματοδότηση βάσει προγραμμάτων. Πολλές πρακτικές συνδέονται στενά με πρωτοβουλίες που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, γεγονός που δημιουργεί ανησυχίες σχετικά με τη βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων μετά τη λήξη των κύκλων των προγραμμάτων. Η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα φαίνεται πιο ισχυρή όταν βασίζεται σε εθνικές δεσμεύσεις χρηματοδότησης, αλλά ακόμη και σε αυτή την περίπτωση, πολλές πρακτικές ξεκίνησαν ως πρωτοβουλίες εθελοντών.

Οι πρακτικές που παρέχονται αντικατοπτρίζουν επίσης κοινωνικά και αντιληπτικά εμπόδια, όπως το στίγμα ή η χαμηλή ευαισθητοποίηση σχετικά με τις ευκαιρίες του παρααθλητισμού. Τα προγράμματα ευαισθητοποίησης αντιμετωπίζουν αυτά τα κενά, αλλά απαιτούν συνεχή υποστήριξη για να δημιουργήσουν μακροπρόθεσμες κοινωνικές αλλαγές.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΧΩΡΕΣ

Παρά τις προκλήσεις αυτές, οι πρακτικές αναδεικνύουν διάφορους παράγοντες επιτυχίας που μπορούν να καθοδηγήσουν όχι μόνο τα προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων του ParaEmpower, αλλά και μελλοντικές δραστηριότητες και πολιτικές. Ένας από αυτούς είναι η αξία της διεπιστημονικής συνεργασίας, η οποία ενσωματώνει προπονητές, εκπαιδευτικούς, επαγγελματίες υγείας και οικογενειακά δίκτυα στην παροχή παραολυμπιακών αθλημάτων. Ένας άλλος παράγοντας επιτυχίας είναι η εδραίωση στην κοινότητα, όπου οι σύλλογοι συνεργάζονται με τοπικούς φορείς, όπως σχολεία, δήμους ή ΜΚΟ, για τη δημιουργία υποστηρικτικών οικοσυστημάτων για τη συμμετοχή.

Επιπλέον, πολλές πρακτικές αποδεικνύουν ότι τα επεκτάσιμα, προσαρμόσιμα μοντέλα μπορούν να ευδοκιμήσουν ακόμη και σε περιβάλλοντα με περιορισμένους πόρους. Η εξάρτηση από κοινόχρηστους πόρους και εγκαταστάσεις, η ανάπτυξη ειδικών αθλητικών κέντρων, δείχνουν πώς ακόμη και ιδέες μικρής κλίμακας, υποστηριζόμενες από αφοσιωμένους ανθρώπους, μπορούν να εξελιχθούν σε βιώσιμα προγράμματα.

Τέλος, η στρατηγική επένδυση σε εξοπλισμό ξεχωρίζει ως παρέμβαση με μεγάλο αντίκτυπο σε διάφορες πρακτικές, όπου οι εθνικές προμήθειες αύξησαν άμεσα τη συμμετοχή και βελτίωσαν τις δυνατότητες απόδοσης.

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η ανάλυση υποδεικνύει διάφορες ευκαιρίες για την ενίσχυση του τοπικού παρααθλητικού τοπίου. Μία από αυτές είναι η τυποποίηση και η τυποποίηση των συστημάτων κατάρτισης για προπονητές και διοικητικούς υπαλλήλους παρααθλημάτων, μειώνοντας την εξάρτηση από μεμονωμένα εργαστήρια ή πρωτοβουλίες για συγκεκριμένα έργα. Μια άλλη είναι η δημιουργία δικτύων κοινής χρήσης εξοπλισμού μεταξύ συλλόγων και δήμων. Οι πρακτικές υποδεικνύουν επίσης την ανάγκη για ισχυρότερη συλλογή δεδομένων, ιδίως όσον αφορά την παρακολούθηση της εξέλιξης των παρααθλητών, των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων και των μακροπρόθεσμων τάσεων συμμετοχής.

Οι διασυνοριακές ανταλλαγές αποτελούν μια άλλη ευκαιρία. Τα NPC, οι σύλλογοι και οι ομοσπονδίες θα μπορούσαν να επωφεληθούν από την ανταλλαγή μεθοδολογιών και στρατηγικών ανάπτυξης συλλόγων. Τέτοιες ανταλλαγές θα μπορούσαν επίσης να υποστηρίξουν

Co-funded by
the European Union

χώρες με μικρότερες κοινότητες παρααθλητισμού, παρέχοντας πρόσβαση σε μοντέλα που ήδη λειτουργούν αλλού.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

Οι πρακτικές που συλλέχθηκαν παρέχουν μια ισχυρή εμπειρική βάση για το σχεδιασμό της εκπαίδευσης και του εργαλείου ParaEmpower. Τα modules ανάπτυξης ικανοτήτων μπορούν να αντλήσουν άμεσα από τεκμηριωμένες τεχνικές της περιοχής, όπως μέθοδοι προσαρμογής στο νερό, παιδαγωγική πολεμικών τεχνών χωρίς αποκλεισμούς ή η δομή κέντρων ανάπτυξης ταλέντων. Άλλα modules μπορούν να ενσωματώσουν μαθήματα σχετικά με την εμπλοκή εθελοντών, τη συμμετοχή της οικογένειας και στρατηγικές επικοινωνίας για την ευαισθητοποίηση του κοινού. Οι πρακτικές υποδηλώνουν επίσης ότι η εκπαίδευση δεν πρέπει να επικεντρώνεται μόνο στις τεχνικές δεξιότητες, αλλά και στις στρατηγικές και διοικητικές ικανότητες, ειδικά σε περιβάλλοντα όπου οι οργανώσεις παρααθλητισμού πρέπει να διαπραγματεύονται την πρόσβαση σε εγκαταστάσεις, να διαχειρίζονται εθελοντές ή να χτίζουν σχέσεις με τα μέσα ενημέρωσης. Τέλος, τα παραδείγματα επενδύσεων σε εθνικό επίπεδο μπορούν να χρησιμεύσουν ως μελέτες περιπτώσεων για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η δομημένη υποστήριξη μπορεί να μετασχηματίσει τα συστήματα συμμετοχής σε μεγάλη κλίμακα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Οι πλούσιες πρακτικές που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο του έργου ParaEmpower παρέχουν μια πολύπλευρη και τεκμηριωμένη εικόνα της ανάπτυξης του παρααθλητισμού σε ολόκληρη την περιοχή των Βαλκανίων. Δείχνουν ότι η ένταξη δεν είναι ένας αφηρημένος στόχος, αλλά μια συγκεκριμένη, καθημερινή πρακτική που διαμορφώνεται από τους τοπικούς πόρους, την εμπειρογνομοσύνη, τις συνεργασίες και, μερικές φορές, την επιμονή μεμονωμένων φορέων. Παρά την ποικιλομορφία των πλαισίων, οι πρακτικές υπογραμμίζουν συλλογικά τη σημασία της ανάπτυξης ικανοτήτων, της προσβάσιμης υποδομής, της μεθοδολογίας χωρίς αποκλεισμούς, της συμμετοχής της κοινότητας και της διεθνούς συνεργασίας. Συνθέτοντας αυτές τις εμπειρίες, το παρόν κεφάλαιο προσφέρει τεκμηριωμένες πληροφορίες που μπορούν να καθοδηγήσουν όχι μόνο την ανάπτυξη των εκπαιδύσεων και του εργαλείου ParaEmpower, αλλά και ευρύτερες πολιτικές προσπάθειες που αποσκοπούν στην ενίσχυση των συστημάτων παραολυμπιακού αθλητισμού. Τα διδάγματα που παρουσιάζονται εδώ υπογραμμίζουν ότι η

ουσιαστική ένταξη απαιτεί τόσο στρατηγικές επενδύσεις όσο και καθημερινές προσαρμογές, και ότι κάθε χώρα της περιοχής, ανεξάρτητα από τους πόρους της, συμβάλλει με πολύτιμες γνώσεις σε αυτό το κοινό ταξίδι μάθησης και ανάπτυξης ικανοτήτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΕΡΕΥΝΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Εισαγωγή στην έρευνα ParaEmpower

Σας ευχαριστούμε που συμμετέχετε σε αυτή την έρευνα που αποτελεί μέρος του προγράμματος **ParaEmpower**, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η έρευνα αυτή έχει ως στόχο να αξιολογήσει την αντίληψη των **διοικητικών στελεχών και των προπονητών παραολυμπιακού αθλητισμού που εργάζονται είτε με αμοιβή είτε εθελοντικά σε τοπικούς παραολυμπιακούς αθλητικούς συλλόγους στην περιοχή των Βαλκανίων**. Στόχος της είναι να προσδιορίσει τις βασικές δεξιότητες που απαιτούνται για τα καθήκοντά τους και να εντοπίσει τους τομείς στους οποίους απαιτείται περαιτέρω κατάρτιση και ανάπτυξη ικανοτήτων. Με την έρευνα αυτή, οι απαντήσεις σας θα συμβάλουν στη διαμόρφωση ενός νέου προγράμματος κατάρτισης για (μελλοντικούς) διοικητικούς υπαλλήλους και προπονητές παραολυμπιακού αθλητισμού από την περιοχή των Βαλκανίων. Η συμπλήρωση της έρευνας θα διαρκέσει περίπου **10-15 λεπτά**. Οι απαντήσεις σας είναι ανώνυμες και θα χρησιμοποιηθούν μόνο για ερευνητικούς σκοπούς.

Αποποίηση ευθύνης GDPR: Τα προσωπικά σας δεδομένα θα συλλεχθούν και θα υποβληθούν σε επεξεργασία σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (GDPR) (ΕΕ) 2016/679. Η συμμετοχή σε αυτό το ερωτηματολόγιο είναι εθελοντική και οι απαντήσεις σας θα αντιμετωπιστούν ως εμπιστευτικές και θα χρησιμοποιηθούν μόνο για ερευνητικούς σκοπούς. Καμία αναγνωρίσιμη πληροφορία δεν θα κοινοποιηθεί σε τρίτους χωρίς τη ρητή συγκατάθεσή σας. Έχετε το δικαίωμα να έχετε πρόσβαση, να διορθώσετε ή να ζητήσετε τη διαγραφή των δεδομένων σας ανά πάσα στιγμή. Συνεχίζοντας, επιβεβαιώνετε ότι κατανοείτε και συμφωνείτε με τους παρόντες όρους.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΕΣ)

1. Σε ποια χώρα εργάζεστε ή είστε εθελοντής σε τοπικό αθλητικό σύλλογο για άτομα με αναπηρία;

- Κροατία
- Ελλάδα
- Μαυροβούνιο
- Σερβία
- Άλλο _____

2Α. Ποιος είναι ο ρόλος σας στον τοπικό παραολυμπιακό αθλητισμό; (Επιλέξτε μόνο ένα)*

- Προπονητής παραολυμπιακού αθλητισμού
- Διοικητικός υπάλληλος παραολυμπιακού αθλητισμού

* Σύνδεσμος προς τους ορισμούς/περιγραφές των όρων «προπονητής» και «διαχειριστής»

2Β. Ποια είναι η εργασιακή σας σχέση με τον τοπικό σύλλογο; (Επιλέξτε μόνο ένα)*

- Μισθωτός υπάλληλος
- Εθελοντής

* Σύνδεσμος προς τους ορισμούς / περιγραφές του τι είναι αμειβόμενο μέλος του προσωπικού

3. Πόσα χρόνια εμπειρίας έχετε στον παραολυμπιακό αθλητισμό;

- Λιγότερο από 1 έτος
- 1-3 χρόνια
- 4-6 χρόνια
- Πάνω από 6 χρόνια

4. Έχετε λάβει επίσημη ή ανεπίσημη εκπαίδευση σχετικά με τον παραολυμπιακό αθλητισμό;

- Ναι, έχω λάβει επίσημη εκπαίδευση (πιστοποιητικό)
Παρακαλώ προσδιορίστε _____
- Ναι, έχω λάβει άτυπη εκπαίδευση στο χώρο εργασίας
Παρακαλώ προσδιορίστε _____
- Καμία εκπαίδευση

5. Πόσο σίγουρος/η αισθάνεστε για τις δεξιότητές σας σε σχέση με το ρόλο σας στον τοπικό αθλητικό σύλλογο για άτομα με αναπηρία; (Κλίμακα 1 = Καθόλου σίγουρος/η, 5 = Πολύ σίγουρος/η)

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΑΝΑ ΡΟΛΟ

ΓΙΑ ΠΡΟΠΟΝΗΤΕΣ ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

6. Ποιες προπονητικές δεξιότητες θεωρείτε ότι χρειάζονται τη μεγαλύτερη βελτίωση στην εργασία σας;

(Βαθμολογήστε από 1 = Δεν είναι απαραίτητο έως 5 = Είναι πολύ απαραίτητο)

Γνωστική και στρατηγική σκέψη

Δεξιότητα	1	2	3	4	5
Κριτική σκέψη	☐	☐	☐	☐	☐
Καινοτόμος σκέψη	☐	☐	☐	☐	☐
Δεξιότητες παρουσίασης	☐	☐	☐	☐	☐

Επικοινωνία και συνεργασία

Δεξιότητες	1	2	3	4	5
Δεξιότητες επικοινωνίας	☐	☐	☐	☐	☐
Αποτελεσματική επικοινωνία με τους παραολυμπιονίκες	☐	☐	☐	☐	☐
Εναλλακτικές μέθοδοι επικοινωνίας (νοηματική γλώσσα, AAC)	☐	☐	☐	☐	☐

Διοίκηση & Ηγεσία

Δεξιότητα	1	2	3	4	5
Οργανωτικές ικανότητες	☐	☐	☐	☐	☐
Καθορισμός στρατηγικών στόχων και σχεδιασμός ανάπτυξης αθλητών	☐	☐	☐	☐	☐
Διαχείριση έργων και καινοτομία στον παραολυμπιακό αθλητισμό	☐	☐	☐	☐	☐
Εφαρμογή πολιτικής και διακυβέρνηση σε οργανισμούς παραολυμπιακού αθλητισμού	☐	☐	☐	☐	☐

Προσωπική και κοινωνική ανάπτυξη

Δεξιότητες	1	2	3	4	5
Αυτοπειθαρχία	☐	☐	☐	☐	☐

Δεξιότητες	1	2	3	4	5
Ενθουσιασμός	☐	☐	☐	☐	☐
Επιμονή	☐	☐	☐	☐	☐
Αυτοκίνηση	☐	☐	☐	☐	☐
Ανοχή	☐	☐	☐	☐	☐
Ανοιχτότητα	☐	☐	☐	☐	☐
Σεβασμός στη διαφορετικότητα	☐	☐	☐	☐	☐
Διαπολιτισμική κατανόηση	☐	☐	☐	☐	☐

Τεχνική & προπονητική εμπειρογνωμοσύνη

Δεξιότητες	1	2	3	4	5
Προσαρμοσμένες τεχνικές εκπαίδευσης	☐	☐	☐	☐	☐
Εφαρμογή της βιομηχανικής στα αθλήματα για άτομα με αναπηρία	☐	☐	☐	☐	☐
Στρατηγικές πρόληψης τραυματισμών	☐	☐	☐	☐	☐
Τεχνικές αποκατάστασης για παραολυμπιακούς αθλητές	☐	☐	☐	☐	☐
Αξιολόγηση και ανατροφοδότηση της απόδοσης των αθλητών	☐	☐	☐	☐	☐
Πρόγραμμα ενδυνάμωσης και φυσικής κατάστασης για παραολυμπιακούς αθλητές	☐	☐	☐	☐	☐
Κατανόηση της τεχνολογίας υποβοήθησης στον αθλητισμό	☐	☐	☐	☐	☐
Περιοδικοποίηση προπόνησης & προγραμματισμός συνεδριών	☐	☐	☐	☐	☐
Τεχνικές διαχείρισης κόπωσης και ανάκαμψης	☐	☐	☐	☐	☐
Τεχνικές προσαρμογές για συγκεκριμένα αθλήματα	☐	☐	☐	☐	☐
Κινητοποιητική καθοδήγηση και ψυχολογική υποστήριξη	☐	☐	☐	☐	☐
Στρατηγικές διαχείρισης συμπεριφοράς και ρύθμισης συναισθημάτων	☐	☐	☐	☐	☐
Ψυχολογική ανθεκτικότητα	☐	☐	☐	☐	☐
Αντιμέτωπιση έκτακτων περιστατικών σε περιβάλλοντα παρααθλητισμού	☐	☐	☐	☐	☐
Πρόληψη δευτερογενών τραυματισμών και συνδρόμων υπερβολικής χρήσης	☐	☐	☐	☐	☐
Σχεδιασμός διατροφής και ενυδάτωσης για παραολυμπιονίκες	☐	☐	☐	☐	☐
Δημόσιες ομιλίες και υπεράσπιση των αθλημάτων για άτομα με αναπηρία	☐	☐	☐	☐	☐
Συνεργασία με πολυεπιστημονικές ομάδες υποστήριξης	☐	☐	☐	☐	☐
Ηθική λήψη αποφάσεων στην προπόνηση παρααθλημάτων	☐	☐	☐	☐	☐

Δεξιότητες	1	2	3	4	5
Πολιτισμική ικανότητα και υπεράσπιση των ατόμων με αναπηρία	☐	☐	☐	☐	☐

7. Ποια είναι η μεγαλύτερη πρόκληση που αντιμετωπίζετε ως προπονητής παραολυμπιακού αθλητισμού στον τοπικό σας σύλλογο; (Ανοιχτή ερώτηση)

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

6. Ποιες δεξιότητες θεωρείτε ότι χρειάζονται τη μεγαλύτερη βελτίωση σε σχέση με τη δουλειά σας ως διοικητικός υπάλληλος στον τοπικό αθλητικό σύλλογο; (Βαθμολογήστε από 1 = Δεν χρειάζεται έως 5 = Χρειάζεται πολύ)

Γνωστική & Στρατηγική Σκέψη

Δεξιότητα	1	2	3	4	5
Κριτική σκέψη	☐	☐	☐	☐	☐
Καινοτόμος σκέψη	☐	☐	☐	☐	☐
Δεξιότητες παρουσίασης	☐	☐	☐	☐	☐
Μέσα μαζικής ενημέρωσης	☐	☐	☐	☐	☐
Πληροφοριακή παιδεία	☐	☐	☐	☐	☐
Ικανότητα εντοπισμού και πρόσβασης σε πληροφορίες	☐	☐	☐	☐	☐
Ικανότητα ανάλυσης και αξιολόγησης του περιεχομένου των μέσων ενημέρωσης	☐	☐	☐	☐	☐
Αξιολόγηση κινδύνων και επίλυση προβλημάτων	☐	☐	☐	☐	☐
Λήψη αποφάσεων βάσει δεδομένων (χρήση αναλυτικών στοιχείων για την ανάπτυξη του αθλητισμού)	☐	☐	☐	☐	☐

Επικοινωνία και συνεργασία

Δεξιότητες	1	2	3	4	5
Ικανότητες ομαδικής εργασίας	☐	☐	☐	☐	☐
Δεξιότητες επικοινωνίας	☐	☐	☐	☐	☐
Αποτελεσματική επικοινωνία με τους παραολυμπιονίκες	☐	☐	☐	☐	☐

Δεξιότητες	1	2	3	4	5
Ικανότητες ομαδικής εργασίας	☐	☐	☐	☐	☐
Εναλλακτικές μέθοδοι επικοινωνίας (νοηματική γλώσσα, AAC)	☐	☐	☐	☐	☐
Δημόσιες ομιλίες και δεξιότητες παρουσίασης	☐	☐	☐	☐	☐
Δημιουργία δικτύων και συνεργασιών (δημιουργία συνεργασιών μεταξύ τομέων)	☐	☐	☐	☐	☐
Επικοινωνία σε περιπτώσεις κρίσης και διαχείριση μέσων ενημέρωσης	☐	☐	☐	☐	☐
Τεχνικές υπεράσπισης και άσκησης πίεσης (για αλλαγή της πολιτικής για τον αθλητισμό των ατόμων με αναπηρία)	☐	☐	☐	☐	☐
Διαχείριση κοινωνικών μέσων & δημιουργία περιεχομένου	☐	☐	☐	☐	☐
Ψηφιακό μάρκετινγκ και branding για αθλητικούς οργανισμούς	☐	☐	☐	☐	☐

Διοίκηση & Ηγεσία

Δεξιότητες	1	2	3	4	5
Οργανωτικές ικανότητες	☐	☐	☐	☐	☐
Διαχείριση αθλητισμού και εφαρμογή πολιτικής	☐	☐	☐	☐	☐
Χρηματοοικονομική διαχείριση και προϋπολογισμός	☐	☐	☐	☐	☐
Διαχείριση έργων και εκδηλώσεων	☐	☐	☐	☐	☐
Μετάβαση στην επαγγελματική σταδιοδρομία των αθλητών και ευκαιρίες μετά την αθλητική καριέρα	☐	☐	☐	☐	☐
Στρατηγικές για την ποικιλομορφία, την ισότητα και την ένταξη (DEI)	☐	☐	☐	☐	☐
Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και ανάπτυξη σχέσεων	☐	☐	☐	☐	☐
Τεχνικές παρακολούθησης και αξιολόγησης (μέτρηση του αντίκτυπου των αθλητικών προγραμμάτων)	☐	☐	☐	☐	☐
Λήψη αποφάσεων	☐	☐	☐	☐	☐
Αξιολόγηση κινδύνων και επίλυση προβλημάτων	☐	☐	☐	☐	☐
Στρατηγικός σχεδιασμός και καθορισμός στόχων	☐	☐	☐	☐	☐
Ηγεσία και διαχείριση ομάδας	☐	☐	☐	☐	☐
Συγκέντρωση κεφαλαίων και διαπραγμάτευση χορηγιών	☐	☐	☐	☐	☐
Δεξιότητες επίλυσης συγκρούσεων και διαμεσολάβησης	☐	☐	☐	☐	☐
Διαχείριση χρόνου και ιεράρχηση εργασιών	☐	☐	☐	☐	☐
Πολιτικές προστασίας και εποπτεία της ευημερίας των αθλητών	☐	☐	☐	☐	☐

Δεξιότητες	1	2	3	4	5
Οργανωτικές ικανότητες	☐	☐	☐	☐	☐
Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού σε αθλητικούς οργανισμούς	☐	☐	☐	☐	☐
Προσαρμοστική επίλυση προβλημάτων σε σύνθετα αθλητικά περιβάλλοντα	☐	☐	☐	☐	☐
Ανάπτυξη πολιτικής ένταξης και προσβασιμότητας	☐	☐	☐	☐	☐
Σχεδιασμός και υλοποίηση βιώσιμων αθλητικών προγραμμάτων	☐	☐	☐	☐	☐
Μετάβαση στην επαγγελματική σταδιοδρομία των αθλητών και ευκαιρίες μετά την αθλητική καριέρα	☐	☐	☐	☐	☐
Διαχείριση εγκαταστάσεων και έλεγχοι προσβασιμότητας	☐	☐	☐	☐	☐
Ηθική και ακεραιότητα στη διοίκηση του αθλητισμού	☐	☐	☐	☐	☐
Πολιτισμική ικανότητα και ηγεσία χωρίς αποκλεισμούς	☐	☐	☐	☐	☐
Δεξιότητες διαπραγμάτευσης σε συζητήσεις σχετικά με χορηγίες και πολιτικές	☐	☐	☐	☐	☐

Προσωπική και κοινωνική ανάπτυξη

Δεξιότητες	1	2	3	4	5
Αυτοπειθαρχία	☐	☐	☐	☐	☐
Ενθουσιασμός	☐	☐	☐	☐	☐
Επιμονή	☐	☐	☐	☐	☐
Αυτοκίνηση	☐	☐	☐	☐	☐
Ανοχή	☐	☐	☐	☐	☐
Ανοιχτότητα	☐	☐	☐	☐	☐
Σεβασμός στη διαφορετικότητα	☐	☐	☐	☐	☐
Διαπολιτισμική κατανόηση	☐	☐	☐	☐	☐

Τεχνική & προπονητική εμπειρογνώμοσύνη

Δεξιότητες	1	2	3	4	5
Προσαρμοσμένες τεχνικές εκπαίδευσης	☐	☐	☐	☐	☐
Καινοτομία και τεχνολογική ενσωμάτωση στον παραολυμπιακό αθλητισμό	☐	☐	☐	☐	☐
Εφαρμογή της βιομηχανικής στα αθλήματα για άτομα με αναπηρία	☐	☐	☐	☐	☐

Δεξιότητες	1	2	3	4	5
Στρατηγικές πρόληψης τραυματισμών	☐	☐	☐	☐	☐
Τεχνικές αποκατάστασης για παραολυμπιακούς αθλητές	☐	☐	☐	☐	☐
Αξιολόγηση και ανατροφοδότηση της απόδοσης των αθλητών	☐	☐	☐	☐	☐
Πρόγραμμα ενδυνάμωσης και φυσικής κατάστασης για παραολυμπιακούς αθλητές	☐	☐	☐	☐	☐
Κατανόηση της τεχνολογίας υποβοήθησης στον αθλητισμό	☐	☐	☐	☐	☐
Περιοδικοποίηση προπόνησης & προγραμματισμός συνεδριών	☐	☐	☐	☐	☐
Τεχνικές διαχείρισης κόπωσης και ανάκαμψης	☐	☐	☐	☐	☐
Τεχνικές προσαρμογές για συγκεκριμένα αθλήματα	☐	☐	☐	☐	☐
Γνώση του παραολυμπιακού κινήματος και του συστήματος ταξινόμησης	☐	☐	☐	☐	☐
Διεθνής συνεργασία και δικτύωση στον παραολυμπιακό αθλητισμό	☐	☐	☐	☐	☐
Ηλεκτρονική μάθηση και ψηφιακή μεταμόρφωση στην αθλητική εκπαίδευση	☐	☐	☐	☐	☐
Συμμόρφωση με το αθλητικό δίκαιο και τους κανονισμούς κατά του ντόπινγκ	☐	☐	☐	☐	☐
Στρατηγικές πρόσληψης, εκπαίδευσης και διατήρησης εθελοντών	☐	☐	☐	☐	☐

7. Ποια είναι η μεγαλύτερη πρόκληση που αντιμετωπίζετε ως αθλητικός διευθυντής στον παραολυμπιακό αθλητισμό; (Ανοιχτή ερώτηση)

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

8. Τι είδους εκπαίδευση πιστεύετε ότι θα σας βοηθούσε να βελτιώσετε τις δεξιότητές σας;

(Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)

- Διαδικτυακά μαθήματα/σεμινάρια
- Δια ζώσης εργαστήρια
- Προγράμματα καθοδήγησης
- Πρακτική εκπαίδευση
- Μάθηση από ομοτίμους και ανταλλαγή γνώσεων
- Άλλο (παρακαλώ προσδιορίστε) _____

Co-funded by
the European Union

9. Θα σας ενδιέφερε να συμμετάσχετε σε μελλοντικά προγράμματα κατάρτισης βασισμένα σε αυτές τις δεξιότητες;

- Ναι
- Όχι
- Ίσως

Εάν όχι ή ίσως, γιατί (ενδεχομένως) όχι; _____

Εάν ναι, θα θέλατε να δώσετε τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σας για περισσότερες πληροφορίες; _____

10. Έχετε άλλα σχόλια ή προτάσεις σχετικά με την ανάπτυξη δεξιοτήτων στον παραολυμπιακό αθλητισμό; (Ανοιχτή ερώτηση)

Σας ευχαριστούμε για το χρόνο σας και τις πολύτιμες πληροφορίες που μας δώσατε. Οι απαντήσεις σας θα βοηθήσουν στο σχεδιασμό ενός νέου προγράμματος κατάρτισης για την ενίσχυση των διοικητικών στελεχών και των προπονητών που εργάζονται σε τοπικούς παραολυμπιακούς αθλητικούς συλλόγους στην περιοχή των Βαλκανίων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΛΟΥΣΙΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Ενότητα	Λεπτομέρειες που πρέπει να συμπληρωθούν
Χώρα	
Όνομα οργανισμού	
Είδος πρακτικής	Για προπονητές Για διοικητικούς υπαλλήλους Για τοπικό σύλλογο παρααθλητισμού
Τίτλος της βέλτιστης πρακτικής	
Ημερομηνία τεκμηρίωσης	
Όνομα ερευνητή/ερευνητών	
Περιγραφή της βέλτιστης πρακτικής	
Περίληψη	(Παρέχετε μια σύντομη επισκόπηση της πρακτικής, περιγράφοντας τα βασικά της στοιχεία και τη σημασία της.)

Πλαίσιο και ιστορικό	<i>(Περιγράψτε το πλαίσιο στο οποίο αναπτύχθηκε η πρακτική, συμπεριλαμβανομένων των προκλήσεων ή των κενών που αντιμετωπίζει.)</i>
Ομάδα-στόχος	<i>(Προσδιορίστε τους δικαιούχους της πρακτικής, όπως παραολυμπιονίκες, προπονητές, διοικητικοί υπάλληλοι στον τομέα του αθλητισμού, εθελοντές κ.λπ.)</i>
Θεωρητική βάση και προσέγγιση	<i>(Εξηγήστε πώς η πρακτική αυτή βασίζεται σε θεωρητικά μοντέλα αναπηρίας, πλαίσια προπονητικής ή αρχές διακυβέρνησης.)</i>
Εφαρμογή και χρήση	
Δεξιότητες που εφαρμόζονται στην πρακτική	<i>(Αναφέρετε τις συγκεκριμένες δεξιότητες που επιδεικνύονται σε αυτή την βέλτιστη πρακτική, π.χ. προσαρμοσμένες τεχνικές προπόνησης, στρατηγική διαχείριση, στρατηγικές προπονητικές χωρίς αποκλεισμούς κ.λπ.)</i>
Λήψη μέτρων	<i>(Περιγράψτε λεπτομερώς τις ενέργειες και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν για την εφαρμογή της πρακτικής.)</i>
Απαιτούμενοι πόροι	<i>(Προσδιορίστε τους βασικούς πόρους, όπως χρηματοδότηση, εξοπλισμός, ανθρώπινοι πόροι, συνεργασίες ή τεχνολογικά εργαλεία.)</i>
Προκλήσεις και προσαρμογές	<i>(Περιγράψτε τυχόν εμπόδια που αντιμετωπίστηκαν κατά την εφαρμογή και τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίστηκαν.)</i>
Αντίκτυπος και βιωσιμότητα	
Αποτελέσματα και μετρήσιμος αντίκτυπος	<i>(Εξηγήστε τα άμεσα οφέλη που παρατηρήθηκαν, όπως βελτίωση της απόδοσης των αθλητών, βελτίωση της προσβασιμότητας ή καλύτερη οργανωτική αποτελεσματικότητα.)</i>
Καινοτομία και μεταβιβασιμότητα	<i>(Επισημάνετε τυχόν μοναδικές ή δημιουργικές πτυχές αυτής της πρακτικής και πώς μπορεί να προσαρμοστεί ή να αναπαραχθεί σε άλλα περιβάλλοντα.)</i>
Συμβολή στη βιωσιμότητα	<i>(Περιγράψτε πώς αυτή η πρακτική προάγει τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο στη διαχείριση ή την προπόνηση του παρααθλητισμού.)</i>
Αποδεικτικά στοιχεία και τεκμηρίωση	
Μαρτυρίες και παραδείγματα περιπτώσεων	<i>(Παρέχετε αποσπάσματα, σχόλια ή πραγματικές εμπειρίες από τους συμμετέχοντες.)</i>
Αναφορές και δικαιολογητικά έγγραφα	<i>(Αναφέρετε άρθρα, πολιτικές, ερευνητικές εργασίες ή εκθέσεις που επικυρώνουν την πρακτική.)</i>
Συνημμένα πολυμέσων	<i>(Συμπεριλάβετε συνδέσμους προς βίντεο, εικόνες ή άλλο υλικό που παρουσιάζει την πρακτική σε δράση.)</i>
Τελικές παρατηρήσεις και συστάσεις	
Διδάγματα	<i>(Συνοψίστε τα βασικά συμπεράσματα και τις πληροφορίες που αντλήθηκαν από την πρακτική αυτή.)</i>
στάσεις για μελλοντική χρήση	<i>(Δώστε προτάσεις για βελτιώσεις ή επόμενα βήματα για περαιτέρω ανάπτυξη.)</i>

ParaEMPOWER

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

**AETOI
THESSALONIKIS**

PARAEMPOWER - 101183301

ИЗАЗОВИ И ПОТРЕБЕ

ПАРАСПОРТСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И

НАЈБОЉЕ ПАРАСПОРТСКЕ ПРАКСЕ

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

САДРЖАЈ

1. САЖЕТАК.....	Error! Bookmark not defined.
2. ПРИСТУП.....	4
3. КЉУЧНЕ ФАЗЕ.....	5
4. ИСТРАЖИВАЧКЕ АКЦИЈЕ	6
5. КЉУЧНИ ЦИЉЕВИ ИСТРАЖИВАЊА	6
6. МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА.....	7
7. ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА И ВЕЛИЧИНА УЗОРКА	8
8. РАЗЈАШЊАВАЊЕ ЦИЉНИХ ГРУПА И ПОЈМОВА	9
9. ОЧЕКИВАНЕ ПРЕДНОСТИ И СРОДНИ ИСХОДИ	10
10. ЗАКЉУЧЦИ ИСТРАЖИВАЊА.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
11. АНАЛИЗА АНКЕТЕ	13
12. КЉУЧНИ ЗАКЉУЧЦИ	20
13. ГЛАВНИ ИЗАЗОВИ	24
14. ТАБЕЛЕ РАНГИРАНИХ ВЕШТИНА	29
15. ЗАКЉУЧЦИ НА ОСНОВУ БОГАТЕ ПРАКСЕ	33
ДОДАТОК А: АНКЕТА О ВЕШТИНАМА	45
ДОДАТОК Б: АНКЕТА О БОГАТИМ ПРАКСАМА.....	53

АУТОРИ:

БУЛГАРСКО УДРУЖЕЊЕ ЗА РАЗВОЈ СПОРТА И СПИН СПОРТ ИНОВЕЈШН

1. САЖЕТАК

Пројекат ParaEmpower има за циљ да ојача квалитет и капацитет организација и професионалаца укључених у параспорт у балканском региону кроз обуку тренера и администратора путем свеобухватне онлајн платформе за учење која комбинује практичне смернице, материјале засноване на истраживањима и могућности за детаљну обуку. Кроз овај приступ, пројекат који суфинансира ЕУ настоји да се бори против стигме и друштвених баријера са којима се суочавају особе са инвалидитетом. Развијањем вештина у различитим секторима и подржавајући ефикасно управљање у параспортским организацијама, ParaEmpower промовише инклузију, професионални развој и боље могућности за особе са инвалидитетом кроз спорт.

2. ПРИСТУП

ParaEmpower се фокусира на унапређење лидерских вештина, подизање свести и промоцију одрживог развоја у параспортском сектору на Балкану. У својој суштини, он заговара кључне вредности као што су људска права, инклузија, достојанство, поштовање, приступачност, солидарност и одрживост.

Кроз комбинацију онлајн и личних обука, пројекат опрема професионалце и волонтере, који раде као администратори или тренери у параспортским организацијама на балканском региону, неопходним вештинама да подрже спортисте са инвалидитетом на структуриран и инклузиван начин. Ово ће довести до повећања организационог капацитета локалних, националних и регионалних параспортских организација, и шире.

Разлог нашег приступа је у томе што се параспортски сектор у балканском региону суочава са значајним изазовима, укључујући ограничене могућности за обуку и недостатак структурираних ресурса за организације које подржавају спортисте са инвалидитетом. ParaEmpower решава овај јаз нудећи:

- Практичну обуку и ресурсе, који помажу администраторима и тренерима који раде или волонтирају у локалним параспортским организацијама да боље подрже спортисте са инвалидитетом.

Co-funded by
the European Union

- Дигитални материјали за учење отвореног приступа, који обезбеђују дугорочну доступност релевантног образовног садржаја онима који су укључени у локалне параспортске организације.
- Прекогранична сарадња, јачање веза између локалних параспортских организација у земљама учесницама, балканском региону и Европи.

3. КЉУЧНЕ ФАЗЕ

Кључне фазе ParaEmpower обухватају: 1) истраживање и размену знања, 2) обуку и јачање капацитета, као и 3) ангажовање заједнице и умрежавање.

1. Истраживање и размена знања

- Спровођење процене потреба ради идентификације кључних вештина потребних параспортским администраторима и тренерима који раде у плаћеним или волонтерским позицијама, како би били оспособљени да даље развијају своју локалну параспортску организацију.
- Развој анализе ситуације за процену тренутног стања контекста и изазова, али и постојећих решења на појединачном и организационом нивоу. Циљ је да информише наше образовно планирање и да подржи препоруке за политику и дугорочне стратегије доношења одлука.

2. Обука и јачање капацитета

- Креирање интерактивних онлајн ресурса за учење и радионица за обуку уживо ради приступачног и флексибилног образовног формата примењивог на регионални контекст оних који раде као администратори и тренери у параспортским активностима у региону.
- Коришћење богатих пракси из стварног света и случајева употребе како би се администраторима и тренерима помогло да своје знање примене у пракси.
- Развој кориснички оријентисаног приручника ParaEmpower који документује наше приступе и научене лекције како би могао бити искоришћен.

3. Ангажовање заједнице и умрежавање

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

L'ORMA

AETOI
THESSALONIKIS

- Успостављање онлајн ресурса и центра за учење како би се подстакло континуирано размењивање знања и након завршетка трајања пројекта.
- Организовање догађаја за умрежавање и конференција како би се окупили заинтересовани актери и стручњаци из параспортских и сродних области ради подстицања учења и размене знања изван наших тренинг догађаја.

Верујемо да ће ParaEmpower помоћи у изградњи приступачнијег, праведнијег и боље подржаног параспортског екосистема не само у балканском региону, већ и широм Европе.

4. ИСТРАЖИВАЧКЕ АКТИВНОСТИ

Пројекат ParaEmpower ставља акценат на приступе засноване на доказима. За ту сврху ослања се и на постојећа истраживања и на сопствене процесе прикупљања података, као и на искоришћавање богатих пракси и случајева употребе који функционишу за професионалце, волонтере, организације и учеснике у пракси. Овај комбиновани метод помоћи ће да се боље разумеју изазови, потребе и реалност у области администрације параспорта и тренерства у региону. На тај начин ћемо обезбедити основу за активности пројекта усмерене на јачање капацитета, образовне материјале и препоруке за политике. И обезбедићемо да (пара)спортске организације које подржавају спортисте са инвалидитетом добију циљану, применљиву и засновану на доказима подршку.

5. КЉУЧНИ ЦИЉЕВИ ИСТРАЖИВАЊА

1. Идентификовати изазове и потребе оних који раде као администратори и тренери у параспортским организацијама широм балканског региона. Ово обухвата и запослене и волонтере.
2. Истражити и документовати случајеве употребе и успешне праксе из области параспортског тренерства и администрације, како из појединачне, тако и из организационе перспективе.
3. Подржати развој комплета алата са смерницама и ресурсима за оснаживање (будућих) параспортских професионалаца и волонтера који раде као администратори и тренери у локалним параспортским организацијама широм балканског региона.

Co-funded by
the European Union

4. Поддржати креирање дигиталних материјала за учење заснованих на доказима и случајева учења за ове (будуће) администраторе и тренере у параспортским организацијама.

6. ИСТРАЖИВАЧКА МЕТОДОЛОГИЈА И ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА

Истраживање ParaEmpower обухвата и бирократско и теренско истраживање, обезбеђујући свеобухватно разумевање тренутне ситуације администратора и тренера који раде у параспортским организацијама у земљама партнерима пројекта и њиховим суседним земљама.

1. Деск истраживање

- Анализа постојеће научне и сиве литературе везане за контексте и приступе администрације и тренерства у параспорту, као и за европске (пара)спортске политике.
- Идентификовање потенцијалних препрека и јаза у вештинама са којима се суочавају (будући) администратори и тренери који раде са или желе да раде са спортистима са инвалидитетом у региону.

2. Теренско истраживање

- Спровођење анкете путем онлајн упитника ради прикупљања података из прве руке од администратора и тренера који раде у тој области или намеравају да раде у тој области широм балканског региона.
- Избор и анализа стварних случајева употребе и богатих пракси које се користе у администрацији и тренерству у параспортским дисциплинама у региону.

3. Разлог за комбиновани приступ

Co-funded by
the European Union

У еволуирајућем пејзажу параспорта широм балканског региона, где инфраструктура, видљивост и професионални развој још увек расту, применљиви и практични истраживачки приступи су од кључног значаја за обезбеђивање стварног утицаја. Да бисмо заиста разумели и подржали потребе параспортских организација, комбинована метода истраживања у канцеларији и теренског истраживања издваја се као најефикаснији приступ.

Истраживање литературе нам пружа основно разумевање параспортског екосистема прегледом постојеће научне и сиве литературе, политика и писаних пракси из регионалних, али и међународних извора. Оно нам омогућава да мапирамо тренутно стање, да идентификујемо прве познате (генеричке) празнине и да истакнемо шта је функционисало у другим контекстима.

Док истраживање у канцеларији поставља темеље, наше теренско истраживање ставља у фокус непосредна искуства заинтересованих страна у параспорту. Кроз упитник, заједно са допунским циљаним интервјуима или фокус групама током наших пројектних догађаја, можемо прикупити директне увиде. Ово је посебно вредно у балканском контексту, где неформално знање и локалне адаптације често остају недокументовани, али су од суштинског значаја за разумевање свакодневних стварности.

Када се комбинују, оба приступа стварају свеобухватно, вишедимензионално разумевање које ниједна метода сама по себи не би могла да постигне. У крајњем, наше истраживање двоструком методом обезбеђује да су резултати засновани на доказима, у складу са контекстом и практично корисни.

7. ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА И ВЕЛИЧИНА УЗОРКА

За ту сврху је од сваког истраживачког партнера затражено да допринесе прикупљањем квантитативних и квалитативних података тако што ће обезбедити најмање 70 попуњених упитника. Циљни узорак је обухватао:

- 35 параспортских администратора по земљи (плаћено особље и волонтери), од којих је најмање 10 администратора волонтера
- 35 параспортских тренера по земљи (плаћено особље и волонтери), од којих је најмање 10 тренера волонтера

- 12 случајева употребе / богатих пракси по земљи, од којих, на пример, 6 обухватају појединачну перспективу, а 6 ширу организациону перспективу.

Практична напомена: У контексту овог пројекта били смо свесни да у одређеним околностима, које се конкретно односе на локалне клубове, могу постојати особе са преклапајућим улогама; што значи да функционишу и као администратори и као тренери. Та особа може попунити ParaEmpower упитник из обе перспективе, али је морала да попуни упитник два пута и да на почетку јасно наведе улогу из које даје перспективу.

8. РАЗЈАШЊЕЊЕ ЦИЉНИХ ГРУПА И ПОЈМОВА

Да би се добиле упоредиве информације о разноврсним локалним параспортским контекстима и окружењима у балканском региону, у оквиру истраживања ParaEmpower примењено је следеће терминолошко сужење:

- Администратор параспорта је плаћени професионалац или волонтер који је одговоран за координацију, вођство, управљање или задатке стратешког развоја у локалној параспортској организацији. Ова улога може бити усмерена на развој клуба или спорта. Администратор може да се бави логистиком, људским ресурсима, буџетирањем, партнерствима, комуникацијом, догађајима и развојем политика. Примери обухватају менаџера клуба, координатора догађаја, класификатора, спортског менаџера или везу.
- Параспортски тренер је плаћени професионалац или волонтер у локалној параспортској организацији који је одговоран за рад са (будућим) спортистима са инвалидитетом на развоју њихових физичких и личних вештина и способности за бављење једним или више параспортских спортова. Ово може да обухвати ниво од рекреативног до такмичарског.
- Богата пракса или случај употребе у овом контексту је детаљан пример успешног приступа или примењеног решења. Она је репликабилна и поучна; то значи да други могу да уче из ње и прилагоде је својим условима. Може обухватити појединачну перспективу или ширу организациону перспективу.
- Из угла појединачног администратора параспортских активности или тренера, случај употребе може да прикаже успешан модел инклузије за интегрисање спортиста са и

без инвалидитета у заједничком локалном тренингу. Или како је тренер развио иновативне тренинг технике за спортисте са различитим способностима, или стратегије за регрутовање и задржавање параспортских спортиста из недовољно заступљених заједница. Из организационе перспективе, пример употребе може показати како је организација проширила параспортску иницијативу на више заједница, или како је успоставила стратешка партнерства са општинама, школама или невладиним организацијама ради проширења приступа параспорту.

9. ОЧЕКИВАНЕ ПРЕДНОСТИ И СРОДНИ ИСХОДИ

На нивоу пројекта, ParaEmpower испоручује Извештај о потребама и ресурсима. Овај документ сажето износи кључне изазове и могућности са којима се суочавају администратори и тренери у параспортским организацијама, као и препоруке за унапређење. Он је употпуњен Извештајем о случајевима употребе и богатим праксама. Овај извештај обухвата збир од најмање 36 најбољих пракси из свих партнерских земаља, нудећи стварне стратегије за унапређење тренерства и администрације параспортских организација. Ове информације доприносе развоју Дигиталног алата који пружа допринос структурисаном водичу са ресурсима, обухватајући материјале за обуку, методологије и приче о успеху како би се подржали параспортски тренери и администратори. Поред тога, ParaEmpower испоручује случајеве учења који пружају допринос стварним примерима успешних параспортских програма. На тај начин, истраживање спроведено у оквиру пројекта ParaEmpower подржава идентификацију 30 кључних вештина које (будући) администратори и тренери параспортских организација (у плаћеним и волонтерским позицијама) треба да поседују како би ефикасно подржали циљеве параспортских организација у балканском региону.

Анализом изазова, потреба и богатских пракси у сектору, студија ће помоћи у идентификацији којих специфичних компетенција треба дати приоритет у обукама и образовним ресурсима пројекта. Налази ће обезбедити да се активности за јачање капацитета усмере на најрелевантније, практичне и најутицајније вештине, решавајући празнине идентификоване кроз истраживање. Кроз приступ заснован на доказима, ParaEmpower ће створити трајна побољшања за локалне параспортске организације у

балканском региону, чинећи параспортске структуре приступачнијим, ефикаснијим и одрживијим широм Европе.

Временски оквир		
Задатак	Одговоран	Рок
Развој шаблона анкете	BSDA и SPIN	април 2025.
Развој шаблона богатих пракси	BSDA и SPIN	Април 2025.
Анализа расподеле и прикупљање одговора	Хрватски NPC, АЕТОИ, Црногорски NPC, Српски NPC	јун 2025
Прикупљање богатих пракси	Хрватски NPC, АЕТОИ, Црногорски NPC, Српски NPC	јун 2025.
Извештај о потребама и ресурсима – нацрт	BSDA и SPIN	Септембар 2025.
Нацрт извештаја о богатим праксама	BSDA и SPIN	Септембар 2025.
Извештај о потребама и ресурсима је финализован за превод	BSDA и SPIN	Новембар 2025
Извештај о богатим праксама је финализован за превод	BSDA и SPIN	Новембар 2025
Извештај о потребама и ресурсима – коначни резултат	BSDA и SPIN	Децембар 2025
Извештај о богатим праксама, коначни резултат	BSDA и SPIN	Децембар 2025

10. ЗАКЉУЧЦИ ИСТРАЖИВАЊА

ОКВИР

Пројекат ParaEmpower је осмишљен да одговори на критичне потребе параспортских организација и шире заједнице особа са инвалидитетом. Као што је већ поменуто, његов најшири циљ је да унапреди инклузивност и приступачност у спорту, омогућавајући особама са инвалидитетом пуноправно учешће и у такмичарским и у рекреативним активностима. Стварајући подржавајућа окружења, пројекат има за циљ да изазове друштвене баријере и промовише културу једнакости у спорту. ParaEmpower такође настоји да ојача капацитете спортских организација, тренера и спортиста пружајући им вештине, знања и ресурсе неопходне за успех у њиховим улогама. Пројекат наглашава важност личног развоја и благостања за особе са инвалидитетом, истовремено заговарајући системске промене у спорту и друштву. На ширем нивоу, ParaEmpower је усклађен са европском спортском политиком истичући улогу тренера у постизању и спортских и друштвених циљева. Међутим, параспортским тренерима често недостају структурирано образовање и могућности за професионални развој због фрагментисаних

система подршке. Стога се пројекат фокусира на унапређење учења, мобилности и професионалног капацитета тренера кроз циљане програме обуке. Кључни циљ је да се разумеју специфичне препреке са којима се параспортски тренери суочавају у својој пракси. То укључује препознавање начина на који друштвене норме и ставови према инвалидитету могу утицати на тренерске стратегије и ангажовање спортиста. Из те перспективе, први циљ пројекта био је да посебно истражи изазове и потребе параспортских спортских организација, обухватајући администраторе, стручњаке и волонтере. Постаје јасно да се особе са инвалидитетом суочавају са бројним препрекама, као што су неприступачни објекти, ограничене опције превоза и неадекватни спортски догађаји прилагођени њиховим потребама. Поред тога, лоша комуникација о расположивим активностима и друштвена стигма додатно ограничавају учешће. Да би се решили ови изазови, тренери и администратори морају прво бити свесни ових проблема, чинећи процену знања централним фокусом пројекта.

СТРУКТУРА

У том светлу, анкета ParaEmpower је осмишљена да измери ово разумевање прикупљањем података од спортских менаџера, тренера и волонтера из земаља учесница. Резултати анкете затим помажу у идентификовању основних вештина потребних параспортским администраторима и тренерима, које затим треба унапредити кроз активности пројекта на јачању капацитета. Налази служе као основа за развој програма обуке ParaEmpower и обезбеђују да је он прилагођен специфично балканском региону. За ту сврху, упитник је осмишљен да процени перцепције и мишљења учесника у вези са "Изазовима и потребама параспортских спортских организација". У њему је примењена Ликетова скала како би се квантитативно одредио ниво сагласности или перципиране важности испитаника. Свака изјава у упитнику оцењивана је на петстепеној Ликетовој скали, при чему су учесници уносили одговор бирајући вредност од 1 до 5, која одговара следећим опцијама: 1 = Није потребно; 2 = Делимично потребно; 3 = Умерено потребно; 4 = Потребно; 5 = Веома потребно. Ова метода скалирања омогућава прикупљање квантитативних података који одражавају степен перципиране потребе за сваку ставку. Коришћење петостепене скале пружа довољну осетљивост за обухватање варијација у мишљењима, а истовремено остаје једноставно и интуитивно за испитанике.

Анкета је спроведена анонимно, у складу са прописима GDPR-а, обезбеђујући приватност учесника и заштиту података.

ПОВРАТНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Анкета ParaEmpower прикупила је 299 одговора од учесника укључених у локалне параспортске клубове у четири главне земље. Највећи удео испитаника потиче из Хрватске (27,76%), а за њом следе Грчка (24,75%), Република Србија (23,75%) и Црна Гора (23,41%), што указује на добро уравнотежено регионално представљање. Ова расподела указује на снажан ангажман у свим партнерским земљама, обезбеђујући различите перспективе о потребама и вештинама у оквиру параспортског сектора. Одговори показују скоро подједнаку поделу између запослених који примају плату (51,84%) и волонтера (48,16%) који раде у локалним параспортским клубовима. Ова равнотежа истиче кључну улогу коју доприноси професионалаца и волонтера имају у одржавању сектора. Такође указује да иницијативе за обуку и јачање капацитета, попут ParaEmpower, треба прилагодити како би подједнако испуниле потребе обе групе. Скоро половина испитаника (49,83%) има више од шест година искуства у параспорту, што указује на снажно присуство искусних професионалаца у овој области. Истовремено, 50,17% има шест или мање година искуства, што показује здраву мешавину и искусних и нових учесника. Ова разноликост нивоа искуства пружа могућност за учење од вршњака и менторство у оквиру иницијативе ParaEmpower.

11. АНАЛИЗА АНКЕТЕ

Тренери параспортских тимова

Подаци из анкете ParaEmpower са 185 параспортских тренера откривају разноврсне потребе за развојем вештина, што одражава сложене захтеве тренерства спортиста са инвалидитетом. Укупно, просечне оцене (\emptyset) крећу се од 3,17 до 3,88, што указује да тренери већину компетенција сматрају умерено до високо потребним за унапређење. Област са највишом оценом за унапређење су рехабилитационе технике за параспортске спортисте ($\emptyset = 3,88, \pm 1,25$), што наглашава препознавање важности опоравка од повреда и рехабилитације спортиста у свакодневној пракси тренера. Слично томе, примена биомеханике у спорту за особе са инвалидитетом ($\emptyset = 3,73$) и стратегије

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

L'ORMA

AETOI
THESSALONIKIS

превенције повреда ($\bar{X} = 3,73$) спадају међу три најважније потребе, што указује на снажну жељу за продубљивањем научног и техничког разумевања адаптивних спортских перформанси.

Одмах за њима следе коучинг психолошке отпорности ($\bar{X} = 3,72$) и управљање пројектима и иновације у параспорту ($\bar{X} = 3,72$), оба показујући равнотежу између атлетичарско-оријентисаних и менаџерских вештина. Интересовање тренера за отпорност и мотивационе вештине одражава разумевање да коучинг у параспорту захтева и техничку прецизност и емоционалну интелигенцију. Високе оцене за сарадњу са мултидисциплинарним тимовима за подршку ($\bar{X} = 3,70$) и програмирање снаге и кондиције ($\bar{X} = 3,67$) додатно потврђују потребу за интегрисаним приступима који укључују физиотерапеуте, нутриционисте и психологе.

Поред тога, разумевање асистивне спортске технологије ($\bar{X} = 3,65$) и планирање исхране и хидрације ($\bar{X} = 3,65$) спадају међу најпотребније области, што наглашава све већу улогу технологије и науке у оптимизацији перформанси параспортских спортиста. Тренери такође исказују велику потребу за унапређењем у техничким адаптацијама специфичним за спорт ($\bar{X} = 3,62$) и мотивационом тренингу ($\bar{X} = 3,60$), што је од пресудног значаја за узимање у обзир индивидуалних способности и ограничења спортиста. Константно груписање оцена око $\bar{X} = 3,6-3,7$ указује да тренери препознају више међусобно повезаних компетенција које захтевају истовремени развој, уместо појединачних празнина у вештинама.

Када је реч о когнитивним вештинама, иновативно размишљање ($\bar{X} = 3,61$) вреднује се нешто више од критичког размишљања ($\bar{X} = 3,29$), што указује да се креативност и прилагодљивост сматрају важнијим у динамичним параспортским окружењима. Вештине комуникације такође се издвајају, при чему су ефикасна комуникација са параспортским такмичарима ($\bar{X} = 3,52$) и алтернативни методи комуникације ($\bar{X} = 3,64$) високо рангирани, што показује разумевање за инклузивне и адаптивне приступе комуникацији. Међутим, опште вештине комуникације ($\bar{X} = 3,48$) оцењене су нешто ниже, што указује да је потреба више специфична за контекст него општа.

Организационо, тренери идентификују постављање стратешких циљева и планирање развоја спортиста ($\bar{X} = 3,56$) и спровођење политика и управљање ($\bar{X} = 3,58$) као области које захтевају ојачавање, што указује на растуће административне захтеве у тренерским

улогама. Периодизација тренинга ($\emptyset = 3,58$) и управљање умором и опоравком ($\emptyset = 3,60$) такође добијају високе оцене, показујући свест о значају систематског дугорочног планирања у управљању перформансама.

Етичке и културне димензије показују ниже просечне оцене, али и даље значајне. Поштовање разноликости ($\emptyset = 3,22$), међукултурно разумевање ($\emptyset = 3,17$) и културна компетентност и заступање особа са инвалидитетом ($\emptyset = 3,45$) оцењени су испод 3,5, што указује на недовољно развијен фокус на инклузију и друштвену свест у тренерској пракси. Ови налази указују на потенцијалне пропусте у културној осетљивости и етичком ангажовању који би могли имати користи од структурисаних модула обуке. Слично томе, етичко доношење одлука у параспортском тренерству ($\emptyset = 3,37$) заузима умерено место, што указује на потребу за јачањем интегритета и професионалне етике.

На личном и међуличном плану, самомотивација ($\emptyset = 3,31$), упорност ($\emptyset = 3,24$) и отвореност ($\emptyset = 3,34$) показују да, иако је присутна унутрашња мотивација, тренерима можда треба подршка у одржавању дугорочне отпорности у изазовним условима. Занимљиво је да ентузијазам ($\emptyset = 3,18$) и толеранција ($\emptyset = 3,24$) имају међу најнижим просецима, што можда одражава умор или изгарање међу искусним професионалцима. Ове области меких вештина су критичне за одржавање морала и стварање инклузивних, подржавајућих тренинг окружења.

Подаци такође истичу све веће препознавање потребе за јавним наступањем и заговарањем у спорту за особе са инвалидитетом ($\emptyset = 3,51$), што сигнализира да су тренери свесни своје потенцијалне улоге амбасадора инклузије. Слично томе, реаговање у ванредним ситуацијама у параспортским окружењима ($\emptyset = 3,63$) и спречавање секундарних повреда ($\emptyset = 3,60$) рангирају се умерено високо, што указује на свест тренера о одговорностима у погледу безбедности и медицинске припремљености. Шира интерпретација резултата указује да параспортски тренери себе виде као вишеструко веште професионалце који балансирају техничке, психолошке и етичке димензије праксе. Груписање многих вештина између $\emptyset = 3,5$ и $\emptyset = 3,7$ показује да су потребе за унапређењем широко распрострањене, а не концентроване у неколико области. Техничке и медицинске компетенције доминирају највишим нивоом потреба, док културни и лични развој заузимају доњи опсег.

Високе стандардне девијације ($\pm \approx 1,3-1,7$) у већини ставки указују на варијабилност у одговорима, што вероватно одражава разлике у нивоима искуства, врстама спортова или националним контекстима међу учесницима. Ова варијабилност сугерише да програми обуке треба да буду модуларни и прилагодљиви различитим специјализацијама и нивоима искуства. Нагласак и на "тврдим" и на "меким" вештинама показује да тренерство у параспорту еволуира у холистичку професију која захтева физичку, когнитивну и међуљудску стручност.

Укратко, тренери параспортских дисциплина најхитније траже обуку из рехабилитације, биомеханике, превенције повреда и мултидисциплинарне сарадње, уз потребе за иновацијама, мотивацијом и комуникацијом. Истовремено, области са нижим оценама, али и даље важне – као што су културна компетентност и етичко доношење одлука – не смеју бити занемарене, јер су темељ инклузивне и одговорне праксе. У целини, подаци приказују професију која је свесна себе, оријентисана на развој и спремна да се посвети доживотном учењу како би боље подржала успех и добробит параолимпијских спортиста.

Администратори параспорта

Подаци из анкете ParaEmpower, прикупљени од 114 параспортских администратора, пружају детаљан преглед области у којима они сматрају да постоји највећа потреба за развојем вештина. У целини, налази указују на висок ниво самосвести међу испитаницима у погледу вишедимензионалне природе њихових улога у локалним параспортским организацијама. Просечне оцене (\bar{X}) за већину компетенција крећу се између 4,0 и 4,3 на скали од 5 поена, што одражава јаку перципирану потребу за унапређењем и у техничким и у меким вештинама.

Међу највише оцењеним јазима у вештинама, прикупљање средстава и преговарање о спонзорствима издваја се као област са највећом потребом, са просечном оценом 4,32 ($\pm 0,94$), што истиче стални изазов обезбеђивања одрживих финансијских ресурса за параспортске иницијативе. Слично томе, стратегије за регрутовање, обуку и задржавање волонтера рангиране су подједнако високо са $\bar{X} = 4,32$ ($\pm 0,86$), што указује да администратори препознају кључну улогу волонтера у оперативном успеху. Финансијско управљање и буџетирање прате са $\bar{X} = 4,23$ ($\pm 1,08$), што потврђује значај финансијске писмености у одржавању транспарентних и ефикасних организационих пракси.

Co-funded by
the European Union

Управљање пројектима и догађајима такође добија високу оцену ($\bar{X} = 4,23, \pm 0,99$), што је у складу са административном одговорношћу за планирање приступачних и инклузивних спортских догађаја. У домену комуникације, алтернативни начини комуникације (нпр. знаковни језик, AAC) издвајају се са $\bar{X} = 4,28 (\pm 0,96)$, што наглашава посвећеност администратора инклузивности и ефикасној комуникацији са спортистима са разноврсним потребама. Поред тога, ефикасна комуникација са параолимпијцима и медијска писменост бележе просеке изнад 4,2, што потврђује да се међуљудска и спољна комуникација сматрају кључним професионалним компетенцијама.

Администратори такође цене информациону писменост ($\bar{X} = 4.22$) и способност проналажења и приступа информацијама ($\bar{X} = 4.21$), што указује да су доношење одлука засновано на подацима и доказима све више саставни део њиховог рада. Наглашавање иновација и интеграције технологије у параспорт ($\bar{X} = 4.21$) и разумевање асистивне спортске технологије ($\bar{X} = 4.20$) указује на свест о растућој дигитализацији спортског менаџмента. Ови налази откривају прогресивну перспективу међу администраторима који желе да се прилагоде новим технологијама и савременим стандардима управљања.

У вештинама лидерства и менаџмента, организационе способности ($\bar{X} = 4.25$), стратешко планирање и постављање циљева ($\bar{X} = 4.18$) и лидерство и тимски менаџмент ($\bar{X} = 4.18$) заузимају истакнуто место. Ови резултати показују да администратори сматрају да су ефикасно планирање, координација и управљање људским ресурсима кључни за унапређење оперативне изврсноности параспортских клубова. Уско повезано, управљање временом и приоритетизација задатака ($\bar{X} = 4.14$) и управљање људским ресурсима ($\bar{X} = 4.14$) додатно наглашавају потребу за јачом унутрашњом ефикасношћу и надзором.

Меке вештине као што су комуникација ($\bar{X} = 4,15$), процена ризика и решавање проблема ($\bar{X} = 4,15$) и умрежавање и ангажовање заинтересованих страна ($\bar{X} = 4,12$) такође су добиле високе оцене, што одражава међуљудску природу спортске администрације. Технике заступања и лобирања ($\bar{X} = 4,09$) наглашавају све већу свест о потреби за утицањем на политику и промовисањем права особа са инвалидитетом кроз спорт. У међувремену, разноликост, једнакост и инклузија ($\bar{X} = 4.11$) и развој политике инклузије и приступачности ($\bar{X} = 4.07$) додатно откривају снажну етичку оријентацију ка праведности и приступачности.

Што се тиче стручног знања, администратори идентификују управљање спортом и спровођење политика ($\bar{X} = 4.20$) и спортско право и антидопинг усаглашеност ($\bar{X} = 4.08$) као критична подручја за унапређење. Ово указује на потребу за већом компетентношћу у регулаторним аспектима управљања спортом. Техничко знање везано за добробит спортиста – као што су превенција повреда ($\bar{X} = 4.08$), рехабилитација ($\bar{X} = 4.12$) и прилагођене технике тренинга ($\bar{X} = 4.09$) – такође се цени, што одражава холистичко разумевање администрације усмерене на спортисте.

Умерен, али доследан нагласак примећен је на вештинама повезаним са иновацијама и континуираним унапређењем, укључујући критичко размишљање ($\bar{X} = 3,96$), креативне иновације ($\bar{X} = 4,10$) и доношење одлука засновано на подацима ($\bar{X} = 4,04$). Ове компетенције подржавају стратешку прилагодљивост и аналитичко резонување у брзо развијајућем сектору. Релативно уравнотежене стандардне девијације (углавном $\pm 0,9-1,1$) указују на широк али доследан консензус међу администраторима о потреби за овим вештинама у различитим организационим контекстима.

Компетенције емоционалног и личног развоја, као што су самомотивација ($\bar{X} = 4,05$), истрајност ($\bar{X} = 4,04$) и поштовање разноликости ($\bar{X} = 4,11$), додатно истичу снажну афективну посвећеност администратора инклузивној спортској култури. Ове особине, у комбинацији са културном компетенцијом ($\bar{X} = 3,87$) и међукултурним разумевањем ($\bar{X} = 3,98$), одражавају препознавање параспорта од стране администратора као међукултурног и на човека усмереног поља.

Заједно, подаци указују да администратори параспорта своје улоге виде као све више вишедимензионалне – што захтева равнотежу између административне прецизности, финансијске проицљивости, технолошке адаптације и инклузивне комуникације. Највише оцењени приоритети односе се на финансирање, управљање волонтерима, комуникацију, инклузивност и организационо лидерство, чинећи оквир потреба за професионалним развојем у параспортском сектору. Налази такође показују снажну усклађеност између практичних, оперативних компетенција и вредности усмерених на човека, што указује да будућа обука треба да интегрише и менаџерске и приступе засноване на емпатији.

Коначно, доследност високих просечних вредности за готово све вештине (ниједна није испод 3,8) наглашава радну снагу која је мотивисана и саморефлексивна у погледу

континуираног учења. Ово указује да администратори параспорта нису само свесни својих развојних празнина, већ су и спремни да се укључе у структурисану обуку како би побољшали свој утицај у оквиру локалног и међународног параспортског покрета.

ЗАЈЕДНИЧКЕ ОСОБИНЕ, СЛИЧНОСТИ И РАЗЛИКЕ

И параспортски администратори и тренери показују снажну посвећеност унапређењу својих професионалних компетенција, што се огледа у високим просечним оценама у скоро свим категоријама вештина (већином изнад $\bar{X} = 4.0$). Обе групе наглашавају важност комуникације као темељ ефикасног рада, било да је реч о координацији тима, односима са спортистима или ангажовању заинтересованих страна. И администратори и тренери подједнако цене инклузивне технике комуникације, као што су знаковни језик и алтернативни начини комуникације, како би побољшали приступачност за све спортисте. Обоје препознају да су разноликост, једнакост и инклузија (DEI) суштински за њихове улоге, обезбеђујући правичан третман и могућности учешћа за спортисте са инвалидитетом.

Једна велика заједничка снага јесте њихова мотивација за континуирано учење, при чему већина у обе групе изражава интересовање за будуће могућности обуке (више од 70% међу плаћеним особљем и више од половине међу свим испитаницима). Обе улоге сматрају тимски рад, лидерство и прилагодљивост темељима успеха параспортских организација. Још једна заједничка особина је њихово вредновање доношења одлука заснованог на подацима и иновација, што указује на промену ка аналитичнијим и на доказима заснованим праксама и у тренерству и у управљању. Обе групе такође показују жељу да ојачају своје способности стратешког планирања и решавања проблема, истичући заједничко разумевање да ефикасан рад у параспорту захтева и далековидност и флексибилност.

Међутим, кључне разлике настају у фокусу и примени ових компетенција. Административно особље има тенденцију да даје предност организационим, финансијским и политичким вештинама, као што су прикупљање средстава ($\bar{X} = 4,32$), финансијски менаџмент ($\bar{X} = 4,23$) и спортско управљање ($\bar{X} = 4,20$). Насупрот томе, тренери стављају већи нагласак на техничке вештине и вештине усмерене на спортисте, укључујући прилагођене технике тренинга, превенцију повреда и процену учинка, што директно утиче на развој спортиста. Администратори су више фокусирани на управљање

пројектима и догађајима ($\emptyset = 4.23$) и ангажовање заинтересованих страна, док се тренери концентришу на периодизацију тренинга и методе рехабилитације.

Још једна разлика се уочава у коришћењу технологије: администратори дају предност дигиталној трансформацији, управљању друштвеним мрежама и аналитици података, док се тренери фокусирају на асистивне технологије и примене биомеханике у тренингу. Администратори показују јачју оријентацију ка заступању и лобирању ($\emptyset = 4.09$), што одражава њихову укљученост у спортску политику и институционалне промене. Тренери, са друге стране, показују веће потребе за менторством, практичном обуком и учењем од вршњака, што је у складу са практичном природом њиховог свакодневног рада.

Упркос тим разликама, обе групе показују упоредив ниво самопоуздања, при чему већина своју компетентност оцењује са 4 или 5 на петостепеној скали ($\emptyset \approx 4,2$). Администратори и тренери такође имају сличне изазове у управљању временом и балансирању обима посла, што указује да се обе улоге суочавају са све већим професионалним захтевима у параспортским окружењима. Администратори делују нешто самоувереније у погледу свог знања о управљању и руковођењу, док тренери показују веће самопоуздање у техничким и мотивационим вештинама.

Администратори и тренери уједињени су заједничким циљевима инклузивности, професионалног раста и изврности усмерене на спортисте, али се разликују у оперативним областима у којима примењују своју експертизу. Администратори делују као структурно и стратешко ослоњење параспортских организација, обезбеђујући одрживост, усаглашеност и финансирање, док тренери служе као практични катализатори атлетских перформанси и благостања. Заједно, њихова сарадња спаја политику и праксу, претварајући параспортска окружења у инклузивне, високофункционалне екосистеме који користе и спортистима и широј заједници.

12. КЉУЧНЕ ПРИМЕДБЕ

Кључне увиде у вези са вештинама параспортских тренера за које се сматра да захтевају унапређење:

Co-funded by
the European Union

- Технике рехабилитације за параспортске спортисте рангиране су као најважнија област за унапређење ($\bar{X} = 3.88$), при чему је 44.86% проценило да је то "веома потребно".
- Примена биомеханике у спортовима за особе са инвалидитетом оцењена је подједнако високо ($\bar{X} = 3.73$), што показује да тренери препознају важност научног знања у осмишљавању тренинга.
- Стратегије превенције повреда ($\bar{X} = 3.73$) такође су приоритетизоване, што одражава бригу за безбедност спортиста и одрживе перформансе.
- Управљање пројектима и иновације у параспортским активностима ($\bar{X} = 3.72$) спадало је међу највише оцењене, што указује на растућу потребу за административним и креативним лидерским вештинама међу тренерима.
- Коучинг психолошке отпорности ($\bar{X} = 3.72$) указује на свест тренера о менталним и емоционалним димензијама подршке спортистима.
- Сарадња са мултидисциплинарним тимовима за подршку ($\bar{X} = 3.70$) истиче све веће цењење тимског рада са медицинским, психолошким и техничким стручњацима.
- Програмирање снаге и кондиције за параспортске атлете ($\bar{X} = 3.67$) указује на потребу за прилагођенијим приступима фитнесу и кондицији у параспортским контекстима.
- Разумевање асистивне спортске технологије ($\bar{X} = 3.65$) показује да многи тренери настоје да побољшају своју техничку писменост у вези са адаптивном опремом.
- Планирање исхране и хидрације за параспортске спортисте ($\bar{X} = 3.65$) открива препознавање холистичке бриге о спортисти која превазилази физички тренинг.
- Алтернативне методе комуникације (нпр. знаковни језик, AAC) ($\bar{X} = 3.64$) наглашавају потребу за инклузивним комуникационим компетенцијама.
- Оцењивање перформанси спортиста и повратне информације ($\bar{X} = 3.63$) показује интересовање тренера за унапређење техника евалуације заснованих на доказима.
- Специфичне техничке адаптације за поједине спортове ($\bar{X} = 3.62$) потврђују да многи тренери настоје да боље прилагоде технике појединачним потребама спортиста.
- Мотивациони коучинг и психолошка подршка ($\bar{X} = 3.60$) истичу значај емоционалне интелигенције у тренерским праксама.

- Превенција секундарних повреда и синдрома пренапрезања ($\emptyset = 3.60$) указује на јасну свест о потреби безбедног управљања оптерећењем у тренингу.
- Технике управљања замором и опоравком ($\emptyset = 3.60$) такође одражавају ову безбедносно оријентисану перспективу.
- Стратешко постављање циљева и планирање развоја спортиста ($\emptyset = 3.56$) показује све већи фокус тренера на дугорочни напредак спортиста.
- Стратегије понашајног управљања и емоционалне регулације ($\emptyset = 3.55$) истичу изазове у управљању разноврсним потребама спортиста.
- Ефикасна комуникација са параолимпијцима ($\emptyset = 3.52$) открива да комуникација остаје основна вештина која захтева усавршавање.
- Јавно наступање и заступање у спорту особа са инвалидитетом ($\emptyset = 3.51$) указује да тренери све више виде себе као представнике заједнице и заговорнике.
- Спровођење политика и управљање у параспортским организацијама ($\emptyset = 3.58$) одражава жељу тренера да боље разумеју административне оквире који утичу на њихов рад.

Кључне информације о вештинама административног особља параспортских организација за које се сматра да захтевају унапређење:

- Прикупљање средстава и преговарање о спонзорствима показали су се као најважнија област за унапређење ($\emptyset = 4.32$), при чему је 55.26% оценило да је то "веома потребно", што наглашава изазове финансијске одрживости у параспортским организацијама.
- Стратегије за привлачење, обуку и задржавање волонтера такође су добиле изузетно високу оцену ($\emptyset = 4.32$), што одражава ослањање на волонтерску подршку и потребу за структурисаним системима ангажовања.
- Финансијско управљање и буџетирање ($\emptyset = 4.23$) идентификовано је као још један критичан јаз у вештинама, што указује на потребу за јачим праксама финансијског планирања и одговорности.

- Управљање пројектима и догађајима ($\bar{x} = 4.23$) указује на то да администратори препознају потребу за ефикасном организацијом инклузивних параспортских догађаја и иницијатива.
- Организационе вештине су добиле доследно високе оцене ($\bar{x} = 4.25$), што показује да оперативна ефикасност остаје кључни приоритет у професионалном развоју.
- Информациона писменост и способност проналажења и приступа информацијама обе су оствариле резултат изнад $\bar{x} = 4.2$, што указује на потребу за бољим управљањем подацима и доношењем одлука заснованих на доказима.
- Медијска писменост ($\bar{x} = 4.21$) показује свест администратора о моћи медија у промовисању видљивости параспортских активности и инклузије.
- Ефикасна комуникација са параолимпијцима ($\bar{x} = 4.20$) и алтернативни начини комуникације ($\bar{x} = 4.28$) откривају све већу посвећеност инклузивности и приступачном дијалогу.
- Спортско управљање и спровођење политика ($\bar{x} = 4.20$) истиче потребу за бољим разумевањем регулаторних оквира у спорту особа са инвалидитетом.
- Стратешко планирање и постављање циљева ($\bar{x} = 4.18$) показује жељу администратора да изграде дугорочне стратегије усмерене на резултате за одрживи раст.
- Liderство и управљање тимом ($\bar{x} = 4.18$) наглашава централност управљања људима и мотивације особља у параспортским организацијама.
- Одрживо планирање и спровођење спортских програма ($\bar{x} = 4.18$) указује на појаву фокуса на дугорочну одрживост и еколошку или структурну одрживост.
- Разумевање асистивне спортске технологије ($\bar{x} = 4.20$) открива да администратори постају свеснији улоге технологије у унапређењу инклузије.
- Технике заступања и лобирања ($\bar{x} = 4.09$) потврђују да се ангажовање у креирању политика и промоција права особа са инвалидитетом сматрају суштинским административним вештинама.
- Управљање друштвеним мрежама и креирање садржаја ($\bar{x} = 4.07$) указује на све већу потребу за вештинама дигиталне комуникације и јавног ангажовања.

- Управљање временом и приоритетизација задатака ($\emptyset = 4.14$) показују изазове у балансирању различитих одговорности у администрацији параспортских активности.
- Процена ризика и решавање проблема ($\emptyset = 4.08$) одражава потребу за проактивним управљањем оперативним, репутационим и безбедносним ризицима.
- Стратегије разноликости, једнакости и инклузије (DEI) ($\emptyset = 4.11$) наглашавају свест администратора о значају инклузивних организационих култура.
- Иновације и интеграција технологије у параспорту ($\emptyset = 4.21$) истичу интересовање за коришћење дигиталних алата ради оперативне ефикасности и развоја спортиста.
- Политике заштите и надзор над благостањем спортиста ($\emptyset = 4.08$) показују да заштита спортиста и етичко управљање остају централни приоритети у административној улози.

13. ГЛАВНИ ИЗАЗОВИ

Главни изазови и потребе параспортских организација, засновани на увидима спортских администратора, тренера, стручњака и волонтера.

ФИНАНСИЈСКИ И РЕСУРСНИ ИЗАЗОВИ

Један од најхитнијих проблема које су параспортске организације идентификовале јесте финансијска нестабилност. И администратори и тренери су нагласили да прикупљање средстава и преговарање о спонзорствима ($\emptyset = 4.32$) остају тешка и недовољно развијена подручја. Недостатак одрживог финансирања ограничава способност организација да набаве адаптивну опрему, организују инклузивна такмичења и улажу у обуку особља. Ослањање на краткорочне грантове и донаторски финансиране пројекте доводи до неизвесности и ограничава дугорочно планирање. Јавно финансирање често даје предност традиционалним спортовима, остављајући параспортске иницијативе недовољно подржаним. Као резултат тога, организације се често ослањају на волонтерски рад да би одржале пословање, што повећава рањивост и ограничава скалабилност.

УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА И ВОЛОНТЕРИМА

Ограничења у људским ресурсима представљају још један кључни изазов. Многе организације имају потешкоће у привлачењу, обучавању и задржавању волонтера ($\emptyset = 4,32$). Параспортски сектор у великој мери зависи од волонтера за организацију догађаја, подршку спортистима и административне послове, али су структурирани програми развоја волонтера ретки. Висока стопа промене волонтера и ограничени подстицаји слабе континуитет и институционално памћење. Поред тога, и плаћено особље и волонтери имају велике обиме посла, што доводи до професионалног исцрпљења. Ојачавање система координације волонтера, стварање механизма за признање и нуђење стручне обуке су од суштинског значаја за побољшање одрживости.

ОРГАНИЗАЦИОНИ КАПАЦИТЕТ И СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ

Доследна налаз у свим улогама је потреба за унапређењем вештина за управљање организацијом и пројектима ($\emptyset = 4,23$ – $4,25$). Многи параспортски клубови и удружења немају формализоване системе за планирање, праћење и евалуацију. Администратори су навели да стратешко планирање и управљање засновано на подацима ($\emptyset = 4,04$ – $4,05$) треба развијати како би се прешло са реактивног рада заснованог на догађајима на одрживо, циљно оријентисано управљање. Ефикасна употреба алата за праћење, евалуацију утицаја и оквира за извештавање може побољшати и одговорност и могућности финансирања.

ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ И ИНОВАЦИЈЕ

Интеграција технологије у параспортско управљање остаје недовољно развијена, али је веома пожељна. Администратори су нагласили потребу за дигиталном трансформацијом и коришћењем технологије у управљању ($\emptyset = 4,21$), док су тренери оценили да су асистивна спортска технологија ($\emptyset = 3,65$) и примене биомеханике ($\emptyset = 3,73$) важне области за унапређење. Ограничен приступ савременим асистивним уређајима, недостатак обуке за њихову употребу и недовољна дигитална писменост ометају иновације. Проширење приступа дигиталним алатима, онлајн платформама за учење и обукама за прилагодљиву технологију могло би да модернизује и тренинг и административне праксе.

КОМУНИКАЦИЈА, ИНКЛУЗИЈА И ПРИСТУПАЧНОСТ

Ефикасна комуникација са параолимпијцима и међу члановима тима представља заједнички изазов. Тренери су ефикасну комуникацију са параолимпијцима ($\bar{X} = 3,52$) и алтернативне методе комуникације ($\bar{X} = 3,64$) оценили као суштинске, али недовољно развијене, док су администратори инклузивне комуникационе вештине оценили још више ($\bar{X} = 4,20-4,28$). Многи стручњаци немају формалну обуку из знаковног језика или додатне и алтернативне комуникације (AAC), што ограничава приступачност. Обука за инклузивну комуникацију и развој стандардизованих протокола комуникације могли би знатно побољшати ангажовање и оснаживање спортиста.

ЗАСТУПНИШТВО, ОДНОСИ С ЈАВНОШЋУ И АНГАЖОВАЊЕ МЕДИЈА

Администратори параспорта су нагласили све већу потребу за вештинама за заступање и лобирање ($\bar{X} = 4.09$), медијском писменошћу ($\bar{X} = 4.21$) и управљањем друштвеним мрежама ($\bar{X} = 4.07$). Ниска видљивост параспорта у главним медијима и даље представља значајну препреку расту. Организације се често муче да промовишу приче о успеху, привуку спонзоре или утичу на политичке агенде. Ојачавање приповедања, брендирања и заговорничких кампања може побољшати јавну свест, изазвати стереотипе и проширити партнерства.

ПРОФЕСИОНАЛНИ РАЗВОЈ И ПОТРЕБЕ ЗА ОБУКОМ

Континуирана обука и могућности за учење се веома цене, али су недовољно доступне. И тренери и администратори изразили су жељу за континуираним радионицама *u*живо (58–59%) и разменом искустава са колегама (61%). Потребе за обуком обухватају широк спектар – од техничког тренерства и управљања до инклузије и технологије. Успостављање формалних путева за професионални развој, програма сертификације и мрежа менторства може значајно побољшати компетентност и самопоуздање особља.

МОТИВАЦИЈА, ОТПОРНОСТ И ЕМОЦИОНАЛНЕ ВЕШТИНЕ

Самомотивација, упорност и ентузијазам оцењени су као области умереног побољшања од стране тренера ($\bar{X} = 3,18-3,31$), што указује на емоционални замор у радној снази. Администратори су такође известили о изазовима у одржавању мотивације и самодисциплине уз ограничене ресурсе. Ојачавање психолошке отпорности,

мотивационог лидерства и стратегија за тимски морал кључно је за одржавање ангажованости и смањење исцрпљености у параспортским окружењима.

МЕЃУКУЛТУРНО РАЗУМЕВАЊЕ И УПРАВЉАЊЕ РАЗНОЛИКОШЋУ

Параспортске организације делују у све разноврснијим и мултикултуралним окружењима. И тренери и администратори су идентификовали потребу за већим поштовањем разноликости ($\emptyset = 3,22-4,11$) и културне компетентности ($\emptyset = 3,45-3,87$). Обука из међукултурне комуникације, родне осетљивости и подизања свести о инвалидитету је од суштинског значаја за неговање заиста инклузивних и праведних спортских окружења.

УПРАВЉАЊЕ, ЕТИКА И СПРОВОЂЕЊЕ ПОЛИТИКА

Администратори су управљање спортом, етику и спровођење политика ($\emptyset = 4.07-4.20$) оценили као приоритетна подручја за унапређење. Иако свест о принципима доброг управљања расте, многим организацијама недостају јасне унутрашње политике, механизми транспарентности или смернице за заштиту. Тренери су, са друге стране, умерено оценили етичко доношење одлука у тренерству ($\emptyset = 3.37$), што указује на потребу за додатном институционалном подршком и стандардизованим етичким оквирима. Промовисање одговорности, интегритета и мера заштите ојачаће поверење и кредибилитет унутар параспортске заједнице.

САРАДЊА И МУЛТИДИСЦИПЛИНАРНА КООРДИНАЦИЈА

Обе групе су препознале важност тимског рада и интердисциплинарне сарадње. Тренери су сарадњу са мултидисциплинарним тимовима ($\emptyset = 3.70$) оценили као неопходну, док су администратори нагласили укљученост заинтересованих страна ($\emptyset = 4.12$). Координација између физиотерапеута, психолога, медицинских стручњака и социјалних радника остаје недоследна. Успостављање формалних оквира за сарадњу може побољшати негу спортиста, рехабилитацију и свеобухватан развој перформанси.

БЛАГОСТАЊЕ, БЕЗБЕДНОСТ И РЕХАБИЛИТАЦИЈА СПОРТИСТА

Обезбеђивање добробити спортиста је универзални приоритет. Тренери су нагласили технике рехабилитације ($\emptyset = 3.88$) и стратегије превенције повреда ($\emptyset = 3.73$), док су

Co-funded by
the European Union

администратори такође изразили забринутост за здравље и безбедност спортиста ($\bar{X} \approx 4.1$). Упркос свесности, остају празнине у припремљености за ванредне ситуације, управљању повредама и планирању опоравка. Развој медицинских партнерстава и спровођење протокола добробити заснованих на доказима су витални кораци напред.

ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА ЗАСНОВАНО НА ПОДАЦИМА И ЕВАЛУАЦИЈА

Администратори све више препознају важност коришћења метода заснованих на подацима ($\bar{X} = 4,04$) и праћења и евалуације ($\bar{X} = 4,05$) за доношење одлука. Међутим, мало организација има технички капацитет или ресурсе да ефикасно прикупљају и анализирају податке о учинку, учешћу или утицају. Улагање у системе података и аналитичку обуку може помоћи организацијама да докажу своју вредност, привуку средства и побољшају ефикасност.

УПРАВЉАЊЕ ВРЕМЕНОМ И РАСПОДЕЛА РАДНОГ ОПТЕРЕЋЕЊА

Управљање временом ($\bar{X} = 4.14$) наведено је као понављајући проблем, посебно међу администраторима који управљају више обавеза. Недостатак оквира за делегирање и природа вишезадаћности улога доводе до стреса и неефикасности. Увођење структурисаних токова рада, јасноће улога и дигиталних алата за управљање задацима могло би побољшати продуктивност.

АНГАЖОВАЊЕ И ОБУКА ВОЛОНТЕРА

Волонтери су кичма параспортских организација, али често немају приступ структурираним приликама за учење. Скоро половина (48,61%) волонтера извештава о ограниченом приступу формалној обуци. Многи се ослањају на учење кроз искуство, што доводи до неконзистентних нивоа компетенција. Успостављање програма оријентације за волонтере, менторских структура и механизма признања може побољшати задржавање и квалитет ангажовања.

КЉУЧНЕ РАЗЛИКЕ И ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОТРЕБЕ

Иако постоје разлике међу групама, заједничке црте су очигледне. Администратори дају приоритет финансијској одрживости, управљању и стратешком менаџменту, док тренери наглашавају техничке, психолошке и вештине усмерене на спортисте. Волонтери се

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

L'ORMA

**AETOI
THESSALONIKIS**

фокусирају на приступ обуци и јасноћу одговорности. Упркос овим разликама, заједничке потребе обухватају јачање капацитета, обуку за комуникацију, инклузију и технолошку писменост.

14. ТАБЕЛЕ РАНГИРАНИХ ВЕШТИНА

РАНГИРАНА ТАБЕЛА ПАРАСПОРТСКИХ ТРЕНЕРСКИХ ВЕШТИНА, ОД НАЈВЕЋЕ ДО НАЈМАЊЕ ПЕРЦИПИРАНЕ ПОТРЕБЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕМ

(Ø = просечна оцена, 1 = није потребно, 5 = веома потребно):

Ранг	Вештина	Ø (просек)
1	Рехабилитационе технике за параспортисте	3.88
2	Примена биомеханике у спортовима за особе са инвалидитетом	3.73
2	Стратегије превенције повреда	3.73
4	Психолошко коучинг за отпорност	3.72
4	Управљање пројектима и иновације у параспорту	3.72
6	Сарадња са мултидисциплинарним тимовима за подршку	3.70
7	Програмирање снаге и кондиције за параспортисте	3.67
7	Разумевање помагала у спорту	3.65
9	Планирање исхране и хидратације за параспортисте	3.65
10	Алтернативни начини комуникације (гестовни језик, ААС)	3.64
11	Процена учинка спортисте и повратне информације	3.63
11	Хитни одговор у параспортским окружењима	3.63
13	Технике управљања умором и опоравком	3.60
13	Мотивациони коучинг и психолошка подршка	3.60
13	Превенција секундарних повреда и синдрома пренапрезања	3.60
16	Техничке адаптације специфичне за спорт	3.62
17	Прилагођене технике тренинга	3.57
18	Периодизација тренинга и планирање сесија	3.58
19	Стратешко постављање циљева и планирање развоја спортисте	3.56
20	Стратегије управљања понашањем и емоционалне регулације	3.55
21	Ефикасна комуникација са параолимпијцима	3.52

Ранг	Вештина	Ø (просек)
22	Јавно наступање и заступање у спорту особа са инвалидитетом	3.51
23	Вештине презентације	3.47
24	Културна компетентност и заступање особа са инвалидитетом	3.45
25	Вештине комуникације (опште)	3.48
26	Иновативно размишљање	3.61
27	Критичко размишљање	3.29
28	Самомотивација	3.31
29	Отвореност	3.34
30	Етичко доношење одлука у параспортском тренерству	3.37
31	Организационе вештине	3.42
32	Поштовање разноликости	3.22
33	Толеранција	3.24
34	Истрајност	3.24
35	Самодисциплина	3.27
36	Ентузијазам	3.18
37	Међукултурно разумевање	3.17

РАНГИРАНА ТАБЕЛА ВЕШТИНА АДМИНИСТРАТИВНОГ ОСОБЉА У ПАРАСПОРТУ, ОД НАЈВЕЋЕ ДО НАЈМАЊЕ ПЕРЦИПИРАНЕ ПОТРЕБЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕМ

(Ø = просечна оцена, 1 = није потребно, 5 = веома потребно):

Ранг	Вештина	Ø (просечна оцена)
1	Прикупљање средстава и преговарање о спонзорствима	4.32
2	Стратегије за привлачење, обуку и задржавање волонтера	4.32
3	Организационе вештине	4.25
4	Финансијско управљање и буџетирање	4.23
5	Управљање пројектима и догађајима	4.23
6	Способност проналажења и приступа информацијама	4.21
7	Медијска писменост	4.21

Ранг	Вештина	Ø (просечна оцена)
8	Ефикасна комуникација са параспортстима	4.20
9	Спортско управљање и спровођење политика	4.20
10	Разумевање асистивне спортске технологије	4.20
11	Иновације и интеграција технологије у параспорту	4.21
12	Стратешко планирање и постављање циљева	4.18
13	Лидерство и управљање тимом	4.18
14	Одрживо планирање и спровођење спортских програма	4.18
15	Вештине преговарања у спонзорствима и расправама о политикама	4.17
16	Организационе вештине (дупликат)	4.17
17	Процена ризика и решавање проблема	4.15
18	Вештине комуникације	4.15
19	Управљање временом и приоритетизација задатака	4.14
20	Техничке адаптације специфичне за спорт	4.13
21	Вештине презентације	4.08
22	Вештине тимског рада	4.08
23	Кризна комуникација и рад са медијима	3.96
24	Технике заступања и лобирања	4.09
25	Управљање друштвеним мрежама и креирање садржаја	4.07
26	Дигитални маркетинг и брендирање	4.00
27	Стратегије разноликости, равноправности и инклузије	4.11
28	Укључивање заинтересованих страна и изградња односа	4.12
29	Технике праћења и евалуације	4.05
30	Доношење одлука	4.04
31	Адаптивно решавање проблема у сложеним спортским окружењима	4.10
32	Развој политике инклузије и приступачности	4.07
33	Етика и интегритет у спортској администрацији	4.07
34	Културна компетентност и инклузивно лидерство	3.87
35	Самодисциплина	4.02
36	Ентузијазам	4.01

Ранг	Вештина	Ø (просечна оцена)
37	Истрајност	4.04
38	Самомотивација	4.05
39	Толеранција	4.01
40	Отвореност	3.96
41	Поштовање разноликости	4.11
42	Међукултурно разумевање	3.98
43	Прилагођене технике обуке	4.09
44	Примена биомеханике у спортовима за особе са инвалидитетом	4.18
45	Стратегије превенције повреда	4.08
46	Рехабилитационе технике за параспортисте	4.12
47	Процена учинка спортиста и повратне информације	3.97
48	Програмирање снаге и кондиције за параатлете	4.07
49	Периодизација тренинга и планирање сесија	4.07
50	Технике управљања умором и опоравком	4.03
51	Познавање параолимпијског покрета и система класификације	4.03
52	Међународна сарадња и умрежавање у параспорту	4.04
53	Е-учење и дигитална трансформација у спортском образовању	4.02
54	Спортско право и усаглашеност са антидопинг прописима	4.08
55	Аудити управљања објектима и приступачности	4.11
56	Транзиција каријере спортиста и могућности након спорта	4.11
57	Алтернативне методе комуникације (знаковни језик, ААС)	4.28
58	Критичко размишљање	3.96
59	Иновативно размишљање	4.10
60	Способност анализе и оцењивања медијског садржаја	4.01
61	Доношење одлука засновано на подацима	4.04
62	Јавно говорење и вештине презентације	4.12
63	Управљање људским ресурсима у спортским организацијама	4.14
64	Вештине решавања конфликта и медијације	4.09
65	Политике заштите и надзор над благостањем спортиста	4.08

Ранг	Вештина	Ø (просечна оцена)
66	Транзиција каријере спортиста и могућности након спорта (дуплирани)	4.11

15. ЗАКЉУЧЦИ НА ОСНОВУ БОГАТОГ ИСКУСТВА

УВОД

Ово поглавље представља синтезу богатских пракси прикупљених у оквиру пројекта ParaEmpower у Хрватској, Грчкој, Црној Гори и Србији. Ове праксе представљају примере из стварног живота како параспортске организације и професионалци реагују на изазове, мобилишу локалне и међународне ресурсе и стварају могућности за спортисте са инвалидитетом. Иако је ниво детаљности варирао у поднесцима и неке праксе су документоване обимније од других, прикупљени материјал пружа добро разумевање оперативних реалија параспорта на балканском региону. Анализа која следи комбинује тумачење пракси засновано на истраживању; међутим, она није намењена да буде истраживачка публикација. Анализа се ослања на 36 документованих пракси и допуњује их додатним уносима истраживачког тима. Помоћу ње, поглавље показује како актери параспорта на Балкану делују у оквиру својих различитих социо-економских контекста и информиса оквир програма за јачање капацитета ParaEmpower.

УЧЕЊЕ ИЗ ИСКУСТВА

Пре него што се испитају прикупљене богате праксе, важно је разјаснити зашто је учење из конкретног искуства неопходан извор знања за јачање капацитета у параспортским активностима.

Идеја да је искуство централни покретач учења добро утемељена у образовној и стручној литератури. Утицајна теорија учења кроз искуство Дејвида Кобса (1984), на пример, дефинише учење као процес у којем се ново знање ствара кроз трансформисање искуства, наглашавајући да знање не долази само из апстрактне теорије, већ и из ангажовања у акцији, размишљања о њој и испробавања нових приступа у пракси. Колбов модел описује циклус који се креће од конкретног искуства до рефлексивног посматрања, затим до апстрактне концептуализације и активног експериментисања.

Овај циклични процес је посебно релевантан за тренере и спортске администраторе у параспортским дисциплинама, који морају непрекидно да тумаче шта се дешава у њиховом раду у пракси и у складу с тим да прилагођавају своје понашање.

Рад Доналда Шона (2017) о такозваном рефлексивном практичару додатно јача аргумент да професионална експертиза расте кроз систематско рефлексiju на праксу. Шон показује да искусни професионалци често знају више него што могу да кажу, ослањајући се на оно што он назива рефлексijом у делу (reflection-in-action) и рефлексijом на дело (reflection-on-action) како би одговорили на сложене, неизвесне, стварне ситуације. Уместо да једноставно примењују фиксна правила, они експериментишу, прилагођавају се и уче у непредвидивим контекстима и из њих. Администратори и тренери параспорта суочавају се са сличном сложености: морају да се прилагоде разноврсним профилима оштећења, променљивим политичким окружењима и ограничењима ресурса. Перспектива рефлексивног практичара сугерише да документовање и анализа њихових конкретних пракси помаже да се ово често имплицитно знање учини видљивим и преносивим. И управо то настоји да пружи истраживање ParaEmpower.

Паралелно, у дебатама о пракси заснованој на доказима све се више признаје да докази нису ограничени на рандомизована испитивања или формална истраживања. У области здравствене и социјалне заштите, на пример, аутори попут Титлера (2008) тврде да пракса заснована на доказима комбинује најбоље расположиве истраживачке налазе са стручном експертизом и вредностима и искуствима корисника услуга. Ова шира перспектива се уклапа у нашу идеју пракси заснованог доказивања, у којој се добро документоване праксе из стварног света третирају као вредни извори учења, а истовремено се допуњују или употпуњују сопственим истраживањем, као што је горе описано. У том смислу, перспективе пракси заснованог доказивања наглашавају да решења развијена у свакодневним условима, под стварним ограничењима и са стварним учесницима, могу помоћи да се премости јаз између истраживања и праксе, посебно када је формално истраживање оскудно или се споро појављује. За параспорт на Балкану, где емпиријска истраживања су још увек у повоју у многим областима, наша пажљива документација иницијатива богатих пракси стога се сматра добром основом за доношење одлука.

У спорту конкретно, новији радови на преносу знања наглашавају важност учења из примењене праксе. Истраживања у области менаџмента у спорту и атлетског тренинга показују да ефикасна примена знања зависи од континуираног дијалога између истраживача, практичара и организација, а не од једносмерног преноса налаза из академске заједнице у праксу. У том погледу Schailleé и сарадници (2019) истичу да спортски професионалци кроз свој свакодневни рад генеришу контекстуално специфично знање и да интегрисање тог искуственог знања са истраживачким доказима доводи до релевантнијих и одрживијих интервенција. За ParaEmpower то подразумева да наше богате праксе нису само илустрације резултата анкетања, већ су саме по себи кључни део доказне основе за обликовање наших модула за изградњу капацитета, препорука за политике и будућих пројеката.

ПРЕГЛЕДИ ПРАКСИ ПО ЗЕМЉАМА

36 пракси које су доставила три национална параолимпијска комитета: Хрватске, Црне Горе и Србије, разликују се по броју и сложености у појединим земљама. Хрватска и Србија су доставиле богате праксе из дугогодишњих активности клубова, програма на нивоу федерација, националних развојних центара и међународне сарадње. Практике из Грчке фокусирали су се углавном на високо структурисане модуле за јачање капацитета, а Црна Гора је допринела широким спектром административних пракси, од којих неке илуструју ограничења у окружењима са малим ресурсима. У свим земљама праксе истичу низ актера укључених у параспорт: тренере, администраторе, волонтере, породице, локалне самоуправе и, у неким случајевима, међународне партнере. Примери обухватају и почетнички и елитни ниво, што одражава екосистемску природу развоја параспорта у балканском региону.

Хрватска је доставила разноврстан портфолио пракси, од којих многе илуструју како клубови и федерације служе као локални покретачи инклузије. Један такав пример је Парапливачки клуб "Нататор", који је пружио структуриране могућности особама са инвалидитетом да науче да пливају и напредују у параспортским путевима. Овај инклузивни спортски клуб показује богату праксу у понуди прилагођеног тренинга у пливању који је под утицајем правила ФИНА и парапливања, и који се у великој мери ослања на сарадњу са националним надлежним телима. Његова снага је у приступу

развоју параспортиста заснованом на подацима и индивидуализованом приступу, као и у стабилном систему комуникације између тренера и породица, што му је омогућило да остане одржив током времена. Још један хрватски пример, Федерација параскијаша, илуструје како се образовање паратренера може систематизовати кроз вишегодишњу примену и поновне циклусе обуке. За ту сврху, федерација је спровела низ структурисаних тренинг догађаја како би развила стручност у тренингу у различитим параалпским дисциплинама. Ова пракса показује како дугорочна инвестиција у учење уз подршку ментора ствара одрживи капацитет у мањим националним параспортским федерацијама. Друге хрватске праксе истичу инклузију заједнице коју покрећу клубови. Џудо клуб "Фуџи Велика Горица", на пример, промовише менторство вршњака и прилагођене тренинге борилачких вештина за децу и младе са инвалидитетом. Ова пракса наглашава важност предвидивих рутина, индивидуализованог подучавања и укључености породице у подстицању безбедног учешћа. Слично томе, пракса "In-Dive" примењује Халивиков концепт за подучавање воденим вештинама особа са инвалидитетом, са нагласком на постепено усавршавање вештина, безбедносну обуку инструктора и методологију засновану на доказима. Додатне праксе као што је "SailAway" интегришу децу са поремећајима из спектра аутизма у адаптивне програме једрења, пружајући приступачна окружења за учешће уз подршку обучених инструктора. Кроз ова примери, хрватске праксе одражавају тренд: снажне иновације на нивоу клубова подржане међусекторском сарадњом, од здравствених професионалаца у програму KIDS до општинских партнерстава у инклузивним спортским фестивалима.

Грчка је представила праксе усмерене буку из прве помоћи које спроводи организација АЕТОΙ. Ова обука је комбиновала теоријске и практичне модуле намењене спортистима, тренерима и волонтерима који подржавају спортисте са интелектуалним и сензорним тешкоћама (BC3) који се такмиче уз помоћ асистивних рампи због ограничене моторичке функције. Обука се фокусирала на техничко руковање рампама, безбедно позиционирање спортиста и основне вештине прве помоћи прилагођене потребама спортиста са тешким физичким оштећењима. Поред рада са рампама, обука је истакла често занемарен, али кључан елемент: опремање особља и волонтера способношћу да безбедно реагују у случају медицинских или покретљивостних инцидената. Кроз структурисану методологију и заједничко учење, пракса је показала како циљана обука

може подићи стандарде учешћа и безбедности у параспортским окружењима. Иако је Грчка поднела мање пракси, документована пракса показала је методолошку јасноћу, снажан педагошки дизајн и непосредну преносивост на сличне контексте.

Пријаве **Црне Горе** углавном су се састојале од административних пракси, од којих су неке откриле инфраструктурна и ресурсна ограничења са којима се суочавају параспортске организације. Иако су неки фајлови били структурирани као шаблони, а не као праксе, расположиви садржај указивао је на понављајуће теме. Један често помињани приступ јесте коришћење заједничких простора заједнице, као што су школске гимназије или општинске спортске хале, за спровођење параспортских активности. Ова пракса одражава реалност да су посвећени параспортски објекти ретки у Црној Гори. Уместо да то виде као препреку, параспортски клубови и администратори често успостављају партнерства са школама и институцијама заједнице како би обезбедили приступ безбедним условима за тренинг. Друго подручје описано у црногорским праксама односи се на видљивост у медијима и перцепцију јавности. Параспортски администратори су нагласили важност ангажовања новинара и развоја позитивних параспортских прича. Редовно извештавање, интервјуи са параспортским спортистима и јавни догађаји показали су се као суштински алати за успостављање препознатљивости и смањење стигме. Иако се ове праксе у великој мери ослањају на вештине као што су међуљудски односи и неформално умрежавање, оне представљају прагматичну и исплатљиву стратегију ангажовања у контекстима са ограниченим буџетима за промоцију. Кроз њих, праксе откривају образац: иновације у параспорту су често релационе, а не инфраструктурне, и настају кроз партнерства, медијски домет и прилагодљиву употребу постојећих ресурса заједнице.

Србија је доставила богату колекцију пракси, показујући зрео параспортски систем обележен стратешким улагањима и дугорочним развојним плановима. Међу најилустративнијим примерима је Национални развојни центар за пара стони тенис у Новом Саду. Покренут 2010. године, центар се развио у национални центар одговоран за остваривање скоро свих српских освајача медаља у овој дисциплини. Модел интегрисе смештај, тренинг, менторство и изградњу заједнице у једном окружењу, илуструјући како параспортске иницијативе у вези са почетницима могу довести до утицаја на националном нивоу. Још једна значајна српска пракса односи се на јачање система

Co-funded by
the European Union

zasnovanog na опреми у кошарци у колицима. Кроз набавку на националном нивоу такмичарских инвалидских колица и уређаја за свакодневну покретљивост, Србија је драматично проширила капацитет учешћа у овом параспорту. Сличан резултат постигнут је улагањем у опрему за голбол, омогућеним сарадњом са ИБСА (Међународна спортска федерација слепих), што је Србији омогућило да у кратком року организује међународна такмичења и формира тимове. Србија је такође истакла образовне и иницијативе за подизање свести, као што је Параолимпијски школски дан, дугогодишњи програм IPC-а који упознаје хиљаде ученика са параспортским активностима кроз демонстрације, интеракције са спортистима и образовне активности. Штавише, праксе у тренерству параатлетике документују како је интегрисање елитних тренера без инвалидитета, у комбинацији са дугорочном реформом система тренерства, допринело одрживом међународном успеху. Још једна значајна пракса истакла је важност међурегионалне сарадње у балканском региону у развоју омладинског параспорта, остварене кроз пројекат SeeYou који је делимично финансирала ЕУ. Структуре оснаживања развијене за тренере омладинског параспорта и младе спортисте оцењене су као одличне прилике за лични развој и социјалну инклузију кроз спорт, као и за заједничко учење међу учествујућим организацијама и појединцима. Свеукупно, српске праксе указују на системски модел у којем се развој елите, обезбеђивање опреме, структурисано тренерство и јавна видљивост међусобно јачају.

ПРЕСЕЦАЈУЋЕ ТЕМЕ У РЕГИОНАЛНОМ РАЗВОЈУ ПАРАСПОРТА

Упркос разликама у националним контекстима и дубини документације, неколико тема се доследно појавило у праксама. Шест доминантних тема појавило се у све четири земље, откривајући заједничке изазове, различите стратегије и могућности за јачање система. Анализа показује да се ове теме појављују различитим начином у различитим контекстима, али заједно чине кохезивну слику развоја параспорта у балканском региону.

ИЗГРАДЊА КАПАЦИТЕТА ПАРАТРЕНЕРА И СТРУЧЊАКА

Изградња капацитета је централна карактеристика у Хрватској, Грчкој и Србији, док су неформални облици присутни у Црној Гори. У Хрватској, Параски федерација показује структуриран, вишегодишњи приступ образовању тренера, нудећи понављајуће прилике

за развој повезane sa дисциплинама алпског скијања. Слично томе, програм KIDS, иако ширег обима, обухвата мултидисциплинарну обуку за професионалце који раде са децом и младима са инвалидитетом, што потврђује идеју да компетентност тренера напредује у мултидисциплинарним окружењима. Грчка организација АЕТОI представља пример структурираног јачања капацитета кроз обуке за бочју ВС3 и прву помоћ. Ова пракса комбинује теоријско учење са практичним вештинама неопходним за подршку спортистима са тешким моторичким оштећењима који се ослањају на помоћне рампе. Обука интегрише безбедносне компоненте прилагођене профилима инвалидитета спортиста. Србија представља свеобухватне примере развоја стручњака. Реформа тренерства у параатлетици интегрише високо искусне тренере атлетике спортиста без инвалидитета у параспортски систем и гради структурисане путеве за дугорочно образовање тренера. Центар за развој пара стоног тениса у Новом Саду такође функционише као окружење за учење у којем спортисти и тренери раде у непосредној близини, уз менторску подршку стручњака на националном нивоу. Практике Црне Горе индиректније се односе на развој тренера. Уместо формалних програма, учење се често одвија кроз искуство, размену са вршњацима и контекстуализовану импровизацију у оквиру заједнице. Иако ови приступи одржавају учешће, примењене праксе указују на могућу потребу за формализованијим структурама, које би требало даље истраживати током трајања пројекта ParaEmpower. У целом региону, ове праксе наглашавају значај систематског, поновљеног и сертификованог образовања за тренере и стручњаке који раде у параспортским дисциплинама. Овај налаз је у складу са ширим потребама за јачањем капацитета идентификованим у горе поменутиим одељцима овог извештаја о идентификацији вештина.

РЕШЕЊА ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ И ОПРЕМУ

Друга тема се односи на доступност инфраструктуре и опреме, која игра значајну улогу не само у балканском региону, већ и у сектору параспорта уопште. Истовремено, инфраструктура и опрема се издвајају као значајни одређујући фактори учешћа. Примере који су наведени илуструју различите приступе за задовољавање ових потреба. Национална улагања Србије у опрему, на пример, оцењена су као трансформативна. Иницијатива за кошарку у колицима, на пример, проширила је приступ обезбеђивањем стотина свакодневних колица и десетина спортских колица. Слично томе, улагање у

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

L'ORMA

AETOI
THESSALONIKIS

опрему за голбол, спроведено уз подршку IBSA, омогућило је Србији да буде домаћин међународних такмичења и брзо прошири категорије учешћа. Практике из Црне Горе указују на ослањање на заједничке школске теретане, општинске спортске хале и друге заједничке просторе. Уместо да то виде као урођену ограниченост, црногорске организације развиле су партнерске приступе који чине да постојећа инфраструктура ради за њих. Чини се да се Хрватска налази негде између ова два модела. Клубови као што су Natator и In-Dive сарађују са локалним базенима, док једриличарски клубови користе постојеће пристаниште и марине за спровођење адаптивних једриличарских програма као што је SailAway. Мобилни тимови за подршку у праксама као што је KIDS помажу у пружању услуга занемареним заједницама. Ови примери показују да се јазови у инфраструктури могу решити стратешким улагањем, креативном сарадњом или комбинацијом оба. За доносиоце политика, улагање у опрему издваја се као интервенција са високим приносом која директно смањује баријере за учешће.

ИНКЛУЗИВНИ КОУЧИНГ И АДАПТИВНЕ ТЕХНИКЕ

Трећа тема је ширење инклузивног тренерства и прилагођених техника тренинга, што је очигледно у све четири земље. У том погледу, праксе откривају доследан нагласак на прилагођавању паратренерских метода како би се подржале разноврсне потребе спортиста. У Хрватској, на пример, In-Dive користи Халиввииков концепт за подучавање водених вештина кроз структурисану секвенцу која наглашава самопоуздање у води, безбедност и постепено прилагођавање. Фуџи Велика Горица користи менторство вршњака, индивидуализовани напредак и предвидљиве рутине како би омогућила учешће деце и младих са инвалидитетом. Тренинг ВСЗ у Грчкој учи техничко руковање рампама и безбедно руковање спортистима, показујући како прецизност и техничко знање подржавају инклузију спортиста са тешким оштећењима. Србија доприноси низом напредних адаптација, од параатлетског тренерства прилагођеног различитим категоријама инвалидитета до метода које се користе у развојном центру стоног тениса, а које интегришу индивидуализоване планове тренинга са стратегијама за елитни наступ. У различитим земљама инклузивно тренерство се не представља као импровизација, већ као скуп вештина који захтева обуку, оквире и рефлексивну праксу. Ово потврђује потребу да модули за изградњу капацитета ParaEmpower-а укључе приступе за неговање вештина везаних за методологије адаптације специфичне за (пара)спорт.

СВЕСТ И АНГАЖОВАЊЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Четврта тема је подизање свести и ангажовање заједнице. Теме се снажно појављују у збирци пракси, посебно у Србији, Црној Гори и Хрватској. У Србији је Параолимпијски школски дан изванредна пракса, која обухвата хиљаде ученика у интерактивним образовним активностима са параолимпијцима. Дугорочна примена овог програма допринела је смањењу стигме и нормализацији инвалидитета у школским окружењима. Праксе у Црној Гори усмерене су на видљивост у контекстима са ограниченим ресурсима. Администратори параспорта често наглашавају сарадњу са локалним медијима као средство за изградњу позитивних прича. Редовно извештавање, приче спортиста и видљиви јавни догађаји помажу у стварању препознатљивости у заједници чак и без велике инфраструктуре. У Хрватској, инклузивни спортски клубови истичу улогу породица, волонтера и локалних институција. Њихови модели се ослањају на блиску комуникацију са родитељима, сарадњу са стручњацима за рехабилитацију и редовне догађаје у заједници који стварају подржавајућу културу око учешћа у параспорту. Ови примери показују да одржива инклузија захтева вештине за неговање стратегија ангажовања које се протежу изван спортског терена у школе, породице и јавни дискурс.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Међународна сарадња игра још једну значајну улогу у неколико пракси. Она се истакнуто појављује у праксама из Хрватске и Србије, и у мањој мери у богатим праксама из Грчке. Хрватске организације као што су оне укључене у Sport4Everyone сарађују преко граница како би размењивале методе и градиле инклузивне спортске моделе. Hrvatski paralimpijski odbor такође показује међународни ангажман кроз партнерства са федерацијама. Праксе из Србије илуструју сарадњу са међународним федерацијама као што је IBSA за развој голмана или кроз организовање такмичења Европског купа у параалпском скијању. Ови ангажмани не само да побољшавају локалне стандарде, већ и повећавају видљивост Србије као регионалног лидера. Богата пракса Erasmus+ пројекта SeeYou истакла је важност међурегионалне сарадње у балканском региону у развоју омладинског параспорта. Структуре оснаживања развијене за тренере млађих параспортских такмичара и младе спортисте оцењене су као одличне прилике за лични и организациони развој. Грчка Алос доприноси кроз образовне мреже Ерасмус+ и заједничке оквире знања у учењу за особе мешовитих способности. Заједно, ове праксе

показују да прекогранична сарадња убрзава пренос метода, јача легитимитет и подржава професионални развој. Ово потврђује потребу за јачањем вештина које подржавају сарадњу, као и препознавање важности регионалне параспортске политике и подршке њеном осмишљавању и примени.

ПУТЕВИ ОД ОСНОВНОГ НИВОА ДО ЕЛИТЕ

Ова тема је релевантна за све четири земље, али је посебно очигледна у праксама из Србије и Хрватске. Центар за параолимпијски стони тенис у Новом Саду у Србији показује јасан напредак од учешћа на најнижем нивоу до елитних резултата, производећи скоро све националне медаљаше кроз свеобухватан модел резиденцијалне обуке. Реформе у тренерству у параатлетици даље илуструју структурисане путеве који интегришу идентификацију талената са развојем елитних спортиста. Хрватска доприноси кроз националне приступе идентификацији талената које предводи СРС и кроз клубове који негују дугорочно учешће. Кампови за алпско скијање које организује Федерација параскија такође служе развојним функцијама, повезујући младе спортисте са вишим нивоима такмичења. Ови примери показују важност координисаних путева који повезују почетни ниво учешћа са одрживим спортским напретком. Ово је питање стратешке релевантности за креаторе политика. Стога би требало неговати вештине које омогућавају особљу параспорта да успостави међуспортску и међусекторску сарадњу.

ИДЕНТИФИКОВАНИ ИЗАЗОВИ У ПРАКСАМА И ЗЕМЉАМА

У целом региону, развој параспорта обликован је структурним изазовима који су видљиви у скоро свим праксама. Ограничена инфраструктура и недостатак опреме ограничавају могућности за учешће, посебно у мањим или руралним заједницама. Потреба за обуком специфичном за параспорт и даље је истакнута, јер многи тренери полазе од спорта за особе без инвалидитета и морају да стичу специјализовано знање кроз пројекте или радионице, а не кроз формалне системе.

Још један чест изазов је зависност од финансирања заснованог на пројектима. Многе праксе су тесно повезане са иницијативама које финансира ЕУ, што изазива забринутост о одрживости активности након завршетка пројектних циклуса. Дугорочна одрживост делује чвршће када је утемељена у националним обавезама за финансирање, али чак и тада, неке праксе су настале као иницијативе које покрећу волонтери.

Co-funded by
the European Union

SPORT INNOVATION

Праксе које се примењују такође одражавају друштвене и перцептивне баријере, као што су стигма или низак ниво свести о могућностима у параспортским активностима. Програми подизања свести решавају ове празнине, али захтевају континуирану подршку како би се створиле дугорочне промене у друштву.

ФАКТОРИ УСПЕХА У РАЗЛИЧИТИМ ЗЕМЉАМА

Упркос овим изазовима, праксе истичу неколико фактора успеха који могу да усмере не само програме за јачање капацитета ParaEmpower, већ и будуће активности и политике. Један је вредност интердисциплинарне сарадње, која интегрише тренере, едукаторе, здравствене раднике и породичне мреже у спровођење параспортских активности. Други фактор успеха је укорененост у заједници, где клубови сарађују са локалним институцијама као што су школе, општине или НВО како би изградиле подржавајуће екосистеме за учешће.

Штавише, бројне праксе показују да скалабилни, прилагодљиви модели могу да процветају чак и у окружењима са ограниченим ресурсима. Ослањање на заједничке ресурсе и објекте, развој спортских хабова специфичних за поједине спортове, показује како чак и мање идеје, уз подршку посвећених људи, могу да прерасту у одрживе програме.

На крају, стратешко улагање у опрему истиче се као интервенција са великим утицајем у неколико представљених пракси, где је национална набавка директно повећала учешће и подигла потенцијал за постизање бољих резултата.

МОГУЋНОСТИ ЗА РАЗВОЈ

Анализа указује на неколико прилика за јачање регионалног параспортског пејзажа. Једна је да се формализују и стандардизују системи обуке за параспортске тренере и администраторе, смањујући ослањање на изоловане радионице или иницијативе специфичне за појединачне пројекте. Друга је да се изграде мреже за дељење опреме међу клубовима и општинама. Праксе такође указују на потребу за јачом прикупом података, посебно у праћењу развоја параспортских атлетичара, исхода програма и дугорочних трендова учешћа.

Прекогранична размена представља још једну прилику. НПЦ-ови, клубови и федерације могли би имати користи од размене методологија и стратегија развоја клубова. Такве

Co-funded by
the European Union

размене такође би могле да подрже земље са мањим параспортским заједницама пружајући им приступ моделима који већ функционишу на другим местима.

ИМПЛИКАЦИЈЕ ЗА ПРОГРАМ ИЗГРАДЊЕ КАПАЦИТЕТА

Прикупљене праксе пружају чврсту емпиријску основу за осмишљавање обуке и алата ParaEmpower. Модули за изградњу капацитета могу директно да се ослањају на документоване технике из региона, као што су методе адаптације у води, инклузивна педагогија борилачких вештина или структурирање центара за развој талената. Остали модули могу да интегришу лекције о ангажовању волонтера, укључивању породице и стратегијама комуникације за подизање јавне свести. Практике такође указују да обука не би требало да се фокусира само на техничке вештине, већ и на стратешке и административне компетенције, посебно у контекстима у којима параспортске организације морају да преговарају о приступу објектима, управљају волонтерима или граде односе са медијима. На крају, примери улагања на националном нивоу могу послужити као студије случаја за доносиоце политика о томе како структурисана подршка може трансформисати системе учешћа у великом обиму.

ЗАКЉУЧАК

Богате праксе прикупљене у оквиру пројекта ParaEmpower пружају вишедимензионалну и засновану слику развоја параспорта широм балканског региона. Оне показују да инклузија није апстрактни циљ, већ конкретна, свакодневна пракса коју обликују локални ресурси, стручност, партнерства и понекад упорност појединачних актера. Упркос разноликости контекста, праксе заједно наглашавају важност јачања капацитета, приступачне инфраструктуре, инклузивне методологије, ангажовања заједнице и међународне сарадње. Систематизовањем ових искустава, ово поглавље нуди увиде засноване на доказима који могу да усмере не само развој обука и алата ParaEmpower, већ и шире политичке напоре усмерене на јачање параспортских система. Предаја научених лекција овде наглашава да значајна инклузија захтева и стратешка улагања и свакодневне адаптације, и да свака земља у региону, без обзира на ресурсе, доприноси вредним знањем на овом заједничком путу учења и јачања капацитета.

АНЕКС А: АНКЕТА О ВЕШТИНАМА

Увод у анкету ParaEmpower

Хвала вам што учествујете у овој анкети која је део пројекта **ParaEmpower**, суфинансираног у оквиру програма Ерасмус+ Европске уније. Ова анкета има за циљ да процени перцепцију **параспортских администратора и тренера који раде у локалном параспортском клубу у балканском региону, било у плаћеном или волонтерском статусу**. Циљ је да се идентификују основне вештине потребне за њихове улоге и да се уоче потенцијална подручја у којима је потребно додатно обучавање и јачање капацитета. Вашим одговорима ћете помоћи у креирању новог програма обуке за (будуће) администраторе и тренере параспортских клубова из балканског региона. Попуњавање анкете ће трајати око **10–15 минута**. Ваши одговори су анонимни и биће коришћени искључиво у истраживачке сврхе.

Одредба о заштити података: Ваши лични подаци ће бити прикупљени и обрађени у складу са Општом уредбом о заштити података (GDPR) (EU) 2016/679. Учешће у овом упитнику је добровољно, а ваши одговори ће се третирати као поверљиви и користиће се искључиво у истраживачке сврхе. Ниједне информације које омогућавају идентификацију неће бити дељене са трећим странама без ваше изричите сагласности. Имате право да у било ком тренутку приступите својим подацима, исправите их или затражите њихово брисање. Наставком потврђујете да разумете и слажете се са овим условима.

ОДЕЉАК 1: ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (ЗА СВЕ ИСПИТАНИКЕ)

1. У којој земљи радите или волонтирате у локалном параспортском клубу?

- Хрватска
- Грчка
- Црна Гора
- Србија
- Остало _____

2А. Која је ваша улога у локалном параспорту? (Изаберите само једну)*

- Параспортски тренер
- Администратор параспорта

* *Линк ка дефиницијама/описима тренера и администратора*

2В. Који је ваш радни однос са локалним клубом? (Изаберите само једну)*

Co-funded by
the European Union

BSDA
Bulgarian Sports
Development Association

SPIN
SPORT INNOVATION

L'ORMA

**AETOI
THESSALONIKIS**

- Плаћени запослени
- Волонтер

* Линк ка дефиницијама/описима шта је плаћени члан особља

3. Колико година искуства имате у параспорту?

- Мање од 1 године
- 1-3 године
- 4-6 година
- Више од 6 година

4. Да ли сте примили формалну или неформалну обуку везану за параспорт?

- Да, добио/ла сам формалну обуку (сертификат)

Молимо наведите _____

- Да, добио сам неформалну обуку на радном месту

Молимо наведите _____

- Никакво обучавање

5. Колико сте сигурни у своје вештине везане за вашу улогу у локалном параспортском клубу? (Скала 1 = уопште нисам сигуран, 5 = веома сам сигуран)

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

ДЕО 2: ПОСЕБНЕ ПОТРЕБЕ ЗА ВЕШТИНАМА ПО УЛОЗИ

ЗА ПАРАСПОРТСКЕ ТРЕНЕРЕ

6. Које тренерске вештине сматрате да захтевају највише унапређења у вашем раду?

(Оцените од 1 = Није потребно до 5 = Веома је потребно)

Когнитивно и стратешко размишљање

Co-funded by
the European Union

SPIN
SPORT INNOVATION

Вештина	1	2	3	4	5
Критичко размишљање	☐	☐	☐	☐	☐
Иновативно размишљање	☐	☐	☐	☐	☐
Вештине презентације	☐	☐	☐	☐	☐

Комуникација и сарадња

Вештина	1	2	3	4	5
Вештине комуникације	☐	☐	☐	☐	☐
Ефикасна комуникација са параспортстима	☐	☐	☐	☐	☐
Алтернативни начини комуникације (гестовни језик, ААС)	☐	☐	☐	☐	☐

Управљање и лидерство

Вештина	1	2	3	4	5
Организационе вештине	☐	☐	☐	☐	☐
Постављање стратешких циљева и планирање развоја спортиста	☐	☐	☐	☐	☐
Управљање пројектима и иновације у параспорту	☐	☐	☐	☐	☐
Провођење политике и управљање у параспортским организацијама	☐	☐	☐	☐	☐

Лични и социјални развој

Вештина	1	2	3	4	5
Самодисциплина	☐	☐	☐	☐	☐
Ентузијазам	☐	☐	☐	☐	☐
Упорност	☐	☐	☐	☐	☐
Самомотивација	☐	☐	☐	☐	☐
Толеранција	☐	☐	☐	☐	☐
Отвореност	☐	☐	☐	☐	☐
Поштовање разноликости	☐	☐	☐	☐	☐
Међукултурно разумевање	☐	☐	☐	☐	☐

Техничка и тренерска експертиза

Вештина	1	2	3	4	5
Прилагођене технике обуке	☐	☐	☐	☐	☐
Примена биомеханике у спортовима за особе са инвалидитетом	☐	☐	☐	☐	☐
Стратегије превенције повреда	☐	☐	☐	☐	☐
Технике рехабилитације за параспортисте	☐	☐	☐	☐	☐
Оцењивање и повратне информације о перформансама спортиста	☐	☐	☐	☐	☐
Програмирање снаге и кондиције за параатлете	☐	☐	☐	☐	☐
Разумевање асистивне спортске технологије	☐	☐	☐	☐	☐
Периодизација тренинга и планирање тренинга	☐	☐	☐	☐	☐
Технике управљања умором и опоравком	☐	☐	☐	☐	☐
Техничке адаптације специфичне за спорт	☐	☐	☐	☐	☐
Мотивациони коучинг и психолошка подршка	☐	☐	☐	☐	☐
Стратегије управљања понашањем и емоционалне регулације	☐	☐	☐	☐	☐
Коучинг психолошке отпорности	☐	☐	☐	☐	☐
Хитни одговор у параспортским окружењима	☐	☐	☐	☐	☐
Спречавање секундарних повреда и синдрома пренапрезања	☐	☐	☐	☐	☐
Планирање исхране и хидратације за параспортисте	☐	☐	☐	☐	☐
Јавно наступање и заступање у спортовима за особе са инвалидитетом	☐	☐	☐	☐	☐
Сарадња са мултидисциплинарним тимовима за подршку	☐	☐	☐	☐	☐
Етичко доношење одлука у параспортском тренерству	☐	☐	☐	☐	☐
Културна компетентност и заступање особа са инвалидитетом	☐	☐	☐	☐	☐

7. Који је највећи изазов са којим се суочавате као тренер параспортских такмичара у вашем локалном клубу? (Отворено питање)

За администраторе параспорта

6. Које вештине сматрате да захтевају највише унапређења у вези са вашим радом као спортског администратора у локалном спортском клубу? (Оцените од 1 = није потребно до 5 = изузетно потребно)

Когнитивно и стратешко размишљање

Вештина	1	2	3	4	5
Критичко размишљање	☐	☐	☐	☐	☐
Иновативно размишљање	☐	☐	☐	☐	☐
Вештине презентације	☐	☐	☐	☐	☐
Медијска писменост	☐	☐	☐	☐	☐
Информациона писменост	☐	☐	☐	☐	☐
Способност да лоцира и приступи информацијама	☐	☐	☐	☐	☐
Способност анализе и оцењивања медијског садржаја	☐	☐	☐	☐	☐
Процена ризика и решавање проблема	☐	☐	☐	☐	☐
Доношење одлука засновано на подацима (коришћење аналитике за развој спорта)	☐	☐	☐	☐	☐

Комуникација и сарадња

Вештина	1	2	3	4	5
Вештине тимског рада	☐	☐	☐	☐	☐
Вештине комуникације	☐	☐	☐	☐	☐
Ефикасна комуникација са параспортстима	☐	☐	☐	☐	☐
Алтернативни начини комуникације (знаковни језик, ААС)	☐	☐	☐	☐	☐
Вештине јавног наступа и презентације	☐	☐	☐	☐	☐
Умрежавање и изградња партнерстава (стварање сарадње међу секторима)	☐	☐	☐	☐	☐
Кризна комуникација и однос са медијима	☐	☐	☐	☐	☐
Технике заступања и лобирања (за промену политике у области спорта за особе са инвалидитетом)	☐	☐	☐	☐	☐
Управљање друштвеним мрежама и креирање садржаја	☐	☐	☐	☐	☐
Дигитални маркетинг и брендирање за спортске организације	☐	☐	☐	☐	☐

Управљање и лидерство

Co-funded by
the European Union

Вештина	1	2	3	4	5
Организационе вештине	☐	☐	☐	☐	☐
Спортско управљање и спровођење политика	☐	☐	☐	☐	☐
Финансијски менаџмент и буџетирање	☐	☐	☐	☐	☐
Управљање пројектима и догађајима	☐	☐	☐	☐	☐
Транзиција каријере спортисте и могућности након спорта	☐	☐	☐	☐	☐
Стратегије разноликости, равноправности и инклузије (DEI)	☐	☐	☐	☐	☐
Укључивање заинтересованих страна и изградња односа	☐	☐	☐	☐	☐
Технике праћења и евалуације (мерење утицаја спортских програма)	☐	☐	☐	☐	☐
Доношење одлука	☐	☐	☐	☐	☐
Процена ризика и решавање проблема	☐	☐	☐	☐	☐
Стратешко планирање и постављање циљева	☐	☐	☐	☐	☐
Лидерство и управљање тимом	☐	☐	☐	☐	☐
Прикупљање средстава и преговарање о спонзорствима	☐	☐	☐	☐	☐
Вештине решавања конфликта и медијације	☐	☐	☐	☐	☐
Управљање временом и приоритетизација задатака	☐	☐	☐	☐	☐
Политике заштите и надзор над благостањем спортиста	☐	☐	☐	☐	☐
Управљање људским ресурсима у спортским организацијама	☐	☐	☐	☐	☐
Адаптивно решавање проблема у сложеним спортским окружењима	☐	☐	☐	☐	☐
Развој политике инклузије и приступачности	☐	☐	☐	☐	☐
Одрживо планирање и спровођење спортских програма	☐	☐	☐	☐	☐
Транзиција каријере спортисте и могућности након спорта	☐	☐	☐	☐	☐
Аудити управљања објектима и приступачности	☐	☐	☐	☐	☐
Етика и интегритет у спортској администрацији	☐	☐	☐	☐	☐
Културна компетентност и инклузивно лидерство	☐	☐	☐	☐	☐
Вештине преговарања у спонзорствима и расправама о политикама	☐	☐	☐	☐	☐

Лични и социјални развој

Вештина	1	2	3	4	5
Самодисциплина	☐	☐	☐	☐	☐
Ентузијазам	☐	☐	☐	☐	☐

Вештина	1	2	3	4	5
Упорност	☐	☐	☐	☐	☐
Самомотивација	☐	☐	☐	☐	☐
Толеранција	☐	☐	☐	☐	☐
Отвореност	☐	☐	☐	☐	☐
Поштовање разноликости	☐	☐	☐	☐	☐
Међукултурно разумевање	☐	☐	☐	☐	☐

Техничка и тренерска стручност

Вештина	1	2	3	4	5
Прилагођене технике обуке	☐	☐	☐	☐	☐
Иновације и интеграција технологије у параспорту	☐	☐	☐	☐	☐
Примена биомеханике у спортовима за особе са инвалидитетом	☐	☐	☐	☐	☐
Стратегије за спречавање повреда	☐	☐	☐	☐	☐
Технике рехабилитације за параспортисте	☐	☐	☐	☐	☐
Процена и повратне информације о перформансама спортиста	☐	☐	☐	☐	☐
Програмирање снаге и кондиције за параспортисте	☐	☐	☐	☐	☐
Разумевање асистивне спортске технологије	☐	☐	☐	☐	☐
Периодизација тренинга и планирање тренинга	☐	☐	☐	☐	☐
Технике управљања умором и опоравком	☐	☐	☐	☐	☐
Техничке адаптације специфичне за спорт	☐	☐	☐	☐	☐
Знање о параолимпијском покрету и систему класификације	☐	☐	☐	☐	☐
Међународна сарадња и умрежавање у параспорту	☐	☐	☐	☐	☐
Е-учење и дигитална трансформација у спортском образовању	☐	☐	☐	☐	☐
Спортско право и усаглашеност са антидопинг прописима	☐	☐	☐	☐	☐
Стратегије за привлачење, обуку и задржавање волонтера	☐	☐	☐	☐	☐

7. Који је највећи изазов са којим се суочавате као спортски менаџер у параспорту?
(Отворено питање)

ОДЕЉАК 3: ЗАВРШНА ПИТАЊА

8. Која врста обуке би вам, по вашем мишљењу, помогла да унапредите своје вештине?

(Означите све које примењујете)

- Онлајн курсеви/вебинари
- Радионице уживо
- Менторски програми
- Практична обука
- Учење од вршњака и размена знања
- Остало (молим наведите) _____

9. Да ли бисте били заинтересовани за учешће у будућим програмима обуке заснованим на овим вештинама?

- Да
- Не
- Можда

Ако не или можда, зашто (потенцијално) не? _____

Ако да, да ли бисте желели да оставите своју адресу електронске поште за даље информације? _____

10. Имате ли неке друге коментаре или предлоге у вези са развојем вештина у параспорту? (Отворено)

Хвала вам на вашем времену и вредним увидима. Ваши одговори ће помоћи у осмишљавању новог програма обуке за јачање администратора и тренера који раде у локалним параспортским клубовима на Балкану.

Co-funded by
the European Union

АНЕКС Б: ИСТРАЖИВАЊЕ БОГАТИХ ПРАКСИ

Секција	Подаци ће бити допуњени
Земља	
Назив организације	
Тип праксе	За тренере За администраторе За локални параспортски клуб
Наслов најбоље праксе	
Датум документовања	
Име истраживача	
Опис најбоље праксе	
Сажетак	<i>(Дајте кратак преглед праксе, наводећи њене кључне компоненте и значај.)</i>
Контекст и позадина	<i>(Опишите окружење у којем је пракса развијена, укључујући изазове или празнине које она решава.)</i>
Циљна група	<i>(Наведите кориснике праксе, као што су параспортски такмичари, тренери, спортски администратори, волонтери итд.)</i>
Теоријска основа и приступ	<i>(Објасните како је ова пракса заснована на теоријским моделима инвалидитета, оквирима тренерства или принципима управљања.)</i>
Имплементација и примена	
Вештине примењене у пракси	<i>(Наведите специфичне вештине приказане у овој најбољој пракси, нпр. прилагођене технике тренинга, стратешко управљање, инклузивне стратегије тренирања итд.)</i>
Предузети кораци	<i>(Опишите акције и методологије коришћене за спровођење праксе.)</i>
Потребни ресурси	<i>(Идентификовати кључне ресурсе као што су финансирање, опрема, људски ресурси, партнерства или технолошки алати.)</i>
Изазови и адаптације	<i>(Опишите све препреке са којима сте се суочили током имплементације и како сте их решили.)</i>
Утицај и одрживост	
Резултати и мерљиви утицај	<i>(Објасните директне користи које сте приметили, као што су побољшање перформанси спортиста, повећана приступаћност или боља организациона ефикасност.)</i>
Иновација и преносивост	<i>(Истакните било које јединствене или креативне аспекте ове праксе и како се она може прилагодити или реплицирати у другим окружењима.)</i>

Допринос одрживости	<i>(Опишите како ова пракса промовише дугорочни утицај у параспортском менаџменту или тренерству.)</i>
Доказни материјали и документација	
Сведочанства и примери случајева	<i>(Наведите цитате, повратне информације или искуства из стварног живота учесника.)</i>
Референце и пратећа документација	<i>(Наведите све чланке, политике, истраживачке радове или извештаје који потврђују праксу.)</i>
Мултимедијални прилози	<i>(Укључите линкове ка видео снимцима, сликама или другим материјалима који приказују праксу у акцији.)</i>
Завршне напомене и препоруке	
Научене лекције	<i>(Сажети кључне закључке и увиде из ове праксе.)</i>
Препоруке за будућу употребу	<i>(Понудите предлоге за побољшања или следеће кораке за даљи развој.)</i>